

Regeringens proposition med förslag till lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att en ny lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning stiftas och att den nya lagen ska ersätta den gällande lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Samtidigt ändras 15 andra lagar. Syftet med propositionen är att genomföra det reviderade direktivet om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt samt att göra förfarandet för miljökonsekvensbedömning och vissa andra miljörelaterade förfaranden smidigare.

Tillämpningsområdet för lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, bedömningsförfarandet och myndigheternas uppgifter förblir huvudsakligen oförändrade i reformen. Projektförteckningen och tillämpningen av förfarandet regleras i enskilda fall på lagnivå i stället för i den nuvarande statsrådsförordningen.

Enligt propositionen är det möjligt att effektivare samordna de olika faserna i miljörelaterade förfaranden enligt olika lagar. Hörandet enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning kan slås samman med hörandet enligt markanvändnings- och bygglagen. På motsvarande sätt föreslås det att också den Naturabedömning som avses i naturvårdslagen och förfarandet för miljökonsekvensbedömning slås samman. Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning gör det också möjligt att genomföra miljökonsekvensbedömning som en del av ett förfarande enligt en annan lag, om förfarandet i fråga uppfyller de lagstadgade kraven. I detta syfte föreslås det att markanvändnings- och bygglagen ändras så att miljökonsekvenserna av ett projekt kan bedömas i samband med plan som måste utarbetas för genomförandet av ett projekt.

Det läggs också större vikt vid att resultaten av miljökonsekvensbedömning beaktas i tillståndsförfarandena på det sätt som förutsatts i det reviderade direktivet. Av denna anledning föreslås det att bestämmelserna om tillståndsförfarandena ändras i 13 olika lagar.

Det föreslås ytterligare att lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska innehålla en bestämmelse om förhandsöverläggning, som förbättrar kontakten mellan olika myndigheter och den projektansvariga, säkerställer informationsutbytet mellan de olika aktörerna och underlättar ett smidigt genomförande av förfarandet utan dröjsmål.

Det föreslås att bestämmelser som kompletterar den nationella lagstiftningen tas in i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program så att lagstiftningen bättre överensstämmer med konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang och förpliktelserna i dess tillhörande protokoll om strategiska miljöbedömningar.

De föreslagna lagarna ska träda i kraft den 16 maj 2017.

INNEHÅLL

REGERINGENS PROPOSITION MED FÖRSLAG TILL LAG OM FÖRFARANDET VID MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING OCH VISSA LAGAR SOM HAR SAMBAND MED DEN	1
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	5
1 INLEDNING	5
2 NULÄGE	5
2.1 Lagstiftning	5
2.2 Praxis	21
2.3 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och EU:s lagstiftning ..	29
2.4 Bedömning av nuläget	43
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	46
3.1 Målsättning	46
3.2 De viktigaste förslagen	48
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	50
4.1 Ekonomiska konsekvenser	50
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	51
4.3 Konsekvenser för miljön	53
4.4 Övriga konsekvenser	53
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	53
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	53
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats	53
DETALJMOTIVERING	55
1 LAGFÖRSLAG	55
1.1 Lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning	55
1 kap. Allmänna bestämmelser	55
2 kap. Beslut om tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning i enskilda fall	60
3 kap. Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning	62
4 kap. Beaktande av miljökonsekvensbedömningen i tillståndsförfarande och tillstånd	66
5 kap. Gränsöverskridande miljökonsekvenser	66
6 kap. Särskilda bestämmelser	68
7 kap. Ikraftträdande	71
1.2 Lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program ..	71
1.3 Markanvändnings- och bygglagen	72
1.4 Naturvårdslagen	75
1.5 Miljöskyddslagen	76
5 kap. Tillståndsförfarandet	76
1.6 Vattenlagen	77
5 kap. Dikning	77
11 kap. Ansökningsförfarande	77
1.7 Marktäktlagen	78
1.8 Gruvlagen	78
1.9 Kärnenergilagen	79
1.10 Landsvägslagen	80
1.11 Banlagen	81
1.12 Luftfartslagen	82
1.13 Lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter	82

RP 259/2016 rd

1.14	Lagen om inlösningstillstånd för vissa projekt som påverkar användningen av miljön	83
1.15	Elmarknadslagen	85
1.16	Naturgasmarknadslagen	86
	6 kap. Tillstånd och anmälningar	86
2	NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	86
3	IKRAFTTRÄDANDE	87
4	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN OCH BEHANDLINGSORDNING	88
	LAGFÖRSLAG	91
	1. lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning	91
	BILAGA 1	103
	BILAGA 2	106
	2. lag om ändring av lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program	107
	3. lag om ändring av markanvändnings- och bygglagen	109
	4. lag om ändring av 65 § i naturvårdslagen	111
	5. lag om ändring av 39 och 83 § i miljöskyddslagen	112
	6. lag om ändring av vattenlagen	114
	7. lag om ändring av marktäktslagen	117
	8. lag om ändring av 34 och 56 § i gruvlagen	119
	9. lag om ändring av 23 och 25 § i kärnenergilagen	121
	10. lag om ändring av 18 och 29 § i landsvägslagen	123
	11. lag om ändring av 11 och 24 § i banlagen	124
	12. lag om ändring av 79 § i luftfartslagen	125
	13. lag om ändring av lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter	126
	14. lag om ändring av lagen om inlösningstillstånd för vissa projekt som påverkar användningen av miljön	128
	15. lag om ändring av 14 och 15 § i elmarknadslagen	129
	16. lag om ändring av 6 kap. 6 § i naturgasmarknadslagen	130
	BILAGA	131
	PARALLELLEXT	131
	2. lag om ändring av lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program	131
	3. lag om ändring av markanvändnings- och bygglagen	134
	4. lag om ändring av 65 § i naturvårdslagen	138
	5. lag om ändring av 39 och 83 § i miljöskyddslagen	140
	6. lag om ändring av vattenlagen	142
	7. lag om ändring av marktäktslagen	146
	8. lag om ändring av 34 och 56 § i gruvlagen	149
	9. lag om ändring av 23 och 25 § i kärnenergilagen	152
	10. lag om ändring av 18 och 29 § i landsvägslagen	155
	11. lag om ändring av 11 och 24 § i banlagen	157
	12. lag om ändring av 79 § i luftfartslagen	159
	13. lag om ändring av lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter	161
	14. lag om ändring av lagen om inlösningstillstånd för vissa projekt som påverkar användningen av miljön	165
	15 lag om ändring av 14 och 15 § i elmarknadslagen	167

16. lag om ändring av 6 kap. 6 § i naturgasmarknadslagen	169
--	-----

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994), nedan MKB-lagen, och förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (792/1994), nedan MKB-förordningen, trädde i kraft den 1 september 1994. Lagen stiftades i samband med att avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet trädde i kraft och den nationella lagstiftningen harmoniserades så att den överensstämde med Europeiska gemenskapens lagstiftning (acquis communautaire). Lagen hade också samband med ikraftträdandet av konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang som antogs av Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa (FördrS 67/1997, nedan Esbokonventionen).

Genom MKB-lagen och MKB-förordningen genomfördes rådets direktiv 85/337/EEG om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, nedan MKB-direktivet.

Den 1 april 1999 trädde de ändringar i MKB-lagen i kraft genom vilka rådets direktiv om ändring av MKB-direktivet 97/11/EG genomfördes. I samband med detta utfärdades också en ny förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (268/1999). Den förordningen upphävdes genom statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (713/2006), som fortfarande är i kraft.

MKB-lagen och MKB-förordningen har ändrats främst med anledning av ändringarna i EU-regelverket. De ändringar som infördes år 1999 utvidgade tillämpningen av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning på basis av en projektförteckning och förtydligade tillämpningen av MKB-förfarandet i enskilda fall. I författningsändringarna beaktades även de nationella behoven med avseende på definitionerna, MKB-lagens förhållande till annan lagstiftning och det praktiska genomförandet av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. MKB-lagändringen år 2006 hade samband med det nationella genomförandet av direktivet om rätt till deltagande (2003/35/EG). Samtidigt överfördes beslutsfattandet om tillämpningen av bedömningsförfarandet i enskilda fall från miljöministeriet till de regionala miljöcentralerna. Genom lagändringen preciseras också beslutsfattandet och besvärsgrunderna i fråga om tillämpningen av förfarandet i enskilda fall. Därtill har mindre, främst tekniska ändringar gjorts i MKB-lagstiftningen åren 1995, 2004, 2005, 2009 och 2011.

Det ursprungliga direktivet och de senare ändringarna i detta har kodifierats till ett direktiv, då Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt utfärdades 2011 (nedan MKB direktiv). MKB direktivet ändrades med direktiv som utfärdades 2014 (Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/52/EU om ändring av direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt).

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning

Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

Syftet med MKB-lagen är enligt 1 § att främja bedömningen och ett enhetligt beaktande av miljökonsekvenser vid planering och beslutsfattande och samtidigt öka medborgarnas tillgång till information och deras möjligheter till medbestämmande.

Med miljökonsekvenser avses enligt 2 § 1 punkten i lagen de direkta och indirekta verkningar som ett projekt eller en verksamhet medför i Finland och utanför finskt territorium för a) människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel, b) marken, vattnet, luften, klimatet, växtligheten och organismer samt för naturens mångfald, c) samhällsstrukturen, byggnader, landskapet, stadsbilden och kulturarvet, d) utnyttjande av naturresurserna, samt för e) växelverkan mellan de i a-d underpunkterna nämnda faktorerna. Med förfarandet vid miljökonsekvensbedömning avses i sin tur ett förfarande enligt 2 § 2 punkten i lagen där man utreder och bedömer miljökonsekvenserna av vissa projekt samt hör myndigheter och de vilkas förhållanden eller intressen kan påverkas av projektet.

Bedömningsförfarandet tillämpas enligt 4 § på projekt som kan ha betydande skadliga miljökonsekvenser. Genom förordning av statsrådet föreskrivs om vissa typer av projekt som alltid ska genomgå miljökonsekvensbedömning. Projektförteckningen i förordningens 6 § innehåller 50 typer av projekt grupperade i 11 sektorer. Förfarandet tillämpas inom följande sektorer: 1) djurhållning, 2) tagande och bearbetning av naturtillgångar, 3) byggande i vattendrag och vattenreglering, 4) metallindustri, 5) skogsindustri, 6) kemisk industri och produktion av mineralprodukter, 7) energiproduktion, 8) överföring och lagring av energi och substanser, 9) trafik, 10) vatten och avlopp, 11) avfallshantering samt 12) ändringar av projekt, om ändringarna till storleken motsvarar de projekt som avses i 1-11 punkten. Projektförteckningen i förordningen är uttömmande.

Bedömningsförfarandet tillämpas enligt 4 § 2 och 3 mom. i lagen i enskilda fall även när ett annat projekt eller en väsentlig ändring av ett redan genomfört projekt sannolikt föranleder betydande skadliga miljökonsekvenser. Detta beslutades ursprungligen av miljöministeriet. För tillfället är det närings-, trafik- och miljöcentralen (nedan NTM-centralen) som beslutar om tillämpningen i enskilda fall. Vid bedömningen av huruvida bedömningsförfarandet ska tillämpas i ett enskilt fall beaktas projektets egenskaper och lokalisering samt konsekvensernas karaktär. Även gemensamma konsekvenser av olika projekt ska beaktas. Närmare bestämmelser om bedömningskriterierna finns i 7 § i statsrådets förordning.

Enligt lagens 3 § ska man vid tillämpningen av lagen beakta de utredningar om projektet och dess miljökonsekvenser som gjorts i något annat sammanhang samt i den utsträckning det är möjligt samordna de utredningar som förutsätts i denna lag och i någon annan lagstiftning. Om användningen av en miljökonsekvensbeskrivning som utredning enligt någon annan lag föreskrivs särskilt.

Det hör till den projektansvarigas uppgifter att utreda projektets miljökonsekvenser. Kontaktmyndigheten ansvarar för anordnandet av bedömningsförfarandet och de tillhörande myndighetsuppgifterna. NTM-centralen har genom förordning fastställts som kontaktmyndighet. NTM-centralen beslutar också om huruvida bedömningsförfarandet ska tillämpas i ett enskilt fall. I projekt som gäller kärnanläggningar enligt kärnenergilagen (990/1987) har arbets- och näringsministeriet fastställts som kontaktmyndighet. Ministeriet beslutar också i fråga om kärnanläggningar om huruvida bedömningsförfarandet ska tillämpas i ett enskilt fall.

Den allmänna ledningen av verkställigheten av MKB-lagen, uppföljningen och den allmänna utvecklingen av bedömningen hör till miljöministeriets uppgifter. De övriga ministerierna leder och utvecklar miljökonsekvensbedömningen inom sitt respektive verksamhetsområde.

I enlighet med 7 § 1 mom. i lagen ska miljökonsekvenserna av ett projekt utredas innan åtgärder med väsentliga miljökonsekvenser vidtas för genomförande av projektet. Tillämpningen av bestämmelsen begränsas av 2 mom. i samma paragraf, enligt vilket bedömningen ska göras innan ett tillståndsbeslut eller motsvarande beslut fattas i ärendet.

Bedömningsförfarandet inleds när den projektansvariga överlämnar bedömningsprogrammet till kontaktmyndigheten. Detta ska ske i ett så tidigt skede som möjligt. Kontaktmyndigheten ska tillkännage bedömningsprogrammet och ge de berörda parterna tillfälle att ge utlåtanden och framföra åsikter. Kontaktmyndigheten ska ge ett utlåtande om bedömningsprogrammet av vilket det framgår till vilka delar bedömningsprogrammet vid behov ska justeras, hur de utredningar som behövs enligt denna lag ska skaffas och hur tillkännagivandet och hörandet ska ordnas och vid behov samordnas med förfaranden enligt andra lagar som gäller projektet. I utlåtandet ska ett sammandrag ges över andra utlåtanden och åsikter. Kontaktmyndigheten sänder sitt utlåtande och de övriga utlåtandena och åsikterna till den projektansvariga och ska samtidigt också sända utlåtandet till de behöriga myndigheterna för kännedom.

Den projektansvariga utreder på basis av bedömningsprogrammet och kontaktmyndighetens utlåtande konsekvenserna av projektet och dess alternativ och gör upp en miljökonsekvensbeskrivning, som sänds till kontaktmyndigheten. Kontaktmyndigheten ordnar ett hörande om konsekvensbeskrivningen, vid vilket allmänheten och andra myndigheter kan framföra åsikter eller ge utlåtanden. Enligt lagens 12 § ska kontaktmyndigheten ytterligare ge ett utlåtande om konsekvensbeskrivningen och dess tillräcklighet. Lika som utlåtandet om bedömningsprogrammet ska också detta utlåtande innehålla ett sammandrag över andra åsikter och utlåtanden.

Bedömningsförfarandet avslutas när kontaktmyndigheten sänder sitt utlåtande jämte övriga utlåtanden och åsikter till den projektansvariga. Kontaktmyndigheten ska också sända sitt utlåtande för kännedom till de myndigheter som behandlar projektet, till kommunerna inom det område som påverkas av projektet och vid behov till landskapsförbunden och andra behöriga myndigheter. Förfarandet för miljökonsekvensbedömning slutar således inte med ett förvaltningsbeslut, och bedömningsförfarandet innehåller inte något bindande ställningstagande från tillståndsmyndigheten om huruvida verksamheten bör tillåtas. Med stöd av lagens 13 § får en myndighet dock inte bevilja tillstånd att genomföra ett projekt och inte heller fatta något annat därmed jämförbart beslut innan den har fått konsekvensbeskrivningen och kontaktmyndighetens utlåtande om denna till sitt förfogande. Av ett tillståndsbeslut eller något annat därmed jämförbart beslut som fattats av en myndighet och som gäller projektet ska framgå hur konsekvensbeskrivningen och kontaktmyndighetens utlåtande om denna har beaktats.

I 14 § i MKB-lagen föreskrivs om myndigheternas internationella uppgifter. Enligt bestämmelsen sköter miljöministeriet de underrättelser och förhandlingar som förutsätts i internationella avtal.

I 15 § i MKB-lagen föreskrivs om förutsättningarna för internationellt hörande. Miljöministeriet eller en myndighet som det har utsett ska bereda myndigheter jämte fysiska personer och sammanslutningar i en stat som är utsatt part tillfälle att ta del i bedömningsförfarandet, om miljökonsekvenserna av projektet sannolikt kommer att uppträda på den andra statens territorium.

Lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program

Lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005, nedan SMB-lagen) trädde i kraft den 1 juni 2005. Genom lagen har man till centrala delar genomfört Europaparlamentets och rådets direktiv om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan 2001/42/EG, nedan SMB-direktivet. Vad gäller planläggningen har SMB-direktivet emellertid satts i kraft på nationell nivå genom markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och markanvändnings- och byggförfordningen (895/1999). SMB-lagen innehåller också de materiella bestämmelser som behövdes för godkännandet av protokollet om strategiska miljöbedömningar, som upprättades i Kiev i maj 2003 och trädde i kraft den 11

juli 2010 (FördrS 69/2010, nedan SEA-protokollet) och som hör till konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang, vilken antogs av Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa.

SMB-lagen innehåller en allmän bestämmelse om utredning och bedömning av planers och programs miljökonsekvenser samt, i enlighet med SMB-direktivet, mer detaljerade bestämmelser om miljöbedömning av vissa planer och program. Skyldigheten att göra en miljöbedömning enligt SMB-lagen gäller sådana av myndigheter beredda planer och program som bedöms kunna ha betydande miljökonsekvenser, baserar sig på en lag, förordning eller administrativ bestämmelse och anger förutsättningarna för tillstånd för projekt eller godkännande av projekt.

I 2 § i SMB-lagen definieras följande termer: myndighet, miljökonsekvenser, miljöbedömning, miljörapport, myndighet som ansvarar för en plan eller ett program samt allmänheten. Lagens 3 § föreskriver om en allmän skyldighet att utreda miljökonsekvenserna. Den myndighet som ansvarar för en plan eller ett program ska se till att miljökonsekvenserna av planen eller programmet utreds och bedöms i tillräcklig utsträckning under beredningen, om genomförandet av planen eller programmet kan ha betydande miljökonsekvenser. I 4 § i lagen anges vilka planer och program som ska genomgå en miljöbedömning. I 5 § i lagen föreskrivs om tillämpning av miljöbedömning enligt prövning. Den myndighet som ansvarar för en plan eller ett program bär ansvaret för miljöbedömningen i fråga om planer och program som avses i 4 och 5 § samt för prövningen enligt 5 § av behovet av en miljöbedömning. I lagens 8–11 § finns bestämmelser om miljöbedömning inklusive utarbetande av en miljörapport, genomförande av samråd, beaktande av miljörapporten och resultaten av samråden i beslutsprocessen samt information om beslutet.

I 10 § i SMB-lagen föreskrivs om miljöbedömningar i fråga om sådana planer och program som kan antas ha betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser. De informations- och förhandlingsuppgifter som hänför sig till planens eller programmets miljökonsekvenser ska enligt lagen skötas av miljöministeriet i samarbete med den stat som är utsatt part.

Markanvändnings- och bygglagen

Markanvändnings- och bygglagen trädde i kraft i början av år 2000.

Syftet med lagen är att reglera områdesanvändningen och byggandet för att på det sättet skapa förutsättningar för en bra livsmiljö och främja en ekologiskt, ekonomiskt, socialt och kulturellt hållbar utveckling. Målet är också att tillförsäkra alla en möjlighet att delta i beredningen av ärenden och att säkerställa att planeringen är högklassig och sker i växelverkan, att det finns tillgång till mångsidig sakkunskap och att det ges öppen information om de ärenden som behandlas.

De mål och planer enligt markanvändnings- och bygglagen vilka gäller områdesanvändning ska beaktas i enlighet med lagens 3 § när det med stöd av annan lagstiftning planeras och bestäms hur användningen av miljön ska regleras.

Planläggningen styrs av de allmänna målen för områdesplaneringen som anges i 5 § i markanvändnings- och bygglagen, de riksomfattande målen för områdesanvändningen (22–24 §) samt kraven på planernas innehåll (28 §, 39 § och 54 §).

De möjligheter till växelverkan och deltagande som hör till lagens syften främjas genom växelverkan och information om planläggning i enlighet med 6 §, en planläggningsöversikt enligt

7 § och den utvecklingsdiskussion som enligt 8 § ska föras mellan kommunen och NTM-centralen.

Enligt 9 § ska en plan grunda sig på planering som omfattar bedömning av de betydande konsekvenserna av planen och på sådana undersökningar och utredningar som planeringen kräver. När planens konsekvenser utreds ska planens uppgift och syfte beaktas. När en plan utarbetas ska miljökonsekvenserna, inklusive de samhällsekonomiska, sociala och kulturella konsekvenserna, samt övriga konsekvenser av planen och av undersökta alternativ utredas i behövlig omfattning. Utredningarna ska omfatta hela det område där planen kan tänkas ha väsentliga konsekvenser.

I markanvändnings- och bygglagen betonas att den som utarbetar en plan ska vara behörig för uppgiften. Närmare bestämmelser om behörigheten finns i 3 och 107 § i markanvändnings- och byggförordningen.

I lagens 2 kap. föreskrivs om myndigheterna. Miljöministeriet svarar i egenskap av vederbörande ministerium för den allmänna utvecklingen och styrningen av lagen. NTM-centralen främjar och styr regleringen av kommunens områdesplanering och byggnadsväsende. NTM-centralen övervakar också verkställandet av lagen i enlighet med 18 § i lagen. Förbunden på landskapsnivå ska sköta planeringen på landskapsnivå. I enlighet med 20 § i lagen ska kommunen sköta områdesplaneringen samt styrningen av och tillsynen över byggandet på sitt område. De myndighetsuppgifter som gäller byggnadstillsynen sköts av kommunens byggnadstillsynsmyndighet.

En landskapsplan är en översiktlig plan över markanvändningen, vars rättsverkningar i första hand riktas mot den mer detaljerade planeringen. När en landskapsplan utarbetas måste de riksomfattande målen för områdesanvändningen beaktas och åskådliggöras i form av principer och områdesreserveringar i planen. Markanvändningsfrågor på landskapsnivå eller regional nivå ska i regel lösas i landskapsplanen. Förbundet på landskapsnivå ska se till att en landskapsplan utarbetas och att planen hålls aktuell och utvecklas i den mån det är nödvändigt.

Syftet med de generalplaner som utarbetas i kommunerna är att i allmänna drag styra markanvändningen och samhällsstrukturen i kommunen. Kommunerna kan också utarbeta en gemensam generalplan för att i allmänna drag styra markanvändningen och för att samordna funktionerna.

För den detaljerade regleringen av områdesanvändningen och för byggande och utvecklande av områden utarbetas en detaljplan, vars syfte är att anvisa behövliga områden för olika ändamål och att styra byggandet och annan markanvändning på det sätt som krävs med tanke på bland annat de lokala förhållandena. Om det utarbetas en detaljplan för ett område där det inte finns någon generalplan med rättsverkningar, ska vid utarbetandet av detaljplanen i tillämpliga delar beaktas även vad som bestäms om kraven på generalplanens innehåll.

Enligt 125 § i markanvändnings- och bygglagen krävs bygglov för uppförandet av en byggnad. Bygglov behövs också för sådana reparationer och ändringar som kan jämföras med uppförandet av en byggnad eller för utökning av det utrymme som räknas till byggnadens våningsyta. En byggnad utmärks av att den är en fast konstruktion som finns kvar på platsen länge och av att den också påverkar landskapet eller stadsbilden.

I stället för bygglov kan för byggandet sökas åtgärdstillstånd enligt 126 § i lagen för uppförande av sådana konstruktioner och anläggningar, till exempel master, cisterner och skorstenspipor, beträffande vilka avgörandet av tillståndsärendet inte till alla delar kräver den styrning som annars behövs vid byggande. Åtgärdstillstånd behövs dessutom för uppförande och place-

ring av sådana konstruktioner eller anläggningar som inte betraktas som byggnader, om åtgärden inverkar på naturförhållandena, markanvändningen på det omgivande området eller stads- eller landskapsbilden.

Bygglov och åtgärdstillstånd avgörs av kommunens byggnadstillsynsmyndighet. Om tillståndsförfarandet föreskrivs i lagens 19 kap. och närmare i markanvändnings- och byggförordningen.

Huvudregeln är att grannarna ska höras i bygglovsärenden. Grannarna ska underrättas om att en ansökan om bygglov anhängiggjorts, om detta inte med beaktande av projektets ringa betydelse eller läge eller planens innehåll är uppenbart onödigt med tanke på grannens intresse. Vanligtvis hör sökanden själv grannarna. I vissa fall kan också myndigheterna höra dem. På byggplatsen ska vid behov förrättas syn för att utreda hur byggnaden passar in i miljön, bedöma konsekvenserna av byggandet och höra grannarna. Sökanden och innehavarna av grannfastigheterna ska underrättas om tidpunkten för synen.

Förutsättningarna för att bygglov ska beviljas är dels landskapliga, dels tekniska. I tillståndsbeslutet ska nämnas förutsättningarna för tillståndet samt meddelas nödvändiga tillståndsbestämmelser om t.ex. bullerisolering för industriverksamhet, ordnande av avfallshantering, utförande av byggnadsarbetet eller åtgärden och begränsning av de olägenheter som de eventuellt medför.

I lagens 132 § föreskrivs om tillståndsansökningar och anmälningar enligt markanvändnings- och bygglagen i förhållande till förpliktelserna enligt MKB-lagen. Om en miljökonsekvensbeskrivning enligt MKB-lagen ska utarbetas för byggandet eller en annan åtgärd som enligt markanvändnings- och bygglagen kräver tillstånd eller myndigheternas godkännande ska den fogas till den tillståndsansökan eller anmälan som avses i markanvändnings- och bygglagen.

Om bygglov söks för ett område enligt naturvårdslagen som anges närmare genom förordning av statsrådet och som är av betydelse för naturvården eller för ett område som i landskapsplanen har reserverats som rekreations- eller skyddsområde, ska NTM-centralens utlåtande inhämtas om ansökan. Om miljöstillstånd enligt miljöskyddslagen (527/2014) behövs för den verksamhet som byggandet avser får avgörandet av bygglovsärendet skjutas upp till dess miljöstillståndsärendet är avgjort, om det är motiverat med beaktande av byggnadens användningsmöjligheter eller den planerade verksamhetens miljökonsekvenser.

I lagens 199 § föreskrivs om miljökonsekvenser som överskrider statsgränserna. I sådana fall där samarbete med en annan stat förutsätts vid bedömningen av miljökonsekvenserna av genomförandet av en plan ska det förbund på landskapsnivå eller den kommun som utarbetar planen innan planen godkänns lämna vederbörande ministerium och NTM-centralen de uppgifter som behövs för att enligt avtalet underrätta en annan stat. Ministeriet sköter de anmälnings- och förhandlingsuppgifter som ska skötas i relation till en annan stat.

Naturvårdslagen

Naturvårdslagen (1096/1996) trädde i kraft den 1 januari 1997.

Syftet med denna lag är bland annat att bevara naturens mångfald, vårda naturens skönhet och landskapets värde samt stöda hållbart nyttjande av naturtillgångarna och av miljön.

Naturvårdslagens 10 kap. innehåller särskilda bestämmelser om Europeiska gemenskapens nätverk Natura 2000. I 65 § i lagen föreskrivs att om ett projekt eller en plan antingen i sig eller i samverkan med andra projekt eller planer sannolikt betydligt försämrar de naturvärden i

ett område som statsrådet föreslagit för nätverket Natura 2000 eller som redan införlivats i nätverket, för vars skydd området har införlivats eller avses bli införlivat i nätverket Natura 2000, ska den som genomför projektet eller gör upp planen på behörigt sätt bedöma dessa konsekvenser (Naturabedömning). Detsamma gäller ett sådant projekt eller en sådan plan utanför området som sannolikt har betydande skadliga verkningar som når området.

Den ovannämnda konsekvensbedömningen kan enligt 65 § 1 mom. utföras som en del av det bedömningsförfarande som avses i MKB-lagen. Om konsekvensbedömning görs som en del av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning anses Natura-bedömningen ha skötts på det sättet. Om den lagen inte tillämpas på projektet eller planen ska en Naturabedömning enligt naturvårdslagen genomföras separat. Vid en Naturabedömning bedöms projektets eller planens konsekvenser för naturskyddsområdet med godtagbara metoder, och resultaten ska framgå klart av dokumenten. Förfarandet vid Naturabedömningen kan vara lättare än förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, som är mer formbundet.

Miljöskyddslagen

Den nya miljöskyddslagen trädde i kraft den 1 september 2014.

Miljöskyddslagen är en central författning när det gäller att bekämpa föroreningar av miljön. Enligt lagens 1 § är syftet med lagen att:

- förebygga och hindra förorening och risk för förorening av miljön, förebygga och minska utsläpp, avhjälpa skador orsakade av förorening och avvärja miljöskador,
- trygga en sund, trivsam och naturekonomiskt hållbar och mångsidig miljö, stödja en hållbar utveckling och motverka klimatförändringen,
- främja en hållbar användning av naturresurser, minska mängden avfall och avfallets skadlighet samt förebygga skadeverkningar av avfall,
- effektivisera bedömningen av konsekvenserna av miljöförorenande verksamhet och beaktandet av dessa konsekvenser som en helhet, samt
- förbättra medborgarnas möjligheter att påverka beslut som gäller miljön.

Enligt 6 § i lagen ska verksamhetsutövaren känna till verksamhetens konsekvenser för miljön, verksamhetens risker för miljön och hanteringen av dem samt möjligheterna att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan (skyldighet att vara konsekvensmedveten). I lagens 2 kap. föreskrivs också om andra allmänna skyldigheter, principer och förbud.

Miljöskyddslagen innehåller omfattande bemyndiganden för utfärdande av statsrådsföreskrifter i syfte att förebygga förorening av miljön.

I lagens 3 kap. föreskrivs om myndigheterna och deras uppgifter. Miljöministeriet svarar för den allmänna styrningen, uppföljningen och utvecklingen av verksamhet som avses i miljöskyddslagen. NTM-centralen ska inom sitt område styra och främja skötseln av de uppgifter som avses i miljöskyddslagen och i bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, övervaka att bestämmelserna iakttas samt för sin del föra talan för att tillvarata det allmänna miljöskyddsintresset. NTM-centralen stöder i ärenden som hör till dess behörighetsområde också den kommunala miljöförvaltningsmyndighetens verksamhet.

Regionförvaltningsverket är statlig miljötillståndsmyndighet och stöder i ärenden som hör till dess behörighetsområde den kommunala miljöförvaltningsmyndighetens verksamhet.

Den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten ska sköta de tillstånds- och tillsynsuppgifter som enligt miljöskyddslagen hör till kommunen. Allmänna tillsynsmyndigheter enligt den lagen är

NTM-centralerna och den kommunala miljöförvaldigheten. Lagen innehåller också bestämmelser om övriga tillsynsmyndigheter, expertmyndigheter och sakkunniginrättningar.

Bestämmelser om verksamhet som kräver tillstånd finns i 4 kap. i lagen och i bilaga 1 till lagen. Miljötillstånd krävs enligt 27 § i lagen för sådan verksamhet som medför risk för förorening av miljön. I miljöskyddslagen och miljöskyddsförordningen föreskrivs om tillståndsansökans innehåll.

Syftet med miljötillstånd är att utreda förutsättningarna att placera verksamheten på den planerade platsen med hänsyn till naturförhållandena och markanvändningen i området samt verksamhetens inverkan på hälsan och miljön. I tillståndet meddelas nästan alltid utsläppsgränser och andra föreskrifter i syfte att förhindra risker och skadliga konsekvenser av verksamheten. En förutsättning för att tillstånd ska beviljas är att den olägenhet eller risk för hälsan eller miljön som verksamheten medför kan förebyggas tillräckligt i tekniskt och ekonomiskt hänseende. Tillstånd beviljas för verksamhet som är placerad på ett visst ställe, och placeringen får inte strida mot detaljplanen.

I miljöskyddslagen föreskrivs också om de utlåtanden som ska begäras om en ansökan om miljötillstånd. Tillståndsmyndigheten kan även inhämta andra behövliga utredningar i saken.

Innan ett ärende avgörs ska de vilkas rätt eller fördel saken kan beröra (parterna) ges tillfälle att framställa anmärkningar med anledning av tillståndsärendet. Andra än parterna ska ges tillfälle att framföra sin åsikt. Tillståndsmyndigheten ska lägga fram ansökningsdokumenten offentligt och informera om tillståndsansökan i nödvändig omfattning i huvudsak genom att kungöra den under minst 30 dagar. De sakägare som saken i synnerhet gäller ska underrättas särskilt om kungörelsen.

Till en ansökan om miljötillstånd ska fogas en sådan miljökonsekvensbeskrivning som avses i 39 § 2 mom. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning samt kontaktmyndighetens utlåtande om miljökonsekvensbeskrivningen. Till ansökan ska dessutom vid behov fogas en sådan Naturabedömning som avses i 65 § i naturvårdslagen.

Om tillståndsbeslutet föreskrivs i lagens 8 kap. I lagens 83 § 2 mom. konstateras att när det gäller projekt som ska genomgå förfarande för miljökonsekvensbedömning ska det framgå av tillståndsbeslutet hur bedömningen har beaktats vid tillståndsprövningen.

Vattenlagen

Den nya vattenlagen (587/2011) trädde i kraft den 1 januari 2012.

I 3 kap. i lagen föreskrivs om tillståndspliktiga vattenhushållningsprojekt. Behovet av tillstånd bestäms antingen enligt projektets konsekvenser eller anläggningsförteckningen. Ett projekt ska ha tillstånd enligt 3 kap. 2 § i vattenlagen om det medför en i bestämmelsen avsedd förändring i vattendraget eller grundvattnet och förändringen kränker allmänt eller enskilt intresse. Om det är fråga om ett projekt som avses i 3 kap. 3 § i vattenlagen ska man ha tillstånd oberoende av projektets konsekvenser.

Vid tillståndsförfarande enligt vattenlagen avgörs förutsättningarna för att genomföra ett projekt och ordnas de privaträttsliga förhållandena som följer av projektet. Om sökanden inte äger det område som krävs för projektet och inte heller besitter det med stöd av en ständig nyttjanderätt, är en förutsättning för tillstånd att sökanden beviljas rätt att använda området eller lägger fram en tillförlitlig redogörelse för hur rätten till området ska ordnas.

Till tillståndsansökan ska enligt 11 kap. 3 § fogas bl.a. en detaljerad plan över projektet, en redogörelse för projektets syfte och konsekvenser samt en beräkning av den nytta och de förluster av förmåner som projektet medför. Om ansökan gäller tillstånd för ett sådant projekt som avses i MKB-lagen ska en miljökonsekvensbeskrivning enligt MKB-lagen fogas till ansökningsdokumenten. I den mån beskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av vattenlagen behöver uppgifterna inte visas upp på nytt. Till ansökan ska vid behov fogas en sådan bedömning som avses i 65 § i naturvårdslagen (Naturabedömning).

Bestämmelser om de allmänna förutsättningarna för tillstånd finns i 3 kap. 4 § i lagen.

Enligt 3 kap. 10 § ska ett tillståndsbeslut förenas med behövliga villkor om undvikande av olägenheter som orsakas av projektet eller av dess genomförande.

Regionförvaltningsverket fungerar som tillståndsmyndighet enligt vattenlagen.

Enligt 11 kap. 6 § ska utlåtande om ansökan begäras av den statliga tillsynsmyndighet inom vars verksamhetsområde projektets verkningar kan framträda och av behöriga myndigheter som bevakar allmänintresset, om det inte är uppenbart onödigt att begära utlåtande av dem. När det är fråga om sådana samhälleligt viktiga projekt av nationell betydelse som kan ha avsevärda eller omfattande skadliga verkningar ska utlåtande av statsrådet inhämtas. Tillståndsmyndigheten ska dessutom begära utlåtande av den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten i de kommuner där det i ansökan avsedda projektets verkningar kan framträda, av den kommun där projektet ska placeras och vid behov av kommunerna inom projektets influensområde.

Innan tillståndsmyndigheten avgör ett ärende ska den ge dem vars rätt, fördel eller skyldighet ärendet kan beröra tillfälle att framställa anmärkningar med anledning av ärendet. Andra än parterna ska ges tillfälle att framföra sin åsikt innan ärendet avgörs.

Information om en ansökan ska ges genom en kungörelse.

I 11 kap. 21 § föreskrivs om beslutets innehåll. Om ansökan gäller ett projekt som avses i MKB-lagen ska det framgå av beslutet hur bedömningen har beaktats.

Marktäktslagen

Marktäktslagen (555/1981) trädde i kraft den 1 januari 1982.

Syftet med lagen är att täktverksamhet ordnas på ett sätt som stöder en hållbar utveckling av miljön. Marktäktslagen tillämpas enligt lagens 1 § på tagande av sten, grus, sand, lera och mull för bortforsling eller för lagring eller förädling på platsen. Enligt 2 § tillämpas marktäktslagen dock inte på täktverksamhet som baserar sig på gruvlagen eller tagande och nyttjande av substanser som lösgjorts i samband med byggande, då åtgärden grundar sig på ett tillstånd eller godkännande av en myndighet. Marktäktslagen tillämpas inte heller på sådant tagande av substanser på vattenområde för vilket det enligt vattenlagen krävs tillstånd.

I lagens 4 a § föreskrivs om myndigheterna och deras uppgifter. Miljöministeriet svarar för den allmänna styrningen, uppföljningen och utvecklingen av verksamhet som avses i marktäktslagen. NTM-centralen styr och övervakar verksamheten enligt lagen inom sitt område. Kommunen ska styra och övervaka täktverksamheten i kommunen. Tillstånd för täktverksamhet beviljas av den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten.

I 4 § i lagen föreskrivs om tillståndstvång. Där konstateras att täktverksamhet kräver tillstånd. Närmare bestämmelser om förfarandet för ansökan om tillstånd och de uppgifter som ansökan ska innehålla finns i statsrådets förordning om marktäkt (926/2005).

Då tillstånd söks ska den sökande enligt lagens 5 § lägga fram en täktplan över täktverksamheten och vården av miljön samt områdets senare användning i den utsträckning det är möjligt. I tillstånd till täktverksamhet ska enligt 11 § ingå bestämmelser om vad sökanden ska iaktta för undvikande eller begränsande av de olägenheter som projektet medför, såvida dessa omständigheter inte framgår av täktplanen.

I 13 § i lagen och 3 § i ovannämnda förordning föreskrivs om hörande.

Tillståndsmyndigheten ska begära utlåtande av NTM-centralen om området är av riksomfattande eller annars väsentlig betydelse med hänsyn till naturskyddet, området är av betydelse med hänsyn till vattenvärden eller täktverksamheten omedelbart påverkar ett område inom en annan kommun. Det kan dessutom bli aktuellt att begära utlåtanden i sådana situationer som avses i 4 § i marktäktsförordningen.

I lagens 6 § föreskrivs om förutsättningar för beviljande av tillstånd. Om MKB-lagen tillämpas på ett projekt ska det av beslutet framgå på vilket sätt bedömningen enligt den lagen har beaktats.

Genom den ändring av miljöskyddslagen (423/2015) som trädde i kraft i början av juli 2016 och ändringen av marktäktslagen (424/2015) slog tillståndsförfarandet enligt marktäktslagen delvis samman med miljötillståndsförfarandet. Därmed kommer ansökningar om tillstånd för sådana marktäktsprojekt som kräver tillstånd enligt både miljöskyddslagen och marktäktslagen att behandlas genom det förfarande som avses i miljöskyddslagen. Ett projekt som kräver tillstånd enbart enligt marktäktslagen behandlas alltså genom det förfarande som avses i marktäktslagen.

Gruvlagen

Den nya gruvlagen (621/2011) trädde i kraft den 1 juli 2011.

Syftet med lagen är att främja gruvdrift och malmletning som bedrivs på ett samhälleligt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart sätt. Gruvlagen utgör en uppsättning av grundläggande normer för gruvdrift och gruvssäkerhet.

Säkerhets- och kemikalieverket är gruvmyndighet enligt gruvlagen.

För anläggande av gruva och bedrivande av gruvdrift krävs gruvtillstånd enligt 16 § i lagen. Till tillståndsansökan ska enligt lagens 34 § vid behov fogas en miljökonsekvensbeskrivning enligt MKB-lagen och en utredning om bedömning enligt 65 § i naturvårdslagen (Naturabedömning). I tillståndsansökan ska en med tanke på tillståndsprövningen nödvändig och tillförlitlig redogörelse ges om bl.a. miljökonsekvenserna och andra konsekvenser av verksamheten med beaktande av de planerade åtgärdernas art och omfattning, om inte de begärda uppgifterna ingår i den ovannämnda miljökonsekvensbeskrivningen.

Lagens 6 kap. innehåller en omfattande uppsättning bestämmelser om tillståndsprövning. Gruvtillståndet ska innehålla behövliga bestämmelser för att trygga allmänna och enskilda intressen.

I lagens 56 § föreskrivs om tillståndsbeslutets innehåll. Om MKB-lagen tillämpas på projektet ska det av tillståndsbeslutet framgå hur bedömningen har beaktats vid tillståndsprövningen.

Kärnenergilagen

Kärnenergilagen (990/1987) trädde i kraft den 1 mars 1988.

Kärnenergilagen innehåller de allmänna principerna för användningen av kärnenergi samt bestämmelserna om säkerheten vid användning av kärnenergi, kärnavfallshanteringen, tillstånden för och övervakningen av användning av kärnenergi samt om behöriga myndigheter. Med användning av kärnenergi avses sådan verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet för kärnenergilagen och som täcker samtliga verksamheter i anslutning till kärnenergi och produktionen av kärnenergi från gruvdrift och anrikningsverksamhet som syftar till produktion av uran och torium ända till placeringen av kärnavfall i slutförvar. Bestämmelser som preciserar lagen har utfärdats genom kärnenergiförordningen (161/1988).

Enligt 8 § i kärnenergilagen är användning av kärnenergi förbjuden utan sådant tillstånd som avses i den lagen.

Kärnenergilagen innehåller hänvisningar till miljökonsekvensbedömningar i 4 kap., där det föreskrivs om principbeslut, och i 5 kap., som reglerar tillståndsförfarandet. Enligt 13 § i kärnenergilagen ska sökanden innan principbeslut fattas offentliggöra en allmänt hållen, [av handels- och industriministeriet] granskad och enligt ministeriets direktiv uppgjord utredning om den planerade anläggningen, dess beräknade inverkan på miljön och dess säkerhet. Utredningen ska vara allmänt tillgänglig.

I 19 § i kärnenergilagen sägs att tillstånd till uppförande av kärnanläggning kan beviljas, om alla förutsättningar som anges i paragrafen uppfylls, inklusive kravet att kärnanläggningens förläggningssort är ändamålsenlig med avseende på den planerade verksamhetens säkerhet och att miljövärden på behörigt sätt har beaktats vid planeringen av verksamheten. Enligt 20 § kan tillstånd att driva kärnanläggning beviljas efter det att tillstånd till att uppföra anläggningen har beviljats och, utöver de övriga kraven, om kärnanläggningen och driften av den uppfyller säkerhetskraven enligt kärnenergilagen och de anställdas och befolkningens säkerhet samt miljöskyddet har beaktats på behörigt sätt.

Kärnenergiförordningen innehåller närmare bestämmelser om tillståndsansökan och de utredningar som ska fogas till ansökan. Till en ansökan som gäller ett principbeslut av statsrådet ska enligt förordningens 24 § fogas en konsekvensbeskrivning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och kontaktmyndighetens utlåtande om konsekvensbeskrivningen samt en utredning om de grunder för planeringen som sökanden ämnar följa för att undvika miljöskador och begränsa miljöbelastningen.

Till en ansökan om byggnadstillstånd ska enligt 32 § i kärnenergiförordningen fogas en utredning om kärnanläggningens inverkan på miljön samt om de grunder för planeringen som sökanden ämnar följa för att undvika miljöskador och begränsa miljöbelastningen. Till ansökan om drifttillstånd ska enligt förordningens 34 § likväl fogas en utredning om åtgärder i syfte att begränsa kärnanläggningens miljöbelastning.

När ändring söks i byggnads- eller drifttillståndet för en kärnanläggning ska enligt 40 § i kärnenergiförordningen i tillämpliga delar iakttas samma bestämmelser som vid ansökan om nytt tillstånd.

Bestämmelser om hörande av allmänheten finns i 13 § i kärnenergilagen, enligt vilken [handels- och industriministeriet] ska bereda möjlighet för invånarna och kommunerna i anläggningens närmaste omgivning samt lokala myndigheter att skriftligen framföra sina åsikter om den planerade anläggningen innan ett principbeslut fattas. Ministeriet ska dessutom, på det sätt som ministeriet närmare bestämmer, anordna ett offentligt möte på anläggningens tilltänkta förläggningssort, vid vilket muntliga eller skriftliga åsikter kan framföras. Dessa åsikter ska bringas till statsrådets kännedom. Närmare detaljerade bestämmelser om hörande av allmänheten och ministeriets skyldighet att kungöra att ett kärnanläggningsprojekt har inletts ingår i 27, 28 och 29 § i kärnenergiförordningen.

Landsvägslagen

Landsvägslagen (503/2005) trädde i kraft den 1 januari 2006, och samtidigt upphävdes lagen om allmänna vägar (243/1954).

Lagen gäller planering, byggande och underhåll av vägar som upplåtits för allmän trafik och som upprätthålls av staten, dvs. landsvägar. Syftet med lagen är att upprätthålla och utveckla landsvägsförbindelserna som en del av trafiksystemet och så att de fungerar och är trygga samt främjar en hållbar utveckling och tillgodoser trafik- och transportbehoven. Dessutom syftar lagen till att trygga möjligheterna att delta i planeringen av väglösningar genom att genomföra och främja en god förvaltning och ett gott rättsskydd i ärenden som gäller landsvägarna.

Enligt lagens 10 § är staten väghållare och enligt 11 § är den behöriga NTM-centralen väghållningsmyndighet.

Landsvägar får byggas på basis av lagenliga utrednings- och vägplaner. Skyldigheten att utarbeta en plan gäller under vissa förutsättningar också i fråga om förbättring av landsväg. Väghållningsmyndigheten ansvarar för utarbetandet av planerna och Trafikverket för godkännandet av dem (i vissa fall godkänns planerna av kommunikationsministeriet). En utredningsplan ska enligt lagens 19 § innehålla en utredning av behovet av landsvägen samt av de alternativ som granskats, de grundläggande trafiklösningarna och tekniska lösningarna för vägen, vägens ungefärliga sträckning samt en bedömning av verkningarna av vägen och möjligheterna att avlägsna eller lindra menliga verkningar. Bestämmelser om vägplanens innehåll finns i 22 § i lagen. I planen ska vägens sträckning och höjdläge samt tvärsektion anges. Till vägplanen ska fogas en bedömning av vägens verkningar samt i den anges de åtgärder som behövs för att avlägsna eller minska de menliga verkningar som vägen medför. En godkänd vägplan berättigar till inlösen av de områden och rättigheter som anges i vägplanen.

I 27 § i lagen konstateras att när en utredningsplan och en vägplan utarbetas ska fastighetsägare och övriga sakägare samt de, vilkas boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas av planen, ges möjlighet att delta i beredningen av planen, bedöma verkningarna av planen och skriftligen eller muntligen framföra sin åsikt i saken. Kommunen ska hålla planerna offentligt framlagda under 30 dagar, och anmärkningar kan göras mot dem. Utlåtanden om planen ska begäras av de landskapsförbund och kommuner som ligger innanför planens influensområde samt också av andra myndigheter om det är nödvändigt med tanke på beslutsprövningen.

Enligt lagens 18 § ska en utredningsplan alltid utarbetas inom projekt på vilka bedömningsförfarandet enligt 2 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas. I lagens 29 § konstateras att till en utredningsplan som gäller ett vägprojekt enligt MKB-lagen ska fogas en miljökonsekvensbeskrivning enligt den lagen. Av utredningsplanen och vägplanen

ska framgå på vilket sätt konsekvensbeskrivningen har beaktats i planen. När det bedömningsförfarande som anges i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har tillämpats på utredningsplanen tillämpas förfarandet inte på nytt när en vägplan utarbetas i enlighet med utredningsplanen.

Banlagen

Banlagen (110/2007) trädde i kraft den 1 januari 2008.

Lagen gäller planering, byggande och underhåll av järnvägar. Lagen tillämpas på det bannät som förvaltas av staten och till vissa delar också på privata spåranslaggningar. Syftet med lagen är att upprätthålla och utveckla järnvägsförbindelserna som en del av trafiksystemet och så att de fungerar och är trygga samt främjar en hållbar utveckling och tillgodoser behoven hos person- och godstrafik på järnvägarna. Syftet med lagen är dessutom att trygga upprätthållandet, utvecklandet och byggandet av järnvägar som en trafikform som förenar olika delar av riket samt trygga möjligheterna att delta i planeringen av järnvägstrafiklösningar genom att genomföra och främja en god förvaltning och ett gott rättsskydd i ärenden som gäller bannätet.

Enligt lagens 7 § är Trafikverket banhållningsmyndighet och banhållare för det bannät som det förvaltar.

Järnvägar får byggas på basis av utrednings- och järnvägsplaner som är förenliga med banlagen. Trafikverket ansvarar för utarbetandet och godkännandet av planerna (i vissa fall godkänns planerna av kommunikationsministeriet).

En utredningsplan ska enligt lagens 12 § innehålla en utredning av behovet av att bygga en järnväg eller utveckla bannätet samt av de alternativ som granskats, de grundläggande trafiklösningarna och tekniska lösningarna för banan, järnvägsområdets ungefärliga läge samt en bedömning av verkningarna av järnvägsområdet och järnvägstrafiken. Vidare ska också möjligheterna att avlägsna eller lindra menliga verkningar samt en preliminär kostnads kalkyl presenteras i utredningsplanen. I lagens 15 § konstateras att i en järnvägsplan ska följande anges: järnvägen och dess läge, användning för olika ändamål, höjdläge, tvärsektion och torrläggning samt de planerade planskilda korsningarna, plankorsningarna och trafikförbindelserna. Till järnvägsplanen ska fogas en bedömning av järnvägens verkningar samt i den anges de åtgärder som behövs för att avlägsna eller minska de menliga verkningar som byggandet av banan eller tågtrafiken medför. En godkänd järnvägsplan berättigar till inlösen av de områden och rättigheter som anges i järnvägsplanen.

I 22 § i lagen konstateras att när en utredningsplan och en järnvägsplan utarbetas ska fastighetsägare och övriga sakägare samt de, vilkas boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas av planen, ges möjlighet att delta i beredningen av planen, bedöma verkningarna av planen och skriftligen eller muntligen framföra sin åsikt i saken. Kommunen ska hålla planerna offentligt framlagda under 30 dagar, och anmärkningar kan göras mot dem. Utlåtanden om planen ska begäras av de landskapsförbund och kommuner som ligger innanför planens influensområde samt också av andra myndigheter om det är nödvändigt med tanke på beslutsprövningen.

Enligt lagens 11 § ska en utredningsplan alltid utarbetas inom projekt på vilka bedömningsförfarandet enligt 2 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas. I lagens 24 § konstateras att till en utredningsplan som gäller ett banprojekt enligt MKB-lagen ska fogas en konsekvensbeskrivning enligt den lagen. Av utredningsplanen och järnvägsplanen ska framgå på vilket sätt konsekvensbeskrivningen har beaktats i planen. När det bedömningsförfarande som anges i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har tillämpats på

utredningsplanen tillämpas förfarandet inte på nytt när en järnvägsplan utarbetas i enlighet med utredningsplanen.

Luftfartslagen

Luftfartslagen (864/2014) trädde i kraft den 13 november 2014. Genom den lagen upphävdes en annan lag med samma namn (1194/2009). Genom luftfartslagen regleras luftfart i Finland och luftfart med finska luftfartyg utanför Finland. Lagen innehåller bestämmelser bl.a. om säkerhets- och behörighetskrav för luftfartyg och deras personal liksom för den landbaserade personal som betjänar luftfarten, om luftfartens tillstånd och register, om flygplatser och markutrustning, om marktjänster på flygplatser, om luftfartsskydd för den civila luftfarten, om flygtrafiktjänst, om undersökning av luftfartsolyckor, om efterspanings- och räddningstjänst för luftfart samt om påföljdspraxis.

Trafiksäkerhetsverket är behörig myndighet enligt luftfartslagen.

För inrättande av flygplats eller något annat område som tjänar luftfarten krävs byggnadstillstånd enligt 79 § i lagen, bortsett från några undantag som anges i bestämmelsen. Tillståndsplikten gäller också ändringar av flygplatser eller andra områden som tjänar luftfarten, när ändringarna kan ha konsekvenser för flygsäkerheten eller avsevärda konsekvenser för landskapsbilden. Byggnadstillstånd beviljas av Trafiksäkerhetsverket. Statsrådet kan i enskilda fall förbehålla sig rätten att avgöra ett ärende som gäller byggnadstillstånd.

Enligt 6 § i MKB-förordningen tillämpas förfarandet för miljökonsekvensbedömning på anläggande av flygplatser med en banlängd av minst 2 100 meter.

Lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter

Lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977) trädde i kraft den 1 januari 1978.

Enligt 3 § i lagen kan genom inlösen fast egendom eller ständig eller tidsbestämd särskild rättighet förvärfvas, rätten att nyttja eller råda över fast egendom eller särskilda rättigheter varaktigt eller för viss tid begränsas samt särskild rättighet upphävas.

Enligt 4 § får inlösen ske när allmänt behov så kräver. Inlösen får likväl inte verkställas, om inlösningens syfte kan uppnås lika lämpligt på något annat sätt eller om det men inlösningen förorsakar enskilt intresse är större än den nytta som den medför för allmänt intresse.

Statsrådet utfärdar vid sitt allmänna sammanträde inlösningstillstånd på ansökan. Om inlösningstillstånd söks för byggande av en järnväg, en kraftledning, en naturgasledning eller annat motsvarande företag och om ingen motsätter sig att inlösningstillstånd utfärdas eller det är fråga om inlösen som är av mindre betydelse med avseende på allmänt och enskilt intresse, kan även Lantmäteriverket bevilja tillstånd.

En ansökan om inlösningstillstånd för ett sådant projekt som avses i MKB-lagen ska bifogas en miljökonsekvensbeskrivning enligt MKB-lagen. I den mån beskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag ska det inte krävas en ny utredning om samma sak.

Enligt 8 § i lagen ska ägare av sådan fast egendom och innehavare av sådan nyttjanderätt som inlöses, om sökanden inte styrker att dessa skriftligen har samtyckt till inlösningen, innan inlösningstillstånd utfärdas beredas tillfälle att inom utsatt tid avge utlåtande i saken. I lagens 9

§ konstateras att om inlösen för byggande av kraftledning, naturgasnät eller annat motsvarande företag verkställs, kan hörande av ägare av fast egendom och innehavare av nyttjanderätt ordnas så att sökanden ger de ägare och innehavare vilkas rätt och fördel saken berör tillfälle att framföra sin åsikt om företaget vid ett möte som ordnas i varje kommun.

I projekttillstånd enligt elmarknadslagen och naturgasmarknadslagen bestäms inte var ledningen eller röret ska dras. Det område som behövs för ledningen eller röret förvärvas i de flesta fall vid inlösningsstillståndsförfarande. Det är också möjligt att komma överens med markägarna på frivillig väg, men det förfarandet används sällan, eftersom antalet markägare nästan alltid är mycket stort på lednings- och rörrutter.

Enligt 84 § kan innan inlösen verkställs tillstånd beviljas för undersökning av det område som ska inlösas. I undersökningsarbetet får inte intrång göras i annans rätt i högre grad än vad som är nödvändigt för att uppnå resultatet av undersökningen, och ägaren eller rättsinnehavaren får inte åsamkas onödig störning. Vid behov ska i beslutet om tillstånd specificeras för hurdana åtgärder tillståndet har givits och vilka begränsningar som ska iakttas vid arbetet. Tillstånd till undersökningen beviljas av Lantmäteriverket. Vid behandlingen av tillståndsärendet kan sakägarna informeras om ärendet genom offentlig delgivning enligt 62 § i förvaltningslagen. Om det likväl är uppenbart att undersökningsarbetet i betydande grad skulle försvåra nyttjandet av någon fastighet, ska en sådan fastighets ägare eller innehavare informeras om ansökan genom vanligt delgivning enligt 59 § i förvaltningslagen.

Lagen om inlösningsstillstånd för vissa projekt som påverkar användningen av miljön

Lagen om inlösningsstillstånd för vissa projekt som påverkar användningen av miljön (768/2004, nedan lagen om inlösningsstillstånd) trädde i kraft den 30 november 2004. Lagen om inlösningsstillstånd stiftades i syfte att till fullo genomföra de förpliktelser som följer av Århuskonventionen. Största delen av de projekt som avses i konventionen omfattades redan tidigare av miljörelaterade tillståndsförfaranden. I fråga om placeringen av sådana ledningar som avses i 2 § i lagen om inlösningsstillstånd löstes frågan genom att införa ett krav om att detta ska behandlas i samband med förfarandet för inlösningsstillstånd. Frågan ska behandlas med iakttagande av bestämmelserna i inlösningslagen och lagen om inlösningsstillstånd. Förfarandets kompletterande karaktär framgår av 3 §, enligt vilken förfarandet inte ska tillämpas om genomförandet av ett projekt till alla delar sker utifrån en plan med rättsverkningar enligt markanvändnings- och bygglagen där projektets placering och förhållande till annan områdesanvändning har utretts.

Elmarknadslagen

Elmarknadslagen (588/2013) trädde i kraft den 1 september 2013.

Enligt 14 § i elmarknadslagen ska projekttillstånd fås för byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt. Projekttillstånd behövs emellertid inte för byggande av en intern elledning i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp. Tillståndsmyndighet för en elledning som sträcker sig över riksgränsen är arbets- och näringsministeriet och för andra elledningar Energimyndigheten.

I lagens 15 § konstateras att bestämmelser om de uppgifter och utredningar som ska ingå i en ansökan om projekttillstånd utfärdas genom förordning av statsrådet. En ansökan om tillstånd för ett sådant projekt som avses i MKB-lagen ska bifogas en miljökonsekvensbeskrivning enligt MKB-lagen. Tillståndet kan förenas med sådana villkor som ska anses nödvändiga med tanke på förutsättningarna för tillstånd. Av tillståndsbeslutet ska det enligt 14 § framgå hur bedömningen enligt MKB-lagen har beaktats.

När projekttillstånd söks är den exakta dragningen av elledningen i allmänhet ännu inte känd. I det skedet kan det också finnas flera potentiella alternativa rutter. Dragningen av elledningen fastställs inte i projekttillståndet, utan det görs separat i samband med att man ansöker om rätt att använda ledningsrutten. I de flesta fall förvärfvas rätt att använda rutten för en högspänningsledning vid inlösningsförfarande enligt lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter.

I 17 § i elmarknadslagen ingår en specialbestämmelse om bestämmandet av dragningen av högspänningsledningar och förvärv av rätt att använda ledningsområdet, vilken kräver kommunens samtycke till dragning av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt, om inte rätten att placera elledningen grundar sig på ett sådant inlösningsförfarande som avses i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter och elledningen byggs någon annanstans än på ett område som i planen har reserverats för detta ändamål. Kommunen får inte vägra samtycke eller ställa villkor för det utan giltiga skäl som baserar sig på områdesplaneringen eller som hänför sig till miljöaspekter eller andra omständigheter, om vägran eller villkoren medför oskäligt förfång för tryggheten av elöverföringen eller för sökanden.

Lagen innehåller inga särskilda bestämmelser om förfarandet för samråd med parter. På samråd tillämpas således förvaltningslagen.

Naturgasmarknadslagen

Naturgasmarknadslagen (508/2000) trädde i kraft den 1 augusti 2000.

Enligt 6 kap. 5 § i naturgasmarknadslagen ska för byggande av ett överföringsrör som överskrider landets gräns ett projekttillstånd sökas skriftligt hos arbets- och näringsministeriet. Om ansökan gäller tillstånd för ett sådant projekt som avses i MKB-lagen ska en miljökonsekvensbeskrivning enligt MKB-lagen fogas till ansökningsdokumenten. Tillståndet kan förenas med sådana villkor som ska anses nödvändiga med tanke på förutsättningarna för tillstånd. Av tillståndsbeslutet ska dock framgå på vilket sätt en bedömning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har beaktats.

När projekttillstånd söks är den exakta dragningen av överföringsröret i allmänhet ännu inte känd. I det skedet kan det också finnas flera potentiella alternativa rutter. Dragningen av överföringsröret fastställs inte i projekttillståndet, utan det görs separat i samband med att man ansöker om rätt att använda ledningsrutten. I de flesta fall förvärfvas rätt att använda rutten för ett överföringsrör vid inlösningsförfarande enligt lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter.

Syftet med projekttillståndsförfarandet är framför allt att bedöma gränsöverskridande överföringsrörsprojekts betydelse med avseende på naturgassystemet och naturgasöverföringsbehoven. En förutsättning för att tillstånd ska beviljas är att byggandet av ett överföringsrör som överskrider landets gräns är ändamålsenligt med tanke på utvecklingen och ömsesidigheten på naturgasmarknaden. Då tillstånd beviljas ska projektets betydelse för den inre naturgasmarknaden beaktas.

Lagen innehåller inga särskilda bestämmelser om förfarandet för samråd med parter. På samråd tillämpas således förvaltningslagen.

2.2 Praxis

Tillämpningsfrekvens i fråga om förfarandet för miljökonsekvensbedömning

Förfarandet för miljökonsekvensbedömning tillämpas på i genomsnitt 30–50 projekt per år. Förfarandet tillämpas endast på de med avseende på miljökonsekvenserna största projekten, vilket innebär att projekt i mindre skala inte omfattas av tillämpningen. Antalet inledda förfaranden för miljökonsekvensbedömning har ökat från de första åren efter att lagen trädde i kraft och varierar stort också från år till år (bild 1). På 1990-talet inleddes varje år i genomsnitt 20–30 bedömningsförfaranden. I början av 2000-talet inleddes 35–40 bedömningsförfaranden per år och efter 2008 har antalet under de flesta åren överstigit 40 bedömningsförfaranden per år. Flest bedömningsförfaranden inleddes 2009 (72 stycken).

Bland de förfaranden för miljökonsekvensbedömning som inleddes 1994–2014 gällde den vanligaste typen av projekt avfallshantering (157 st.), den näst vanligaste tagande och bearbetning av naturtillgångar (132 st.) och den tredje vanligaste energiproduktion (130 st.). Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpades minst på skogsindustriprojekt (1 st.), metallindustriprojekt (2 st.), djurhållning (6 st.), byggande i vattendrag (7 st.) samt vatten och avlopp (11 st.). Ändringarna i lagstiftningen om avfallshantering och avfallshanterings utveckling har påverkat antalet bedömningsförfaranden i fråga om dessa projekt. Under de senaste åren har den förändrade energipolitiken lett till att förfarandet för miljökonsekvensbedömning tillämpats på ett stort antal vindkraftsprojekt.

Fram till slutet av 2014 hade sammanlagt 717 projekt för miljökonsekvensbedömning inletts. Av dessa projekt hade 641 avslutats, medan 60 fortfarande pågick och 16 hade avbrutits.

Antalet miljökonsekvensbedömningar varierar mellan NTM-centralerna. Nyland uppvisade det största antalet inledda projekt, totalt 126, och Södra Savolax det minsta antalet, 20. Arbets- och näringsministeriet är kontaktmyndighet i kärnenergiprojekt. Förfarandet för miljökonsekvensbedömning har tillämpats 11 gånger på kärnenergiprojekt.

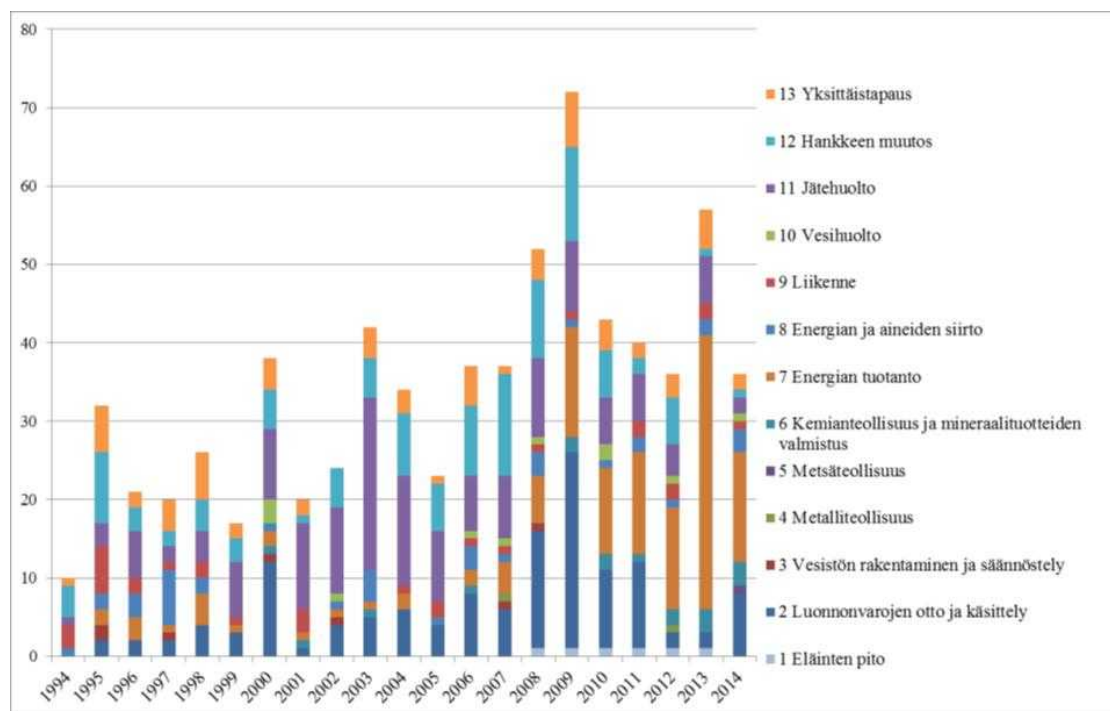

Bild 1: Antalet förfaranden för miljökonsekvensbedömning som inletts 1994–2014 indelade efter projekttyp och år. MKB-lagen trädde i kraft i september 1994, vilket är en delorsak till att antalet förfaranden var mindre det året.

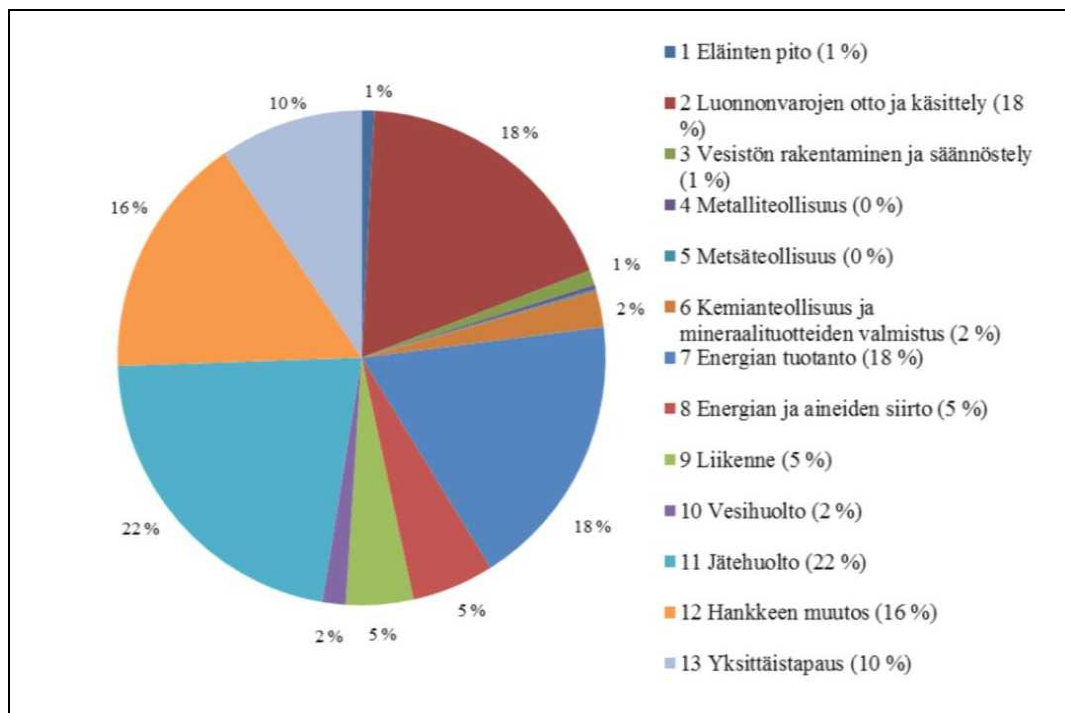

Bild 2: Antalet förfaranden för miljökonsekvensbedömning som inletts 1994–2014 indelade efter projekttyp.

Tabell 1: Tillämpningen av förfarandet för miljökonsekvensbedömning i enskilda fall (MKB-lagen, 6 §). Siffrorna bygger på de beslut som fattats 1.9.2006–31.12.2013 (Perho, Juha 2015. YVA-menettelyn soveltaminen yksittäistapauksissa –ympäristövaikutusten arviointimenetelmästä annetun lain (468/1994) 6 §:n mukainen päätöksenteko ja hallintokäytäntö. Referee-artikel, november 2015. Publicerats i Edilex 2.12.2015. www.edilex.fi/artikkelit/15922).

Hanketyyppi	Sovellettu	Ei sovellettu	Rauennut	Yhteensä
Eläintenpito	7	46	0	53
Luonnonvarojen otto ja käyttö	21	49	0	70
Vesistön rakentaminen ja säännöstely	0	6	0	6
Metalliteollisuus	0	1	0	1
Metsäteollisuus	0	0	0	0
Kemianteollisuus ja mineraalituotteiden valmistus	3	5	0	8
Energiantuotanto, tuulivoima	74	89	2	165
Energiantuotanto, muut	3	3	0	6
Energian ja aineiden siirto sekä varastointi	2	21	0	23
Liikenne	9	22	1	32
Vesihuolto	2	7	0	9
Jätehuolto	3	26	0	29
Yksittäistapaukset	6	20	0	26
YHTEENSÄ	130	295	3	428

Tillämpning av förfarandet för miljökonsekvensbedömning i enskilda fall

Förfarandet för miljökonsekvensbedömning tillämpas antingen direkt på basis av den projektförteckning som finns i MKB-förordningen eller i enskilda fall genom ett beslut av NMT-centralen. I fråga om kärnanläggningsprojekt fattas beslutet av arbets- och näringsministeriet. I slutet av 2013 hade sammanlagt 428 beslut fattats i enskilda fall; i 130 projekt måste bedömningsförfarandet tillämpas och i 295 behövde det inte tillämpas. Besluten har oftast gällt bygande av vindkraftverk, tagande och bearbetning av naturtillgångar eller djurhållning.

I cirka 30 procent av alla projekt som blev föremål för beslutsförfarandet bestämdes att förfarandet för miljökonsekvensbedömning ska tillämpas. De projekt som genomgått beslutsförfarandet har delvis varit ganska små eller haft ringa konsekvenser, vilket förklarar det stora antalet negativa beslut. Största delen av de beslut som fattas i enskilda fall bygger på en begäran av den projektansvariga. Detta kan tolkas som att den projektansvariga har velat kontrollera om det är nödvändigt att tillämpa förfarandet för miljökonsekvensbedömning före tillståndsförfarandet.

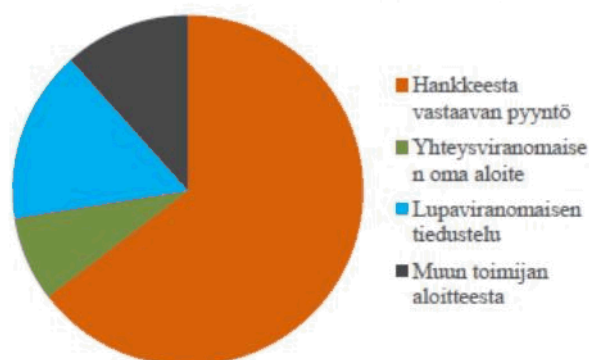

Bild 3: Tillämpning av MKB-förfarandet i enskilda fall; hur förfarandet har inletts. Siffrorna bygger på de 396 beslut som fattats 1.9.2006–31.12.2013 (Perho, Juha 2015).

Förfarandets längd vid miljökonsekvensbedömning

Förfarandet för miljökonsekvensbedömning omfattar två faser, bedömningsprogram- och konsekvensbeskrivningsfasen. Den lagstadgade behandlingstiden är 2–3 månader i fråga om bedömningsprogrammet och 3–4 månader i fråga om konsekvensbeskrivningen. Behandlingstiden omfattar samrådstiden och den tid som reserverats för kontaktmyndighetens utlåtande. Bedömningsprogramfasen innefattar en samrådstid på 30–60 dagar. Kontaktmyndigheten ska ge sitt utlåtande om bedömningsprogrammet inom en månad och sitt utlåtande om konsekvensbeskrivningen inom två månader från det att samrådstiden löpt ut. Myndighetsbehandlingen tar således högst 7 månader i anspråk. Om man beaktar också den tid som det i genomsnitt tar för den projektansvariga att bereda konsekvensbeskrivningen blir bedömningsförfarandets längd cirka 1–1 ½ år. Förfarandets längd beror således i hög grad på den projektansvariga, till exempel på när terränginventeringarna utförs och hur länge det tar att utreda miljökonsekvenserna och utarbeta konsekvensbeskrivningen, samt hur mycket växelverkan som inkluderas i miljökonsekvensbedömningen. En del projektansvariga har förberett sig på miljökonsekvensbedömningen genom att utföra en del av terränginventeringarna och miljöutredningarna redan innan miljökonsekvensbedömningen inleds. Under bedömningsförfarandet kompletterar man uppgifterna och sammanställer den slutliga konsekvensbedömningen. I en del projekt görs miljökonsekvensbedömningen som en del av projektplaneringen, och då kan MKB-förfarandet totalt sett ta en längre tid i anspråk.

Arbetstid som använts för uppgifter enligt MKB-lagen och prestationsavgifter

Vid NTM-centralerna har den arbetstid som de anställda har använt för uppgifter enligt MKB-lagen fördubblats från slutet av 1990-talet till 2008, vilket överensstämmer med det ökande antalet förfaranden. År 2015 uppgick den till cirka 17 årsarbetsverken, av vilka cirka 8,23 årsarbetsverken bestod av avgiftsfri handledning och rådgivning.

Tabell 2. Årsarbetsverken som använts för uppgifter som hänför sig till miljökonsekvensbedömning vid NTM-centralerna år 2015. Till uppgifterna på första raden hör allmän handledning och bland annat uppgifter i anslutning till bestämningen av MKB-förfarandets tillämpningsområde, såsom beslut som ska fattas i enskilda fall och beredningen av sådana beslut. Uppgifterna på andra raden består av kontaktmyndigheternas uppgifter i bedömningsprogram- och konsekvensbeskrivningsfasen.

	EPO	ESA	HAM	KAS	KAI	KES	LAP	PIR	POK	POP	POS	UUS	VAR	TOT.
MKB-uppgifter, allmän handledning och avgiftsfri myndighetsverksamhet	1,51	0,28	0,20	0,59	0,11	0,53	0,39	0,81	0,13	1,00	0,50	1,93	0,27	8,23
Avgiftsbelagd, MKB- uppgift	2,08	0,20	0,12	0,46	0,19	0,11	0,80	0,37	0,19	2,14	0,30	1,02	0,45	8,42

För kontaktmyndighetsuppgifter enligt MKB-lagen har fastställts prestationsavgifter när det gäller att utarbeta ett utlåtande om bedömningsprogrammet och konsekvensbeskrivningen. Avgifterna bygger på en prissättning i fyra steg som baserar sig på den arbetsmängd som krävs för utarbetande av de utlåtanden som ska ges om programmet för miljökonsekvensbedömning och om miljökonsekvensbeskrivningen. För MKB-program (2015) går prissättningen från 4 000 euro till 32 000 euro och för miljökonsekvensbeskrivningar från 6 000 euro till 42 000 euro. Det fastställda timpriset är 80 euro. Avgiften börjar löpa från det att behandlingen av bedömningsprogrammet inleds tills ett utlåtande har getts. År 2015 inflöt totalt 266 000 euro i avgifter för bedömningsprogram och totalt 456 000 euro för miljökonsekvensbeskrivningar.

Behovet av projektplanläggning i MKB-projekt

Finlands miljöcentral (SYKE) utredde år 2015 vilka projektplaneringsförfaranden som de olika projekttyperna enligt MKB-förordningen kräver (Katsaus YVA-menettelyn, kaa-voituksen ja lupamenettelyjen suhteesta, Janne Hesso). Markanvändnings- och bygglagen innehåller ingen separat definition av begreppet projektplan. Med projektplan avses i praktiken en plan som görs upp eller ändras enbart eller huvudsakligen för genomförandet av ett visst projekt. I en planläggningssituation kan genomförandet av projektet i praktiken förutom områdesreserveringar och planbestämmelser i anslutning till själva projektet även kräva ändringar som gäller till exempel trafikarrangemang eller andra markanvändningslösningar i projektets närmaste omgivning.

Termen projektplan används oftast i samband med detaljplaner, då en plan utarbetas till exempel för byggandet av ett köpcentrum. En projektplan kan också anknyta till en mer allmän planläggning, till exempel en generalplan för vindkraftverk eller en landskapsplan för ett gruvprojekt. Oftast styr inte heller projektplanen genomförandet i detalj, men utgångsläget enligt markanvändnings- och bygglagen är att konsekvenserna ska utredas så att det planerade projektet kan genomföras inom de ramar som planen och planbestämmelserna tillåter.

I utredningen analyserades handlingarna om sammanlagt 23 MKB-förfaranden. Dessa valdes ut så att utredningen omfattade så färiska förfaranden som möjligt och största delen av de olika projekttyperna. År 2015 inleddes 31 MKB-förfaranden. Den vanligaste typen av projekt var energiproduktion, och av 14 energiproduktionsprojekt gällde 13 vindkraftverk. De övriga vanligaste projekttyperna var avfallshantering (6 st.), tagande och bearbetning av naturtillgångar (3 st.) och ändringar av projekt (3 st.). År 2015 låg betoningen på energiproduktion och i syn-

nerhet på vindkraftsprojekt. Av dessa är vindkraftsprojekten nästan alltid förknippade med en generalplan som projektplan.

Utredningen visar att 65 procent av MKB-projekten krävde planläggning på en eller flera plannivåer år 2015. Sammanlagt 13 procent krävde en landskapsplan, 52 procent en generalplan och 30 procent en detaljplan.

Tabell 3. Behovet av en projektplan i de projekt som ingick i Finlands miljöcentrals utredning som gäller år 2015.

Projekttyp enligt projektförteckningen i MKB-förordningen	Behov av projektplan
1) djurhållning 1a) höns hus 1b) svinhus	Oftast finns det redan en planreservering (inget separat behov av projektplan)
2) tagande och bearbetning av naturtillgångar 2a) gruvdrift 2b) tagande av sten 2e) torvutvinning	I gruvprojekt oftast en general- och detaljplan I projekt för tagande av sten oftast en generalplan I torvutvinningsprojekt finns det i allmänhet redan en planreservering (inget behov av projektplan)
5) skogsindustri 5a) massafabriker	Oftast en detaljplan
7) energiproduktion 7e) vindkraft	I vindkraftsprojekt i regel en generalplan
8) överföring och lagring av energi och substanser 8c) kraftledningar ovan markytan	Oftast finns det redan en planreservering (inget behov av projektplan)
9) trafik 9b) väg med fyra eller flera körfält 9f) havsfarleder och hamnar	I regel en generalplan Större hamnutvecklingsprojekt kräver både general- och detaljplan, mindre oftast en detaljplan
10) vatten och avlopp 10c) behandlingsanläggningar för avloppsvatten	Behandlingsanläggningar för avloppsvatten kräver oftast en detaljplan
11) avfallshantering 11b) anläggningar för behandling av annat avfall än problemavfall	Nya lägen kräver ofta en generalplan och en detaljplan

Internationella förfaranden enligt Esbokkonventionen och SEA-protokollet

Miljöministeriet är behörig myndighet för Esbokkonventionen i Finland och ansvarar för de uppgifter som hör till konventionens område. Åland har ingen självständig ställning som part i Esbokkonventionen och ingen egen kontaktmyndighet för Esbokkonventionen, utan landskapet deltar i konventionsenliga gränsöverskridande miljökonsekvensbedömningar via miljöministeriet.

Före utgången av september år 2016 hade Esbokkonventionen tillämpats på miljökonsekvensbedömningar i anslutning till 59 projekt. Finland har varit upphovspart i 37 projekt och utsatt part i 22 projekt. I två projekt (gasledningsprojekten Nord Stream i Östersjön och Balticconnector mellan Finland och Estland) har Finland varit både upphovspart och utsatt part.

Ryssland är inte part i Esbokkonventionen. Landet har undertecknat konventionen men inte ratificerat den. Finland har ändå i praktiken informerat Ryssland om alla projekt som sannolikt kan medföra skadliga miljökonsekvenser på Rysslands område. Ryssland har tillämpat konventionen som om landet varit upphovspart i projekten gällande hamnterminalen Ust-Luga och gasledningen i Östersjön. Vidare har Ryssland deltagit i flera av Finlands bedömningsförfaranden.

Antalet inledda miljökonsekvensbedömningar har varierat avsevärt från år till år, men från mitten av 2000-talet har trenden pekat klart uppåt, bortsett från de två senaste åren då relativt få projekt har inletts. Det ökande antalet gränsöverskridande miljökonsekvensbedömningar syns också som en större arbetsmängd vid miljöministeriet. Arbetsmängden har påverkats särskilt av de omfattande gränsöverskridande miljökonsekvensbedömningar som genomförts i samband med gasledningsprojektet i Östersjön och olika kärnenergiprojekt under åren 2006–2010.

De gränsöverskridande miljökonsekvensbedömningarna har i genomsnitt pågått 16 månader då Finland varit upphovspart och 17 månader då Finland varit utsatt part. Varaktigheten har beräknats från notifieringen enligt Esbokkonventionen till kontaktmyndighetens utlåtande om konsekvensbeskrivningen (Finland som upphovspart) och från den andra statens notifiering till Finlands svar gällande konsekvensbeskrivningen (Finland som utsatt part).

I största delen av de gränsöverskridande miljökonsekvensbedömningar där Finland har varit involverad har den andra parten varit Sverige. I de näst flesta fallen har den andra parten varit något av våra övriga grannländer, dvs. Estland, Ryssland eller Norge. Finlands åtskilliga kärnenergiprojekt återspeglas i att ett stort antal länder har deltagit i Finlands projekt. I dessa projekt har Österrike varit det mest avlägsna landet som deltagit i Finlands miljökonsekvensbedömningar. Österrike har i dessa fall separat begärt att få delta i Finlands bedömningsförfarande.

De informations- och förhandlingsuppgifter som hänför sig till en plans eller ett programs miljökonsekvenser ska enligt SMB-lagen skötas av miljöministeriet i samarbete med den utsatta staten.

Hittills har ett gränsöverskridande förfarande enligt SEA-protokollet tillämpats 15 gånger på miljökonsekvensbedömningar i anslutning till planer och program enligt SMB-lagen. Finland har varit upphovspart i miljökonsekvensbedömningen i anslutning till tre planer eller program samt utsatt part i 12 miljökonsekvensbedömningar.

2.3 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och EU:s lagstiftning

Lagstiftningen i vissa länder

EU-länderna ska iaktta MKB-direktivet, men de olika ländernas system skiljer sig ändå från varandra till exempel i fråga om lagstiftningsmetoder. Vissa länder har dessutom ett separat MKB-förfarande medan andra har integrerat detta förfarande i tillståndsförfarandet. Även antalet MKB-förfaranden varierar mycket mellan olika länder (tabell 4). Vid jämförelsetidpunkten hade Finland det fjärde minsta antalet MKB-förfaranden i EU (38 stycken) efter Malta, Lettland och Österrike. Flest MKB-förfaranden utfördes i Sverige (1 600), Frankrike (3 867) och Polen (4 000).

Denna internationella jämförelse fokuserar på Nederländerna, Sverige, Estland, Danmark, Tyskland, Lettland och Litauen. I jämförelsen fästs vikt vid bedömningssystemens allmänna drag, framför allt vilken typ av lagstiftning som används för att reglera MKB-förfarandet, vilken ställning MKB-förfarandet har i förhållande till andra förfaranden samt vilka drag och myndigheter som är centrala i förfarandet.

Nederländerna

MKB-lagstiftningens allmänna drag och de centrala myndigheterna

I Nederländerna regleras MKB-förfarandet i lag sedan år 1987. Senare har ändringar gjorts i MKB-lagstiftningen, och för tillfället har Nederländerna kommit längre än många andra länder när det gäller den allmänna integreringen av miljölagstiftningen. Från år 2010 har Nederländerna nämligen tillämpat ett samlat tillståndssystem inom ramen för en "ramlag för miljöförfarande" (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Wabo), där 25 olika tillståndsförfaranden slogs samman. Den materiella lagstiftningen stannade på sektornivå. Målet har varit att slå samman alla tillståndsförfaranden som hänför sig till samma fysiska miljö, och man tillämpar en tillståndstjänst i form av samservice och integrerade tillståndsbeslut. Integreringen av lagstiftningen utvecklas alltså i Nederländerna: år 2015 antogs en ny "miljö- och planeringslag" (Omgevingswet), som förenar ytterligare 15 lagar och tillståndsförfaranden och som genomför de ändringar i MKB-direktivet som träder i kraft år 2017. Lagen träder huvudsakligen i kraft år 2019, men de ändringar som förutsätts enligt MKB-direktivet träder i kraft före maj 2017.

I Nederländerna har MKB-förfarandet integrerats i tillståndsförfarandet. Om ett projekt förutsätter ändringar i planläggningen genomförs planändringen i ett separat förfarande. Bestämmelser om MKB finns i "lagen om miljösystem" (Wet milieubeheer), särskilt i dess sjunde kapitel, samt i en separat MKB-förordning (Besluit milieueffectrapportage, 1994). Lagen och förordningen har ändrats i samband med Wabo-lagen och utvecklingen av det samlade tillståndssystemet under åren 2010 och 2011, och då infördes förutom ett fullskaligt MKB-förfarande även ett förenklat MKB-förfarande. Valet av förfarande bygger på projekt- och tillståndstypen och det förfarande som tillämpats i fråga om dessa. Till exempel tillstånd enligt naturskyddslagen kräver ett fullskaligt MKB-förfarande, liksom även sådana projekt där initiativtagaren är en myndighet på nationell nivå.

Den behöriga myndigheten i MKB-förfarandet är densamma som i tillståndsförfarandet, vilket innebär att den behöriga myndigheten kan variera. Ett annat särdrag i Nederländernas system är att det finns ett självständigt sakkunnigorgan, en MKB-kommission (Commissie voor de milieueffectrapportage). Den fungerar som ett oberoende rådgivande sakkunnigorgan och ett utvecklings- och forskningscenter för MKB även internationellt. MKB-kommissionen ger ut-

låtanden om MKB-beskrivningar vid fullskaligt förfarande, och vid behov kan man, utöver det utlåtande som ges av den lokala eller regionala tillståndsmyndigheten, också begära ett utlåtande av kommissionen vid ett förenklat MKB-förfarande.

I lagen anges vilka projekt som ska genomgå MKB-förfarande. Lagen innehåller också en omfattande förteckning över de projekt i fråga om vilka behovet av MKB-förfarande ska bedömas.

MKB-förfarandets förlopp

Före MKB-förfarandet görs en eventuell bedömning av behovet av MKB, efter att den projektansvariga har gjort en anmälan till tillståndsmyndigheten. Ingen tidsfrist har fastställts i lag för behovsbedömningen.

Det egentliga MKB-förfarandet inleds med en begränsning av bedömningen (bedömningsprogramfas). I ett förenklat förfarande är begränsningen inte obligatorisk, men den projektansvariga kan vid behov be myndigheten ge en rekommendation om begränsning av bedömningen. Rekommendationen ska ges inom sex veckor. Tidsfristen kan förlängas till sammanlagt 12 veckor. Myndigheten kan också ge en rekommendation på eget initiativ om den anser det vara nödvändigt. Även MKB-kommissionen kan konsulteras. Vid ett fullskaligt MKB-förfarande ordnas ett offentligt hörande i bedömningsprogramfasen. Allmänheten och myndigheterna i anslutning till projektet hörs för att bestämma hur omfattande och detaljerad bedömningen ska vara.

En miljökonsekvensbedömning genomförs i enlighet med begränsningen och en MKB-beskrivning sammanställs. Beskrivningen läggs ut till påseende och ett offentligt hörande ordnas om den, oavsett om det är fråga om ett fullskaligt eller ett förenklat förfarande. Vid ett förenklat förfarande sammanställer den behöriga myndigheten ett utlåtande om MKB-beskrivningen där den bedömer framför allt MKB-förfarandets kvalitet och tillräcklighet. Vid ett fullskaligt MKB-förfarande är det MKB-kommissionen som ger ett utlåtande om konsekvensbeskrivningen. Före de ändringar som gjordes i lagstiftningen åren 2010–2011 gav MKB-kommissionen utlåtanden om alla MKB-beskrivningar, men vid förenklat förfarande är det frivilligt att begära ett utlåtande av kommissionen. MKB-kommissionen kan ställa kompletterande frågor och begära tilläggsuppgifter av den projektansvariga. Utlåtandet ska ges inom sex veckor.

MKB-beskrivningen ska tas i beaktande i tillståndsbeslutet för projektet, och det ska framgå av tillståndet eller beslutet på vilket sätt MKB-förfarandet har beaktats. En offentlig kungörelse ska också göras om tillståndet. För alla MKB-projekt fastställs en skyldighet att följa upp miljökonsekvenserna.

Ny lagreform träder i kraft år 2019

År 2015 antogs en ny "miljö- och planeringslag" (Omgevingswet), som förväntas träda i kraft huvudsakligen år 2019. Denna lagreform går ut på en sammanslagning av 15 lagar, till exempel planläggnings- och tillståndslagstiftningen (Wabo). Även vattenlagen, naturskyddslagen och några andra författningar slås delvis samman med lagen. Integreringen gäller också materiellt rättsliga bestämmelser, i och med att förfarandebestämmelser har slagits samman i Wabolagen. Målet med reformen är att förenkla, lätta upp och effektivisera regleringen av och förfarandena för miljörelaterade projekt. Antalet utredningar och bedömningar minskar, och målet är att också antalet lokala "detaljplaner", som det nu finns ymnigt av även på ett litet område, ska minska. Genom lagreformen genomförs också de senaste ändringarna i MKB-direktivet.

Sverige

MKB-lagstiftningens allmänna drag och de centrala myndigheterna

I Sverige har en betydande del av miljöregleringen samlats i miljöbalken (Miljöbalk (1998:808)), som år 1998 ersatte 15 tidigare lagar och förfaranden. Substansbestämmelserna finns dock alltjämt i speciallagar. Bestämmelser om MKB-förfarandet finns i 6 kap. i miljöbalken. Dessutom har också en separat MKB-förordning stiftats (Förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar). En totalreform av 6 kap. i miljöbalken och MKB-förordningen pågår för tillfället under 2016 i syfte att effektivisera förvaltningen och genomföra ändringarna i MKB-direktivet (Ds 2016:25 Miljöbedömningar).

MKB-förfarandet har nära samband med tillståndsförfaranden enligt vissa andra lagar i miljöbalken. Den projektansvariga ska genomföra ett MKB-förfarande innan tillståndsansökan lämnas in, och MKB-beskrivningen är en del av tillståndsansökan. Utlåtanden om MKB-förfarandet ges som en del av tillståndsbeslutet eller i ett separat beslut i samband med tillståndsbeslutet. Till de centrala myndigheterna hör länsstyrelsen, till vilken MKB-beskrivningen ska lämnas in och vilken fungerar som kontaktpunktmyndighet. Andra relevanta myndigheter är tillståndsmyndigheten och tillsynsmyndigheten.

Det svenska systemet med MKB-skyldigheten som begrepp och dess omfattning avviker i viss mån från det finska. Nästan alla projekt som är tillståndspliktiga enligt miljöbalken är enligt lag också MKB-skyldiga. Sådana projekt som regleras separat genom förordning och projekt som på annan grund sannolikt medför betydande miljökonsekvenser ska emellertid genomgå ett så kallat omfattande MKB-förfarande. Andra projekt ska genomgå ett så kallat litet MKB-förfarande, där samrådet och konsekvensbeskrivningen är mer begränsade. På grund av den omfattande MKB-skyldigheten genomförs ett stort antal konsekvensbedömningar i Sverige.

I 6 kap. i miljöbalken anges en allmän regel för när MKB ska genomföras. MKB-förordningen föreskriver om de typer av verksamhet som alltid kräver MKB och om de prövningskriterier utifrån vilka behovet av bedömningsförfarande fastställs i enskilda fall.

MKB-förfarandets förlopp

Enligt lagens 1 § ska en miljökonsekvensbeskrivning fogas till en ansökan, då den gäller tillstånd att grunda, bedriva eller ändra vissa typer av verksamhet som är tillståndspliktiga enligt miljöbalken, eller om sektorslagstiftningen så kräver. De flesta tillståndspliktiga projekten omfattas således av MKB-skyldigheten. Länsstyrelsen kan också fatta beslut om MKB-skyldigheten i ett enskilt fall, om projektet sannolikt får betydande miljökonsekvenser (5 §).

Enligt lagen ska den MKB-skyldiga inleda bedömningen i tillräcklig god tid innan tillståndsansökan lämnas in. Länsstyrelsen fungerar som kontaktpunktmyndighet i styrningen av bedömningen och beredningen av tillståndsansökan. I lagen betonas att MKB ska genomföras i ett tillräckligt tidigt skede med avseende på planeringen av projektet och att resultaten av bedömningen ska finnas till förfogande i alla skeden av beslutsfattandet.

Både det omfattande och det lilla MKB-förfarandet inleds då den projektansvariga lämnar in uppgifter om projektet och dess eventuella miljökonsekvenser till länsstyrelsen, de berörda parterna och tillsynsmyndigheten, och ett samråd om projektets MKB anordnas för dessa (Miljöbalken, 6 kap. 4 §). Om ett projekt hör till det omfattande MKB-förfarandet, dvs. om det på basis av lagstiftning eller länsstyrelsens beslut kan anses vara sannolikt att det får betydande miljökonsekvenser, ska även andra myndigheter och allmänheten engageras i samrådet. Vid samrådet diskuteras projektet eller tillståndsärendet, dess omfattning, placering, genomfö-

rande och miljökonsekvenser samt utarbetandet av miljökonsekvensbedömningen och dess innehåll.

Länsstyrelsen beslutar i vilken omfattning bedömningen ska göras (5 §). Den projektansvariga sammanställer en konsekvensbeskrivning, vars innehåll regleras i lagens 7 §. Lagen innehåller inga detaljerade bestämmelser om konsekvensbeskrivningens innehåll när det gäller små MKB-förfaranden, utan i lagens 7 § konstateras allmänt att konsekvensbeskrivningen ska innehålla de uppgifter om projektet och dess konsekvenser som är nödvändiga med tanke på projektets omfattning och karaktär. Däremot regleras konsekvensbeskrivningen i detalj i fråga om omfattande MKB-förfaranden.

MKB-beskrivningen lämnas in tillsammans med tillståndsansökan. Vid ett omfattande MKB-förfarande publiceras beskrivningen och ansökan, och ett samråd ordnas om dessa. Enligt 6 kap. 9 § i miljöbalken ska tillståndsmyndigheten ge ett utlåtande om konsekvensbeskrivningens tillräcklighet och om huruvida den uppfyller kraven i lagen. Tillståndsmyndigheten fattar beslut om godkännandet av konsekvensbeskrivningen antingen som en del av tillståndsbeslutet eller i samband med det. Beslut om ett MKB-förfarande kan inte överklagas separat.

MKB-regleringen ses över

I Sverige har man strävat efter att förenkla systemet med miljötillstånd och MKB-förfarande. Som exempel kan nämnas att den automatiska MKB-skyldigheten har avskaffats i fråga om vissa tillståndspliktiga projekt. En totalreform av 6 kap. i miljöbalken, som gäller MKB, bereds för tillfället under 2016 (Ds 2016:25 Miljöbedömningar). Genom reformen genomförs ändringarna i MKB-direktivet. Förslaget är ute på remiss till hösten 2016.

Syftet med det lagförslag som bereds är bland annat att specificera definitionerna i lagen och koncentrera bedömningen på verksamheter och projekt som sannolikt medför betydande miljökonsekvenser. Det föreslås att antalet projekt som omfattas av MKB-skyldigheten ska begränsas. Det har funnits ett tryck i Sverige att göra en tydligare skillnad i MKB-förfarandet och MKB-kraven mellan de projekt som sannolikt medför betydande miljökonsekvenser och andra projekt, för att bedömningsskyldigheten och till exempel de handlingar som ska sammanställas ska stå i rätt proportion till miljökonsekvensernas betydelse (Ds 2016:25 Miljöbedömningar).

Tyskland

MKB-lagstiftningens allmänna drag och de centrala myndigheterna

I Tyskland är det möjligt att stifta miljöskyddslagar på både federal nivå och delstatsnivå, men största delen av lagstiftningen är federal. Delstaterna kan stifta lagar om förbundsstaten inte har utövat sin lagstiftande makt. Försök har gjorts att kodifiera miljölagstiftningen, men projektet har misslyckats på grund av konstitutionella problem. Ett projekt kan kräva flera tillstånd, men man har strävat efter att slå samman tillståndsförfarandena på delstatsnivå. Dessutom har miljöförfarandena förenklats till vissa delar under de senaste åren, och i samband med det har MKB-förfarandet justerats något.

Bestämmelser om MKB-förfarandet finns i den federala MKB-lagen, som ursprungligen stiftades år 1990 (Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung – UVPG). Senare har lagen reviderats, och den inkluderar i dag SMB. Artikel 4 i lagen möjliggör en striktare reglering i lagstiftningen på delstats- och sektornivå, men i praktiken hänvisas det i dessa lagar ofta till den federala MKB-lagen.

De olika faserna av MKB-förfarandet (bl.a. bedömningsprogramfasen, samråden, konsekvensbeskrivningen) har integrerats i tillståndsförfarandena, och en och samma myndighet ansvarar för MKB-förfarandet och tillståndet. Den sista fasen av MKB-förfarandet är den behöriga myndighetens motiverade slutsats om projektets miljökonsekvenser, som tas i beaktande då det slutligen bestäms om huruvida tillstånd ska beviljas för projektet. Tillståndsförfarandet kan inledas med en kort projektansökan som kompletteras senare. MKB-lagen innehåller särskilda bestämmelser om olika typer av bedömningsförfaranden (UVPG, artiklarna 15–19). Om ett projekt måste godkännas av flera myndigheter ska delstaten utse en samordnande MKB-myndighet (UVPG, artikel 14 (1)).

MKB-förfarandet och konsekvensbedömningen i anslutning till planläggningen utförs separat i enlighet med SMB-direktivet. Miljöutredningar som har utförts i samband med planläggningen utnyttjas i MKB-förfarandet för att undvika dubbel bedömning.

Som bilaga till den federala MKB-lagen finns en lista över projekt som alltid ska genomgå MKB-förfarande och sådana projekt om vilka beslutet ska fattas utifrån särskilda prövningskriterier som fastställts i lag. MKB-förfarande kan krävas i ett enskilt fall, om projektet antas kunna medföra betydande miljökonsekvenser. I lagen föreskrivs även om en särskild prövningsfas för projekt som genomförs på ett ekologiskt känsligt område. I praktiken finns det således tre olika projektkategorier i Tyskland: projekt som alltid kräver MKB, projekt som överstiger tröskelvärdena för betydande konsekvenser samt projekt som genomförs på känsliga områden. Vissa projekt med ändringar eller utvidningar kan också förutsätta ett MKB-förfarande. Om flera projekt av samma typ som har samband med varandra och som genomförs samtidigt tillsammans överstiger MKB-tröskelvärdet, ska dessa som helhet genomgå MKB-förfarande. Ett MKB-förfarande förutsätts också i det skedet då projektets storlek, inklusive utvidgningen, överstiger tröskelvärdet för MKB-förfarande (UVPG artiklarna 3, 3a, 3b, 3d, 3e, bilaga 1). Syftet med bestämmelsen är att hindra att projekt spjälks upp på ett konstgjort sätt för att undvika MKB-skyldigheten.

MKB-förfarandets förlopp

Enligt lagen startar MKB-förfarandet då tillståndsförfarandet inleds antingen genom en ansökan som görs av den projektansvariga eller på något annat sätt som är obligatoriskt för respektive tillståndsförfarande, eller då den projektansvariga konsulterar den behöriga myndigheten om vilka handlingar som behövs för MKB-förfarandet. Den projektansvariga, den behöriga myndigheten och andra relevanta myndigheter kan på förhand förhandla om MKB-förfarandet, dess omfattning och de utredningar som krävs. Allmänt taget ska handlingarna innehålla information om projektet, dess miljökonsekvenser och hur dessa ska undvikas, samt alternativ för hur projektet ska genomföras. (UVPG 3a, artikel 5–6).

Då alla handlingar och utredningar har lämnats in och tillståndsmyndigheterna ansett dem vara tillräckliga ska samråd med andra myndigheter och tredje parter anordnas, och den behöriga myndigheten ska utifrån samråden och de handlingar som den projektansvariga har lämnat in göra en sammanfattning av projektets miljökonsekvenser (Zusammenfassende Darstellung der Umweltauswirkungen, artikel 11 i lagen). Den behöriga myndigheten ger på basis av sammandraget ett utlåtande om projektets miljökonsekvenser. Utlåtandet tas i beaktande i samband med tillståndsbeslutet om projektet eller motsvarande (artikel 12).

Projekt för revidering av MKB-lagstiftningen

Tyskland planerar att revidera sin MKB-lagstiftning avsevärt samtidigt som landet genomför de senaste ändringarna i MKB-direktivet. Fokusområden för revideringen är bedömningen av gränsöverskridande miljökonsekvenser samt en mer detaljerad reglering av olika speciellsitua-

ioner, såsom ändringar eller kumulativa effekter av projekt. Dessutom planerar man att slå samman bedömningsförfarandet enligt natur- och fågeldirektiven med MKB-förfarandet. Under de senaste åren har det också pågått andra projekt och initiativ ämnade att lätta på företagens administrativa börda och förenkla miljölagstiftningen. I samband med dem har MKB-tröskelvärden redan höjts i fråga om vissa projekt.

Estland

MKB-lagstiftningens allmänna drag och de centrala myndigheterna

I Estland regleras MKB-förfarandet i "lagen om MKB- och miljösystem" (Keskkonnajuhendamise ja keskkonnajuhetimissüsteemi seadus) och dess andra kapitel. Samma lag innehåller bestämmelser förutom om MKB-förfarandet även om SMP samt om frivilliga miljösystem och miljömärken. Lagen stiftades år 2005, men före det reglerades MKB-förfarandet i en MKB-förordning från år 1992. MKB-förfarandet är kopplat till tillståndsförfarandet eller det övriga förfarandet så att de inleds med en och samma anmälan och den myndighet som beslutar om tillståndet också fattar beslut om till exempel inledandet av MKB-förfarande och därtill hörande samråd. Bestämmelser om tillståndsförfarandena finns i olika lagar. Förhållandet mellan plan och tillstånd avviker från det finska systemet såtillvida att i Estland ska planen vara färdig innan MKB-förfarandet kan inledas.

I Estland omfattar MKB-förfarandet två centrala myndigheter: en tillståndsmyndighet och en MKB-tillsynsmyndighet. Tillståndsmyndigheten (9 §) bestämmer i samband med inledandet av tillståndsförfarandet också om inledandet av MKB-förfarandet och sköter många MKB-relaterade uppgifter, till exempel samrådet. Som tillståndsmyndigheter fungerar, beroende på projektet, exempelvis kommunerna, miljömyndigheten eller miljöministeriet.

Lagens 10 § innehåller separata bestämmelser om MKB-tillsynsmyndigheten och dess uppgifter. Tillsynsmyndigheten godkänner MKB-programmet och MKB-beskrivningen och säkerställer att de överensstämmer med lagen, och informerar om godkännandet av MKB-programmet och MKB-beskrivningen. Vidare ansvarar den för uppföljningen och efterhandsbedömningen i anslutning till MKB-förfarandet. I vanliga fall är det miljömyndigheten (Keskkonnaamet) som fungerar som tillsynsmyndighet och i fråga om sådana projekt som medför betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser är det miljöministeriet (Keskkonnaministeerium). Keskkonnaamet är en myndighet som sorterar under miljöministeriet och som verkställer Estlands miljö- och naturskyddspolitik och styr verkställandet, reglerar och övervakar användningen av naturtillgångar, förmedlar information och beviljar vissa tillstånd.

Den som genomför projektet ansvarar för utförandet av MKB-förfarandet, men i praktiken får MKB-förfarandet utarbetas endast av en licensierad MKB-expert, som kan vara en fysisk person eller till exempel ett företag. "Lagen om MKB- och miljösystem" innehåller bestämmelser om behörighetskraven för dessa experter och hur man ansöker om licensen i fråga. Licensen kan beviljas för fem år, och i den definieras vilken typ av miljökonsekvenser eller verksamhet den ger rätt att bedöma. Licenserna beviljas av miljöministeriet. Syftet med systemet är att säkerställa att alla experter i MKB-förfarandet är opartiska och självständiga. Tillsynsmyndigheten övervakar att den som genomför ett MKB-förfarande har den licens som krävs, och licensen kan också dras in till exempel om felaktig information presenteras i MKB-förfarandet (lagens 10 § och 14–15 §).

Enligt 3 § i "lagen om MKB- och miljösystem" är MKB-förfarandet obligatoriskt då ett nytt projekt eller en ändring av ett projekt sannolikt kommer att medföra betydande miljökonsekvenser. Även sådana projekt vars verksamhet påverkar ett Natura-område på ett betydande sätt omfattas av MKB-tillämpningsområdet. MKB-skyldigheten omfattar bland annat bygg-

lov, miljötillstånd, tillstånd som gäller gruvindustri samt andra projekt som medför betydande miljökonsekvenser (7 §). Lagens 6 § innehåller en förteckning över alla projekt och anläggningar som medför betydande miljökonsekvenser och som omfattas av MKB-skyldigheten samt, i enskilda fall, projekt som förutsätter MKB-behovsbedömning och bedömningskriterier för dessa. Om det finns flera tillståndssökande eller tillstånd för ett visst projekt kan MKB-förfarandet utföras gemensamt för dem alla.

MKB-förfarandets förlopp

MKB-förfarandet är indelat i en MKB-programfas och en MKB-beskrivningsfas, och bägge faserna är förknippade med beslut från både tillståndsmyndigheten och tillsynsmyndigheten. Tillståndsmyndigheten fattar för det första beslut om behovet av MKB-förfarande och inledandet av förfarandet, då tillståndsförfarandet inleds. Före detta kan den som genomför projektet konsultera myndigheterna om de uppgifter som eventuellt kan krävas i MKB-förfarandet (lagens 11–12 §). Då ett MKB-förfarande inleds skjuts behandlingen av tillståndet fram tills förfarandet har slutförts.

Den första egentliga fasen är MKB-programfasen. Den projektansvariga, dvs. i praktiken den projektansvarigas licensierade konsult, sammanställer ett MKB-program, där det redogörs för projektet och dess miljökonsekvenser, schema, alternativ och motsvarande omständigheter. Programmet ska också innehålla en delaktighetsplan. Tillståndsmyndigheten lägger fram MKB-programmet offentligt för minst 14 dagar, varefter den projektansvariga ansvarar för att ett offentligt samråd ordnas. Därefter ska tillsynsmyndigheten, i allmänhet miljömyndigheten Keskonnaameti, godkänna eller förkasta MKB-programmet inom 30 dagar. Om programmet inte godkänns ska det omarbetas och publiceras på nytt. Om den projektansvariga inte lämnar in en slutlig MKB-beskrivning till tillståndsmyndigheten inom två år från det att MKB-programmet godkänts, preskriberas programmet (lagens 13 § och 16–19 §).

I den andra fasen sammanställer den projektansvarigas konsult utifrån MKB-programmet en MKB-beskrivning med det innehåll som fastställs närmare i lagen. Även beskrivningen ska läggas fram offentligt, och ett samråd om den ordnas på samma sätt som i fråga om MKB-programmet. Tillsynsmyndigheten godkänner eller förkastar MKB-beskrivningen inom 30 dagar, och till beskrivningen fogas också miljövillkor som är avsedda att minska och förebygga skadliga miljökonsekvenser av projektet. Om tillsynsmyndigheten inte godkänner beskrivningen återsänds den till konsulten, som ska lägga fram beskrivningen till påseende på nytt och ordna ett samråd. Erhållna kommentarer ska besvaras om de inte har besvarats tillräckligt utförligt tidigare. Beskrivningen kan korrigeras och sändas på nytt för godkännande (lagens 20–23 §).

Då tillståndsmyndigheten fattar beslut om projektet ska MKB-beskrivningen och de villkor som fogats till denna beaktas, och tillstånd får inte beviljas om miljövillkoren inte kan följas. De miljökonsekvenser som fastställts i MKB-förfarandet ska följas upp också efter att projektet har genomförts. Tillsynsmyndigheten ansvarar för uppföljningen av MKB-projekten. Tillståndsvillkoren kan ändras enligt tillsynsmyndighetens förslag om uppföljningsinformationen ger anledning därtill (lagens 20–25 §).

Danmark

MKB-lagstiftningens allmänna drag och de centrala myndigheterna

Danmark tog in MKB-förfarandet i sin lagstiftning första gången år 1989 och beslutade att integrera det i landets befintliga reglerings- och planläggningssystem. För tillfället regleras MKB-förfarandet i en "MKB-förordning" som anknyter till planläggningslagen

(Bekendtgørelse nr. 957 af 27. juni 2016 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning) och som en del av lagstiftningen på sektornivå, bland annat havsskydds-, gruv-, tillståndsförfarande-, byggnads-, väg- och banlagstiftningen.

Det danska bedömningsförfarandet avviker från de övriga förfarandena som beskrivs här genom att de politiska beslutsfattarna i Danmark är en del av MKB-systemet. Dessutom sammanställs MKB-beskrivningen i ett tidigt skede av processen, och det är myndigheten, inte den projektansvariga, som ansvarar för utarbetandet av bedömningen. Enligt lagens 1 § kan projektet inte framskrida innan ett beslut om MKB-behovet har fattats eller, om MKB-förfarande krävs, innan konsekvensbeskrivningen har godkänts.

Den behöriga myndigheten enligt "MKB-förordningen" varierar beroende på sektor och projekt. I allmänhet är det kommunfullmäktige som fungerar som behörig myndighet, men i vissa fall är det "Vatten- och naturförvaltningsverket" (Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning), "Miljøverket" (Miljøstyrelsen) eller regionsrådet (1, 8-13 §).

I förordningen föreskrivs om projekt som måste genomgå MKB-förfarande och sådana projekt i fråga om vilka det gäller att bedöma om de sannolikt kommer att medföra betydande miljökonsekvenser. Lagen innehåller också bestämmelser om prövningskriterier.

MKB-förfarandets förlopp

Ett MKB-förfarande enligt "MKB-förordningen" inleds då den projektansvariga gör en anmälan till den behöriga myndigheten om att ett projekt inleds, ändras eller utvidgas. Denna myndighet är i allmänhet kommunfullmäktige. Om det måste bedömas huruvida projektet förutsätter ett MKB-förfarande eller inte beslutar myndigheten om tillämpningen av MKB (1-3 §).

I följande fas gör den behöriga myndigheten upp en begränsning av MKB-förfarandet (ett bedömningsprogram), som också ska innehålla en beskrivning av delaktighetsförfarandena. Ett samråd ordnas angående begränsningen. Därefter sammanställer den behöriga myndigheten en MKB-beskrivning, och ett andra samråd ordnas om denna. Även om det är myndigheten som sammanställer beskrivningen ska den projektansvariga lämna in uppgifter för detta ändamål. Beskrivningen läggs fram till påseende i 8 veckor. Efter samrådet bestämmer den behöriga myndigheten om MKB-förfarandet ska godkännas och MKB-tillstånd beviljas för projektet (VVM-tilladelsen), och därtill fastställs villkoren för tillståndet (4-7 §). MKB-tillståndet utvecklades på grund av att MKB-bestämmelserna i sektorslagstiftningen inte omfattade alla bedömningssituationer.

Efter MKB-tillståndet görs alla nödvändiga ändringar i planen, varefter ett eventuellt tillstånd beviljas för projektet. Det tillstånd som beviljas för projektet ska överensstämma med den planändring som sammanställts tidigare. Vid sidan av de sektoriella tillståndslagarna tillämpas ett system med MKB-tillstånd. Kommunerna spelar en avgörande roll i MKB-förfarandet, eftersom de ansvarar både för MKB-förfarandet och för planläggningen. I Danmark är den politiska kopplingen till MKB-förfarandet uppenbar. Beslutet fattas av politiker och eventuella besvär ska riktas till en nämnd som till största delen består av politiker. MKB-förfarandet kan dra ut på tiden. Det beror på de tidskrävande offentliga samråden och den politiska beslutsprocessen.

Ny lagstiftning

Danmark ska se över sin decentraliserade MKB-reglering. År 2016 har man godkänt en ny separat lag om MKB och SMP som träder i kraft 16.5.2017 (Lov nr. 425 af 18. maj 2016 om

miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)). Genom den nya lagen genomförs ändringen i MKB-direktivet från år 2014, och syftet är att utarbeta samlade och täckande bestämmelser om MKB- och SMP-förfarandena och sammanställa lagstiftningen på sektornivå. Vissa sektorer faller alltjämt utanför lagen. Genom den nya lagen genomförs till exempel det reviderade MKB-direktivets krav gällande tidsfrister, behörigheten hos den som gör MKB-bedömningen, samordningen av MKB- och Naturabedömningen, tillsynen över iakttagandet av tillståndsvillkoren samt främjandet av ett elektroniskt förfarande. I framtiden kan en myndighet inte sammanställa MKB-handlingar, utan denna skyldighet åläggs den projektansvariga.

Lettland

MKB-lagstiftningens allmänna drag och de centrala myndigheterna

Lettland har en MKB-lag (Likums par ietekmes uz vidi novērtējumu), som antogs år 1998 och ändrades senast år 2015, med kompletterande förordningar. MKB-lagen innehåller också bestämmelser om SMP. I lagen förutsätts att ett MKB-förfarande genomförs i ett tidigt skede av projektet.

Den centrala myndigheten är statens miljöverk, som övervakar och samordnar MKB-förfarandet (Valsts vides dienests) och som också ger utlåtanden om konsekvensbeskrivningen. Det slutliga beslutet om MKB-förfarande fattas av den tillståndsmyndighet som anges i sektorslagstiftningen. Som tillståndsmyndighet fungerar ett lokalt förvaltningsverk, en statlig myndighet eller någon annan myndighet beroende på tillståndet. De lokala myndigheterna ska konsulteras också under MKB-förfarandet. Den projektansvariga ska ordna de samråd som krävs och sammanställa en bedömning. MKB-förfarandet och de aktörer och experter som ska höras och konsulteras i samband med det kan variera något mellan olika projekttyper. Det finns till exempel specialbestämmelser i MKB-lagen om sådana projekt som påverkar naturskyddet.

Bilaga 1 till lagen innehåller en förteckning över alla projekt som omfattas av MKB-skyldigheten, och därtill kan MKB-förfarande förutsättas i enskilda fall, i samband med ändringar eller på grund av de totala konsekvenserna av flera små projekt. En förteckning över de projekt som förutsätter en MKB-behovsbedömning finns i bilaga 2 till lagen. Vidare ska behovet av MKB-förfarande bedömas i samband med projekt, ändringar av projekt och flera projekt som genomförs samtidigt, då dessa har anknytning till Natura-områden (artikel 32).

MKB-förfarandets förlopp

MKB-förfarandet inleds då den projektansvariga lämnar in ett projektförslag som innehåller minst två alternativ för projektets läge och tekniska genomförande. Om ett projekt förutsätter en MKB-behovsprövning ska miljöverket inom 20 dagar avgöra om MKB-förfarandet ska tillämpas på projektet. Även om en preliminär bedömning visar att projektet inte behöver genomgå ett MKB-förfarande kan miljöverket ändå i vissa fall ge den som genomför projektet tekniska anvisningar. Vidare ska den projektansvariga innan MKB-förfarandet genomförs konsultera de lokala myndigheterna om genomförandet av projektet, och de lokala myndigheterna ska inom 15 dagar ge en bedömning av hur väl projektet överensstämmer med planerna (6¹, artikel 11–14).

Om ett projekt omfattas av MKB-skyldigheten ska den projektansvariga ge allmänheten en möjlighet att kommentera projektförslaget och dess miljökonsekvenser (artikel 15). Miljöverket sammanställer på ansökan av den projektansvariga ett bedömningsprogram, där projektförslaget, resultaten av samrådet och en eventuell preliminär konsekvensbedömning har beak-

tats och där den projektansvariga och experter eventuellt har hörts. Bedömningsprogrammet ska i regel sammanställas inom 30 dagar från ansökan och det gäller i fem år (artiklarna 6¹ och 16).

Den projektansvariga gör på basis av programmet ett utkast till konsekvensbeskrivning, som tillsammans med relevanta handlingar läggs fram offentligt för påseende och kommentarer i 30 dagar. Till förfarandet hör också ett samråd, och utkastet sänds till de relevanta myndigheterna för kommentarer. Den projektansvariga ska beakta kommentarerna i beskrivningen och skicka den tillsammans med de erhållna kommentarerna till miljöverket (artikel 17).

Miljöverket sammanställer ett utlåtande om konsekvensbeskrivningen och bedömer huruvida beskrivningen överensstämmer med bedömningsprogrammet och lagstiftningen, om samråden har genomförts i enlighet med kraven och om kommentarerna har beaktats. Konsekvensbeskrivningen och processen kan kompletteras och korrigeras om de inte uppfyller kraven. Utlåtandet publiceras och det gäller i tre år. Utlåtandet kan innehålla villkor som projektet måste uppfylla för att bli godkänt (artikel 20).

Konsekvensbeskrivningen, miljöverkets utlåtande och projektplanen ska lämnas in till tillståndsmyndigheten tillsammans med de utredningar som behövs för ansökan om tillstånd. Den myndighet som beslutar om tillståndet ska beakta konsekvensbeskrivningen med tillhörande kommentarer och MKB-myndighetens utlåtande i sitt beslut om projektet eller tillståndet (artikel 21–22).

Litauen

MKB-lagstiftningens allmänna drag och de centrala myndigheterna

Litauens MKB-lagstiftning härstammar från år 1996 och består av en "lag om miljökonsekvensbedömning av vissa ekonomiska projekt" (Lietuvos republikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai verinimo įstatymas), nedan MKB-lagen, och fyra förordningar. Förordningarna innehåller separata bestämmelser om fastställande av MKB-behov, deltagande i MKB-förfarande, bedömning av MKB-dokument samt bedömningsprogrammet och konsekvensbeskrivningen. Lagen har reviderats senast år 2011 och förordningarna senast 2015 eller 2010. Lagen revideras som bäst med anledning av ändringarna i MKB-direktivet, och den reviderade lagen träder i kraft våren 2017.

Ansvarig myndighet är miljöskyddsverket (Aplinkos apsaugos agentūra) eller, i fråga om projekt med gränsöverskridande miljökonsekvenser, miljöministeriet. I det litauiska MKB-förfarandet ordnas ett allmänt samråd eller konsulteras myndigheterna i varje fas av förfarandet, och tidsfristerna är ganska korta. Lagen föreskriver separat om de relevanta offentliga institutioner och myndigheter som analyserar bedömningsdokumenten och uttalar sig om konsekvensbeskrivningen innan MKB-myndigheten fattar sitt beslut. I likhet med Estlands lagstiftning förutsätts det också i Litauens MKB-lag att den som sammanställer MKB-utredningarna och dokumenten har en viss expertis och utbildning. Däremot krävs ingen sådan licens som i Estland. I praktiken lämnas MKB-dokumentet in av den konsult som ansvarar för projektet. Till MKB-myndighetens ansvar hör att fastställa behovet av MKB-förfarande, godkänna MKB-programmet och fatta ett MKB-beslut om projektet på grundval av konsekvensbeskrivningen. MKB-myndigheten kan också anlita konsulter vid bedömningen av MKB-beskrivningen.

I en bilaga till MKB-lagen finns en förteckning över de projekt som omfattas av MKB-skyldigheten och i en annan bilaga anges i vilka fall det ska bedömas om projektet kommer att

medföra betydande miljökonsekvenser. Dessutom gäller MKB-skyldigheten också projekt som påverkar Natura-områden och naturskyddet (artikel 3 och 7 i MKB-lagen).

MKB-förfarandet gäller projekt och är en väsentlig del av tillståndsbeslutet. Utan ett godkänt MKB-förfarande kan tillstånd inte beviljas. Strävan är att MKB-förfarandet ska genomföras i ett tidigt skede av projektplaneringen. Konsekvensbedömningen av planen och MKB har inte integrerats, utan en eventuell plan eller planändring utförs som ett separat förfarande.

MKB-förfarandets förlopp

Enligt MKB-lagen ska beslutet om behovet av MKB-förfarande fattas inom 20 arbetsdagar från det att myndigheten har fått alla nödvändiga uppgifter. Beslutet gäller i tre år. Beslutet kungörs och de berörda parterna kan kommentera det inom tio arbetsdagar. Även den projektansvariga kan inom tio dagar begära en ändring av beslutet. Om MKB-myndigheten omprövar sitt beslut ska den höra dem som kommenterat beslutet och den projektansvariga. Ett nytt beslut ska fattas inom fem arbetsdagar. Även beslut om sådana projekt som ingår i projektförteckningen ska kungöras (artikel 7).

Följande steg är att den projektansvariga ska låta en godkänd expert sammanställa ett bedömningsprogram. Programmet ska innehålla information om projektet, dess eventuella konsekvenser och hur de ska bedömas. En kungörelse om programmet utfärdas och allmänheten, de relevanta institutionerna och myndigheterna samt miljöministeriet kan kommentera det och föreslå kompletteringar innan MKB-myndigheten godkänner programmet. Tidsfristen är tio arbetsdagar. I vissa fall kan den lokala kommunala myndigheten ändå hindra att projektet genomförs, om den inte godkänner bedömningsprogrammet eller anser att projektet inte är genomförbart. Om allmänheten har fört fram motiverade förslag till programmet eller om de relevanta myndigheternas och institutionernas synpunkter skiljer sig från varandra ska MKB-myndigheten dessutom ordna ett samråd om programmet mellan dem som kommenterat det och den projektansvariga experten (artikel 8).

Den projektansvariga experten sammanställer en konsekvensbeskrivning som läggs fram offentligt och som allmänheten kan kommentera. Kommentarer och den MKB-beskrivning som eventuellt kompletterats utifrån dessa sänds för kommentarer till de relevanta offentliga institutioner och myndigheter som anges i lagen. Dessa aktörer bedömer om beskrivningen överensstämmer med bedömningsprogrammet, om bedömningen har genomförts på ett täckande sätt och om projektet är genomförbart. De kan också föreslå ändringar i beskrivningen, och experten ska i så fall beakta dessa och sända en kompletterad rapport på nytt för kommentarer. Beskrivningen är ute för kommentarer 20 arbetsdagar den första gången och 10 arbetsdagar den andra gången. Därefter överläts konsekvensbeskrivningen och kommentarerna till MKB-myndigheten för bedömning. Om beskrivningen har ändrats avsevärt till följd av myndigheternas och institutionernas kommentarer kan MKB-myndigheten kräva att den projektansvariga på nytt lägger fram beskrivningen offentligt (artikel 9).

MKB-myndigheten ska fatta ett beslut om konsekvensbeskrivningen inom 25 arbetsdagar eller begära att den ska kompletteras. Om konsulter anlitas för justeringen av konsekvensbeskrivningen är tidsfristen 50 dagar. Ett bifallande beslut gäller i fem år. Om MKB-myndigheten beslutar att tillstånd inte ska beviljas för projektet på grund av att det bryter mot lagen eller på grund av dess miljökonsekvenser får projektet inte genomföras (artikel 10).

Tabell 4. Antal MKB-förfaranden per år i olika EU-länder. Talet representerar medeltalet under åren 2005–2008. (GHK 2010. Collection of information and data to support the Impact Assessment study of the review of the EIA Directive A study for DG Environment ja European Commission, DG ENV 2009. Study concerning the report on the application and effectiveness of the EIA Directive. Final report.)

EU-land	Antal MKB-förfaranden per år (st.)
Malta	10
Lettland	11
Österrike	23
Finland	38
Estland	80
Cypern	96
Tjeckien	117
Holland	123
Danmark	125
Ungern	152
Belgien	183
Irland	197
Storbritannien	334
Grekland	425
Slovakien	670
Tyskland	1000
Spanien	1054
Sverige	1600
Frankrike	3867
Polen	4000

Europeiska unionen

MKB-direktivet

Inom Europeiska unionen har det föreskrivits om miljökonsekvensbedömning genom rådets direktiv om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt 85/337/EEG, som ursprungligen utfärdades 1985 och som senare ändrats tre gånger (rådets direktiv 97/11/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG). Det ursprungliga direktivet och de senare ändringarna i detta har kodifierats till ett direktiv, då Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt utfärdades 2011 (kodifikation, nedan MKB-direktivet).

I MKB-direktivet förutsätts föregripande miljökonsekvensbedömning i fråga om de projekt som anges i direktivets bilaga I. Miljökonsekvenserna av de projekt som anges i bilaga II ska bedömas om projekten på grund av sin art, sin omfattning och sitt läge sannolikt medför betydande miljökonsekvenser med beaktande av bedömningsgrunderna i bilaga III. Ändringar och utvidgningar av befintliga projekt omfattas också av bedömningen om till exempel en kapacitetsökning överstiger den storleksgräns som gäller för projektförteckningen. Medlemsstaterna ska säkerställa att tillståndsförfarande tillämpas på sådana projekt som nämns i MKB-

direktivet. I tillståndsförfarandet och tillståndet ska de uppgifter som erhållits genom miljökonsekvensbedömningen beaktas och antecknas i tillståndsbeslutet. MKB-direktivet ska tillämpas förutom på MKB-förfarandet även på tillståndsförfaranden som hänför sig till projekt som omfattas av MKB-direktivet.

Enligt direktivet ska allmänheten informeras och berörda parter ges möjlighet till deltagande. Medlemsstaterna förutsätts bestämma i detalj hur informationen och samrådet ska organiseras. Kommentarer och synpunkter ska kunna framställas medan det ännu finns flera alternativ.

Esbokonventionen har satts i kraft inom Europeiska unionen genom MKB-direktivet. Om projektet sannolikt får betydande konsekvenser i en annan medlemsstats område ska myndigheterna och medborgarna i den medlemsstaten ges möjlighet att delta i förfarandet för bedömning av projektets konsekvenser. Förfarandet är också förknippat med en skyldighet att anordna förhandlingar om bland annat projektets eventuella gränsöverskridande konsekvenser och åtgärder som planeras i syfte att minska eller eliminera sådana konsekvenser. I tillståndsförfarandet och tillståndet ska också resultat från samråd och förhandlingar som anordnats i andra medlemsländer beaktas. Tillståndsbeslutets centrala innehåll ska skickas till den deltagande medlemsstaten, som ska se till att allmänheten ges tillgång till informationen i sitt eget område. MKB-direktivet föreskriver om informerandet av tillstånd i närmare detalj än Esbokonventionen. Vidare förutsätter direktivet att en medlemsstat ska kunna delta i en annan medlemsstats bedömningsförfarande, om den så kräver. Esbokonventionen förutsätter i motsvarande situation bägge parter samtycke eller ett utlåtande av till exempel en separat tillsatt utredningskommitté.

Direktivet om rätt till deltagande

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG om åtgärder för allmänhetens deltagande i utarbetandet av vissa planer och program avseende miljön och om ändring, med avseende på allmänhetens deltagande och rätt till rättslig prövning, av rådets direktiv 85/337/EEG och 96/61/EG, nedan direktivet om rätt till deltagande, har samband med ratificeringen av konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (FördrS 121—122/2004, nedan Århuskonventionen) i Europeiska gemenskapen. Genom direktivet har gemenskapslagstiftningen anpassats till Århuskonventionens krav till den del som det i konventionen finns bestämmelser om allmänhetens rätt till deltagande och rätt att söka ändring i konventionen. I direktivet finns det bestämmelser om allmänhetens rätt att delta i utarbetandet av vissa planer och program på miljöområdet, och genom direktivet ändrades dessutom det tidigare MKB-direktivet (85/337/EEG) och IPPC-direktivet (96/61/EG) när det gäller rätt att söka ändring och rätt att väcka talan. Vad gäller MKB-lagstiftningen har direktivet genomförts genom en ändring av MKB-lagen (458/2006) och statsrådets därtill hörande förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (713/2006).

I artikel 2 i direktivet om rätt till deltagande finns det bestämmelser om allmänhetens deltagande i utarbetandet av planer och program som räknas upp i bilaga I till direktivet. Förteckningen omfattar planer och program som det föreskrivs om i totalt sex av gemenskapens miljödirektiv, av vilka fyra rör planer eller program i olika avfallsdirektiv (75/442/EEG, 91/157/EEG, 91/689/EEG och 94/62/EG). Dessutom tillämpas artikeln på de planer och program som avses i rådets direktiv 91/676/EEG om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket och i rådets direktiv 96/62/EG om utvärdering och säkerställande av luftkvaliteten.

Enligt artikel 2 i direktivet om rätt till deltagande ska medlemsstaterna se till att allmänheten informeras om förslag till planer eller program och att allmänheten har rätt att yttra sig om

dem. Resultatet av deltagandet ska på vederbörligt sätt beaktas och allmänheten ska informeras om godkända planer eller program. Med allmänheten avses enligt artikeln en eller flera fysiska eller juridiska personer eller sammanslutningar, organisationer eller grupper av dessa. På nationell nivå ska det fastställas vilken allmänhet som har rätt att delta i förfarandet i ärenden som avses i direktivet. För det nationella genomförandet av direktivet, i synnerhet artikel 2, kompletterades bestämmelsen om allmänhetens deltagande i beredningen av vissa miljörelaterade planer och program i 26 § 1 mom. i miljöskyddslagen. Till skillnad från vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv (2001/42/EG) om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan, är syftet med planerna och programmen som hör till tillämpningsområdet för direktivet om rätt till deltagande i regel inte att ställa upp en ram för beslut om tillstånd till projekt eller godkännande av projekt.

Direktivet om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan

Europaparlamentets och rådets direktiv om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan 2001/42/EG, nedan SMB-direktivet, utfärdades i juni 2001.

Direktivet förutsätter att miljöpåverkan av planer och program inom direktivets tillämpningsområde samt av rimliga alternativ till dem utreds och utvärderas när planen eller programmet utarbetas och innan planen eller programmet godkänns. Vid beredningen av en plan eller ett program utarbetas en miljörapport, och både allmänheten och berörda miljömyndigheter ges möjlighet att yttra sig. Om en plan eller ett program kan antas medföra betydande miljökonsekvenser i andra medlemsstater ska dessa höras, och de ansvariga miljömyndigheterna och allmänheten där ska ges tillfälle att yttra sig.

Resultatet av bedömningen ska beaktas när planen eller programmet utarbetas. När en plan eller ett program har godkänts ska allmänheten och de ansvariga miljömyndigheterna samt de medlemsstater med vilka samråd har ägt rum informeras om beslutet och motiveringen till det. Medlemsstaterna ska också övervaka de betydande miljökonsekvenser som genomförandet av planerna och programmen leder till. Direktivet förutsätter vidare att medlemsstaterna säkerställer miljörapporternas kvalitet.

I SMB-direktivet nämns uttryckligen dess förhållande till vissa av gemenskapens rättsakter. Enligt artikel 11 i SMB-direktivet påverkar miljöbedömningar som utförs enligt detta direktiv inte tillämpningen av kraven i MKB-direktivet eller kraven i annan gemenskapslagstiftning. Det innebär att en bedömning som har gjorts enligt SMB-direktivet inte inverkar på behovet att tillämpa MKB-direktivet på enskilda projekt.

Om skyldigheten att bedöma planers eller programs miljökonsekvenser följer både av SMB-direktivet och av annan gemenskapslagstiftning samtidigt kan medlemsstaterna föreskriva om samordnade eller gemensamma förfaranden som uppfyller kraven i den relevanta gemenskapslagstiftningen. I direktivets ingress nämns i detta sammanhang direktiv 79/409/EEG om bevarande av vilda fåglar, nedan fågeldirektivet, habitatdirektivet och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område, nedan ramdirektivet om vattenpolitik.

Internationella fördrag

Esbokonventionen

I Esbokonventionen avtalas om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang. Konventionen fastställer de fördragsslutande parternas skyldigheter att bedöma miljökonsekvenserna av vissa verksamheter i ett tidigt skede av planeringen och förpliktat stater-

na att underrätta och samråda med varandra om alla sådana större projekt som kan antas ha betydande skadlig miljöpåverkan över nationsgränserna. Den som är part i konventionen har rätt att delta i en annan parts förfarande för miljökonsekvensbedömning, om de skadliga miljökonsekvenserna av det projekt som ska bedömas sannolikt kommer att förorsakas staten i fråga. Konventionen undertecknades i Esbo 1991. Finland ratificerade konventionen 1995, och den trädde i kraft 1997. I mars 2016 deltog sammanlagt 45 parter i konventionen. Dessutom är Europeiska unionen part i Esbokonventionen. Esbokonventionen innehåller bestämmelser som hör till såväl Europeiska unionens som medlemsstaternas behörighet och har därmed karaktären av ett s.k. blandavtal.

I Finland har förpliktelserna enligt konventionen genomförts genom bestämmelserna om internationellt hörande i MKB-lagstiftningen (MKBL 14–15 §) och förordningen om sättande i kraft av konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (FördrS 67/1997).

MKB-överenskommelsen mellan Finland och Estland

Vid sidan av Esbokonventionen har Finland och Estland ingått en bilateral överenskommelse om miljökonsekvensbeskrivningar i gränsöverskridande sammanhang (FördrS 51/2002). Överenskommelsen syftar till att effektivisera det bilaterala samarbetet när det gäller förfarandet för bedömning av miljökonsekvenser. Förpliktelserna enligt överenskommelsen motsvarar i stor utsträckning Esbokonventionen. Enligt överenskommelsen ska det även inrättas en kommission för miljökonsekvensbedömning, som ska sammanträda minst en gång om året. Kommissionen består av de medlemmar som parterna utser och dess uppgift är främst att ha en rådgivande roll och utgöra ett forum för utbyte av information.

SEA-protokollet

Det protokoll om strategiska miljöbedömningar som hör till Esbokonventionen (nedan SEA-protokollet) har samma syften och huvudsakliga innehåll som SMB-direktivet. Syftet med SEA-protokollet är att främja beaktandet av miljö- och hälsoaspekter framför allt i beredningen av planer och program. SEA-protokollet godkändes år 2003 och trädde i kraft internationellt den 11 juli 2010. I mars 2016 hade protokollet 27 parter, inklusive Europeiska unionen. Finland var den första staten som ratificerade protokollet.

Bestämmelserna i SEA-protokollet har fogats till den nationella lagstiftningen huvudsakligen genom lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005). Vad gäller planläggningen har SEA-protokollet satts i kraft på nationell nivå genom markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och markanvändnings- och byggförordningen (895/1999).

Enligt artikel 10 i SEA-protokollet är gränsöverskridande samråd nödvändigt även då en plan eller ett program som är föremål för miljökonsekvensbedömning, inklusive planer för markanvändning, kan antas medföra betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser.

2.4 Bedömning av nuläget

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

MKB-lagen har varit i kraft i drygt 20 år. Under lagens giltighetstid har det gjorts ändringar i den. Dessa har baserat sig å ena sidan på ändringar i EU-lagstiftningen och å andra sidan på nationella behov av att precisera regleringen, eller så har de orsakats av ändringar i den övriga

miljölagstiftningen. MKB-lagens grundläggande struktur och roll som miljömässig styrningsmetod har bibehållits oförändrade.

Finlands miljöcentral har bedömt MKB-lagens funktionsduglighet genom att utreda hur väl förfarandet för miljökonsekvensbedömning fungerar och om det behöver utvecklas (Suomen ympäristö 18/2010). Det viktigaste resultatet av bedömningen var att MKB-lagen fungerar ganska bra med hänseende till lagens syften och förvaltningens effektivitet. Utredningen visar att förfarandet för miljökonsekvensbedömning tillämpas på få projekt men att det alltid är fråga om projekt med betydande miljökonsekvenser, vilket är befogat med tanke på bedömningens syfte. Rollerna och ansvarsfördelningen mellan parterna i bedömningsprocessen ansågs vara klara. Bedömningsprocessen i två faser ansågs vara en motiverad lösning med tanke på verkningsfullheten och kvaliteten av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, och den ansågs ge medborgarna goda möjligheter till information och deltagande.

I bedömningen av funktionsdugligheten identifierades vissa utvecklingsbehov som kräver att lagstiftningen justeras. De gällde å ena sidan samordningen av förfarandet för miljökonsekvensbedömning och planläggningen och å andra sidan förhållandet mellan förfarandet för miljökonsekvensbedömning och tillståndsförfarandena. En betydande del av de utvecklingsobjekt som identifierades i samband med bedömningen kunde genomföras genom utveckling av myndigheternas styrning och verksamhetssätt samt utbildning.

Även om MKB-lagen som sådan har upplevts fungera bra har kundperspektivet framkommit allt tydligare under de senaste åren, dvs. det att olika lagar tillämpas samtidigt då ett projekt grundas eller då en verksamhet utvidgas eller ändras. Bedömningen omfattar då i synnerhet förfarandet för miljökonsekvensbedömning enligt MKB-lagen, miljötillståndsförfarandet enligt miljöskyddslagen, undantagsbeslut enligt naturvårdslagen, tillstånd enligt vattenlagen samt projektplanerings- och bygglovsförfarandet enligt markanvändnings- och bygglagen.

Under den senaste valperioden utreddes i samband med den andra fasen av revideringen av miljöskyddslagen möjligheten att förenkla förfarandet för miljökonsekvensbedömning när det gäller utvidgning och ändring av industriell verksamhet. Man kom dock fram till att en förenkling inte var ändamålsenlig med hänsyn till det ringa antalet projekt.

Möjligheterna att utveckla förfarandet för miljökonsekvensbedömning har utretts i en rapport om smidigare och effektivare miljöförfaranden, "Ympäristömenettelyjen sujuvoittaminen ja tehostaminen", som sammanställts av en särskilt tillsatt bedömningsgrupp (Ympäristöministeriön raportteja 13/2015). MKB-lagen är ett centralt objekt i förslagen på hur överlappande förfaranden kan minskas och förfarandena samordnas. Bedömningsgruppen föreslog att MKB-lagen ska innehålla bestämmelser om förhandsöverläggningar, att förfarandet för miljökonsekvensbedömning och planläggningen samordnas, att miljökonsekvensbedömningarna och Naturbedömningarna samordnas, att resultaten av förfarandet för miljökonsekvensbedömning utnyttjas allt effektivare i tillståndsförfarandena samt att bestämmelserna om bedömningsprogrammet och konsekvensbeskrivningen ändras.

Till målen i statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram hör bland annat att skapa smidigare tillstånds- och besvär förfaranden. Enligt regeringsprogrammet ska förfarandet för miljökonsekvensbedömning och projektplanen slås samman. Å andra sidan innehåller regeringsprogrammet också andra mål som påverkar utvecklingen av MKB-lagen. Enligt regeringsprogrammet får varken industrins kostnader eller kommunernas uppgifter öka, och ytterligare reglering ska undvikas då EU-lagstiftningen genomförs på nationell nivå. I anslutning till målet att skapa smidigare miljöförfaranden utreds för tillfället i ett gemensamt projekt mellan ministerierna möjligheten att genomföra miljöförfarandena som samservice. Utredningen färdigställdes i maj 2016.

Då MKB-lagen och MKB-förordningen granskas med avseende på den grundlag som trädde i kraft år 2000 ska vikt fästas vid regleringsnivån. Med stöd av 4 § i MKB-lagen föreskrivs i MKB-förordningens 6 § om på vilken typ av verksamhet förfarandet för miljökonsekvensbedömning ska tillämpas och i förordningens 7 § om tillämpningen av bedömningsförfarandet i enskilda fall. Eftersom det medför förpliktelser för företagen att omfattas av MKB-skyldigheten bör den nya MKB-lagen innehålla bestämmelser om skyldigheten att genomföra miljökonsekvensbedömning. Eftersom projektförteckningen och kriterierna för tillämpning i enskilda fall är mycket detaljerade lämpar de sig väl som bilagor till lagen, på samma sätt som det föreskrivs om tillståndsskyldigheten i miljöskyddslagen.

Enligt vad som angetts ovan går de viktigaste utvecklingsbehoven i fråga om MKB-lagen ut på att, vid sidan av att genomföra ändringarna i EU-direktivet, intensifiera samarbetet mellan den projektansvariga och centrala myndigheter i ett tidigt skede av projektplaneringen genom förhandsöverläggning, samordna förfarandet för miljökonsekvensbedömning och projektplanen samt samordna förfarandet för miljökonsekvensbedömningar och Naturabedömningar.

Dessutom bör också MKB-lagens och paragrafernas struktur klargöras och regleringsnivån till vissa delar justeras. Hänvisningsbestämmelserna mellan MKB-förfarandet och tillståndslagarna behöver också förenhetligas.

Internationellt förfarande – Esbokonventionen och SEA-protokollet

Det finländska förfarandet för miljökonsekvensbedömning och dess funktionsduglighet när det gäller förpliktelserna om internationellt hörande bedömdes år 2012 (Valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointi Suomessa, Ympäristöministeriön raportteja 7/2012, nedan funktionsrapporten).

Enligt funktionsrapporten fungerar det nuvarande systemet för miljökonsekvensbedömning i sin helhet bra med avseende på internationella förfaranden. I rapporten föreslås ändå vissa kompletterande bestämmelser i MKB-lagen och SMB-lagen.

Bestämmelserna om gränsöverskridande miljökonsekvensbedömningar i 3 kap. i den gällande MKB-lagen gäller endast situationer där Finland är den part som ger upphov till miljökonsekvenserna. Däremot innehåller lagstiftningen för tillfället inga bestämmelser om situationer där Finland deltar i en gränsöverskridande miljökonsekvensbedömning som utsatt part. De förfaranden som har tillämpats i sådana situationer har hittills grundat sig direkt på bestämmelserna i Esbokonventionen och den praxis som etablerats med stöd av dem. I funktionsrapporten föreslås det att MKB-lagen kompletteras med bestämmelser om situationer där Finland är utsatt part i en annan stats förfarande för miljökonsekvensbedömning. Genom att dessa bestämmelser tas in i lagen klargörs också medborgarnas rätt att få information och delta i beslutsprocessen.

I funktionsrapporten lyfter man också fram artikel 5 i Esbokonventionen, som gäller de samråd som ska föras mellan staterna utifrån dokumenten för miljökonsekvensbedömning. På motsvarande sätt innehåller 3 kap. 14 § i MKB-lagen, som gäller internationellt hörande, för tillfället ett allmänt omnämnande av att miljöministeriet sköter avtalsenliga förhandlingsuppgifter. I praktiken har förhandlingar anordnats vid behov. Avsaknaden av en noggrannare bestämmelse i lagen har i sig inte orsakat några problem i praktiken. För att säkerställa att artikel 5 i Esbokonventionen genomförs effektivt finns det ändå skäl att komplettera MKB-lagen med exakta bestämmelser om anordnande av samråd då en miljökonsekvensbedömning ordnas i samarbete med en annan stat.

Vidare föreslås det i funktionsrapporten att det till MKB-lagen fogas en skyldighet enligt artikel 6 i Esbokonventionen att också beakta resultaten från samråd mellan staterna och ställningstaganden om bedömningsdokumenten i ett tillståndsbeslut eller annat motsvarande beslut. I praktiken har problemet varit att samråden mellan staterna i vissa projekt har pågått längre än den tidsfrist på två månader som i 12 § i MKB-lagen fastställs för kontaktmyndighetens utlåtande. I dessa situationer har beaktandet av samrådsresultaten och ställningstagandena i tillståndsbeslutet grundat sig direkt på artikel 6 i Esbokonventionen.

Den gällande MKB-lagen innehåller för tillfället inga bestämmelser om ett förfarande som gäller Finlands skyldighet att skicka tillståndsbeslut eller motsvarande beslut till de utsatta parterna i förfaranden för miljökonsekvensbedömning i enlighet med artikel 6 i Esbokonventionen. I praktiken har tillståndsbesluten skickats till en utsatt stat alltid då miljöministeriet har fått reda på att projektet har beviljats tillstånd. Eftersom tillståndsmyndigheterna för tillfället inte är skyldiga att skicka tillståndsbeslutet till miljöministeriet, som skulle förmedla det vidare till de utsatta staterna, har det krävts särskilda åtgärder för att uppfylla skyldigheten enligt konventionen. För att förfarandet ska bli smidigare och konventionen ska kunna genomföras effektivt bör denna skyldighet fogas till MKB-lagen.

Inte heller SMB-lagen innehåller exakta bestämmelser om situationer där Finland är utsatt part i miljökonsekvensbedömningen av en annan stats plan eller program. För att främja ett effektivt verkställande av SEA-protokollet bör bestämmelser om förfarandet i dessa situationer fogas till SMB-lagen.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Syftet med regeringens proposition är att främja bedömningen och ett enhetligt beaktande av miljökonsekvenser vid planering och beslutsfattande och samtidigt öka allas tillgång till information och deras möjligheter till medbestämmande. Ett annat syfte med propositionen är att genomföra ändringen i MKB-direktivet på nationell nivå. Vid sidan av de materiella bestämmelserna införs också bestämmelser som gör förfarandena effektivare och smidigare. I reformen har de praktiska situationer beaktats där andra författningar som gäller miljöförfaranden tillämpas vid sidan av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Lagstiftningens systematik och hierarkiska struktur behöver revideras för att den bättre ska uppfylla de krav som ställs i grundlagen. Revideringen görs så att allas möjligheter till medbestämmande tryggs. Vidare ska lagens struktur förtydligas och göras mer begriplig.

Syftet med det reviderade direktivet är att förbättra miljökonsekvensbedömningarnas kvalitet och utveckla miljökonsekvensbedömningen så att den bättre beaktar aktuella och framtida miljöutmaningar. Genom revideringen av direktivet strävar man också efter att harmonisera de skyldigheter beträffande miljökonsekvensbedömningar som anges i MKB-direktivet och i den övriga EU-lagstiftningen och skapa enklare förfaranden.

Det reviderade direktivet innehåller preciserade centrala definitioner, vilket också klargör genomförandet av den nationella lagstiftningen. Genom de preciserade definitionerna förtydligas också den projektansvarigas och myndighetens roller.

Fastställandet av miljökonsekvensbedömning i enskilda fall preciseras. Direktivet gör det också möjligt att i fortsättningen beakta lindrande åtgärder då behovet av miljökonsekvensbedömning ska avgöras i ett enskilt fall.

Målet med denna proposition är att förbättra MKB-förfarandets kvalitet genom att säkerställa behörigheten. Det föreslås att lagen föreskriver att projektansvariga är skyldiga att se till att de har tillgång till tillräcklig sakkunskap om utarbetandet av ett bedömningsprogram och en konsekvensbeskrivning. På motsvarande sätt är också kontaktmyndigheten skyldig att se till att ha sakkunnig personal.

Det föreslås att miljökonsekvensbedömningen riktas in på de miljökonsekvenser som antas bli betydande.

Genom MKB-lagen uppnås också de nationella målen att göra de miljörelaterade förfarandena smidigare. I lagen införs en bestämmelse om förhandsöverläggning mellan den projektansvariga, kontaktmyndigheten och andra centrala myndigheter. Målet med förhandsöverläggningen är att främja hanteringen av den helhet av bedömnings-, planerings- och tillståndsförfaranden som krävs för ett projekt och informationsutbytet mellan den projektansvariga och myndigheterna samt att förbättra utredningarnas och dokumentens kvalitet och tillgänglighet och skapa smidigare förfaranden.

I den nya lagen beaktas bättre än hittills lagens förhållande till den övriga miljölagstiftningen. I enlighet med det reviderade direktivet ska MKB-förfarandet och Naturabedömningen i framtiden samordnas i enskilda fall. I statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram förutsätts att MKB-förfarandet och projektplanen slås samman. Syftet med den föreslagna lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning är att slå samman de höranden som krävs för MKB-förfarandet och projektplanen och att främja utnyttjandet av utredningar och andra uppgifter vid de olika förfarandena. Den nya lagen gör det också möjligt att genomföra MKB-förfarandet inom ramen för ett annat förfarande, om det uppfyller de krav som ställs på MKB-förfarandet. Till denna del innefattar regeringens proposition också en ändring i 9 § i markanvändnings- och bygglagen.

Den gällande MKB-lagen innehåller redan vissa tidsfrister för myndighetsbehandling. Det föreslås att tidsfrister för myndighetsbehandling ska ingå också i den nya lagen. På så sätt främjas också det mål som anges i regeringsprogrammet.

I enlighet med det reviderade direktivet fästs också vikt vid att miljökonsekvensbedömningens resultat beaktas i tillståndsförfarandena. Samtidigt görs en författningsteknisk harmonisering av hänvisningarna till MKB-förfarandet i de olika tillståndslagarna.

Regeringsprogrammet förutsätter att regeringen inte ger upphov till någon extra börda i det nationella genomförandet av EU-regelverket som skadar konkurrenskraften. Bestämmelserna i lagförslaget har till vissa delar förtydligats så att de motsvarar direktivets ordalydelse och syfte bättre än den gällande lagen. MKB-direktivet är emellertid ett minimidirektiv som gör det möjligt att beakta också nationella specialbehov.

Till målsättningarna för regeringens proposition hör också att komplettera bestämmelserna om gränsöverskridande miljökonsekvenser i MKB-lagen och SMB-lagen så att vår nationella lagstiftning bättre stödjer ett effektivt verkställande av Esbokonventionen och det tillhörande SEA-protokollet.

Eftersom MKB-lagen utfärdas som en helt ny lag kan lagens struktur klarläggas och lagen göras mer förståelig. Även förhållandet mellan MKB-lagen och den statsrådsförordning som utfärdas med stöd av denna kan utvecklas så att de bättre motsvarar de krav på regleringsnivå som ställs i grundlagen.

3.2 De viktigaste förslagen

De centrala elementen i den gällande lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, såsom tillämpningsområdet för bedömningsförfarandet, indelningen av bedömningsförfarandet i två faser och kontaktmyndigheterna, bibehålls i den nya lagen. Även den projektförteckning som gäller tillämpningen av MKB-förfarandet och kriterierna för dess tillämpning i enskilda fall motsvarar den gällande lagstiftningen, även om bestämmelserna flyttas från förordnings- till lagnivå och tas in i bilagorna till lagen.

Genomförandet av ändringen i MKB-direktivet

De mål som kommissionen har angett för ändringen av direktivet är att upprätthålla en hög miljöskyddsnivå och främja miljöskyddet, lätta på onödig administrativ börda samt att uppnå kostnadseffektivitet och socioekonomiska och ekologiska fördelar. Syftet med ändringarna har varit att förbättra miljökonsekvensbedömningarnas kvalitet, förtydliga förhållandet mellan förfarandet för miljökonsekvensbedömning och tillståndslagstiftningen samt att precisera kriterierna för när miljökonsekvensbedömning ska genomföras i enskilda fall.

De största skillnaderna mellan den miniminivå som förutsätts i direktivet och regeringens proposition gäller projektförteckningen (bilaga 1 till lagen), dvs. vilka projekt som i Finland förutsätter en miljökonsekvensbedömning, och tillämpningen av MKB-förfarandet i enskilda fall, i och med att denna grundar sig, i stället för på den begränsade projektförteckningen i direktivets bilaga II, enbart på projektens egenskaper och lokalisering samt konsekvensernas natur (bilaga 2 till lagen), MKB-programfasen och hörandet av allmänheten också i detta skede, kraven på MKB-programmets och MKB-beskrivningens innehåll samt definitionen av miljökonsekvensbedömning, dvs. frågan vilka konsekvenser den projektansvariga ska bedöma. Målsättningarna för ändringen av direktivet är att upprätthålla en hög miljöskyddsnivå och främja miljöskyddet, lätta på onödig administrativ börda, undvika överlappande utredningar och bedömningar, samt att uppnå kostnadseffektivitet och socioekonomiska och ekologiska fördelar. Syftet med ändringarna har varit att förbättra miljökonsekvensbedömningarnas kvalitet, förtydliga förhållandet mellan förfarandet för miljökonsekvensbedömning och tillståndslagstiftningen samt att precisera kriterierna för när miljökonsekvensbedömning ska genomföras i enskilda fall.

Definitionsbestämmelserna i den nya lagen har förtydligats och nya definitioner har tagits in i lagen med anledning av det reviderade direktivet och nationella behov. En definition av termen miljökonsekvensbedömning har lagts till i direktivet. I definitionen klargörs den projektansvarigas och myndighetens roller. Den projektansvariga ska utföra en miljökonsekvensbedömning och utarbeta en miljökonsekvensbeskrivning. Den ansvariga myndigheten ska granska miljökonsekvensbeskrivningen och den information som inhämtats via samråd om denna samt resultat av förhandlingar enligt Esbokonventionen som eventuellt tillämpas på projektet och sammanställer utifrån dessa och sin egen tilläggsgranskning en motiverad slutsats om projektets betydande miljökonsekvenser. MKB-förfarandet omspannar införandet av den motiverade slutsatsen i tillståndet.

Om det är nödvändigt att utarbeta en Naturabedömning om ett projekt som är föremål för miljökonsekvensbedömning ska bedömningarna av projektets miljökonsekvenser till dessa delar i fortsättningen samordnas eller slås samman. Medlemsstaterna kan i sin nationella lagstiftning införa bestämmelser om samordning av bedömningsskyldigheterna enligt andra direktiv och MKB-direktivet. Enligt direktivet är det emellertid möjligt att genomföra miljökonsekvensbedömningen i form av ett separat MKB-förfarande eller i samband med tillståndsförfarandet eller ett annat förfarande.

Den projektansvariga är i fortsättningen skyldig att lämna myndigheterna information om projektet och dess effekter, då det ska beslutas om miljökonsekvensbedömning ska tillämpas i ett enskilt fall. Vilken information som ska lämnas framgår av den nya bilagan IIA. Urvalskriterierna i bilaga III, som utgör grund för myndighetens beslutsfattande, har uppdaterats. Direktivet gör det möjligt att i fortsättningen beakta åtgärder som vidtagits för att förebygga och undvika skadliga miljökonsekvenser när det gäller att besluta om huruvida en miljökonsekvensbedömning ska genomföras i ett enskilt fall. Bilagorna II A och IV till direktivet genomförs i närmare detalj genom förordning av statsrådet i enlighet med de bemyndiganden som ingår i lagen.

Begreppet miljökonsekvensbeskrivning har tagits in i direktivet, vilket beaktas också i den nationella lagen. Förutom miljömyndigheterna ska också de lokala och regionala myndigheterna ges möjlighet att uttrycka sin åsikt om den information och tillståndsansökan som den projektansvariga lämnat in. De sätt på vilka allmänheten kan informeras har utvidgats så att informationen om miljökonsekvensbedömning och tillståndsförfarandet kan hållas tillgänglig för allmänheten elektroniskt via en central portal eller lättillgängliga elektroniska kontaktpunkter.

I MKB-direktivet förutsätts att den projektansvariga för att säkerställa en grundlig och högklassig miljökonsekvensbeskrivning ska se till att beskrivningen utarbetas av kompetenta experter. Vidare förutsätts att myndigheterna har tillgång till tillräcklig expertis då de bedömer miljökonsekvensbeskrivningens tillräcklighet och kvalitet. Av denna anledning införs i lagen en bestämmelse om den projektansvarigas och kontaktmyndighetens behörighet.

Tillståndsbeslutet ska innehålla en motiverad slutsats, eventuella miljövillkor som bifogas beslutet, en beskrivning av projektets särdrag och planerade åtgärder för att undvika, förebygga eller minska och om möjligt motverka betydande negativ miljöpåverkan. Medlemsstaterna ska dessutom dels se till att den projektansvariga vidtar åtgärder för att undvika, förebygga eller minska och om möjligt motverka betydande negativ miljöpåverkan, dels besluta om förfarandena avseende kontroll av betydande miljöpåverkan. Även innehållet i den information om tillståndsbeslutet som ska ges till allmänheten har preciserats. De lagändringar som detta kräver görs i lagarna om de olika sektorernas tillståndsförfaranden och andra förfaranden.

Ändringen av MKB-direktivet gällde inte de projektförteckningar som finns i bilagorna I och II. Bilaga I till direktivet genomförs på nationell nivå genom en bilaga 1 till den nya lagen.

Nationella mål för smidigare förfaranden

En bedömningsgrupp ledd av minister Lauri Tarasti lade i sin rapport som blev klar våren 2015 fram flera förslag på åtgärder för smidigare och effektivare miljöförfaranden. Denna proposition bygger på dessa förslag. Till förslagen hör t.ex. att MKB-förfarandet ska samordnas mer effektivt med planläggningen och att en Naturabedömning enligt naturvårdslagen ska utföras som en del av MKB-förfarandet; att resultaten av MKB-förfarandet ska utnyttjas effektivare i miljörelaterade tillståndsförfaranden, att tidsfristen för utlåtanden om bedömningsprogrammet och framförandet av synpunkter ska förkortas från 60 dagar till 30 dagar, samt att bestämmelser om förhandsöverläggning fogas till MKB-lagen.

I regeringsprogrammet för statsminister Juha Sipiläs regering förutsätts att smidigare tillstånds- och besvärprocesser ska utvecklas och att projektplanläggningen och MKB-förfarandet ska slås samman.

I syfte att främja dessa mål inkluderar denna proposition bestämmelser om sammanslagning av hörandena i samband med MKB-förfarandet och den projektplanering som krävs för ett en-

skilt projekt, förkortning av tidsfristen för utlåtanden och framläggande av synpunkter om bedömningsprogrammet samt förhandsöverläggningar. Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning gör det också möjligt att genomföra MKB-förfarandet som en del av ett förfarande enligt en annan lag, om förfarandet i fråga uppfyller de uppställda kraven. I propositionen ingår en ändring av 9 § i markanvändnings- och bygglagen. Denna lagändring och de preciserande ändringarna i markanvändnings- och byggförordningen gör det möjligt att genomföra MKB-förfarandet via planläggningen.

Fullgörande av internationella förpliktelser

I propositionen föreslås det att bestämmelserna om gränsöverskridande miljökonsekvenser i MKB-lagen och SMB-lagen kompletteras så att de överensstämmer med de förpliktelser som anges i Esbokonventionen och det tillhörande SEA-protokollet. Det föreslås att MKB-lagen och SMB-lagen kompletteras med bestämmelser om behörig myndighet och myndighetens uppgifter i sådana fall där Finland deltar i ett förfarande för miljökonsekvensbedömning som utsatt part i ett projekt, en plan eller ett program som medför gränsöverskridande skadliga miljökonsekvenser och dessa kan antas bli betydande.

MKB-lagen föreslås också innehålla bestämmelser om att den utsatta partens myndigheter ska erbjudas möjlighet till förhandling då Finland är upphovspart i ett projekt. Det föreslås också att MKB-lagen kompletteras med bestämmelser om att dokument som gäller denna typ av förhandlingar ska beaktas i Finlands nationella tillståndsförfarande.

SMB-lagen innehåller inte heller separata bestämmelser om situationer där Finland är utsatt part i miljökonsekvensbedömningen av en annan stats plan eller program. I syfte att främja ett effektivt genomförande av SEA-protokollet och SMB-direktivet föreslås det att bestämmelser om förfarandet i sådana situationer tas in också i SMB-lagen.

4 Propositionens konsekvenser

Bedömningen av propositionens konsekvenser grundar sig huvudsakligen på de sakkunnigutlåtanden som inhämtats i samband med förberedelsen, på den information som tagits fram av en arbetsgrupp i samband med den egentliga beredningen, och på responsen på remissyttrandena.

Propositionen innehåller flera ändringar i den nationella lagstiftningen som följer av det reviderade MKB-direktivet. En del av ändringarna går främst ut på att införa gällande praxis i lagen. Till övriga delar är konsekvenserna av ändringarna i praktiken i hög grad beroende av hur tillämpnings- och tolkningspraxis utvecklas, vilket delvis är svårt att förutspå. Följaktligen är flera detaljer i konsekvensbedömningen förknippade med betydande osäkerhet.

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionen medför inga konsekvenser för den offentliga ekonomin. Propositionens eventuella ekonomiska konsekvenser innebär huvudsakligen ändringar i den administrativa bördan för företag och offentliga aktörer som är projektansvariga. Med administrativ börda avses i detta sammanhang de administrativa kostnader som uppstår till följd av MKB-förfarandet eller något annat miljöförfarande (tillstånd, plan) i form av myndighetsavgifter eller utredningar av uppgifter. Den största kostnaden i samband med MKB-förfarandet orsakas av utarbetandet av en miljökonsekvensbeskrivning och de bakgrundsutredningar som krävs för detta. Även det dröjsmål som myndighetsbehandlingen orsakar i genomförandet av projektet kan oftast räknas som en kostnad för den projektansvariga.

Propositionen leder inte till någon nämnvärd minskning i antalet MKB-förfaranden som genomförs varje år (30-50st). Förslaget att lindrande åtgärder ska beaktas i konsekvensbedömningen (13 §) kan emellertid minska antalet MKB-förfaranden som baserar sig på behovsprövning och därigenom den projektansvarigas kostnader. De utgör dock endast cirka 10 procent av alla MKB-förfaranden.

Propositionen innehåller bestämmelser som kan minska de kostnader som MKB-förfarandet ger upphov till. I synnerhet förslaget att i allt högre grad fokusera bedömningsförfarandet på betydande konsekvenser kan minska utredningen av konsekvenser som är oväsentliga med tanke på projektet som helhet och de kostnader som dessa utredningar orsakar. Ett tydligare lagstiftningsuppdrag att slå samman Naturabedömningar och de konsekvensutredningar som ska göras i samband med planläggningen kan minska den projektansvarigas kostnader. Även den föreslagna förhandsöverläggningen kan leda till att samma utredningar utnyttjas bättre än tidigare i alla myndighetsförfaranden.

Det föreslås att bestämmelsen om den projektansvarigas skyldighet att lämna information till den behöriga myndigheten i samband med beslut om tillämpning av MKB-förfarandet ska preciseras. Till denna del kan den projektansvarigas kostnader öka något. Samtidigt kan kostnaderna emellertid också minska i och med att propositionen i enlighet med direktivet innehåller en bestämmelse om att myndigheten ska se till att den projektansvariga har tillgång till sådana väsentliga uppgifter i anslutning till bedömningen som myndigheten har i sin besittning. Även det föreslagna kravet på den projektansvarigas behörighet är nytt. Bestämmelsen leder i fråga om vissa typer av projekt till att behörighetskravet ökar också i praktiken, vilket i ytterst få fall kan öka den projektansvarigas kostnader i dessa projekt.

Sammanläggningen av de höranden som MKB och planläggningen kräver kommer sannolikt att minska bland annat kungörelsekostnaderna något. I första hand leder sammanslagningen emellertid till att projekten kan genomföras smidigare och snabbare i och med att de separata höranden som normalt krävs för förfarandena inte behöver anordnas, utan bägge hörandena kan utföras samtidigt. Förslaget att det ska vara möjligt att genomföra en miljökonsekvensbedömning i samband med ett förfarande enligt någon annan lag i stället för det förfarande som anges i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, t.ex. i anslutning till planläggningen enligt markanvändnings- och bygglagen, leder på motsvarande sätt till mindre kungörelsekostnader och processledningskostnader, då miljökonsekvensbedömningen och planläggningen kan utföras som en enda process. Trots att tidtabellen binds till planläggningsförfarandets längd uppstår inga dröjsmålskostnader för projektet i det fall att planläggningen drar ut på tiden och även miljökonsekvensbedömningen därmed fördröjs. I sådana fall fördröjs inte själva projektet, eftersom även planbeslutet är en central förutsättning och ett specialvillkor för att projektet ska kunna framskrida. Projektet kan inte fortsätta utan ett planbeslut, även om miljökonsekvensbedömningen skulle ha utförts som ett separat förfarande och redan är klar.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Kontaktmyndighet enligt MKB-lagen är alltså NTM-centralen, med undantag av projekt enligt kärnenergilagen, i vilka arbets- och näringsministeriet fungerar som kontaktmyndighet även i fortsättningen.

Propositionen kan påverka antalet myndighetsuppgifter. Den föreslagna förhandsöverläggningen ökar kontaktmyndigheternas, tillståndsmyndigheternas och planläggningsmyndigheternas arbete i början av projektet, men samtidigt uppstår en möjlighet för myndigheterna att spara tid i de senare faserna av beslutsprocessen beträffande MKB-förfarandet och projektet i övrigt.

I och med att bedömningsförfarandet fokuseras på projektets betydande konsekvenser blir förfarandet effektivare samtidigt som myndigheterna och samtliga parter sparar tid. Den föreslagna förutsättningen att en motiverad slutsats ska sammanställas och beaktas och dess aktualitet kontrolleras utgör nya bestämmelser. Sammanställandet av slutsatsen ökar inte kontaktmyndighetens uppgifter, eftersom slutsatsen ersätter det utlåtande som kontaktmyndigheten enligt den gällande lagen ska ge om konsekvensbeskrivningen. Kontrollen av slutsatsens aktualitet är däremot ett nytt krav som åläggs tillståndsmyndigheten, men i praktiken innebär det inte nödvändigtvis någon större förändring från nuläget. Dessa fall antas vara ganska få. Behörighetskravet för kontaktmyndigheten är nytt, men det beräknas i praktiken inte inverka på organiseringen av kontaktmyndighetens verksamhet utan förväntas snarare framhäva vikten av att upprätthålla personalens sakkunnighet.

Propositionen preciserar och klarlägger myndigheternas uppgifter, förfaringssätt och möjligheter att delta i gränsoverskridande miljökonsekvensbedömningar. Den påverkar inte antalet anställda som behövs för att uppgifterna ska kunna skötas eller de kostnader som dessa uppgifter ger upphov till.

Propositionens mest betydande konsekvenser för myndigheterna föranleds av bestämmelserna om sammanslagningen av de höranden som MKB-förfarandet och projektplanen kräver och framför allt av de bestämmelser som gör det möjligt att genomföra MKB-förfarandet i samband med ett annat förfarande än det förfarande som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Propositionen innefattar en ändring av 9 § i markanvändnings- och bygglagen som, preciserat med vissa ändringar i markanvändnings- och byggförordningens paragrafer, gör det möjligt att genomföra MKB-förfarandet i samband med planläggningsförfarandet, i praktiken vid utarbetandet av den generalplan eller detaljplan som krävs för att projektet ska kunna genomföras. Ett MKB-förfarande som genomförs via planläggningen förutsätter i praktiken ett smidigt samarbete mellan den kommun som ansvarar för planläggningen och den NMT-central som fungerar som MKB-kontaktmyndighet, i synnerhet i början av projektet.

Planläggningsförfarandet leds som normalt av planläggningsmyndigheten. MKB-kontaktmyndigheten deltar i bedömningen genom att ge den projektansvariga ett utlåtande om konsekvensbedömningsplanens omfattning och tillräcklighet och genom att ge en motiverad slutsats om miljökonsekvensbeskrivningen. Även dessa uppgifter regleras i markanvändnings- och bygglagen och genom förordning, för att myndigheternas uppgifter ska vara så tydliga som möjligt. Hörandena och utlåtandena i samband med programmet om deltagande och bedömning och utkastsfasen blir mer formella i dessa projekt jämfört med reglerna om hörande i den gällande markanvändnings- och bygglagen. I praktiken är det inte fråga om någon betydande ändring, eftersom man redan nu i inlednings- och utkastsfasen av planläggningsprojekt som innefattar betydande miljökonsekvenser anordnar höranden och begär utlåtanden av olika instanser i den omfattning som det nu föreslås i bestämmelserna om dessa projekt. Handleddande material och utbildning får större betydelse i verkställandet. År 2015 inleddes sammanlagt 31 MKB-förfaranden, av vilka 65-70 procent dessutom krävde en projektplan. En betydande del av dessa projekt som krävde en projektplan gällde vindkraft. Statistiken visar att en integrering är möjlig främst i samband med projekt som gäller energiproduktion, trafik, vatten och avlopp, avfallshantering samt tagande och bearbetning av naturtillgångar. För att MKB-förfarandet ska kunna genomföras i samband med planläggningen förutsätts i praktiken att planläggningsmyndigheten och den NMT-central som fungerar som MKB-kontaktmyndighet understöder den projektansvarigas initiativ om att genomföra MKB-förfarandet inom ramen för planläggningen. Utförandet av de myndighetsuppgifter som MKB-förfarandet kräver är avgiftsbelagd verksamhet såväl i ett förfarande enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning som i ett förfarande enligt någon annan lag.

4.3 Konsekvenser för miljön

Propositionen har inga direkta konsekvenser för miljön. De eventuella indirekta miljökonsekvenserna gäller ändringar i miljökonsekvensbedömningens kvalitet och verkningsfullhet. Enligt förslagen ska miljökonsekvensbedömningen fokuseras mer på de konsekvenser som är väsentligast med tanke på projektet. Detta kan i viss mån förbättra möjligheterna att justera projektet i samband med planeringen och beslutsfattandet så att de skadliga miljökonsekvenserna av projektet minskar. Om konsekvensbedömningen i vissa typer av projekt genomförs av personer med högre kompetens än tidigare förbättrar detta miljökonsekvensbedömningens kvalitet i projektyperna i fråga. Om kravet på motiverad slutsats införs i tillståndsprövningen kan det leda till att relevanta miljökonsekvenser framkommer tydligare i tillståndsprövningen eller en motsvarande beslutsprocess och beaktas bättre i beslutsprövningen.

De nya föreslagna bestämmelserna om gränsöverskridande konsekvenser förtydligar förfarandena i anslutning till miljökonsekvensbedömning, vilket kan förbättra miljökonsekvensbedömningarnas kvalitet och verkningsfullhet.

4.4 Övriga konsekvenser

Propositionens övriga konsekvenser gäller främst tillgodoseendet av de grundläggande miljö rättigheterna i grundlagen och framför allt medborgarnas rättighet att delta. Om miljökonsekvensbedömningen fokuseras på betydande konsekvenser innebär det att bedömningsprogrammet blir mer åskådligt och miljökonsekvensbeskrivningen kortare. Detta kan göra det lättare för medborgarna att sätta sig in i projektet och dess konsekvenser och på så sätt främja medborgarnas möjligheter att delta och förbättra deltagandets verkningsfullhet.

De föreslagna bestämmelserna i 5 kap. klargör förfarandet vid bedömningen av gränsöverskridande miljökonsekvenser i fråga om projekt som genomförs på ett område som hör till Finlands jurisdiktion. Detta stärker för internationella avtalsparters del medborgarnas och företagens rättigheter att få information om och delta i miljöfrågor.

Allmänheten kan ha bättre möjligheter att påverka i ett förfarande som kombinerar de höranden som krävs för MKB-förfarandet och planläggningen: det blir lättare dels att delta i både planläggningen och MKB-förfarandet då det är fråga om ett och samma förfarande, dels att påverka i rätt tid. Detta gäller också i situationer då MKB-förfarandet genomförs i samband med planläggningen.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Beredningen från utkast till regeringens proposition har skett vid miljöministeriet, och som stöd för beredningen tillsattes en arbetsgrupp med bred bas som bestod av representanter för miljöministeriet, justitieministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet (Trafikverket), arbets- och näringsministeriet, regionförvaltningsverken, NMT-centralerna, Finlands miljöcentral, Kommunförbundet, Finlands Näringsliv (EK) och Finlands naturskyddsförbund.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Utlåtanden begärdes i bred skala av olika myndigheter, Finlands Kommunförbund och landskapsförbunden, förvaltningsdomstolarna, intresseorganisationer, högskolor, konsultföretag

och andra företag samt kommuner. Begäran om utlåtande skickades till 126 aktörer, av vilka 80 lämnade ett utlåtande. Materialet som var ute på remiss 25.4–2.6.2016 innefattade förutom regeringens utkast till proposition även en promemoria, där två alternativ till en sammanslagning av projektplanläggningen och MKB-förfarandet presenterades. Remissinstanserna ombads ta ställning till särskilt det praktiska genomförandet och konsekvenserna i fråga om bägge alternativen.

På basis av utlåtandena har en arbetsgrupp undersökt huruvida en bestämmelse som motsvarar 5 § 2 mom. i den gällande MKB-lagen är nödvändig och berett en bestämmelse enligt vilken miljökonsekvenserna av ett projekt kan utredas också genom ett förfarande enligt någon annan lag.

Finlands miljöcentral har i samarbete med miljöministeriet gjort upp ett sammandrag av utlåtandena.

Arbetsgruppens förslag har kunnat kommenteras också i slutet av oktober 2016, då sammanlagt 22 utlåtanden inkom.

Regeringens proposition grundar sig på arbetsgruppens förslag och de utlåtanden som lämnats om det.

Propositionen har behandlats av delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning i enlighet med 11 § i kommunallagen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Syfte. Bestämmelsen om lagens syfte motsvarar huvudsakligen den bestämmelse om lagens syfte som finns i den gällande lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (nedan MKB-lagen). Bestämmelsen främjar bedömningen av miljökonsekvenser och ett enhetligt beaktande av denna vid både planering och beslutsfattande. Ett annat syfte med lagen är att förbättra vars och ens rätt till information om miljön och deltagande. Till denna del främjar lagen också tillgodoseendet av den grundläggande rättigheten i fråga om miljön, vilken tryggas i 20 § i grundlagen. Bestämmelsen om lagens syfte uppfyller också målen för rådets direktiv om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (nedan MKB-direktivet).

Den gällande lagens hänvisning till medborgarnas tillgång till information och möjligheter till medbestämmande har ansetts vara för snäv i förhållande till definitionen av allmänheten i MKB-direktivet. Av denna anledning föreslås det att paragrafen omformuleras så att ett omfattande tillkännagivande om och deltagande i bedömningen av projektets miljökonsekvenser säkerställs. Paragrafen styr tolkningen av lagens övriga bestämmelser. Bestämmelserna ska tillämpas på ett sätt som främjar lagens syfte.

2 §. Definitioner. 1 punkten. Miljökonsekvens. Såsom i den gällande lagen betonar definitionen av miljökonsekvens i den föreslagna lagen ett omfattande miljökonsekvensbegrepp som inbegriper konsekvenserna för människor och sammanslutningar, miljön, samhällen, landskap och kulturarv samt utnyttjandet av naturtillgångar. Definitionen innefattar också en analys av interaktionen mellan olika faktorer, som gör det lättare att skapa en helhetsbild av de konsekvenser som ska bedömas. Konsekvenserna av projektet och dess verksamhet kan vara direkta eller indirekta. Till de konsekvenser som ska bedömas hör enligt bilaga IV till det reviderade direktivet även sekundära, kumulativa, gränsöverskridande, kort-, medellång- eller långsiktiga, bestående eller tillfälliga, positiva och negativa konsekvenser. Genom bestämmelsen genomförs artikel 3.1 i MKB-direktivet och Esbokonventionens definition av ordet konsekvens i artikel 3.1 vii.

a) I det reviderade direktivet har uttrycket effekter beträffande människor ersatts med uttrycket effekter beträffande befolkning och människors hälsa. I den gällande MKB-lagen nämns verkningar för människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel. Bakom MKB-lagen ligger förutom MKB-direktivet även Esbokonventionen, som har inbegripit konsekvenserna för människors hälsa och även inbegriper konsekvenserna för säkerheten, och som även förutsätter en konsekvensbedömning beträffande socioekonomiska förhållanden. Syftet med revideringen av direktivet har inte varit att minska bedömningens omfattning. Bedömningen omfattar till exempel konsekvenserna för levnadsförhållandena. Till lagen fogas ordet "befolkning" för att bedömningen vid behov också ska omfatta befolkningsrelaterade faktorer.

b) Enligt förslaget fogas till underpunkten i enlighet med det reviderade direktivet ordet "mark", i fråga om vilket särskilt markexploatering anges som exempel i bilaga IV till direktivet. Det föreslås vidare att underpunkten kompletteras med en uttrycklig hänvisning till de arter och naturtyper som är skyddade med stöd av rådets direktiv om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (92/43/EEG, habitatdirektivet) och Europaparlamentets och rådets direktiv om bevarande av vilda fåglar (2009/147/EG, fågeldirektivet). Det reviderade direkti-

vet betonas i bedömningen av effekterna beträffande biologisk mångfald särskilt de arter och livsmiljöer som skyddas enligt habitatdirektivet och fågeldirektivet. Flora och fauna nämns i bilaga IV till det reviderade direktivet som exempel på faktorer som beskriver biologisk mångfald och ingår dessutom i de miljökonsekvenser som avses i Esbokonventionen, och det föreslås därför att ordalydelsen "växtligheten och organismer" i paragrafen bibehålls.

Bilaga IV till det reviderade direktivet ger dessutom följande exempel på faktorer som ska beaktas i konsekvensbedömningen av enskilda projekt: jord (exempelvis organisk substans, erosion, kompaktering, hårdgörning), vatten (exempelvis hydromorfologiska förändringar, kvantitet och kvalitet), klimat (exempelvis utsläpp av växthusgaser, deras art och omfattning samt effekter kopplade till anpassning).

c) Det föreslås att underpunkten utöver samhällsstrukturen, landskapet, stadsbilden och kulturarvet ska omfatta även materiella tillgångar. Uttrycket materiella tillgångar föreslås ersätta termen byggnader, som har ansetts vara för snäv. Termen "material assets" användes redan i det tidigare direktivet, och i den finska översättningen av det nya direktivet har termen "kiinteä ja irtain omaisuus" ändrats till "aineellinen omaisuus". Samma begrepp och dess finska översättning förekommer även i direktiv om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan (nedan SMB-direktivet). Till denna del ska det dock noteras att enligt Europeiska unionens domstols tolkning (mål C-420/11) inbegriper miljökonsekvensbedömningen enligt MKB-direktivet inte en bedömning av det aktuella projektets påverkan på värdet av materiella tillgångar. Kulturarvet inkluderar enligt bilaga IV till det reviderade direktivet även arkitektoniska och arkeologiska aspekter.

d) I direktivets reviderade bilaga IV preciseras konsekvensbedömningen beträffande naturresurser. I bedömningen av de konsekvenser som beror på utnyttjande av naturresurserna ska man sträva efter att beakta en hållbar tillgång på naturresurser. Som exempel på naturresurser nämns särskilt jord, mark, vatten och biologisk mångfald.

e) Underpunkten föreslås kvarstå i samma form som i den gällande lagen och inbegripa de direktivenliga effekterna på växelverkan mellan de faktorer som nämns i underpunkterna a-d. Underpunkten gör det möjligt att vid behov beakta omfattande konsekvenshelheter i bedömningen och gör det därmed lättare att bilda en helhetsuppfattning av projektets miljökonsekvenser.

2 punkten. Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Definitionen preciseras i enlighet med artikel 3 i MKB-direktivet så att miljökonsekvensbedömningen ska identifiera, beskriva och bedöma de betydande miljökonsekvenser som projektet kan antas medföra. Innehållet i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har beskrivits i detalj i det reviderade direktivet, om vilket det föreskrivs närmare i 14 §.

Det reviderade direktivet betonar resultatet av miljökonsekvensbedömningen, dvs. utredningen av de betydande miljökonsekvenserna. För att de betydande miljökonsekvenserna ska kunna definieras förutsätts dock att konsekvensbedömningen i sig omfattar en bredare analys, där också andra än bara de betydande konsekvenser som projektet kan antas medföra utreds och beskrivs.

3 punkten. Program för miljökonsekvensbedömning. Med program för miljökonsekvensbedömning avses en plan som den projektansvariga har uppgjort för utredning och bedömning av miljökonsekvenserna av projektet och dess alternativ.

4 punkten. Miljökonsekvensbeskrivning. Med miljökonsekvensbeskrivning avses en enhetlig framställning av miljökonsekvenserna av projektet och dess alternativ. Den innefattar också en

bedömning av hur betydande miljökonsekvenserna är. Konsekvensbeskrivningen grundar sig på utredningar som har gjorts utifrån bedömningsprogrammet och kontaktmyndighetens utlåtande om programmet. I det reviderade direktivet definieras konsekvensbeskrivningen som en handling som den projektansvariga ska utarbeta (art. 1 (2)(g)(i) samt Art. 5(1)). Preciseringsen är väsentlig när det gäller att definiera ansvarsfördelningen mellan verksamhetsutövaren och kontaktmyndigheten, som representerar det allmänna. Det föreslås att samma precisering görs i lagen, så att den projektansvariga ansvarar för miljökonsekvensbedömningen av sitt eget projekt och således också för konsekvensbeskrivningen. Ansvarsfördelningen överensstämmer med de allmänna principerna om miljö rätt, såsom skyldigheten att vara konsekvensmedveten.

5 punkten. Projektansvarig. Med projektansvarig avses den som driver verksamheten eller som annars är ansvarig för beredningen eller genomförandet av ett projekt som avses i denna lag. En projektansvarig kan också vara en statlig eller kommunal myndighet. Definitionen motsvarar den definition som finns i den gällande lagen och i och med den genomförs definitionen i artikel 1.2b i direktivet.

6 punkten. Kontaktmyndighet. Med kontaktmyndighet avses en myndighet som ser till att bedömningsförfarandet genomförs. Definitionen motsvarar den definition som finns i den gällande lagen och i och med den genomförs definitionen av behörig myndighet i artikel 1.2 f i direktivet.

7 punkten. Deltagande. Syftet med definitionen av deltagande är att betona vikten av växelverkan vid miljökonsekvensbedömning.

Deltagande främjar förmedlingen av de olika aktörernas information och synpunkter till miljökonsekvensbedömningen och vidare till planeringen och beslutsfattandet. Deltagande innefattar i enlighet med vad som nämns i lagen och förordningen tillkännagivande, hörande, framförande av åsikter och ställningstaganden, lämnande av utlåtanden samt annan växelverkan under förfarandet vid miljökonsekvensbedömning av projektet. Avsikten är att den plan för ordnandet av deltagande som den projektansvariga har uppgjort i bedömningsprogrammet ska stödja växelverkan i planeringen av projektet. Kontaktmyndigheten ansvarar för ordnandet av tillkännagivandet och hörandet om bedömningsprogrammet och konsekvensbeskrivningen. Därtill kan den projektansvariga och kontaktmyndigheten också komma överens om andra former av deltagande, till exempel möten med allmänheten. Definitionen motsvarar den definition som finns i den gällande lagen.

8 punkten. Motiverad slutsats. Införandet av begreppet motiverad slutsats hör till de mest centrala ändringarna i det reviderade direktivet. Den motiverade slutsatsen inbegriper kontaktmyndighetens motiverade slutledning om projektets betydande miljökonsekvenser. Kontaktmyndigheten sammanställer den motiverade slutsatsen med beaktande av miljökonsekvensbeskrivningen och de utlåtanden och åsikter som inkommit om den samt resultaten av ett eventuellt internationellt hörande. Den motiverade slutsatsen inkluderas i det tillstånd som beviljas för projektet. Syftet med den motiverade slutsatsen är således att säkerställa att MKB-förfarandet beaktas även i tillståndsförfarandet och i tillståndet. 9 punkten. Tillstånd. Med tillstånd avses ett förvaltningsbeslut enligt MKB-direktivet som ger rätt att genomföra ett projekt. Det tillståndsbegrepp som etablerat sig i det inhemska rättssystemet är förenligt med detta.

3 §. Lagens tillämpningsområde och tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Enligt paragrafens 1 mom. tillämpas lagen och bedömningsförfarandet alltid på sådana projekt och ändringar av projekt som kan antas ha betydande miljökonsekvenser. Det föreslås att den regelmässiga bedömningsskyldigheten ändras så att den i enlighet med direktivet gäller projekt som kan antas medföra betydande miljökonsekvenser. En förteckning över dessa projekt (projektförteckning) fogas till lagen som bilaga 1.

Projektförteckningen motsvarar till sitt innehåll 6 § i den gällande förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (nedan MKB-förordningen). Miljökonsekvenserna av projekt som ingår i projektförteckningen ska alltid utredas och bedömas genom bedömningsförfarandet. Förfarandet tillämpas inom följande sektorer: 1) djurhållning, 2) tagande och bearbetning av naturtillgångar, 3) byggande i vattendrag och vattenreglering, 4) metallindustri, 5) skogsindustri, 6) kemisk industri och produktion av mineralprodukter, 7) energiproduktion, 8) överföring och lagring av energi och substanser, 9) trafik, 10) vatten och avlopp, 11) avfallshandling samt 12) ändringar av projekt, om ändringarna till storleken motsvarar de projekt som avses i 1-11 punkten. Projektförteckningen baserar sig huvudsakligen på förteckningarna i MKB-direktivet och Esbokonventionen, med undantag av vissa avvikelser. Undantagen grundar sig på särdragen och hållbarheten hos Finlands natur och miljö i övrigt samt på erfarenheten av projektens miljökonsekvensers betydelse. Projektförteckningen ska också innefatta sådana projekt som sannolikt inte genomförs i Finland men i fråga om vilka det gäller att vara beredd på bedömningsskyldigheter som följer av MKB-direktivet och Esbokonventionen. Dessa projekt kan utgöras exempelvis av produktion av kolväte till havs och asbestbrytning.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om tillämpningen av bedömningsförfarandet i enskilda fall. Momentet gör det möjligt att kräva ett bedömningsförfarande också i sådana fall som inte ingår i den projektförteckning som avses i 1 mom. och som regleras i bilaga 1. En förutsättning är att projektet kan antas medföra betydande miljökonsekvenser som, även med beaktande av de sammantagna konsekvenserna av olika projekt, till sin natur och omfattning kan jämföras med konsekvenserna av projekt som avses i 1 mom. Syftet med momentet är således inte att sänka tröskeln för bedömning, utan endast att göra det möjligt att förutsätta att en bedömning görs också i andra projekt än de som nämns i bilaga 1, om de uppfyller de kriterier som ställts upp.

Vidare föreskrivs i 3 mom. att även projektets egenskaper och lokalisering samt konsekvensernas karaktär ska beaktas då beslut fattas i enskilda fall. Bilaga 2 reglerar de faktorer som utgör grund för beslutsfattandet, och bilagans innehållet är förenligt med det reviderade direktivet.

Genom paragrafens 2 och 3 mom. genomförs direktivets bestämmelse om att miljökonsekvensbedömning ska krävas förutom i de projekt som nämns i bilaga 1 och som alltid kräver en miljökonsekvensbedömning även i de projekt som nämns i bilaga II till direktivet, om dessa kan antas ha betydande miljökonsekvenser. Direktivet gör det möjligt att definiera bedömningsbehovet i projekt enligt bilaga II till direktivet genom en sådan analys av enskilda projekt som föreslås i paragrafens 2 och 3 mom.

4 §. Förhållande till annan lagstiftning och andra förfaranden. Paragrafen innehåller alltså den allmänna princip som omfattas redan i den gällande lagen, enligt vilken utredningar som gjorts om projektet och dess miljökonsekvenser i något annat sammanhang ska utnyttjas vid tillämpningen av lagen. Formuleringen är dock mer förpliktande än i den gällande lagen, vilket framhäver vikten av att samordna bedömningsförfarandet med de utredningar som förutsätts med stöd av annan lagstiftning och att undvika överlappande utredningar. Samordningen möjliggör kortare behandlingstider och därmed lägre kostnader för den projektansvariga och en mindre administrativ börda, dock så att varken miljöskyddsnivån eller de olika parternas möjligheter till deltagande försvagas.

Utredningsbehoven för olika förfaranden kan inte alltid kombineras, eftersom behovet av detaljerade miljöuppgifter varierar mellan olika planeringsfaser. Enligt den reviderade artikeln 2 i direktivet ska MKB-förfarandet vid behov samordnas med en Naturabedömning enligt 65 § i naturvårdslagen. På nationell nivå har det dessutom ansetts finnas ett behov av förpliktelser att samordna MKB-förfarandet också med eventuella bedömningsförpliktelser som baserar sig

på annan lagstiftning. Om samordning av Naturabedömningar och MKB-förfaranden föreskrivs i naturvårdslagen och i de bestämmelser som gäller innehållskraven i fråga om bedömningsprogrammet och konsekvensbeskrivningen enligt MKB-förordningen. Denna paragraf innehåller en informativ hänvisning till den aktuella paragrafen i naturvårdslagen.

5 §. Miljökonsekvensbedömning genom förfaranden enligt någon annan lag. Enligt paragrafens 1 mom. kan miljökonsekvenserna av ett projekt som avses i 3 § 1 eller 2 mom. utredas också i samband med ett förfarande enligt någon annan lag, om konsekvenserna genom förfarandet enligt den andra lagen kan anses bli utredda på det sätt som avses i denna lag. I sådana fall ska paragraferna 15-21 och 23-24 beaktas. Förfarandet ska förutom i denna lag även regleras i respektive sektorlag separat, om det anses önskvärt att möjligheten att kombinera förfarandena införs. Ett exempel på ett sådant projekt kan vara ett projekt som förutsätter en projektspecifik plan. I sådana fall regleras förfarandet närmare i markanvändnings- och bygglagen. Ett väsentligt kriterium i bedömningen av tillräckligheten ska vara att de centrala procedurmässiga förpliktelse som förutsätts i direktivet och bedömningens kvalitetsnivå uppnås.

Enligt 2 moment i paragrafen skulle de projekt som berör i kärnenergilagen avsedda kärnankläggningsarna bli uteslutna från paragrafens tillämpningsområde. I dessa fall är kontaktmyndigheten arbets- och näringsministeriet i stället för NTM-centralen. Projektens allmänna betydelse kan anses vara riksomfattande och deras tillståndprocess omfattar många faser.

Enligt paragrafens 3 mom. kan den projektansvariga i ett initiativ till den NTM-central som är kontaktmyndighet föreslå att ett ersättande förfarande ska tillämpas. Det är motiverat att initiativrätten ges till den projektansvariga, eftersom denne har ett direkt intresse i ärendet. Kontaktmyndigheten och den ansvariga myndigheten för det andra förfarandet kommer överens om den eventuella tillämpningen av förfarandet. Det finns ingen föreskriven form för denna överenskommelse i lagen. Den kan ske till exempel i samband med en förhandsöverläggning enligt 8 § och överenskommelsen kan till exempel antecknas i en eventuell promemoria som sammanställs om förhandsöverläggningen. Om kontaktmyndigheten och den myndighet som ansvarar för det andra förfarandet inte kan enas om tillämpningen av ett ersättande förfarande ska det förfarande vid miljökonsekvensbedömning som avses i 3 § i MKB-lagen tillämpas.

6 §. Myndighetssamarbete. För att miljökonsekvensbedömningarna i olika förfaranden ska kunna samordnas smidigt och förfarandet vid miljökonsekvensbedömning genomföras flexibelt förutsätts att de statliga och de kommunala myndigheterna samt landskapsförbunden samarbetar under planeringsfasen av projektet. Med statliga myndigheter avses såväl kontaktmyndigheten som expert- och tillståndsmyndigheterna. Genom samarbetet säkerställs också att kontaktmyndigheten får kännedom om alla de projekt som kan antas ha betydande konsekvenser. För att vikten av samarbetet ska framhävas, och för att samarbetsplikten ska omfatta förutom all verksamhet som hör till lagens tillämpningsområde och kontaktmyndigheten även andra myndigheter och landskapsförbunden, föreslås att en separat allmän bestämmelse utfärdas om detta. I den gällande MKB-lagen föreskrivs om detta i 16 § 3 mom.

7 §. Projektansvarigas rätt att få information. Miljömyndigheter samlar och innehar en betydande mängd information om miljön. Enligt paragrafen har den projektansvariga rätt att av kontaktmyndigheten eller andra myndigheter få de uppgifter som dessa har och som behövs för miljökonsekvensbedömningen av projektet. Denna rätt innebär dock inte att myndigheten är skyldig att på den projektansvarigas begäran producera nya handlingar eller sammandrag av befintliga handlingar.

8 §. Förhandsöverläggning. Kontaktmyndigheten har möjlighet att antingen redan innan programmet för miljökonsekvensbedömningen lämnas in eller under förfarandet ordna en förhandsöverläggning i samarbete med den projektansvariga och de centrala myndigheterna. Ini-

tiativtagaren kan vara kontaktmyndigheten, den projektansvariga eller någon annan central myndighet.

Genom förhandsöverläggningar eftersträvas en god helhetshantering av de bedömnings-, planerings- och tillståndsförfaranden som projektet kräver, ett smidigt utbyte av information mellan den projektansvariga och myndigheterna samt en kvalitetssäkring av de handlingar som gäller bedömningsprogrammet och konsekvensbeskrivningen. Frågor som behandlas under förhandsöverläggningen kan vara till exempel var utredningsskyldigheterna enligt de olika lagarna kunde placeras i projektplaneringens livscykel och i vilken mån dessa utredningar kunde slås samman. Ett konkret exempel på en lämplig fråga som kan behandlas under förhandsöverläggningen är möjligheten att slå samman förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och projektplanläggningen på det sätt som avses i denna lag och i markanvändnings- och bygglagen. Den projektansvariga tar dessa frågor i beaktande vid utarbetandet av bedömningsprogrammet och miljökonsekvensbeskrivningen.

9 §. Lagens tillämpning inom Finlands ekonomiska zon. Lagen tillämpas också inom Finlands ekonomiska zon. Motsvarande bestämmelse finns i den gällande lagen.

10 §. Kontaktmyndighet. På samma sätt som i den gällande lagen föreslås det att kontaktmyndigheten i regel är en NTM-central, medan arbets- och näringsministeriet är kontaktmyndighet i projekt som gäller kärnanläggningar enligt kärnenergilagen.

Paragrafen har i övrigt samma innehåll som i den gällande lagen, men bestämmanderätten preciseras genom att de centrala kriterier som miljöministeriet tillämpar i sitt beslutsfattande när det avgör vem som ska ha bestämmanderätten tas in i lagen. Exempel på dessa kriterier är projektets placering på NTM-centralernas områden och NTM-centralernas resurser. Om väsentliga delar av projektet har förlagts till en viss NTM-centrals område kan detta utgöra en grund för beslutsfattandet. Resursläget kan variera till och med avsevärt bland annat beroende på i vilken mån en NTM-central redan sköter kontaktmyndighetsuppgifter vid tidpunkten i fråga. Innan miljöministeriet meddelar sitt beslut ska det vara i kontakt med de berörda NTM-centralerna. Vidare föreskrivs det att om en NTM-central ansvarar för planeringen eller genomförandet av projektet ska miljöministeriet i samband med att det fattar sitt beslut om behörig myndighet säkerställa att dessa funktioner har separerats från kontaktmyndighetens uppgifter så att myndighetens opartiskhet inte äventyras, vilket också förutsätts enligt direktivet.

2 kap. Beslut om tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning i enskilda fall

11 §. Behörig myndighet. Enligt paragrafen beslutar NTM-centralen om huruvida bedömningsförfarandet ska tillämpas i ett enskilt fall.

Den gällande lagen innehåller en bestämmelse enligt vilken miljöministeriet bestämmer vilken av NMT-centralerna som fattar beslutet, om ett projekt är förlagt till flera än en NTM-centrals verksamhetsområde eller om en NMT-central ansvarar för planeringen eller genomförandet av projektet. I paragrafen ställs kriterier för miljöministeriets beslut. Enligt dem ska miljöministeriet i sitt beslutsfattande beakta projektets placering och NMT-centralernas resurser samt säkerställa att ansvaret för planeringen och genomförandet av projektet har separerats från den behöriga myndighetens uppgifter så att myndighetens opartiskhet inte äventyras. Bestämmelsen genomför artikel 9 a i MKB-direktivet, som gäller säkerställandet av den behöriga myndighetens opartiskhet, och tryggar samtidigt på en mer generell nivå de allmänna målen för såväl MKB-direktivet som MKB-lagen.

Enligt paragrafens 3 mom. beslutar arbets- och näringsministeriet om tillämpningen av bedömningsförfarandet i fråga om enskilda projekt som gäller sådana kärnanläggningar som avses i kärnenergilagen.

12 §. *Uppgifter som krävs av den projektansvarige.* Det föreslås att en bestämmelse om material som ska lämnas till den behöriga myndigheten för beslutsfattande i ett enskilt fall fogas till lagen. Skyldigheten grundar sig på kraven i det reviderade direktivet. Enligt paragrafen ska den projektansvariga för beslutsfattandet lämna in en beskrivning av projektet och dess sannolika betydande miljökonsekvenser till den behöriga myndigheten. Syftet med bestämmelsen är att trygga att beslutsfattandet i ett enskilt fall grundar sig på tillräckligt utförligt material och att säkerställa den projektansvarigas ansvar i ärendet.

Beskrivningen kan också innehålla uppgifter om projektets egenskaper samt planerade åtgärder som kommer att vidtas för att undvika eller förebygga betydande skadliga miljökonsekvenser som föranleds av projektet. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de uppgifter som den projektansvariga ska lämna till myndigheten.

13 §. *Beslut om tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning i enskilda fall.* Enligt paragrafen är det den behöriga myndigheten som fattar beslut om att miljökonsekvenserna av ett projekt enligt 3 § 2 mom. utreds genom bedömningsförfarande. Den behöriga myndigheten kan få kännedom om projekten på olika sätt eller inleda förfarandet på eget initiativ. Myndigheternas samarbetsskyldighet enligt 6 § i denna lag bidrar till att säkerställa informationsutbytet.

De berörda myndigheterna ska höras om behovet av bedömningsförfarandet före beslutsfattandet, om inte detta är uppenbart onödigt. Detta förenklar förfarandet jämfört med nuläget. Skyldigheten att höra myndigheter kan fullgöras genom ett möte eller skriftligen. Om myndigheterna ändå höras ska den projektansvariga i normal ordning enligt 34 § i förvaltningslagen ges tillfälle att framföra sin åsikt om omständigheter som framkommit vid hörandet av myndigheterna.

Den behöriga myndigheten kan i sitt beslutsfattande beakta den projektansvarigas förslag till åtgärder som kan vidtas för att undvika och förebygga betydande skadliga miljökonsekvenser. Enligt paragrafens 1 mom. ska det i sådana fall där inget bedömningsförfarande förutsätts i beslutet också redogöras för eventuella av den projektansvariga framförda egenskaper hos projektet och särskilda åtgärder som kommer att vidtas i syfte att undvika eller förebygga betydande skadliga miljökonsekvenser. I artikel 4 i det reviderade MKB-direktivet föreskrivs om möjligheten att beakta begränsande åtgärder i beslutsfattandet. Det ska observeras att om projektet kan antas medföra betydande skadliga miljökonsekvenser är detta en omständighet som avgör att ett projekt ska omfattas av MKB-förfarandet. Om den projektansvariga kan påvisa att det är möjligt att undvika eller förebygga dessa konsekvenser kan den omständighet som framkallar MKB-skyldigheten försvinna.

Enligt paragrafens 2 mom. ska beslutet delges den projektansvariga genom bevislig delgivning i enlighet med 60 § i förvaltningslagen. Beslutet ska publiceras elektroniskt på den behöriga myndighetens webbplats och skickas för kännedom till de berörda myndigheterna och till den eventuella initiativtagaren. Dessutom ska beslutet tillkännages genom kungörelse minst 14 dagar på anslagstavlorna i kommunerna inom det område som sannolikt påverkas av projektet.

3 kap. Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

14 §. Innehållet i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Paragrafen föreslås innehålla en sammanfattning av bedömningsförfarandets innehåll. Bestämmelsen bygger på artikel 1.2g i det reviderade direktivet.

I paragrafen beskrivs de centrala faserna och uppgifterna i bedömningsförfarandet så att 1-punkten gäller utarbetandet av den projektansvarigas bedömningsprogram och miljökonsekvensbeskrivningen, 2-punkten gäller tillkännagivande och hörande om dem, 3-punkten gäller kontaktmyndighetens analys av uppgifterna i bedömningsprogrammet och konsekvensbeskrivningen och av den respons som kommit in i samband med hörande, 4-punkten gäller kontaktmyndighetens utlåtande om bedömningsprogrammet, 5-punkten gäller kontaktmyndighetens motiverade slutsats om projektets betydande miljökonsekvenser och 6-punkten gäller beaktande av konsekvensbeskrivningen, den respons som getts om den i samband med hörande och den motiverade slutsatsen i tillståndsförfarandet samt inkluderande av den motiverade slutsatsen i tillståndet.

15 §. Tidpunkten för förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Bedömningsförfarandet ska genomföras i ett så tidigt skede av planeringen som möjligt medan det fortfarande finns alternativ. Genom bestämmelsen säkerställs att konsekvenserna bedöms i ett sådant skede av planeringen av projektet att det fortfarande är möjligt att påverka alternativen och den projektansvarigas beslut som rör miljökonsekvenserna. Ett bra resultat nås i allmänhet då miljökonsekvensbedömningen och deltagandet utgör en integrerad del av projektplaneringen. Ett sådant planeringssätt hjälper i allmänhet också den projektansvariga att spara kostnader. Hur detaljerat miljökonsekvensbedömningen ska vara beror på projektets planeringsskede. I ett tidigt planeringsskede är MKB-utredningarna och konsekvensbedömningen mer allmänna jämfört med ett bedömningsförfarande som genomförs i ett senare planeringsskede. Den tekniska planeringen av projektet ska ändå ha framskridit tillräckligt långt för att projektet ska kunna beskrivas tillräckligt pålitligt.

Bestämmelsen uppfyller det i MKB-direktivet angivna målet att miljökonsekvenserna av ett projekt ska beaktas i ett så tidigt skede som möjligt av all teknisk planering av projektet och beslutsfattandet och bidrar till att genomföra det nationella genomförandet av förpliktelseerna enligt artikel 6.2 och 6.4 när det gäller tidpunkten för MKB-förfarandet och deltagandet i det.

Enligt paragrafens 2 mom. ska bedömningen dock finnas att tillgå när tillståndsärendet avgörs. Momentet behövs för att uppdateringen av den motiverade slutsatsen ska beaktas som sig bör i tillståndsprövningen. I vissa projekt kan det dessutom vara ändamålsenligt att försöka slå samman hörandet om tillståndsansökan med hörandet om miljökonsekvensbeskrivningen enligt MKB-lagen. En sådan situation kan komma i fråga till exempel vid ändringar av en viss typ av projekt, där de skadliga miljökonsekvenserna av projektet blir obetydliga.

16 §. Program för miljökonsekvensbedömning. Den projektansvariga ska tillställa kontaktmyndigheten bedömningsprogrammet.

Bedömningsprogrammet spelar en viktig roll när det gäller att fokusera miljökonsekvensbedömningen på betydande konsekvenser. Den projektansvariga ska i bedömningsprogrammet ge behövliga uppgifter om projektet och dess skäliga alternativ och en beskrivning av miljöns nuvarande tillstånd, så att det utifrån dessa är möjligt att i programmet ge ett så tydligt förslag som möjligt på de sannolikt betydande miljökonsekvenser som ska bedömas och utredningen av dessa. Bedömningen ska även innefatta sådana konsekvenser som kräver närmare utredning innan det kan konstateras huruvida de är betydande. Om en konsekvens bedöms vara klart obetydlig kan det på goda grunder föreslås att den lämnas utanför bedömningen. Bedöm-

ningsprogrammet ska också innehålla en plan på hur bedömningsförfarandet ska ordnas. I det reviderade direktivet har kraven på konsekvensbeskrivningens innehåll helt klart utvidgats, vilket innebär att bedömningsprogramfasens betydelse som en fas som avgränsar miljökonsekvensbedömningen framhävs. Bedömningsprogrammets innehåll ska regleras närmare genom förordning.

17 §. Hörande om programmet för miljökonsekvensbedömning. Enligt paragrafen ska kontaktmyndigheten begära behövliga utlåtanden om bedömningsprogrammet och erbjuda möjlighet att framföra åsikter. Utlåtanden ska begäras av de tillståndsmyndigheter som behandlar projektet och av andra myndigheter som berörs av projektet, samt av kommunerna i det område som sannolikt påverkas av projektet.

Enligt paragrafens 2 mom. ska kontaktmyndigheten informera om bedömningsprogrammet genom att kungöra det på sin egen webbplats och även i kommunerna i det område som sannolikt påverkas av projektet. Det som i lagen om offentliga kungörelser föreskrivs om kungörande på anslagstavlor tillämpas på elektronisk publicering av kungörelser om bedömningsprogram på kommunernas webbplatser. Kungörelsetiden motsvarar i fortsättningen den tid som reserverats för framförande av åsikter och lämnande av utlåtanden.

Kungörelseskyldigheten omfattar kommunerna i det område som sannolikt påverkas av projektet. På så sätt ges alla möjlighet att i ett tillräckligt tidigt skede få information om projektet och vilka möjligheter det finns att framföra åsikter om projektet och dess konsekvenser. Dessutom ska bedömningsprogrammet tillkännages i åtminstone en tidning med spridning inom det område som påverkas av projektet. Den information som ges via tidningar är dock ingen egentlig kungörelse, utan syftet är endast att informera om vad projektet handlar om och var och hur kungörelsen finns till påseende.

I kontaktmyndighetens kungörelse ska det nämnas vad projektet handlar om och hur åsikter kan framföras om det. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om innehållet i kungörelsen.

Tidsfristen för lämnande av utlåtanden och framförande av åsikter är i regel 30 dagar, i motsats till den gällande lagen, där tidsfristen är minst 30 dagar och högst 60 dagar. Genom att den längsta tidsfristen för lämnande av utlåtanden och framförande av åsikter om bedömningsprogrammet minskar från 60 dagar till 30 dagar kan bedömningsförfarandets genomsnittliga längd förkortas något. Endast av särskilda skäl kan tiden förlängas till högst 60 dagar. Ett exempel på sådana särskilda skäl är tillämpningen av Esbokkonventionen, som innebär att en andra avtalspart ska höras.

18 §. Kontaktmyndighetens utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning. Enligt paragrafen ska kontaktmyndigheten ge sitt utlåtande om bedömningsprogrammet till den projektansvariga. Kontaktmyndigheten ska i sitt utlåtande ta ställning till bedömningsprogrammets omfattning och exakthet och till hur de behövliga utredningarna kan samordnas med utredningar enligt andra lagar, om detta är möjligt. Utlåtandet ska tas i beaktande vid utarbetandet av konsekvensbeskrivningen. Utlåtanden och åsikter som har framförts om bedömningsprogrammet enligt 17 § ska beaktas och sammanfattas i utlåtandet. Sammandraget kan också vara översiktligt. De framförda åsikterna och utlåtandena ska ges till den projektansvariga för kännedom.

Utlåtandet ska sändas för kännedom till de myndigheter som saken gäller och publiceras på kontaktmyndighetens webbplats.

19 §. Miljökonsekvensbeskrivning. Enligt paragrafens 1 mom. ska den projektansvariga utifrån sitt bedömningsprogram och det utlåtande som kontaktmyndigheten har gett om det utreda konsekvenserna av projektet och dess alternativ och sammanställa en konsekvensbeskrivning. Konsekvensbeskrivningen är den projektansvarigas enhetliga förslag om miljökonsekvenserna av projektet och dess alternativ. Den ska vara åskådlig och lättfattlig och innehålla tillräckliga uppgifter så att kontaktmyndigheten utifrån den kan sammanställa sin motiverade slutsats och så att den kan utnyttjas i tillståndsprövningen. Konsekvensbeskrivningen ska lämnas till kontaktmyndigheten.

Enligt paragrafens 2 mom. utfärdas närmare föreskrifter om konsekvensbeskrivningens innehåll genom förordning. Konsekvensbeskrivningen uppfyller de krav som anges i det reviderade direktivet (artikel 5.1 och bilaga IV) och i Esbokonventionen. Bestämmelsen om innehållet är emellertid i viss mån flexibel, eftersom det finns väldigt många olika typer av projekt. Konsekvensbeskrivningen ska innehålla behövliga uppgifter om projektet och en beskrivning av miljöns nuvarande tillstånd. Den ska redogöra för de betydande miljökonsekvenser som projektet och dess skäliga alternativ kan antas ha och innehålla en motivering om hur man har kommit fram till avgränsningen i fråga. Vidare ska beskrivningen innehålla förslag till åtgärder som kan lindra skadliga konsekvenser samt information om uppföljningen, hur olika alternativ har jämförts och hur bedömningsförfarandet har genomförts. Konsekvensbeskrivningen ska också innefatta ett allmänfattligt sammandrag.

20 §. Hörande om miljökonsekvensbeskrivning. Enligt paragrafen ska, på motsvarande sätt som i fråga om bedömningsprogrammet, kontaktmyndigheten informera om miljökonsekvensbeskrivningen genom att kungöra det på sin egen webbplats och även i kommunerna i det område som sannolikt påverkas av projektet. Det som i lagen om offentliga kungörelser föreskrivs om kungörande på anslagstavlor tillämpas på elektronisk publicering av kungörelser om miljökonsekvensbeskrivningen på kommunernas webbplatser. Kungörelsetiden motsvarar i fortsättningen den tid som reserverats för framförande av åsikter och lämnande av utlåtanden.

Kungörelseskyldigheten omfattar kommunerna i det område som sannolikt påverkas av projektet. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om innehållet i kungörelsen. Dessutom ska konsekvensbeskrivningen tillkännages i åtminstone en tidning med allmän spridning inom det område som påverkas av projektet.

I kungörelsen ska det också anges en tidsfrist för framförande av åsikter och lämnande av utlåtanden. Tidsfristen börjar den dag då kungörelsen publiceras, och den varar minst 30 dagar och högst 60 dagar. Utlåtande ska begäras åtminstone av kommunerna i det område som påverkas av projektet och av de myndigheter som har gett ett utlåtande om bedömningsprogrammet i enlighet med 17 §.

21 §. Övrigt deltagande. Bestämmelsen i den gällande lagen förtydligas så att den projektansvariga och kontaktmyndigheten tillsammans kan komma överens om anordnande av annat slag av deltagande i bedömningsförfarandet utöver vad som annars föreskrivs i lagen. Som exempel kan nämnas det deltagande som eventuellt anordnas i samband med utarbetandet av bedömningsprogrammet samt möten för allmänheten som anordnas om bedömningsprogrammet och konsekvensbeskrivningen i nästan alla projekt.

22 §. Samordning av höranden vid planläggning och i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning av ett projekt. I paragrafen föreskrivs om möjligheten att samordna de höranden som krävs vid miljökonsekvensbedömning och den planläggning som projektet förutsätter. I vissa projekt är det ändamålsenligt att kombinera hörandena vid MKB-förfarandet och projektplanläggningen och samordna de material gällande miljökonsekvensbedömning som behövs vid

bägge förfarandena. Denna samordningsmöjlighet kan utnyttjas till exempel i sådana projekt i fråga om vilka ett förfarande enligt 5 § 1 mom. i denna lag och 9 § 3 mom. i markanvändnings- och bygglagen inte kan tillämpas.

Det första skedet där hörandena kan samordnas är hörandet om MKB-programmet respektive programmet för deltagande och bedömning i det skedet då planen blir anhängig. Samordningen går i praktiken till så att en gemensam kungörelse om att beredningshandlingarna enligt bägge lagarna läggs fram offentligt till påseende sammanställs. I denna tillkännages att ett hörande enligt bägge lagarna ordnas och att handlingarna läggs fram offentligt. Kungörelsen publiceras då det blir aktuellt att anordna ett hörande enligt MKB-lagen och göra en anmälan om programmet för deltagande och bedömning enligt markanvändnings- och bygglagen. De som önskar framföra åsikter och lämna utlåtanden kan skicka in utlåtandena och åsikterna om bägge ärenden på en gång och med ett enda dokument. Efter att tiden för hörande har löpt ut ser den myndighet som tagit emot åsikterna till att den inkomna responsen förmedlas till alla som behöver den, å ena sidan till kontaktmyndigheten, som beaktar den i MKB-förfarandet, och å andra sidan till planläggningsmyndigheten, som beaktar den i planläggningsförfarandet.

Följande möjlighet att samordna hörandena infaller i det skedet då den projektansvariga sammanställer en miljökonsekvensbeskrivning och planläggningsmyndigheten bereder planen vidare. Miljökonsekvensbeskrivningen och utkastet till planen kungörs, inklusive beredningsmaterialet, genom en gemensam kungörelse, samma tidsfrister för kungörelse och hörande gäller i båda fallen och också det möte för allmänheten som eventuellt ordnas är gemensamt. I vissa fall kan det vara ändamålsenligt att samordna hörandet om miljökonsekvensbeskrivningen först med hörandet om förslaget till plan. Den inkomna responsen förmedlas både till den kontaktmyndighet som leder MKB-förfarandet och till den myndighet som ansvarar för utarbetandet av planen.

23 §. Kontaktmyndighetens motiverade slutsats. Kontaktmyndigheten ger en motiverad slutsats om konsekvensbeskrivningen beträffande projektets betydande miljökonsekvenser. Den motiverade slutsatsen sammanställs utifrån miljökonsekvensbeskrivningen, de åsikter och utlåtanden som framförts om dem samt kontaktmyndighetens egen granskning. Om projektet medför gränsöverskridande konsekvenser ska kontaktmyndigheten också ta hänsyn till resultaten från det internationella hörandet. Den motiverade slutsatsen ska ges till den projektansvariga inom två månader efter det att tiden för lämnande av utlåtanden och framförande av åsikter har löpt ut. Den motiverade slutsatsen ersätter kontaktmyndighetens utlåtande om miljökonsekvensbeskrivningen enligt den gällande lagen.

Ett nytt krav jämfört med den gällande lagen är att kontaktmyndighetens motiverade slutsats ska publiceras på kontaktmyndighetens webbplats.

24 §. Komplettering av bristfällig miljökonsekvensbeskrivning. Paragrafen gäller en situation där konsekvensbeskrivningen är bristfällig på ett så väsentligt sätt att kontaktmyndigheten inte kan sammanställa en motiverad slutsats på basis av den. Kontaktmyndigheten ska rapportera eventuella väsentliga bristfälligheter som den upptäcker till den projektansvariga och ge denna tillfälle att komplettera konsekvensbeskrivningen samt precisera till vilka delar konsekvensbeskrivningen ska kompletteras. Myndigheten ska i första hand begära kompletteringar innan konsekvensbeskrivningen kungörs. Det är dock möjligt att en bristfällighet framkommer först i samband med den respons som ges i samband med hörandet. I så fall ska kompletteringen begäras genast då kontaktmyndigheten kan specificera kompletteringsbehoven. Ett hörande om konsekvensbeskrivningen ordnas som vanligt efter kompletteringen i enlighet med 20 §, och efter det ger kontaktmyndigheten sin motiverade slutsats enligt 23 §.

4 kap. Beaktande av miljökonsekvensbedömningen i tillståndsförfarande och tillstånd

25 §. *Beaktande av miljökonsekvensbedömningen i tillståndsförfarande.* Paragrafens 1 mom. förutsätter att en tillståndsansökan eller någon annan därmed jämförbar ansökan som gäller ett i lagen avsett projekt ska bifogas en konsekvensbeskrivning och den motiverade slutsats om projektets betydande miljökonsekvenser.

Paragrafens 2 mom. innehåller en central princip om att en myndighet inte får bevilja tillstånd att genomföra ett projekt och inte heller fatta något annat därmed jämförbart beslut innan den har fått konsekvensbeskrivningen och den motiverade slutsatsen till sitt förfogande.

26 § *Beaktande av miljökonsekvensbedömningen i tillstånd.* Pykälä edellyttäisi, että lupapäätökseen tai siihen rinnastettavaan päätökseen kirjattaisiin näkyviin perusteltu päätelmä hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista sekä se, miten perusteltu päätelmä sekä 20 ja 29 §:n mukaisten kuulemisten tulokset on otettu huomioon luvassa.

27 §. *Uppdatering av den motiverade slutsatsen.* Tillståndsmyndigheten ska försäkra sig om att den motiverade slutsatsen är uppdaterad och vid behov kontakta kontaktmyndigheten för att utreda situationen. Den uttryckliga bestämmelsen i MKB-direktivet förutsätter att tillståndsmyndigheten säkerställer den motiverade slutsatsens aktualitet vid tidpunkten för beviljandet av tillståndet. Samma krav kan anses följa av myndighetens skyldighet enligt 31 § i förvaltningslagen att se till att ett ärende utreds tillräckligt och på behörigt sätt.

Den motiverade slutsatsen kan behöva uppdateras till exempel i ett sådant fall där det efter sammanställandet av miljökonsekvensbeskrivningen har uppstått så stora ändringar i projektplanen att det projekt som beskrivs i tillståndsansökan inte längre kan anses vara samma projekt. Om en längre tid har förflutit från det att miljökonsekvensbeskrivningen sammanställdes kan miljöförhållandena och följaktligen även miljökonsekvenserna ha förändrats väsentligt. Det kan också ha skett betydande ändringar i fråga om dem som deltar i MKB-förfarandet och dem som påverkas av projektet. Om den motiverade slutsatsen inte är uppdaterad ska kontaktmyndigheten meddela tillståndsmyndigheten till vilka delar miljökonsekvensbeskrivningen ska kompletteras, varvid tillståndsmyndigheten sänder den projektansvariga en begäran om komplettering.

Ett hörande ska anordnas om de kompletterade uppgifterna enligt 20 § i MKB-lagen och i den omfattning som den lagen kräver. Hörandet kan samordnas med hörandet om tillståndsansökan. Vid behov kan hörandet också ordnas separat. När kontaktmyndigheten har fått tillgång till att åsikter och utlåtanden som getts i samband med hörandet ska den därefter ge en uppdaterad motiverad slutsats enligt 23 §.

Enligt paragrafens 2 mom. kan den projektansvariga begära kontaktmyndighetens synpunkt om den motiverade slutsatsens aktualitet. Kontaktmyndigheten ska vid behov specificera till vilka delar slutsatsen inte längre är aktuell och vilka uppgifter som krävs för att den ska kunna uppdateras. Den projektansvariga kan vid behov komplettera uppgifterna i miljökonsekvensbeskrivningen innan tillståndsansökan ska lämnas in. Ett hörande ska ordnas om de kompletterade uppgifterna och den motiverade slutsatsen ska uppdateras i enlighet med 2 mom.

5 kap. Gränsöverskridande miljökonsekvenser

28 §. *Projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion.* Paragrafen innehåller bestämmelser om miljöministeriets allmänna ansvar att sköta de uppgifter som följer av ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland, om ett projekt som genomförs i Finland kan antas ha betydande miljökonsekvenser på en annan stats territorium. Exempel på internation-

ella avtal är Esbokonventionen och det bilaterala avtal om gränsöverskridande miljökonsekvenser som ingåtts mellan Finland och Estland. Även MKB-direktivet innehåller förpliktelser om detta, och därför tilläggs en medlemsstat i Europeiska unionen i paragrafen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om skyldigheten att bereda myndigheter i en annan stat och dem vilkas förhållanden eller intressen kan påverkas av projektet tillfälle att ta del i förfarandet vid miljökonsekvensbedömningen. Vidare föreslås att sammanslutningar och stiftelser fogas till förteckningen över aktörer som har rätt att delta i bedömningsförfarandet. Förteckningen är således förenlig med 2 § 7 punkten i den gällande lagen, som gäller aktörer som har rätt att ta del i det nationella förfarandet. Med område under Finlands jurisdiktion avses ett område inom finska staten och Finlands ekonomiska zon.

29 §. *Internationellt hörande i samband med projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion.* Paragrafen föreslås innehålla en sammanfattning av bestämmelser om behöriga myndigheter och förfarandet vid miljökonsekvensbedömningen i situationer där Finland är upphovspart i ett projekt som föranleder gränsöverskridande miljökonsekvenser.

Paragrafens 1 mom. grundar sig på 14 § 3 mom. i den gällande lagen. Momentet gäller under rättelse om ett projekt och överlämnande av miljökonsekvensbedömningsprogram till en annan stat, om ett projekt som genomförs i Finland har betydande miljökonsekvenser på en annan stats territorium. En precision föreslås enligt vilken den utsatta parten också kan vara en medlemsstat i Europeiska unionen. Det föreslås att momentet kompletteras med en skyldighet att i samband med bedömningsprogrammet till miljöministeriet och i samband med underrättelse om ett projekt till myndigheten i en annan stat lämna in en översättning som inkluderar tillräckliga uppgifter om bedömningsprogrammets innehåll.

Vidare preciseras tidtabellen för den underrättelse som ska göras till en annan stat. Miljöministeriet ska lämna underrättelsen till en annan stat senast då kontaktmyndigheten informerar om bedömningsprogrammet i Finland.

Paragrafens 2 mom. grundar sig på 14 § 4 mom. i den gällande lagen. I momentet föreskrivs om innehållet i miljöministeriets anmälningsskyldighet. Den fjärde punkten i momentet ändras så att tidsfristen för svar gäller uttryckligen en annan stat.

I paragrafens 3 mom. förpliktas miljöministeriet att sända den andra statens svar och alla inkomna utlåtanden och åsikter till kontaktmyndigheten, som ska beakta dessa i sitt eget utlåtande om bedömningsprogrammet.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs om mellanstatliga förhandlingar om gränsöverskridande miljökonsekvenser. Genom dessa tillägg preciseras förfarandena enligt Esbokonventionen. Enligt momentet ska miljöministeriet sända miljökonsekvensbeskrivningen och behövliga översättningar av denna till en annan stat och erbjuda en möjlighet att förhandla särskilt om projektets miljökonsekvenser och olika metoder för hur dessa kan reduceras eller elimineras, om en annan stat har meddelat att den deltar i bedömningsförfarandet. Vid behov är det möjligt att förhandla också om andra omständigheter som nämns i Esbokonventionen, såsom eventuella alternativ till projektet eller eventuella ömsesidiga samarbetsformer som är avsedda att reducera skadliga konsekvenser. Miljöministeriet lämnar in den respons som det fått i samband med hörandet och eventuella förhandlingsdokument till kontaktmyndigheten och vid behov till den projektansvariga. Dokumenten ska lämnas till den projektansvariga, om förhandlingarna fortsätter ännu efter det att kontaktmyndigheten har gett sin motiverade slutsats. Den projektansvariga ska foga dokumenten till sin tillståndsansökan.

Paragrafens 5 mom. gäller anmälan av tillståndsbeslut eller andra beslut om projekt till en annan stat. Enligt momentet ska tillståndsmyndigheten sända sitt beslut till miljöministeriet, och miljöministeriet ska sända tillståndet eller ett annat beslut om projektet till en annan stat som deltagit i miljökonsekvensbedömningen efter att det har fått alla dokument som rör beslutet från tillståndsmyndigheten.

30 §. *Projekt som genomförs på ett område under en annan stats jurisdiktion.* I paragrafens 1 mom. konstateras att om ett projekt som genomförs på ett område under jurisdiktionen för en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller en medlemsstat i Europeiska unionen kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under Finlands jurisdiktion, ska miljöministeriet sköta de uppgifter som följer av avtalet i en annan stats förfarande för miljökonsekvensbedömning. Miljöministeriet är således den aktör i Finland som tar emot en anmälan från den andra staten i fråga.

Enligt paragrafens 2 mom. ska miljöministeriet också sända ett svar till myndigheten i den andra staten, se till att dokument som den andra staten sänt tillkännages och att tillfälle bereds för framförande av åsikter och inbegärande av utlåtanden, sända utlåtanden och åsikter till den andra staten, ansvara för förhandlingar med en annan stat om bland annat projektets eventuella gränsöverskridande konsekvenser och de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana konsekvenser samt se till att ett tillstånd för eller ett därmed jämförbart beslut om projektet som den andra staten sänt finns tillgängligt i elektronisk form. Vid tillkännagivande och hörande enligt paragrafen iakttas i tillämpliga delar förvaltningslagen.

6 kap. Särskilda bestämmelser

31 §. *Skyldighet att vara medveten om miljökonsekvenserna av projekt.* Syftet med paragrafen är att miljökonsekvenserna ska bedömas tillräckligt utförligt också i andra projekt än de som avses i 3 §. Den projektansvariga har, utöver vad som i övrigt föreskrivs, en allmän skyldighet att vara medveten om projektets miljökonsekvenser i den omfattning som rimligen kan förutsättas. Vid utredningen av konsekvenserna kan i dessa fall de allmänna principerna för bedömning enligt denna lag tillämpas. Motsvarande bestämmelse finns redan i den gällande lagen.

32 §. *Styrning, övervakning och utveckling.* Enligt paragrafens 1 mom. hör den allmänna ledningen av verkställigheten av lagen, uppföljningen och den allmänna utvecklingen av bedömningen till miljöministeriets uppgifter. De övriga ministerierna sköter ledningen och övervakningen av verkställigheten av bedömningsförfarandet samt utvecklingen av bedömningen inom sina respektive ansvarsområden. Till detta hör bland annat att utarbeta tillämpningsanvisningar om bedömningsförfarandets genomförande i projekt som gäller ministeriets ansvarsområde. I tillämpningsanvisningarna är det möjligt att precisera konsekvensbeskrivningens innehåll per projekttyp och beakta specialsituationer som är typiska för en viss sektor. MKB-handböcker har utarbetats bland annat för väg-, ban-, farleds-, gruv- och marktäktsprojekt. Enligt paragrafens 2 mom. ska NMT-centralen leda och övervaka verkställigheten av lagen inom sitt verksamhetsområde.

33 §. *Den projektansvariges och kontaktmyndighetens kompetens.* Enligt paragrafens 1 mom. ska den projektansvariga säkerställa att den har tillgång till tillräcklig sakkunskap om utarbetandet av ett bedömningsprogram och en konsekvensbeskrivning. Bestämmelsen är flexibel, eftersom sakkunskapens tillräcklighet kan bedömas förutom på basis av utbildning och erfarenhet även utifrån exempelvis påvisad expertis hos sakkunniga som den projektansvariga har anlitat.

Kontaktmyndigheten tar ställning till sakkunskapen och dess tillräcklighet i sina utlåtanden om bedömningsprogrammet och i den motiverade slutsatsen.

Kontaktmyndigheten är på motsvarande sätt skyldig att säkerställa att dess egen personal är tillräckligt sakkunnig med tanke på respektive projekts art och omfattning samt uppgiftens svårighetsgrad.

34 §. Besvärsrätt med anledning av att miljökonsekvensbedömningen saknas eller är bristfällig. Enligt paragrafens 1 mom. har en NTM-central rätt att anföra besvär över ett sådant avgörande av ett tillståndsärende enligt någon annan lag som gäller ett projekt enligt 3 § eller över något annat beslut som är väsentligt för genomförandet av projektet, när besvärsgunden är att en miljökonsekvensbedömning enligt denna lag inte har företagits eller att den i det väsentliga har företagits på ett bristfälligt sätt. Besvärsrätten gäller inte beslutet i större utsträckning än detta, om inte NMT-centralen har rätt att anföra besvär med stöd av någon annan lag.

Vidare konstateras det i paragrafens 2 mom. att den som har rätt att söka ändring i beslutet enligt någon annan i sina besvär kunde åberopa att inget bedömningsförfarande har genomförts eller att den i det väsentliga har företagits på ett bristfälligt sätt. Bestämmelsen är nödvändig, eftersom det i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning inte fattas något överklagbart beslut om detta. Avgörandet av ärenden som gäller ett projekt regleras genom speciallagar, i vilka det också föreskrivs om de berörda parterna har rätt att anföra besvär. Ett projekt berörs av flera olika lagar, som innehåller varierande bestämmelser om besvärsrättens grund och omfattning. Genom lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning preciseras besvärsgunderna till denna del.

Syftet är att ordalydelsen i paragrafens 2 mom. ska omfatta också sådana situationer där miljökonsekvenserna av ett projekt bedöms genom ett förfarande enligt 9 § i markanvändnings- och bygglagen i stället för genom ett förfarande enligt 3 kap. i MKB-lagen. I praktiken innebär detta att miljökonsekvensbedömningens tillräcklighet eller aktualitet i dessa fall inte övervakas i samband med att beslutet om godkännande av planen fattas, utan dessa omständigheter kontrolleras först i samband med det tillståndsförfarande som gäller projektets genomförande. Bestämmelser om detta finns i 9 § i markanvändnings- och bygglagen. På samma sätt kan de berörda parterna och andra som har rätt att söka ändring hänvisa till eventuella bristfälligheter i MKB-förfarandet först i samband med besvär som gäller tillståndsförfarandet. Om detta föreskrivs i 33 § i MKB-lagen. Ett planbeslut som gäller ett projekt är inte ett sådant beslut som kan jämföras med ett tillstånd, där MKB-förfarandets bristfällighet eller den motiverade slutsatsens aktualitet kan bedömas.

35 §. Tvångsmedel. Enligt paragrafen har en NTM-central rätt att vid vite bestämma att genomförandet av projektet avbryts tills bedömningsförfarandet är slutfört. En förutsättning är att genomförandet av ett projekt enligt 3 § inte kräver tillstånd eller ett därmed jämförbart beslut enligt någon annan lag, och att genomförandet av projektet har inletts före den miljökonsekvensbedömning som förutsätts i denna lag. Det kan vara fråga om ett projekt där MKB-skyldigheten fastställs genom ett beslut i ett enskilt fall och MKB-direktivet inte kan tillämpas.

36 §. Specialbestämmelser som gäller försvaret och civil beredskap. Den föreslagna paragrafen gäller en situation där det är möjligt att helt låta bli att tillämpa MKB-förfarandet. Den behöriga myndigheten kan på framställning av den projektansvarige besluta att förfarandet vid miljökonsekvensbedömning inte ska tillämpas på sådana projekt som endast syftar till att tjäna nationellt försvar eller civil beredskap, om tillämpningen av lagen skulle äventyra åtgärdernas syfte. Innan beslutet fattas ska ett utlåtande begäras av de berörda myndigheterna.

I och med paragrafen genomförs artikel 1.3 i MKB-direktivet, enligt vilken medlemsstaterna i sin nationella lagstiftning får besluta att det efter bedömning från fall till fall är möjligt att inte tillämpa direktivet på projekt eller delar av projekt som avser det nationella försvaret eller civilberedskapen, om de anser att det skulle inverka negativt på detta syfte. Syftet med artikeln är att säkerställa att inga konfidentiella uppgifter om projektet avslöjas så att det skadar det nationella försvaret.

I 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet finns en allmän bestämmelse om sekretessbelagda handlingar. Enligt den är bland annat följande handlingar sekretessbelagda direkt med stöd av lagen under vissa förutsättningar: handlingar som gäller beredskap för olyckor eller undantagsförhållanden, befolkningsskydd eller utredning enligt lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011), skyddspolisens och andra myndigheters handlingar som gäller upprätthållande av statens säkerhet samt handlingar som gäller militär underrättelseverksamhet, försvarsmaktens utrustning, sammansättning, förläggning eller användning, handlingar som gäller det övriga militära försvaret eller uppfinningar, konstruktioner, anordningar eller system som tjänar försvaret eller handlingar som gäller objekt som annars är av betydelse för försvaret eller som gäller försvarsberedskapen. Den föreslagna bestämmelsen i MKB-lagen gör det möjligt att avvika från principen om handlingars offentlighet i större utsträckning än vad som anges i 24 § i offentlighetslagen, dock så att ett separat beslut om avvikandet alltid fattas i varje enskilt fall, med beaktande av att den föreslagna 36 § har karaktären av en undantagsbestämmelse.

37 §. Sökande av ändring i beslut om tillämpning av förfarandet vid miljökonekvensbedömning. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om den projektansvarigas rätt att genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen söka ändring i ett beslut som fattats med stöd av den föreslagna lagens 13 § och 36 §. Då besvär anförs om ett beslut som fattats av en NTM-central är den behöriga förvaltningsdomstolen emellertid den förvaltningsdomstol inom vars domkrets huvuddelen av projektet eller verksamheten i fråga är belägen. Motsvarande bestämmelse finns i den gällande lagen.

I sådana fall där en förvaltningsdomstol har upphävt ett beslut som en NMT-central har fattat med stöd av 13 § i MKB-lagen kan NMT-centralen i fråga söka ändring hos högsta förvaltningsdomstolen. Den begränsning av besvärsgrunderna som i den gällande lagen syftar till att trygga en enhetlig förvaltnings- och rättspraxis slopas. Högsta förvaltningsdomstolen har i sitt avgörande 2010:38 konstaterat att besvärsgreningen gällande tillämpningen av bedömningsförfarandet är tudelad i en situation där MKB-lagens 4 § 2 mom. ska tillämpas. Med tanke på verksamhetsidkarens rättsskydd och en rättvis rättegång är en situation där bedömningsförfarandets behövighet, dvs. samma rättsfråga, kan bli föremål för avgörande en gång till i samband med projektets tillståndsförfaranden problematisk. Även systemets struktur talar således för att en NMT-central ska kunna föra redan förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller tillämpningen av bedömningsförfarandet till högsta förvaltningsdomstolen för avgörande, om detta är nödvändigt för att trygga det allmänna miljöskyddsintresset.

I lagens 36 § föreskrivs om möjligheten att avvika från den allmänna bedömningsskyldigheten när det gäller åtgärder som syftar till att tjäna nationellt försvar eller civil beredskap. En sådan avvikelse förutsätter att åtgärdernas syfte äventyras om lagen tillämpas. Ändring kan sökas i ett beslut om sådan avvikelse, vilket inte är fallet i fråga om avvikelser som möjliggörs på motsvarande sätt i 26 § i den gällande lagen. Möjligheten att få ett myndighetsbeslut behandlat av ett rättskipningsorgan är en stark huvudregel som tryggas genom 21 § i grundlagen. Avvikelse från denna huvudregel kan endast göras på tillräckligt vägande grunder. I den gällande lagen har rätten att anföra besvär om ett beslut som miljöministeriet har fattat i ett ärende helt uteslutits. Det föreslås dock att den projektansvariga ska ha besvärsrätt i fråga om beslut som en behörig myndighet har fattat i enlighet med 36 § i den föreslagna lagen.

38 §. Kostnadsansvar. På motsvarande sätt som i den gällande lagen är det den projektansvariga som svarar för kostnaderna för tillkännagivande, hörande och bedömning av miljökonsekvenserna samt för översättningar som behövs för verkställandet av de förpliktelser som är förknippade med bedömningen av gränsöverskridande konsekvenser. En statlig myndighet kan således debitera den projektansvariga för kostnader som har orsakats av myndighetens prestationer i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

I paragrafens 2 mom. konstateras att kontaktmyndighetens utlåtanden om programmet för miljökonsekvensbedömning och motiverade beslut är avgiftsbelagda.

7 kap. Ikraftträdande

39 §. Ikraftträdande. I paragrafen föreskrivs om upphävandet av den gällande lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

40 §. Anhängiga ärenden. I paragrafen föreskrivs om behandlingen av ärenden som är anhängiga när lagen träder i kraft.

1.2 Lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program

10 §. Gränsöverskridande miljökonsekvenser. Paragrafens 2 mom. ändras så att den myndighet som ansvarar för en plan eller ett program är skyldig att utan dröjsmål kontakta miljöministeriet om genomförandet av planen eller programmet kan antas ha betydande miljökonsekvenser för ett territorium som tillhör en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller en medlemsstat i Europeiska unionen.

Till paragrafen fogas ett nytt 5 mom. som föreskriver om skyldigheten att underrätta en annan stat om ett beslut om godkännande av en plan eller ett program på det sätt som anges i 8 § 2 mom. i statsrådets förordningen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program.

10 a §. Deltagande i miljöbedömning av en annan stats plan eller program. Den föreslagna paragrafen är ny. I den föreslagna paragrafens 1 mom. konstateras att om en plan eller ett program som genomförs av en myndighet i en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller en annan medlemsstat i Europeiska unionen kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under Finlands jurisdiktion, ansvarar miljöministeriet för informationen och förhandlingarna beträffande miljöbedömningen i enlighet med SEA-protokollet.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det om miljöministeriets uppgifter när det gäller förhandlingar och hörande om miljöbedömningen av en annan stats plan eller program. Enligt momentets 1 punkt ska miljöministeriet anmäla om det vill förhandla om bedömningen innan planen eller programmet godkänns. Detta gäller både sådana situationer där staterna är eniga om att förhandlingar ska anordnas och situationer där Finland i enlighet med artikel 10 i SEA-protokollet begär att förhandlingar ska inledas. Enligt 2 mom. 4 punkten i den föreslagna paragrafen ska miljöministeriet begära utlåtanden om plan- eller programutkastet av andra myndigheter. I praktiken ska utlåtanden begäras av NMT-centralen och enligt behov av kommunens hälsovårds- och miljömyndigheter samt andra myndigheter inom projektets det område som påverkas. Utlåtanden ska begäras förutom av de övriga myndigheterna även av kommissionerna enligt gränsöverskridande överenskommelsen mellan Finland och Sverige (FördrS 91/2010) och överenskommelsen mellan Finland och Norge angående en finsk-norsk gränsvattendragsskommission (FördrS 32/1981) då ett projekt kan antas ha betydande gränsöverskridande konsekvenser som är skadliga för gränsvattendragen.

Vid utförandet av de informations- och förhandlingsuppgifter som avses i 1 och 2 mom. iaktas i tillämpliga delar förvaltningslagen.

1.3 Markanvändnings- och bygglagen

9 §. Utredning av konsekvenserna när planer utarbetas. Enligt förslaget ska det till lagens 9 § fogas bestämmelser om genomförande av miljökonsekvensbedömning i samband med planläggningen av ett projekt. Den myndighet som enligt markanvändnings- och bygglagen ansvarar för planläggningen ska då ansvara för att förfarandet utförs på det sätt som anges i denna paragraf och den förordning som utfärdats med stöd av den. Den kontaktmyndighet som avses i MKB-lagen är också i detta förfarande den myndighet som kontrollerar att miljökonsekvensbedömningen har varit tillräckligt utförlig, och till dess uppgifter hör också att sammanställa en motiverad slutsats enligt MKB-lagen. Också den projektansvarigas uppgifter motsvarar i sak de uppgifter som den projektansvariga har enligt 3 kap. i MKB-lagen. Den projektansvariga ska utarbeta en plan som är jämförbar med MKB-programmet och som beskriver hur projektets miljökonsekvenser kommer att bedömas. Dessutom ska den projektansvariga sammanställa en miljökonsekvensbeskrivning.

Syftet är att MKB-bedömningen ska utföras som en del av planläggningsförfarandet och att förfarandet enligt 3 kap. i MKB-lagen i dessa fall inte alls ska tillämpas. Det föreslås att en bestämmelse om uteslutande av MKB-lagens 3 kap. tas in i MKB-lagen. Målet med förslaget är att minska antalet myndighetsförfaranden i fråga om ett och samma projekt. Om MKB-bedömningen utförs som en del av planläggningsförfarandet påverkar detta inte på något sätt kraven på planens innehåll eller utredningarna.

Enligt MKB-lagens föreslagna 5 § 1 mom. kan miljökonsekvenserna av ett projekt som avses i 3 § 1 och 2 mom. i MKB-lagen eller av ändringar av ett genomfört projekt bedömas i ett förfarande enligt någon annan lag i stället för det förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, om konsekvenserna utreds på det sätt som avses i 15-21 och 23-24 § i MKB-lagen. Det är fråga om ett sådant förfarande som avses i artikel 2.2 i MKB-direktivet, där miljökonsekvensbedömningen av ett projekt anknyts till de förfaranden som gäller i medlemsstaten. De detaljerade skyldigheterna enligt direktivet genomförs förutom genom denna 9 § även genom nya bestämmelser som tas in i markanvändnings- och byggförordningen, i vilka det föreskrivs närmare om planläggningsförfarandets förlopp i sådana fall där förfarandet också innefattar en miljökonsekvensbedömning.

I paragrafen föreskrivs det om möjligheten att bedöma projektets miljökonsekvenser i samband med planläggningen. I praktiken kan detta bli aktuellt under en förhandsöverläggning enligt MKB-lagen eller annars i samband med att en plan börjar behandlas. Vilken nivå av planläggning, landskaps-, general- eller detaljplan, miljökonsekvensbedömningen främst ska kombineras med avgörs från fall till fall.

Det föreslås att möjligheten att bedöma projektets miljökonsekvenser i samband med planläggningen ska regleras i paragrafens nya 3 och 4 mom. I och med de nya momenten blir det gällande 3 mom. om bemyndigande att utfärda förordning 5 mom. i den nya paragrafen.

I det föreslagna 3 mom. konstateras att miljökonsekvenserna av ett projekt kan bedömas i samband med planläggningen i stället för det förfarande som anges i 3 kap. i MKB-lagen i sådana fall där en plan utarbetas för genomförandet av ett projekt som avses i 3 § i MKB-lagen. I praktiken är det då fråga om en så kallad projektplan, vilket innebär att en plan eller planändring utarbetas för att möjliggöra ett enskilt projekt.

Även om bestämmelserna i MKB-lagens 3 kap. inte ska tillämpas på ett förfarande för miljökonsekvensbedömning enligt markanvändnings- och bygglagen ska ändå bestämmelserna i de övriga kapitlen i MKB-lagen tillämpas, till exempel kapitlet om beslut om tillämpning av bedömningsförfarandet i enskilda fall (MKB-lagens 2 kap.) och kapitlet om internationellt hörande (MKB-lagens 5 kap.). En miljökonsekvensbedömning som genomförs i samband med planläggningen av ett projekt ersätter inte dessa förfaranden enligt lagens övriga kapitel. Ett projekt som har genomgått dessa förfaranden kan i det egentliga bedömningsskedet komma att bedömas antingen genom ett bedömningsförfarande enligt MKB-lagens 3 kap. eller genom ett planläggningsförfarande.

I den andra meningen i det föreslagna 3 mom. konstateras att den projektansvariga ska överlämna uppgifterna om projektet och konsekvensbedömningen av det till den myndighet som ansvarar för utarbetandet av planen och vid behov också direkt till den i 10 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning avsedda kontaktmyndigheten. Enligt förslaget ska det i markanvändnings- och byggförordningen föreskrivas närmare om vilka uppgifter som ska lämnas till respektive myndighet. Utgångspunkten är att uppgifterna lämnas till endast en myndighet, som förmedlar dem vidare till andra myndigheter som behöver dem.

Då miljökonsekvenserna av ett projekt bedöms i samband med en plan ska planen beredas enligt de normala bestämmelserna om planläggning, dock med iakttagande av ytterligare några särskilda procedurmässiga förpliktelser. Det föreslås att dessa ska regleras närmare i markanvändnings- och bygglagen. Denna typ av särskilda procedurmässiga förpliktelser behövs i första hand när det gäller att organisera samarbetet och informationsutbytet mellan de olika aktörerna då uppgifterna fördelas mellan två myndigheter. Dessutom behövs de nya förfarandebestämmelserna för verkställandet av de exakta procedurmässiga förpliktelser som anges i artiklarna 5 och 6 i MKB-direktivet. Dessa gäller bland annat utlåtanden och ställningstaganden som begärs av myndigheter, uppgifter som ska anmälas till olika aktörer, framläggande av handlingar till påseende samt tillräckliga tidsfrister som fastställs för hörandet.

I den sista meningen i det nya 3 mom. föreskrivs om de uppgifter som kontaktmyndigheten ansvarar för i dessa projektplanförfaranden som innefattar MKB. Kontaktmyndigheten bär också i detta förfarande helhetsansvaret över att de MKB-dokument som den projektansvariga lämnar in är tillräckliga. Därtill ska kontaktmyndigheten ge ett utlåtande om innehållet i den bedömningsplan som motsvarar MKB-programmet och dessutom sammanställa den motiveerade slutsats som avses i MKB-lagen. Närmare bestämmelser om hur dokumenttrafiken mellan myndigheterna och den projektansvariga ska skötas i praktiken och vilka tidsfrister eller andra förfarandekrav som ska iakttas finns i markanvändnings- och byggförordningen. Vid utfärdandet av dessa bestämmelser ombesörjs att de detaljerade kraven i MKB-direktivet gällande MKB-förfarandets förlopp och MKB-dokumentens innehåll uppfylls.

Det föreslås att det nya 4 mom. gäller en situation där den projektansvariga är samma myndighet som ansvarar för utarbetandet av planen. I dessa situationer kan miljökonsekvensbedömningen av projektet inte göras i samband med utarbetandet av planen. Bestämmelsen är nödvändig för att säkerställa myndighetens oberoende på det sätt som förutsätts i MKB-direktivet. I artikel 9 a i direktivet konstateras att om den behöriga myndigheten även är projektansvarig bör medlemsstaterna på ett lämpligt sätt åtminstone skilja oförenliga funktioner åt hos de myndigheter som fullgör de skyldigheter som följer av direktivet. Det är svårt att beskriva om ett sådant åtskiljande av funktioner med tanke på principerna för hur den kommunala förvaltningen ska organiseras och de bestämmelser i kommunallagen som konkretiserar dessa. Enligt markanvändnings- och bygglagen godkänns generalplaner (37 §) och detaljplaner av kommunfullmäktige. När det gäller detaljplaner kan fullmäktiges beslutanderätt i fråga om andra planer än sådana som har betydande verkningar i en instruktion överföras på kommunstyrelsen eller en nämnd (52 §). Enligt 16 § i kommunallagen (365/1995) fattar kommu-

nen beslut om hur dess förvaltning ska organiseras så som föreskrivs i kommunallagen. För organiseringen av förvaltningen godkänner fullmäktige behövliga instruktioner där det bestäms om kommunens olika myndigheter och deras verksamhet, hur befogenheterna ska fördelas mellan kommunens olika myndigheter och om deras uppgifter (16 §). Kommunens organ är förutom fullmäktige kommunstyrelsen, nämnder och direktioner, deras sektioner och kommittéer (17 §). Fullmäktige kan i en instruktion delegera beslutanderätt till kommunens övriga organ samt till förtroendevalda och tjänsteinnehavare. Beslutanderätt får dock inte delegeras i ärenden som fullmäktige enligt ett uttryckligt stadgande i denna eller någon annan lag ska besluta om (14 §). Vid genomförandet av MKB-direktivet är det viktigt att se till att den kommunala myndighet som representerar kommunen i rollen som projektansvarig är oberoende av kommunfullmäktige och den andra myndighet som godkänner detaljplanerna, om beslutanderätten i fråga om dessa har delegerats till en annan myndighet. Att ta in bestämmelser om detta i lag skulle således innebära att kommunen förpliktas att genom instruktioner eller på andra sätt se till att det organ som beslutar om genomförandet av projektet och som representerar projektet är någon annan än kommunfullmäktige eller, om beslutanderätten i fråga om godkännandet av detaljplaner har delegerats till ett annat organ, någon annan än detta organ. Dessutom skulle det vara nödvändigt att genom författningar säkerställa att detta organ är oberoende av fullmäktiges inflytande så att intressekonflikter kan undvikas. Att begränsa kommunfullmäktiges beslutanderätt på detta sätt torde inte vara ändamålsenligt. Ett annat alternativ är att begränsa kommunfullmäktiges beslutanderätt i fråga om godkännandet av planer i sådana fall då kommunen är projektansvarig och man vill göra miljökonsekvensbedömningen i samband med planläggningen. Denna typ av begränsning av kommunfullmäktiges beslutanderätt torde inte heller vara eftersträvarvärd. I syfte att undvika intressekonflikter föreslås följaktligen en lösning där myndighetsuppgifterna i anslutning till miljökonsekvensbedömning i dessa situationer faller enbart inom kontaktmyndighetens beslutanderätt.

Bestämmelsen hindrar inte att miljökonsekvenserna av ett projekt bedöms till exempel i samband med en landskapsplan i sådana fall där kommunen är projektansvarig. Den projektansvariga och den planansvariga är i det fallet olika myndigheter, och därför gäller bestämmelsen inte denna situation.

Det föreslås att bemyndigandet att utfärda förordning, som flyttas till paragrafens 5 mom., kompletteras med bemyndiganden att utfärda förordning om planläggningsförfarande som inbegriper miljökonsekvensbedömning. Närmare bestämmelser om den projektansvarigas skyldighet att överlämna uppgifter till myndigheterna samt om myndigheternas uppgifter och samarbete kan ges på det sätt som anges ovan genom förordning av statsrådet.

62 a §. Samordning av höranden vid planläggning och miljökonsekvensbedömning av ett projekt. Lagen föreslås innehålla en ny paragraf, i vilken det föreskrivs om ett samarbete där hörandena vid planläggningen och bedömningsförfarandet för ett projekt slås samman. Det är möjligt att slå samman hörandena utan att hörandets syfte äventyras. Det ska observeras att denna bestämmelse tillämpas i sådana fall där både ett förfarande enligt 3 kap. i MKB-lagen och ett separat planläggningsförfarande inleds med anledning av ett projekt. Däremot ska denna bestämmelse inte tillämpas om modellen med ett enda förfarande enligt 9 § i markanvändnings- och bygglagen har valts.

Enligt bestämmelsen kan hörandena samordnas på det sätt som avses i 22 § i MKB-lagen om en miljökonsekvensbedömning av ett projekt och utarbetandet av den plan som krävs för genomförandet av projektet pågår samtidigt. I 22 § finns närmare bestämmelser om vilka förfarandefaser som kan samordnas och hur kontaktmyndigheten och den myndighet som ansvarar för utarbetandet av planen ska komma överens om samordnandet. Förfarandet i dessa fall har beskrivits närmare i den detaljerade motiveringen till 22 § i MKB-lagen.

132 §. Miljökonsekvensbedömning. Det föreslås att bestämmelser om hur förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska beaktas i beslutsfattandet enligt denna lag tas in i denna paragraf, eftersom dessa bestämmelser är nödvändiga i och med revideringen av MKB-direktivet och MKB-lagen.

I paragrafens 1 mom. tilläggs en skyldighet till ett mer omfattande tillkännagivande och hörande om ett inlett ärende än normalt, då beslutsförfarandet anknyter till ett förfarande för miljökonsekvensbedömning. Då ska det tillkännagivandet utfärdas genom förordning, och att be- myndigandet att utfärda förordning finns i paragrafens 3 mom. I enlighet med förpliktelse- rna enligt artikel 6 i direktivet ska de myndigheter som ansvarar för miljöfrågor eller som har lo- kal och regional beslutanderätt och som sannolikt berörs av projektet beredas tillfälle att ut- trycka sin åsikt om tillståndsansökan. Medlemsstaten kan namnge dessa myndigheter. Enligt förslaget är det i ett bygglovsförfarande en NMT-central som ska vara en sådan myndighet som ger utlåtanden, som representerar miljöskyddsintresset och som verkar regionalt. Ef- tersom den kommunala byggnadstillsynsmyndigheten själv är en lokal myndighet och en del av kommunens organisation föreskrivs det inte om någon separat skyldighet för en lokal myn- dighet att ge utlåtanden. Dessutom kan myndigheten vid behov enligt förvaltningslagen begära utlåtanden av andra myndigheter, om utredningen av ärendet kräver detta. För genomförandet av artikel 9 i MKB-direktivet föreslås även att det i momentet fastställs att myndigheten ska upprätta ett sammandrag av de utlåtanden som begärts och resultaten av hörandena, och att sammandraget ska finnas tillgängligt samtidigt som beslutet fattas och offentliggörs. I prakti- ken kan ett sådant sammandrag antingen antecknas i själva beslutet eller i en bilaga till det el- ler upprättas som en separat handling som läggs fram offentligt till påseende samtidigt med beslutet.

Paragrafens 2 mom. föreslås innehålla en informativ hänvisning till de i MKB-lagen reglerade frågor som har samband med beslutsförfarandet och som ska beaktas även i beslutsfattandet en- ligt denna lag. Bland dessa kan nämnas den sökandes skyldighet att foga MKB-handlingarna till tillståndsansökan och tillståndsmyndighetens skyldighet att se till att kontaktmyndighetens motiverade slutsats är aktuell. Myndigheten ska tillämpa MKB-lagens 4 kap. vid sidan av markanvändnings- och bygglagen då den fattar beslut i ett bygglovsärende eller godkänner en annan åtgärd som gäller byggande. Enligt förslaget ska bestämmelserna gälla endast sådana projekt som omfattas av MKB-förfarandet. Med andra ord ska de tillämpas endast om byg- gandet eller någon annan åtgärd som kräver tillstånd eller myndighetsgodkännande samtidigt är ett projekt som definieras i MKB-lagen och som omfattas av bedömningsskyldigheten.

188 §. Sökande av ändring i beslut om godkännande av planer och byggnadsordningar. Till paragrafen fogas ett nytt sista moment, dvs. 5 mom., där det konstateras att om miljökonse- kvenserna av ett projekt har bedömts på det sätt som anges i 9 § 3 mom. får det i besvär som gäller planen inte åberopas att miljökonsekvensbedömningen om projektet har utförts bristfäl- ligt. Bestämmelser om besvär rätt vid avsaknad eller bristfällig bedömning finns i 34 § i la- gen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Avgörandet följer den linje som tillämpas både i den gällande och i den föreslagna nya MKB-lagen. I besvär som gäller projektplanen är det ännu inte möjligt att åberopa brister i MKB-förfarandet, utan frågan ska behandlas först i samband med besvär om tillståndet för projektet.

1.4 Naturvårdslagen

65 §. Bedömning av projekt och planer. Artikel 2.3 i det reviderade MKB-direktivet ålägger medlemsländerna en skyldighet att i tillämpliga fall säkerställa att samordnade och/eller ge- mensamma förfaranden tillämpas om bedömningsskyldigheten föranleds samtidigt av både MKB-direktivet och habitat- eller fågeldirektivet. Syftet med bestämmelsen är att undvika

överlappande bedömningsförfaranden. Syftet med det bedömningsförfarande som grundar sig på artikel 6.3 i habitatdirektivet är att ge myndigheter som godkänner projekt eller fastställer planer visshet om att genomförandet av ett projekt eller en plan inte har betydande negativa konsekvenser för de skyddade områden som hör till Natura 2000-nätverket. Nationella bestämmelser om detta förfarande finns i 65 och 66 § i naturvårdslagen.

Enligt den gällande lagen kan bedömningen av konsekvenserna för Natura 2000-områden utföras också som en del av MKB-förfarandet. Det förfarande som har tillämpats i Finland överensstämmer således i hög grad med syftena med det reviderade MKB-direktivet. Det föreslås dock att bestämmelsen preciseras så att den får en mer förpliktande form genom att den sista meningen i paragrafens 1 mom. stryks och ett nytt 4 mom. som gäller samma sak tas in. I det nya momentet konstateras att en Naturabedömning kan göras i tillämpliga fall i samband med MKB-förfarandet.

I regel iakttas således i fortsättningen i dessa situationer ett gemensamt förfarande vid verkställandet av förpliktelserna enligt direktiven i fråga. I praktiken kan det dock förekomma situationer där det inte till alla delar är möjligt att genomföra en uttömmande Naturabedömning ännu med de uppgifter om projektet som finns att tillgå då MKB-förfarandet genomförs. Därför är det nödvändigt att i lagen bibehålla en prövningsmöjlighet inom de ramar som ordalydelsen "i tillämpliga fall" i MKB-direktivet tillåter. I praktiken ska bedömningen göras inom ramen för MKB-förfarandet i den omfattning som det med beaktande av MKB-förfarandets detaljnivå är möjligt. Vissa separata utredningar som förutsätts enligt habitatdirektiven kan behöva kompletteras även efter att MKB-förfarandet har slutförts. Växelverkan mellan aktörerna och myndigheterna i bedömningsprogramfasen spelar en central roll i definitionen av helhetsekonomiskt flexibla förfaranden. Det ska dock konstateras att det i sista hand är tillståndsmyndigheten som ska avgöra huruvida de samordnade förfarandena har gett de uppgifter som enligt artikel 6.3 i habitatdirektivet krävs för beslutsfattandet.

Samtidigt ska förfarandet förenklas i fråga om de utlåtanden som hänför sig till Naturabedömningsförfarandet. I den sista meningen i det nya 4 mom. konstateras att de utlåtanden av NMT-centralen och innehavaren av skyddsområdet som avses i den gällande paragrafens 2 mom. ska inkluderas i den motiverade slutsatsen enligt MKB-lagen. Detta innebär att tillståndsmyndigheten inte längre separat behöver begära utlåtandena i fråga. På så sätt minskar antalet utlåtanden, och samtidigt löper förfarandet snabbare eftersom tidsfristen för lämnande av utlåtandena förkortas i fråga om de Naturabedömningar som har genomförts som en del av MKB-förfarandet. Detta kan anses vara motiverat av den anledning att naturvårdsmyndigheterna och innehavarna av skyddsområdena i samband med MKB-förfarandet redan i ett tidigt skede av bedömningen har möjlighet att fördjupa sig i och påverka hur bedömningen ska inriktas på ett adekvat sätt.

1.5 Miljöskyddslagen

5 kap. Tillståndsförfarandet

39 §. Tillståndsansökan. Paragrafen gäller miljötillståndsansökan och i den föreslås ändringar i fråga om handlingarna för förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det bland annat om den sökandes skyldighet att foga miljökonsekvensbeskrivningen och kontaktmyndighetens utlåtande om denna till tillståndsansökan. Enligt förslaget ska MKB-lagen innehålla en bestämmelse om att kontaktmyndigheten i stället för ett utlåtande ska ge en motiverad slutsats om projektets betydande miljökonsekvenser, och följaktligen föreslås det att ordalydelsen i hänvisningen ändras så att den motsvarar ordalydelsen i MKB-lagen. Dessutom föreskrivs det i momentet om tillståndsmyndighetens skyldighet

att vid behov bereda kontaktmyndigheten tillfälle att komplettera slutsatsen, om den inte är aktuell när tillståndsärendet ska avgöras. Denna punkt anknyter till det säkerställande av den motiverade slutsatsens aktualitet som avses i 27§ i MKB-lagen.

83 §. Tillståndsbeslutets innehåll. Paragrafen gäller miljötillståndsbeslutets innehåll, som ska ändras i fråga om den punkt som gäller beaktandet av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det bland annat om beaktandet av miljökonsekvensbedömningen i miljötillståndsprövningen. På motsvarande sätt föreslås det att bestämmelser om detta tas in i 4 kap. i MKB-lagen, men mer detaljerat. I MKB-lagen gäller bestämmelserna i fråga alla miljörelaterade tillstånd som går ut på att genomföra MKB-projekt, även miljötillstånd. Med beaktande av att bestämmelserna i 4 kap. i MKB-lagen är mer detaljerade än den allmänna skyldigheten att beakta miljökonsekvensbedömningen i detta moment föreslås det att en informativ mening tas in i momentet där det konstateras att beaktandet av bedömningen regleras närmare i 4 kap. i MKB-lagen. Miljötillståndsmyndigheten ska tillämpa också MKB-lagens 4 kap. vid sidan av miljöskyddslagen när den behandlar tillstånd för projekt som omfattas av MKB-förfarandet. Den informativa hänvisningen till MKB-lagen påminner tillståndsmyndigheterna om denna skyldighet.

1.6 Vattenlagen

5 kap. Dikning

35 §. Tillkännagivande om sammanträde. Det föreslås att bestämmelser om tillkännagivande i elektronisk form tas in i paragrafens 1 mom. Enligt förslaget ska förrättningssammanträdet och slutsammanträdet vid en dikningsförrättning kungöras offentligt förutom på anslagstavlor i den kommun vars område dikningen påverkar också på kommunens webbplats.

11 kap. Ansökningsförfarande

3 §. Innehållet i tillståndsansökan. Enligt paragrafens gällande 2 mom. ska en konsekvensbeskrivning enligt lagen i fråga fogas till ansökningshandlingarna, om ansökan gäller tillstånd för ett projekt som ska genomgå miljökonsekvensbedömning. Enligt den föreslagna ändringen ska också kontaktmyndighetens motiverade slutsats om projektets betydande miljökonsekvenser fogas till ansökningshandlingarna. Om det vid behandlingen av tillståndsärendet framkommer att slutsatsen inte längre är aktuell ska tillståndsmyndigheten bereda kontaktmyndigheten tillfälle att komplettera slutsatsen. Vid kompletteringen av den motiverade slutsatsen iakttas lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Slutsatsen kan behöva kompletteras till exempel i en sådan situation där projektet eller projektområdets miljö har förändrats så att konsekvenserna av projektet avviker från de konsekvenser som uppskattades i samband med att slutsatsen sammanställdes. På motsvarande sätt kan ny insikt om projektets konsekvenser vara en orsak till att slutsatsen behöver kontrolleras.

10 §. Information om ansökan. Det föreslås att bestämmelser om tillkännagivande i elektronisk form tas in i paragrafens 1 mom. Enligt förslaget ska kungörelsen publiceras förutom på tillståndsmyndighetens och kommunernas anslagstavlor även på tillståndsmyndighetens och kommunernas webbplatser.

Det föreslås att bemyndigandet att utfärda förordning i paragrafens 1 mom. preciseras så att närmare bestämmelser om kungörelsens innehåll och publicering kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

21 §. Beslutets innehåll. Enligt det gällande 3 mom. ska det av ett beslut om ett vattenhushållningsprojekt framgå hur miljökonsekvensbedömningen av projektet har beaktats. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att också kontaktmyndighetens motiverade slutsats om projektets miljökonsekvenser enligt 21 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska antecknas i beslutet, liksom även hur denna har beaktats i beslutet. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att också kontaktmyndighetens motiverade slutsats om projektets miljökonsekvenser enligt 21 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska antecknas i beslutet, liksom även ett sammandrag av resultaten av hörandena enligt 18, 21 och 28 § i den lagen. Av beslutet ska framgå hur den motiverade slutsatsen och eventuella sådana handlingar rörande internationellt hörande om gränsöverskridande konsekvenser som avses i 28 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har beaktats.

1.7 Marktäktslagen

5 §. Täktplan. Den gällande lagens 5 § 3 mom. innehåller en hänvisning till MKB-lagen. Det föreslås att paragrafens 1 och 2 mom. bibehålls oförändrade. I paragrafens 3 mom. föreskrivs det om skyldigheten att foga en miljökonsekvensbeskrivning till ansökan om tillstånd för ett projekt som gäller marktäkt, om projektet förutsätter en sådan miljökonsekvensbedömning som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Det föreslås att momentet ska inkludera en hänvisning till lagens 23 §, där det föreskrivs om skyldigheten att foga en miljökonsekvensbeskrivning och kontaktmyndighetens motiverade slutsats om denna till ansökan.

6 §. Föresättningar för beviljande av tillstånd. I paragrafens 3 mom. föreskrivs det om att en bedömning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska beaktas i ett tillståndsbeslut som gäller marktäkt. Av beslutet ska det framgå hur bedömningen enligt MKB-lagen har beaktats vid beslutsfattandet. Det föreslås att paragrafens 3 mom. ändras så att skyldigheten att beakta miljökonsekvensbedömningen i beslutsfattandet, att säkerställa aktualiteten hos den motiverade slutsats som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och att anteckna uppgifterna om slutsatsen i tillståndsbeslutet regleras genom en hänvisning till 4 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

13 §. Hörande. Enligt förslaget ska ett nytt 3 mom. fogas till paragrafen med bestämmelser om inledande av åtgärder som kräver tillstånd eller myndighetsgodkännande, skyldigheten att bereda NMT-centralen tillfälle att ge ett utlåtande samt vissa registrerade föreningars eller stiftelsers rätt att framföra sin åsikt om ansökan i sådana fall där en miljökonsekvensbedömning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (xx/yyyy) ska utföras.

19 §. Anslående av beslut. Det föreslås att ett nytt moment om hänvisning till MKB-lagen tas in i bestämmelsen. De gällande 2 och 3 mom. blir därmed 3 och 4 mom.

1.8 Gruvlagen

34 §. Tillståndsansökan. Det föreslås att paragrafens 3 mom. kompletteras i enlighet med den reviderade MKB-lagen med en skyldighet att till ansökan foga förutom en miljökonsekvensbeskrivning även kontaktmyndighetens motiverade slutsats.

45 §. Grunderna för tillståndsprövning. I paragrafens 2 mom. hänvisas till den reviderade MKB-lagens bestämmelser om bedömningsförfarandets och den motiverade slutsatsens aktualitet, behovet av att komplettera den motiverade slutsatsen, beaktandet av slutsatsen i tillståndsprövningen samt anteckning av uppgifterna om kontaktmyndighetens motiverade slutsats i tillståndsbeslutet.

56 §. Tillståndsbeslutets innehåll. Den gällande 56 §, som gäller tillståndsbeslutets innehåll, inkluderar en allmän hänvisning till MKB-lagen. Det föreslås att hänvisningen i bestämmelsen preciseras.

1.9 Kärnenergilagen

16 §. Tillståndsmyndigheter. Paragrafens gällande moment 1–3 bibehålls oförändrade. Enligt förslaget ska ett nytt moment tas in i paragrafen där det föreskrivs om tillståndsmyndighetens skyldighet att beakta de skyldigheter som följer av den reviderade lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (xx/yyyy). De nya skyldigheter som tas in i paragrafen gäller tillståndsmyndigheterna, och det är således motiverat att de regleras i paragrafen.

Enligt det nya momentet regleras skyldigheten att beakta miljökonsekvensbedömningen i beslutsfattandet, att säkerställa aktualiteten hos den motiverade slutsats som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och att anteckna uppgifterna om slutsatsen i tillståndsbeslutet i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Det är fråga om en hänvisningsbestämmelse som behöver tas in med anledning av revideringen av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och på grund av att vissa myndighetsskyldigheter enligt den lagen ska beaktas i handläggningen av tillståndsansökan och vid beslutsfattandet.

23 §. Handläggning av ansökan om tillstånd. Paragrafens 1–3 mom. motsvarar den gällande lagen. Med anledning av revideringen av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning föreslås det att ett nytt 4 och 5 mom. tas in i paragrafen. I dessa ska det föreskrivas om skyldigheten att foga en miljökonsekvensbeskrivning till tillståndsansökan och om tillämpningen av kungörelseskyldigheten i anslutning till förfarandet vid miljökonsekvensbedömning i samband med handläggningen av tillståndsansökan.

Enligt den gällande lagens 19 §, 20 § och 21 § är en förutsättning för tillstånd att uppföra och driva en anläggning att miljöskyddet har beaktats på behörigt sätt i planeringen av verksamheten. Den gällande lagens 13 § innehåller dessutom en bestämmelse om att den sökande ska offentliggöra en granskad utredning om anläggningens beräknade inverkan på miljön innan principbeslutet fattas.

Enligt förslaget ska det i det nya 4 mom. föreskrivas om skyldigheten att till tillståndsansökan foga en miljökonsekvensbeskrivning och kontaktmyndighetens motiverade slutsats på det sätt som anges i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Det föreslås att skyldigheten att foga en konsekvensbeskrivning till tillståndsansökan åläggs den projektansvariga och att det föreskrivs om denna skyldighet i bestämmelsen om handläggning av ansökan om tillstånd. Till övriga delar ska tillståndsansökans innehåll och de utredningar som ska bifogas ansökan alltjämt regleras i kärnenergiförordningen.

[I det nya 5 mom. föreskrivs det om skyldigheten att kungöra att behandlingen av tillståndsansökan har inletts då det är fråga om ett sådant projekt om vilket en miljökonsekvensbedömning ska utföras i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.]

25 §. Tillståndsvillkor och ändring av dem. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att den kompletteras med en skyldighet att i tillståndsbeslutet även anteckna tillståndsinnehavarens förslag till åtgärder som är avsedda att förebygga eller minska betydande skadliga miljökonsekvenser, om det är fråga om ett sådant projekt som har genomgått en miljökonsekvensbedömning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (xx/yyyy).

Paragrafens 2 och 3 mom. bibehålls oförändrade.

1.10 Landsvägslagen

18 §. Utredningsplan. I paragrafen föreskrivs det om när en utredningsplan ska utarbetas om ett vägprojekt. Enligt den andra meningen i paragrafen ska en utredningsplan alltid utarbetas i projekt på vilka bedömningsförfarandet enligt 3 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) (nedan MKB-lagen) tillämpas. Exempel på sådana vägprojekt är enligt bilaga 1 till lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning byggande av motorvägar eller motortrafikleder, anläggande av en ny, minst tio kilometer lång sammanhängande väg med fyra eller flera körfält samt ny linjeföring eller breddning av en väg så att den sammanhängande vägsträcka med fyra eller flera körfält som härvid bildas är minst tio kilometer lång. Dessutom ska bedömningsförfarandet i enskilda fall tillämpas även på andra projekt än de som anges ovan, om de sannolikt föranleder betydande skadliga miljökonsekvenser som kan jämföras med konsekvenserna av de projekt som avses i förteckningen. NTM-centralen fattar beslutet om tillämpning av bedömningsförfarandet på ett sådant projekt.

Planeringen av ett vägprojekt och beredningen av planen för trafikarrangemangen för en landsväg sker i allmänhet samtidigt. Den som ansvarar för vägprojektet ska se till att ett bedömningsprogram och en konsekvensbeskrivning enligt MKB-lagen utarbetas. Enligt 17 § 1 mom. i landsvägslagen ska en utredningsplan och en vägplan grunda sig på en sådan plan med rättsverkningar som avses i markanvändnings- och bygglagen och i vilken landsvägens sträckning och dess förhållande till övrig områdesanvändning har klarlagts. Planens bindande styrande effekt betonas i 17 § 2 mom. enligt vilket en utredningsplan inte får godkännas i strid med en landskapsplan eller i strid med en generalplan med rättsverkningar.

Med anledning av planens bindande styrande effekt föreligger ingen skyldighet att utarbeta en utredningsplan för ett vägprojekt i sådana fall där vägens sträckning och dess verkningar redan i tillräcklig mån har avgjorts i en detaljplan eller i en generalplan med rättsverkningar. Om detta föreskrivs i den första meningen i 18 §. Det föreslås att skyldigheten enligt den andra meningen i 18 § att utarbeta en utredningsplan för alla projekt som kräver ett bedömningsförfarande enligt MKB-lagen ska lindras i syfte att förenkla förfarandena och betona planens bindande styrande effekt på vägprojektet. Enligt förslaget behöver en utredningsplan inte utarbetas om det med anledning av vägprojektets natur och planeringssituationen inte finns något behov av att utarbeta en utredningsplan. Det är i dessa situationer fråga om en sådan typ av projekt att den information som fås via den övriga planeringen, såsom planläggningen och utarbetandet av vägplanen samt bedömningen av projektets konsekvenser (inklusive MKB-förfarandet) är tillräcklig med hänseende till planeringen och genomförandet av projektet. Ett exempel på ett sådant projekt som omfattas av MKB-förfarandet är förbättring av en motorväg, då linjeföringen av vägen inte ändras i någon betydande grad. Konsekvenserna av ändringen kan på ett tillräckligt sätt utredas genom planläggningen, i samband med MKB-förfarandet och vid utarbetandet av vägplanen, och med tanke på planeringen eller konsekvensbedömningen finns det inget behov av en utredningsplan.

Enligt förslaget ska det bedömningsförfarande enligt MKB-lagen som gäller vägprojekt bibehållas oförändrat och den i den gällande lagen avsedda skyldigheten att utarbeta en utredningsplan avskaffas i sådana fall där det med anledning av projektets natur och den övriga planeringen inte finns något behov av att utarbeta en utredningsplan. Det innebär att ett vägprojekt kan genomföras i enlighet med planen och konsekvensbeskrivningen, samt det utlåtande som kontaktmyndigheten har gett om den, genom att vägplanen om projektet godkänns utan någon utredningsplanfas.

29 §. Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. I paragrafen föreskrivs det om på vilket sätt förfarandet vid miljökonsekvensbedömning enligt MKB-lagen ska beaktas vid godkännandet av utrednings- och vägplaner. Det föreslås att de nödvändiga ändringar som föranleds av revideringen av MKB-direktivet och MKB-lagen görs i paragrafen.

Enligt förslaget ska paragrafens 1 mom. innehålla en informativ hänvisning till skyldigheten enligt MKB-lagen att foga en konsekvensbeskrivning enligt MKB-lagen och kontaktmyndighetens utlåtande om denna till en plan som gäller ett vägprojekt.

I paragrafens 2 mom. hänvisas till den reviderade MKB-lagens bestämmelser om beaktande av bedömningsförfarandet och den motiverade slutsatsen i beslutet om godkännande, den motiverade slutsatsens aktualitet samt anteckning av uppgifterna om den motiverade slutsatsen i beslutet om godkännande.

Inga ändringar föreslås i paragrafens 3 mom.

[Det föreslås att paragrafen ska innehålla ett 4 mom., där det föreskrivs om de nya krav på beslutets innehåll som följer av det reviderade MKB-direktivet. Landsvägslagen innehåller ingen bestämmelse om vad ett beslut ska innehålla, utan vid godkännande ska förvaltningslagens bestämmelser om innehållet och motiveringen av beslut iakttas. I det nya 4 mom. förutsätts att den information som fåtts genom samrådsförfaranden och dess inverkan på beslutet om godkännande ska framgå av beslutet. Vidare ska det i beslutet antecknas vilka åtgärder som har föreslagits i syfte att förebygga eller minska projektets skadliga miljökonsekvenser.]

1.11 Banlagen

11 §. Utredningsplan. I paragrafen föreskrivs det om när en utredningsplan ska utarbetas om ett banprojekt. Enligt den andra meningen i paragrafen ska en utredningsplan alltid utarbetas inom projekt på vilka bedömningsförfarandet enligt 3 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas. Exempel på sådana järnvägsprojekt är enligt bilaga 1 till lagen om miljökonsekvensbedömning anläggande av järnvägar avsedda för fjärrtrafik. Dessutom kan NTM-centralen besluta att bedömningsförfarandet ska tillämpas även på andra järnvägsprojekt, om de sannolikt föranleder betydande skadliga miljökonsekvenser som kan jämföras med konsekvenserna av de projekt som avses i förteckningen. Det föreslås att en ny bestämmelse tas in i paragrafen enligt vilken en utredningsplan inte behöver utarbetas endast på den grund att förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på projektet, såvida inte annat följer av projektets natur och de krav som ställs på planeringen och konsekvensbedömningen. Eftersom en ändring med samma innehåll föreslås i 18 § i landsvägslagen hänvisas här till motiveringen till den paragrafen.

24 §. Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. I paragrafen föreskrivs det om på vilket sätt förfarandet vid miljökonsekvensbedömning enligt MKB-lagen ska beaktas vid godkännandet av utrednings- och järnvägsplaner. Det föreslås att de nödvändiga ändringar som föranleds av revideringen av MKB-direktivet och MKB-lagen görs i paragrafen.

Enligt förslaget ska paragrafens 1 mom. innehålla en informativ hänvisning till skyldigheten enligt MKB-lagen att foga en konsekvensbeskrivning enligt den lagen och kontaktmyndighetens motiverade slutsats om projektets betydande miljökonsekvenser till en plan som gäller ett vägprojekt.

I paragrafens 2 mom. hänvisas till den reviderade MKB-lagens bestämmelser om beaktande av bedömningsförfarandet och den motiverade slutsatsen i beslutet om godkännande, behovet

av att komplettera den motiverade slutsatsen samt anteckning av uppgifterna om kontaktmyndighetens motiverade slutsats i beslutet om godkännande.

Inga ändringar föreslås i paragrafens 3 mom.

Det föreslås att paragrafen ska innehålla ett 4 mom., där det föreskrivs om de nya krav på beslutets innehåll som följer av det reviderade MKB-direktivet. Landsvägslagen innehåller ingen bestämmelse om vad ett beslut ska innehålla, utan vid godkännande ska förvaltningslagens bestämmelser om innehållet och motiveringen av beslut iakttas. I det nya 4 mom. förutsätts att den information som fåtts genom samrådsförfaranden och dess inverkan på beslutet om godkännande ska framgå av beslutet.

1.12 Luftfartslagen

79 §. I paragrafens 3 mom. föreskrivs det bland annat om på vilket sätt en miljökonsekvensbedömning enligt MKB-lagen ska beaktas vid handläggningen av tillstånd till byggande av en flygplats eller något annat område som tjänar luftfart. Det föreslås att de nödvändiga ändringar som föranleds av revideringen av MKB-direktivet och MKB-lagen görs i paragrafen.

Enligt förslaget ska det i paragrafens 3 mom. tas in en informativ hänvisning till den i MKB-lagen angivna skyldigheten att foga en konsekvensbeskrivning enligt MKB-lagen och kontaktmyndighetens motiverade slutsats till en ansökan som gäller byggande. Till paragrafens 3 mom. fogas också en hänvisning till den reviderade MKB-lagens bestämmelser om beaktande av bedömningsförfarandet och den motiverade slutsatsen i beslutet om godkännande, den motiverade slutsatsens aktualitet samt offentligt framläggande av kontaktmyndighetens utlåtande.

1.13 Lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter

5 §. Enligt den gällande paragrafens 4 mom. ska det till en ansökan om inlösningstillstånd som gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning fogas en konsekvensbeskrivning enligt den lagen. Det föreslås att paragrafen ändras så att också kontaktmyndighetens motiverade slutsats ska fogas till ansökningshandlingarna. Om det vid behandlingen av inlösningstillståndsärendet framkommer att slutsatsen inte längre är aktuell ska tillståndsmyndigheten bereda kontaktmyndigheten tillfälle att komplettera slutsatsen. Vid kompletteringen av den motiverade slutsatsen iakttas lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Slutsatsen kan behöva kompletteras till exempel i en sådan situation där projektet eller projektområdets miljö har förändrats så att konsekvenserna av projektet avviker från de konsekvenser som uppskattades i samband med att slutsatsen sammanställdes. På motsvarande sätt kan ny insikt om projektets konsekvenser vara en orsak till att slutsatsen behöver kontrolleras.

Vid bedömningen av skyldigheten att kontrollera slutsatsen ska det beaktas att miljörelaterade aspekter kan ges begränsad betydelse i ett inlösningsförfarande. I synnerhet i fråga om sådana projekt vilkas miljökonsekvenser beaktas till exempel i samband med förhandstillsynsförfarandena enligt miljöskyddslagen eller gruvlagen gäller behoven av att komplettera slutsatsen främst de förfaranden som styr det sätt på vilket projektet genomförs.

7 §. I 7 § i inlösningslagen föreskrivs det om vad ansökan om inlösningstillstånd ska innehålla. I 7 § i inlösningslagen konstateras att när en ansökan om inlösningstillstånd görs ska en sådan utredning som krävs för avgörandet av inlösningstillståndsärendet företas. Den sökande ska förete en utredning om behovet av inlösen och bl.a. ägarförhållandena och planläggningssituationen inom området. Kraven på tillståndsansökans innehåll är allmänna, och därför föreslås i paragrafen ett nytt 4 mom. som innehåller ett bemyndigande för statsrådet att genom

förordning utfärda närmare bestämmelser om innehållet i ansökan om inlösningstillstånd och de handlingar som ska fogas till denna.

9 §. Det föreslås att bestämmelser om tillkännagivande i elektronisk form tas in i paragrafens 1 mom. Enligt den gällande paragrafen ska informationen om ansökan om inlösningstillstånd delges ägare och innehavare av det område som ska inlösas som bevislig delgivning och i 8 § 2 mom. i inlösningslagen avsedda parter som vanlig delgivning. Delgivning till andra parter verkställs genom offentlig kungörelse på kommunens anslagstavla. Det föreslås att bestämmelser om tillkännagivande på internet fogas till momentet. Skyldigheten om tillkännagivande gäller projekt som förutsätter en miljökonsekvensbedömning. En sådan kungörelse ska publiceras förutom på kommunens anslagstavla även på kommunens webbplats.

Det föreslås att ett nytt 5 mom. tas in i paragrafen och att det ska innehålla ett bemyndigande för statsrådet att utfärda närmare bestämmelser om vilka uppgifter som ska nämnas i kungörelsen. Uppgifterna ska gälla bland annat den sökande, projektet, dess läge och konsekvenser, framläggande av ansökningshandlingarna till påseende och hörande av allmänheten.

10 §. Inga ändringar föreslås i paragrafens 1 mom. Enligt förslaget tas ett nytt 2 mom. in i paragrafen, varvid de gällande 2 och 3 mom. blir 3 mom. och ett nytt 4 mom.

Enligt det föreslagna nya 2 mom. ska ändamålet med ansökan förklaras i beslutet. Ansökan kan också fogas till beslutet till den del det är nödvändigt. Eftersom beslutet om inlösningstillstånd redan innehåller dessa uppgifter utvidgar den föreslagna ändringen till denna del inte gällande praxis. Det föreslås att momentet också ska innehålla bestämmelser om skyldigheten att i beslutet inkludera kontaktmyndighetens motiverade slutsats och ett sammandrag av resultaten av de höranden som ordnats i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Den gällande inlösningslagen innehåller inga specialbestämmelser om beaktande av en miljökonsekvensbedömning, utan inlösningslagen bygger till denna del på de allmänna bestämmelserna i 13 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Enligt förslaget ska den allmänna skyldigheten att motivera ett beslut kompletteras i 10 § i inlösningslagen med bestämmelser om på vilket sätt den motiverade slutsatsen och resultaten av hörandena enligt 18, 21 och 28 § har beaktats.

1.14 Lagen om inlösningstillstånd för vissa projekt som påverkar användningen av miljön

2 §. Tillämpningsområde. Det föreslås att 2 §, som definierar lagens tillämpningsområde, utvidgas. Enligt den föreslagna nya 3 punkten förutsätter ett projekt inlösningstillstånd då det är fråga om en kraftledning med en spänning av minst 110 kilovolt eller en gränsöverskridande rörledning för transport av gas, om projektet med stöd av 3 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) ska genomgå en miljökonsekvensbedömning.

För byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt förutsätts enligt 14 § i elmarknadslagen (588/2013) ett projekttillstånd som beviljas av Energimarknadsverket. Om det är fråga om en elledning som sträcker sig över riksgränsen avgörs tillståndsärendet av ministeriet. Av tillståndsbeslutet ska det framgå på vilket sätt bedömningen enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) har beaktats. En förutsättning för att projekttillstånd ska beviljas är enligt 16 § i elmarknadslagen att elledningen behövs för att trygga elöverföringen. En förutsättning för att projekttillstånd ska beviljas för en elledning som överskrider riksgränsen är dessutom att byggandet av elledningen också i övrigt är ändamålsenligt med tanke på utvecklingen och ömsesidigheten på elmarknaden. Eftersom

det inte bestäms i projekttillståndet var elledningen ska dras styr projekttillståndet inte projektets genomförande och dess miljökonsekvenser.

Byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt förutsätter i praktiken nästan alltid ett inlösningsförfarande för att de områden som behövs för projektets genomförande ska kunna förvärfvas, och den sökande ska till ansökningshandlingarna bifoga en miljökonsekvensbeskrivning på det sätt som fastställs i 5 § i inlösningslagen. Vid prövning av inlösningsstillstånd är det fråga om att bedöma huruvida ett allmänt behov föreligger, dvs. huruvida den sökande kan beviljas nyttjanderätt till en annans egendom eller i sista hand rätt att lösa in en annans egendom för genomförandet av ett projekt. Vid inlösningsstillståndsförfarandet bestäms inte i detalj hur projektet ska genomföras, men i bedömningen av det allmänna behovet kan det i begränsad omfattning också beaktas vilka miljökonsekvenser projektet har. Det föreslås att elmarknadslagen ändras så att miljökonsekvensbedömningen inte längre ska beaktas vid projekttillståndsprövning enligt 14 § i elmarknadslagen. I projekt för byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt ska således miljökonsekvensbedömningen i fortsättningen beaktas vid inlösningsstillståndsförfarandet i stället för projekttillståndsförfarandet enligt elmarknadslagen.

Enligt 6 kap. 5 § i naturgasmarknadslagen (508/2000) ska för byggande av ett överföringsrör som överskrider landets gräns ett projekttillstånd sökas hos arbets- och näringsministeriet. En förutsättning för att tillstånd ska beviljas är att byggandet av ett överföringsrör som överskrider landets gräns är ändamålsenligt med tanke på utvecklingen och ömsesidigheten på naturgasmarknaden. Då tillstånd beviljas ska projektets betydelse för den inre naturgasmarknaden beaktas. Tillståndet kan förenas med sådana villkor som ska anses nödvändiga med tanke på förutsättningarna för tillstånd, men i tillståndet bestäms inte var överföringsröret ska dras. Om en ansökan gäller ett sådant projekt som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) ska till ansökan fogas en konsekvensbeskrivning enligt den lagen innan beslut om projektet fattas. Av tillståndsbeslutet ska framgå på vilket sätt en bedömning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har beaktats.

På samma sätt som ett projekttillstånd enligt elmarknadslagen styr inte heller ett projekttillstånd enligt naturgasmarknadslagen projektets genomförande och miljökonsekvenser. Projektet enligt 6 kap. 5 § i naturgasmarknadslagen är av en sådan typ att de nästan alltid kräver att de rättigheter som behövs för utnyttjandet av ett område skaffas genom inlösningsförfarande. Det föreslås att naturgasmarknadslagen ändras så att miljökonsekvensbedömningen inte längre ska beaktas vid projekttillståndsprövning enligt 6 kap. 5 § i naturgasmarknadslagen. I projekt för byggande av ett gränsöverskridande gasrör ska således miljökonsekvensbedömningen i fortsättningen beaktas vid inlösningsstillståndsförfarandet i stället för projekttillståndsförfarandet enligt naturgasmarknadslagen.

4 a §. Hörande av allmänheten. I inlösningsstillståndsärenden har den berörda partens yttranderätt traditionellt utnyttjats av ägarna och innehavarna av den fasta egendom eller de särskilda rättigheter som tillståndsansökan gäller samt av lagstadgade myndigheter. Andra parter har inte ansetts ha något rättsligt intresse som måste bevakas i ett inlösningsärende, eftersom det genom inlösningsstillståndet i regel inte avgörs huruvida projektet kan tillåtas eller hur det ska genomföras utan enbart huruvida den sökande kan beviljas rätt att lösa in den nyttjanderätt som projektet kräver eller lösa in äganderätten till området i fråga.

Inlösningsstillståndet kan emellertid ha en liknande betydelse som ett projekttillstånd i vissa situationer. I allmänhet är det fråga om småskaliga eller med avseende på miljökonsekvenserna ringa projekt. Till exempel byggande av sådana elledningar eller naturgasrör som avses i 2 § i inlösningslagen förutsätter inte sådana miljörelaterade tillstånd där det bedöms som en helhet huruvida projektet ska tillåtas och hur det ska genomföras. I dessa situationer är inlösningsstill-

ståndet det enda myndighetsbeslutet som fattas om genomförandet av projektet. I rättspraxis (se HFD:2011:49 och HFD:2016:10) har det i en sådan situation ansetts att också en annan part än de parter som avses i 8 § i inlösningslagen har besvärsmålsrätt.

Enligt 5 § i inlösningslagen har en registrerad förening eller stiftelse vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivselen i boendemiljön och som verkar på det område som projektet avser rätt att anföra besvär över inlösningsstillstånd som meddelats för projekt som avses i 2 § i inlösningslagen. På basis av denna bestämmelse kan en förening anses ha rätt att framställa anmärkningar också redan i ett tidigare skede, dvs. vid inlösningsstillståndsförfarandet. Rättsläget är dock oklart eftersom det inte finns någon bestämmelse om detta. Enligt artikel 6.4 i MKB-direktivet ska den berörda allmänheten få möjlighet att delta i beslutsprocesser på miljöområdet och ska för detta ändamål ha rätt att yttra sig till den eller de ansvariga myndigheterna. I förtydligande syfte föreslås att en ny 4 a § tas in i lagen, enligt vilken också andra än de berörda parterna och myndigheterna ska ges möjlighet att framföra åsikter i frågan. Bestämmelsen gäller endast sådana projekt som avses i lagens 2 §, inte inlösningsstillstånd enligt inlösningslagen i allmänhet. Genom bestämmelsen ändras inte kretsen av dem som enligt 5 § har rätt att söka ändring.

5 §. Sökande av ändring. Hänvisningen i paragrafens 2 mom. ändras så att den motsvarar den föreslagna ändrade 10 § i inlösningslagen.

1.15 Elmarknadslagen

14 §. Projekttillstånd för byggande av högspänningsledning. För byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt krävs ett projekttillstånd som beviljas av Energimarknadsverket. Om det är fråga om en elledning som sträcker sig över riksgränsen avgörs tillståndsärendet av ministeriet. Det föreslås att den sista meningen i paragrafens 3 mom. stryks. Enligt momentet ska det av tillståndsbeslutet framgå på vilket sätt en bedömning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har beaktats.

En förutsättning för att projekttillstånd ska beviljas är enligt 16 § i elmarknadslagen att elledningen behövs för att trygga elöverföringen. En förutsättning för att projekttillstånd ska beviljas för en elledning som överskrider riksgränsen är dessutom att byggandet av elledningen också i övrigt är ändamålsenligt med tanke på utvecklingen och ömsesidigheten på elmarknaden. Eftersom det i projekttillståndet inte bestäms var elledningen ska dras, styr projekttillståndet inte ens delvis uppkomsten av sådana konsekvenser som avses i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt förutsätter i praktiken nästan alltid ett inlösningsförfarande för att de områden som behövs för projektets genomförande ska kunna förvärfvas, och den sökande ska till ansökningshandlingarna bifoga en miljökonsekvensbeskrivning på det sätt som fastställs i 5 § i inlösningslagen. Vid förfarandet för inlösningsstillstånd analyseras de miljömässiga villkoren för projektet som en del av tillståndsprövningen. Att upplösa sambandet mellan förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och projekttillståndet enligt 14 § i elmarknadslagen skulle innebära att det inte längre finns någon formell skyldighet att beakta bedömningsförfarandet i dessa projekt. Följaktligen ska det enligt förslaget föreskrivas att sådana projekt som förutsätter en miljökonsekvensbedömning enligt prövning i stället ska behandlas som projekt som förutsätter regelmässigt inlösningsstillstånd, vilket görs genom en utvidgning av 2 §, som definierar tillämpningsområdet för lagen om inlösningsstillstånd för vissa projekt som påverkar användningen av miljön.

15 §. *Ansökan om projekttillstånd.* Det föreslås att paragrafens bestämmelse om att en miljökonsekvensbeskrivning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska fogas till en ansökan som gäller ett projekt som avses i den lagen stryks, eftersom den är onödig.

1.16 Naturgasmarknadslagen

6 kap. Tillstånd och anmälningar

6 §. Det föreslås att 2 och 3 mom. i paragrafen stryks. I dessa moment föreskrivs det om att en konsekvensbeskrivning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska fogas till ansökan om projekttillstånd och att en bedömning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska beaktas i tillståndsbeslutet.

Enligt 6 kap. 5 § i naturgasmarknadslagen ska för byggande av ett överföringsrör som överskrider landets gräns ett projekttillstånd sökas hos arbets- och näringsministeriet. En förutsättning för att tillstånd ska beviljas är att byggandet av ett överföringsrör som överskrider landets gräns är ändamålsenligt med tanke på utvecklingen och ömsesidigheten på naturgasmarknaden. Då tillstånd beviljas ska projektets betydelse för den inre naturgasmarknaden beaktas. Tillståndet kan förenas med sådana villkor som ska anses nödvändiga med tanke på förutsättningarna för tillstånd, men i tillståndet bestäms inte var överföringsröret ska dras.

På samma sätt som ett projekttillstånd enligt elmarknadslagen styr inte heller ett projekttillstånd enligt naturgasmarknadslagen uppkomsten av sådana konsekvenser som avses i förfarandet för miljökonsekvenser.

Projekten enligt 6 kap. 5 § i naturgasmarknadslagen är av en sådan typ att de nästan alltid kräver att de rättigheter som behövs för utnyttjandet av ett område skaffas genom inlösningsförfarande. Det föreslås därför att det i lagen om inlösningsstillstånd för vissa projekt som påverkar användningen av miljön tas in en bestämmelse enligt vilken en gränsöverskridande rörledning för transport av gas förutsätter ett inlösningsstillstånd, om projektet med stöd av 3 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska genomgå en miljökonsekvensbedömning.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Genomförandet av det reviderade MKB-direktivet och de övriga ändringarna som föreslås i regeringens proposition påverkar också innehållet i den förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning som ska utfärdas av statsrådet.

Det föreslås att den projektförteckning som ingår i den gällande förordningens 6 § och prövningsgrunderna för tillämpning av bedömningsförfarandet i enskilda fall i förordningens 7 § flyttas så att de bildar en bilaga till MKB-lagen.

I artikel 4.4 i det reviderade direktivet och bilaga IIA till direktivet har den projektansvariga ålagts en ny skyldighet att lämna uppgifter om projektet och dess konsekvenser till myndigheten då det ska fattas beslut om MKB-förfarandets nödvändighet i ett enskilt fall. Dessa uppgifter ska bestå bland annat av en projektbeskrivning, miljöaspekter som sannolikt påverkar projektet samt en beskrivning av de betydande miljökonsekvenser som projektet kan antas ha. Det föreslås att de uppgifter som krävs i bilaga IIA ska regleras genom förordning.

I det reviderade direktivet regleras kraven på miljökonsekvensbedömningens innehåll i artikel 5.1 i MKB-direktivet och närmare i bilaga IV. Bilagans upplägg har ändrats och innehållskraven har utvidgats, fördjupats och åskådliggjorts genom exempel. Syftet är dock att innehållskraven i bilagan ska tillämpas från fall till fall med beaktande av projektets särskilda egen-

skaper och den miljö som sannolikt påverkas av projektet. Bilagans omfattande innehåll framhäver bedömningsprogramfasens betydelse när det gäller att avgränsa konsekvensbedömningen. Miljökonsekvensbedömningen fokuseras i fortsättningen sannolikt på betydande miljökonsekvenser, eftersom dessa uppgifter behövs för sammanställandet av den motiverade slutsatsen om projektets betydande miljökonsekvenser. Det bör noteras att konsekvensbedömningen måste täcka även sådana konsekvenser som fortfarande är osäkra då bedömningen inleds och som ska utredas närmare under miljökonsekvensbedömningens gång.

Statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska utfärdas som en helt ny förordning. Kraven på bedömningsprogrammets och konsekvensbedömningens innehåll i MKB-förordningen ska innefatta en förpliktelse att lämna uppgifter om dem som har sammanställt dessa handlingar och om deras behörighet, så att kontaktmyndigheten kan bedöma deras sakkunnighet och uttrycka sin åsikt om dess tillräcklighet.

Det föreslås att MKB-förordningen ska ändras också i fråga om myndigheternas uppgifter.

Lagen ska innehålla följande bemyndiganden att utfärda förordning:

Enligt 3 § i MKB-lagen kan närmare bestämmelser om projektets egenskaper och lokalisering samt konsekvensernas karaktär utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt MKB-lagens 10 § föreskrivs det närmare om behörighetsfördelningen mellan kontaktmyndigheterna genom förordning av statsrådet.

Enligt MKB-lagens 12 § föreskrivs det närmare om de uppgifter som den projektansvariga ska lämna till myndigheten genom förordning av statsrådet.

Enligt MKB-lagens 16 § föreskrivs det närmare om bedömningsprogrammets innehåll genom förordning av statsrådet.

Enligt MKB-lagens 17 § föreskrivs det närmare om innehållet i kungörelsen om bedömningsprogrammet genom förordning av statsrådet.

Enligt MKB-lagens 19 § föreskrivs det närmare om konsekvensbeskrivningens innehåll?? genom förordning av statsrådet.

Enligt MKB-lagens 20 § föreskrivs det närmare om innehållet i kungörelsen om konsekvensbeskrivningen genom förordning av statsrådet.

Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning innefattar en möjlighet att genomföra MKB-förfarandet som en del av ett förfarande enligt någon annan lag. MKB-förfarandet kan genomföras via planläggningen. Det föreslås att 9 och 132 § i markanvändnings- och bygglagen ska innehålla bemyndiganden att utfärda förordning.

3 Ikraftträdande

MKB-direktivet ska sättas i kraft på nationell nivå senast den 16 maj 2017. Av denna anledning föreslås det att lagarna träder i kraft senast den 16 maj 2017.

I lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning föreskrivs om behandlingen av ärenden som är anhängiga när lagen träder i kraft. Även lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program, markanvändnings- och bygglagen, naturvårdslagen, miljöskyddslagen, vattenlagen, marktäcktslagen, gruvlagen, kärnenergilagen, landsvägslagen

gen, banlagen, luftfartslagen och lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter ska innehålla en bestämmelse om de situationer där projektets miljökonsekvenser har bedömts i enlighet med den lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning som föreslås bli upphävd.

4 Förhållande till grundlagen och behandlingsordning

Den föreslagna lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning är en central författning om miljöskydd som har beröringspunkter med flera andra miljörelaterade lagar. De viktiga grundläggande fri- och rättigheterna som anknyter till den föreslagna lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning är ansvaret för miljön enligt 20 § 1 mom. i grundlagen, vars och ens rätt att påverka enligt 20 § 2 mom. och rättsskyddet enligt 21 § 1 mom. En betydande helhet ur grundlagssynvinkel är i synnerhet beaktandet av laglighetsprincipen enligt grundlagens 80 § i lagens grundläggande bestämmelser och bemyndiganden att utfärda förordning.

Grundlagsutskottet (GrUB 25/1994 rd) har ställt upp följande krav för inskränkningar i de grundläggande fri- och rättigheterna: inskränkningarna bör bygga på lagar som stiftats av riksdagen; inskränkningarna ska vara noga avgränsade och tillräckligt exakt definierade; grunderna för inskränkningar ska vara acceptabla med avseende på komplexet av grundläggande fri- och rättigheter och dikterade av något tungt vägande samhälleligt skäl; det kan inte genom vanlig lag föreskrivas om en inskränkning av kärnan i en grundläggande fri- eller rättighet; inskränkningarna bör vara nödvändiga för att uppnå ett acceptabelt syfte och i sin omfattning stå i rätt proportion till det rättsgoda som de grundläggande fri- och rättigheterna skyddar och till det samhälleliga intresse som ligger bakom inskränkningen; inskränkningar i grundläggande fri- och rättigheter kräver ett adekvat rättsskydd, och inskränkningarna får inte stå i strid med Finlands internationella förpliktelser när det gäller de mänskliga rättigheterna.

Ansvar för miljön

Enligt 20 § 1 mom. i grundlagen bär var och en ansvar för naturen och dess mångfald samt för miljön och kulturarvet. Det ansvar för miljön som avses i bestämmelsen (de grundläggande fri- och rättigheterna i fråga om miljön) konkretiseras i materiell lagstiftning. Bestämmelsen tillämpas såväl på åtgärder för att hindra att miljön förstörs eller förorenas som på aktiva åtgärder som gynnar naturen.

I bestämmelsen uttrycks människornas helhetsansvar för att bedriva ekonomisk och samhälls-lik verksamhet enligt principer som säkerställer att den levande och döda naturens mångfald bevaras (se RP 309/1993 rd., s. 66/II). Syftet med den föreslagna lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning är att främja bedömningen och ett enhetligt beaktande av miljökonsekvenser vid planering och beslutsfattande som påverkar miljön och samtidigt öka allas tillgång till information och deras möjligheter till deltagande. Bestämmelserna i den föreslagna lagen är således av central betydelse när det gäller att trygga tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna i fråga om miljön.

Bestämmelser om MKB-lagens syften och bestämmelser som är viktiga med tanke på grundlagen finns särskilt i den föreslagna lagens 1 kap., som innehåller allmänna bestämmelser, i 2 kap., som gäller beslut om tillämpning av bedömningsförfarandet, i 4 kap., som gäller beaktandet av bedömningen i tillståndsförfarandet och tillståndet samt i 6 kap., som innehåller olika bestämmelser. De föreslagna bestämmelserna uppfyller de målsättningar som anges i 20 § 1 mom. i grundlagen, och därför anses det inte vara nödvändigt att avvika från vanlig lagstiftningsordning.

Medborgarnas deltagande

Enligt 20 § 2 mom. i grundlagen ska det allmänna verka för att var och en har möjlighet att påverka beslut i frågor som gäller den egna livsmiljön. När det gäller miljöskyddsfrågor bygger myndigheternas beslutsförfarande i stort sett antingen på bestämmelserna i miljöskyddslagen eller på lagstiftningen om allmänt förvaltningsförfarande. Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning är inom referensramen för miljörelaterat beslutsfattande ett förfarande som säkerställer medborgarnas deltagningsmöjligheter. Den föreslagna lagen innehåller således framför allt bestämmelser som är avsedda att trygga medborgarnas rätt att delta.

Bestämmelser om den föreslagna lagens syfte finns i dess 1 §. Bestämmelser om bedömningsförfarandets förlopp ingår i 3 kap. i den föreslagna lagen. Viktiga bestämmelser i 3 kap. med avseende på medborgarnas deltagande är 17 §, som gäller hörandet om bedömningsprogrammet samt 20 §, som gäller hörandet om konsekvensbeskrivningen.

Ytterligare bestämmelser som är viktiga med avseende på medborgarnas deltagande finns i 4 kap. i den föreslagna lagen (beaktande av bedömningen i tillståndsförfarandet och tillståndet) och i 33 § (besvärsmålsrätt med anledning av att bedömningen saknas eller är bristfällig). De föreslagna bestämmelserna tryggar de målsättningar som anges i 20 § i grundlagen, och därför anses det inte vara nödvändigt att avvika från vanlig lagstiftningsordning.

Rättsskydd

Enligt 21 § 1 mom. i grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan.

Rätten att söka ändring i beslut som fattats med stöd av MKB-lagen regleras i 37 § i den föreslagna lagen. Vid sökande av ändring iakttas förvaltningsprocesslagen. Den behöriga förvaltningsdomstolen bestäms enligt 12 § i förvaltningsprocesslagen, dock så att om besvären gäller ett beslut av en närings-, trafik- och miljöcentral, är den behöriga förvaltningsdomstolen den förvaltningsdomstol inom vars domkrets huvuddelen av projektet eller verksamheten i fråga är belägen.

Besvärsmålsrätten fastställs enligt förvaltningsprocesslagen. Dessutom har en närings-, trafik- och miljöcentral rätt att söka ändring genom besvär i ett beslut genom vilket en förvaltningsdomstol har upphävt ett beslut som närings-, trafik- och miljöcentralen har fattat med stöd av 13 §.

Bemyndiganden att utfärda förordning

Regleringen av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning grundar sig i förslaget delvis på en delegering av lagstiftningsbehörighet. Den föreslagna lagen innehåller bemyndiganden, med stöd av vilka mer detaljerade bestämmelser än de allmänna grundläggande bestämmelserna i den föreslagna lagen kan utfärdas gällande bedömningsprogrammets och konsekvensbeskrivningens innehåll och struktur samt innehållet i kungörelserna om bedömningsprogrammet och konsekvensbeskrivningen. Denna reglering ska bedömas utgående från 80 § i grundlagen.

Dessutom har den projektförteckning som tidigare funnits i förordningen och som anger vilka projekt som i regel måste genomgå en miljökonsekvensbedömning fogats till den föreslagna lagen som bilaga 1 på basis av 80 § i grundlagen.

Enligt 80 § i grundlagen kan statsrådet utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i lag. Genom lag ska dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter. Enligt grundlagsutskottets praxis ska de bemyndiganden som hänför sig till utfärdande av förordning och delegering av lagstiftningsbehörighet vara tillräckligt exakta och noggrant avgränsade. Det ska klart framgå av lagen vilka frågor det är meningen att ska regleras genom förordning. Även då förutsätts att grunderna för rättigheterna och skyldigheterna regleras genom lag.

De bemyndiganden att utfärda förordning som finns i den föreslagna lagen ingår i lagens 1-3 kap.

Bemyndigandena att utfärda förordning anses inte orsaka något behov av att avvika från vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Syfte

Syftet med denna lag är att främja miljökonsekvensbedömningen och ett enhetligt beaktande av bedömningen vid planering och beslutsfattande och samtidigt öka tillgången till information och möjligheterna att delta.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *miljökonsekvenser* de direkta och indirekta verkningar som ett projekt eller en verksamhet medför i Finland och utanför finskt territorium för

- a) befolkningen samt för människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel,
- b) marken, jorden, vattnet, luften, klimatet, växtligheten samt för organismer och för naturens mångfald, särskilt för de arter och naturtyper som skyddats med stöd av rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG om bevarande av vilda fåglar,
- c) samhällsstrukturen, de materiella tillgångarna, landskapet, stadsbilden och kulturarvet,
- d) utnyttjande av naturresurserna, samt för
- e) växelverkan mellan de faktorer som nämns i underpunkterna a–d,

2) *förfarandet vid miljökonsekvensbedömning* ett förfarande enligt 3 kap. där man identifierar, utreder och beskriver de betydande miljökonsekvenser som vissa projekt kan antas medföra samt hör myndigheter och dem vars förhållanden eller intressen kan påverkas av projektet liksom även sammanslutningar och stiftelser vars verksamhetsområde kan beröras av konsekvenserna av projektet,

3) *program för miljökonsekvensbedömning* en plan som den projektansvarige har uppgjort för behövliga utredningar och arrangemangen för förfarandet vid miljökonsekvensbedömning,

4) *miljökonsekvensbeskrivning* en handling som utarbetas av den projektansvarige och som innehåller uppgifter om projektet och dess alternativ samt en enhetlig bedömning av de betydande miljökonsekvenser dessa kan antas medföra,

5) *projektansvarig* den som driver verksamheten eller annars är ansvarig för beredningen eller genomförandet av ett projekt som avses i denna lag,

6) *kontaktmyndighet* en myndighet som ser till att förfarandet vid miljökonsekvensbedömning genomförs,

7) *deltagande* växelverkan vid miljökonsekvensbedömning mellan den projektansvarige, kontaktmyndigheten och andra myndigheter, dem vars förhållanden eller intressen kan påverkas av projektet samt sammanslutningar och stiftelser vars verksamhetsområde kan beröras av konsekvenserna av projektet,

8) *motiverad slutsats* den motiverade slutledning om projektets betydande miljökonsekvenser som kontaktmyndigheten har gjort utgående från miljökonsekvensbeskrivningen och de åsikter och utlåtanden som har getts om den, resultaten av internationellt hörande och kontaktmyndighetens egen analys,

9) *tillstånd* ett av en myndighet meddelat tillstånd till eller annat därmed jämförbart beslut om att ett projekt får genomföras.

3 §

Lagens tillämpningsområde och tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

Denna lag och förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på projekt och ändringar av projekt som kan antas medföra betydande miljökonsekvenser. I bilaga 1 anges vilka projekt och ändringar av projekt som ska bedömas vid förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Bedömningsförfarandet tillämpas dessutom i enskilda fall när ett projekt eller någon annan än i 1 mom. avsedd ändring av ett redan genomfört projekt kan antas medföra betydande miljökonsekvenser som, även med de sammantagna konsekvenserna av olika projekt, till sin natur och omfattning kan jämföras med konsekvenserna av projekt som avses i 1 mom.

När det bestäms om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska tillämpas i ett enskilt fall ska, utöver vad som föreskrivs i 2 mom., projektets egenskaper och lokalisering samt konsekvensernas karaktär beaktas. I bilaga 2 anges vilka faktorer som ska ligga till grund för beslutsfattandet. Närmare bestämmelser om projektets egenskaper och läge och dess konsekvensers natur kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Förhållande till annan lagstiftning och andra förfaranden

Vid tillämpningen av denna lag ska hänsyn tas till de utredningar om projektet och dess miljökonsekvenser som gjorts i andra sammanhang samt de utredningar samordnas som förutsätts i denna lag och i annan lagstiftning.

Särskilda bestämmelser gäller för användning av en miljökonsekvensbeskrivning som utredning enligt någon annan lag. Bestämmelser om användningen av en miljökonsekvensbeskrivning som en bedömning enligt 65 § i naturvårdslagen (1096/1996) finns i 4 mom. i den paragrafen.

5 §

Miljökonsekvensbedömning genom förfaranden enligt någon annan lag

Miljökonsekvenserna av ett projekt eller av ändringar av ett genomfört projekt som avses i 3 § 1 och 2 mom. i denna lag kan bedömas genom ett förfarande enligt någon annan lag i stället för genom ett förfarande vid miljökonsekvensbedömning, om konsekvenserna utreds på det sätt som avses i 15–21 och 23–24 § i denna lag. Bestämmelser om bedömningsförfarandet finns då i den lag enligt vilken miljökonsekvenserna kan bedömas på ovan avsett sätt.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på projekt som gäller kärnanläggningar enligt kärnenergilagen (990/1987).

Den projektansvarige kan i ett initiativ till kontaktmyndigheten föreslå att förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ersätts med ett förfarande enligt någon annan lag. Kontaktmyndigheten och den myndighet som ansvarar för förfarandet enligt den andra lagen kan komma överens om att miljökonsekvensbedömningen ska genomföras på det sätt som föreskrivs i den andra lagen, om förutsättningarna enligt 1 mom. uppfylls.

6 §

Myndighetssamarbete

De statliga och kommunala myndigheterna samt landskapsförbundet ska samarbeta för att genomföra förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och för att anpassa det till i andra lagar föreskrivna förfaranden avseende ett och samma projekt.

7 §

Projektansvarigas rätt att få information

En projektansvarig har rätt att av myndigheterna få uppgifter som de har och som behövs för miljökonsekvensbedömningen.

8 §

Förhandsöverläggning

Innan programmet för miljökonsekvensbedömning överlämnas eller under bedömningsförfarandets gång kan kontaktmyndigheten på eget initiativ eller på begäran av en annan myndighet som behandlar ärendet eller på begäran av den projektansvarige anordna en förhandsöverläggning i samarbete med den projektansvarige och de centrala myndigheterna. Förhandsöverläggningen har till syfte att främja hanteringen av den helhet av bedömnings-, planerings- och tillståndsförfaranden som krävs för ett projekt och informationsutbytet mellan den projektansvarige och myndigheterna samt att förbättra utredningarnas och dokumentens kvalitet och tillgänglighet och skapa smidigare förfaranden.

9 §

Lagens tillämpning inom Finlands ekonomiska zon

Denna lag tillämpas också i den ekonomiska zon som avses i 1 § i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004).

10 §

Kontaktmyndighet

Närings-, trafik- och miljöcentralen är kontaktmyndighet. I projekt som gäller kärnanläggningar enligt kärnenergilagen är det likväl arbets- och näringsministeriet som är kontaktmyndighet. Närmare bestämmelser om kontaktmyndighetens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om ett projekt är förlagt till flera än en närings-, trafik- och miljöcentralers verksamhetsområde, ska myndigheterna sinsemellan komma överens om vilken av centralerna som ska vara kontaktmyndighet för projektet.

Om oklarhet uppstår i fråga om kontaktmyndigheten eller om en närings-, trafik- och miljöcentral svarar för planeringen eller genomförandet av ett projekt, bestämmer miljöministeriet vilken av närings-, trafik- och miljöcentralerna som är kontaktmyndighet för projektet. Miljöministeriet ska i sitt beslutsfattande beakta projektets placering och närings-, trafik- och miljöcentralernas resurser samt säkerställa att ansvaret för planeringen och genomförandet av projektet har separerats från kontaktmyndighetens uppgifter så att myndighetens opartiskhet inte äventyras. I ett beslut som miljöministeriet fattat i saken får ändring inte sökas genom besvär.

2 kap.

Beslut om tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning i enskilda fall

11 §

Behörig myndighet

Närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om tillämpningen av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning på projekt som avses i 3 § 2 mom.

Om ett projekt är förlagt till flera än en närings-, trafik- och miljöcentralers verksamhetsområde eller om en närings-, trafik- och miljöcentral svarar för planeringen eller genomförandet av ett projekt, bestämmer miljöministeriet vilken av närings-, trafik- och miljöcentralerna som fattar beslutet. Miljöministeriet ska i sitt beslutsfattande beakta projektets placering och närings-, trafik- och miljöcentralernas resurser samt säkerställa att ansvaret för planeringen och genomförandet av projektet har separerats från den behöriga myndighetens uppgifter så att myndighetens opartiskhet inte äventyras. I ett beslut som miljöministeriet fattat i saken får ändring inte sökas genom besvär.

Arbets- och näringsministeriet fattar beslut enligt 1 mom. om projekt som gäller kärnenergilagningar enligt kärnenergilagen.

12 §

Uppgifter som krävs av den projektansvarige

För det beslutsfattande som avses i 11 § ska den projektansvarige lämna in en beskrivning av projektet och de betydande miljökonsekvenser projektet kan antas medföra till den behöriga myndigheten. Beskrivningen kan också innehålla uppgifter om projektets egenskaper samt om de planerade åtgärder som kommer att vidtas för att undvika eller förebygga betydande skadliga miljökonsekvenser som föranleds av projektet. Närmare bestämmelser om vilka uppgifter som den projektansvarige ska lämna till den behöriga myndigheten utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Beslut om tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning i enskilda fall

Innan beslutet fattas om behovet av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning i enskilda fall ska de berörda myndigheterna höras, om inte detta är uppenbart onödigt. I sådana fall där det inte krävs något förfarande vid miljökonsekvensbedömning ska det i beslutet också redogöras för projektets karaktäristiska egenskaper och särskilda åtgärder som enligt eventuell uppgift från den projektansvarige kommer att vidtas i syfte att undvika eller förebygga betydande skadliga miljökonsekvenser. Den behöriga myndigheten ska besluta om tillämpningen av förfarandet utan dröjsmål, dock senast en månad från det att myndigheten har fått tillräcklig information om projektet och dess miljökonsekvenser.

Beslutet ska delges den projektansvarige i enlighet med 60 § i förvaltningslagen (434/2003). Beslutet ska publiceras elektroniskt på den behöriga myndighetens webbplats, om inte annat följer av bestämmelserna om sekretess, och skickas för kännedom till berörda myndigheter och till den eventuella initiativtagaren. Dessutom ska beslutet utan dröjsmål och på det sätt som anges i lagen om offentliga kungörelser (34/1925) kungöras i minst 14 dagar på anslagstavlorna i kommunerna inom projektets sannolika influensområde. Det som i lagen om offentliga kungörelser föreskrivs om kungörande på anslagstavlor tillämpas på elektronisk publicering av kungörelser på kommunernas webbplatser.

3 kap.

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

14 §

Innehållet i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning enligt denna lag innefattar

- 1) utarbetande av ett program för miljökonsekvensbedömning och en miljökonsekvensbeskrivning,
- 2) tillkännagivande och hörande om programmet för miljökonsekvensbedömning och miljökonsekvensbeskrivningen, inklusive internationellt hörande,
- 3) kontaktmyndighetens analys av uppgifterna i programmet för miljökonsekvensbedömning och konsekvensbeskrivningen och av de åsikter och utlåtanden som getts i samband med hörande, inklusive internationellt hörande,
- 4) kontaktmyndighetens utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning,
- 5) kontaktmyndighetens motiverade slutsats om projektets betydande miljökonsekvenser, och
- 6) beaktande av miljökonsekvensbeskrivningen, de åsikter och utlåtanden som getts om den, inklusive handlingar om internationellt hörande, och den motiverade slutsatsen i tillståndsförfarande samt inkluderande av den motiverade slutsatsen i tillståndet.

15 §

Tidpunkten för förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

Miljökonsekvenserna av projektet ska utredas i ett så tidigt skede som möjligt av planeringen av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning med beaktande av den övriga beredningen av projektet medan det ännu finns möjliga alternativ.

Bedömningen ska dock finnas att tillgå vid avgörandet av ett tillståndsärende enligt 25 §.

16 §

Program för miljökonsekvensbedömning

Den projektansvarige ska lämna in ett program för miljökonsekvensbedömning till kontaktmyndigheten. Programmet ska innehålla behövliga uppgifter om projektet och skäligena alternativ till det, en beskrivning av miljöns nuvarande tillstånd, ett förslag på de miljökonsekvenser som ska bedömas och utredningen av dessa samt organiseringen av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Närmare bestämmelser om innehållet i program för miljökonsekvensbedömning utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §

Hörande om programmet för miljökonsekvensbedömning

Kontaktmyndigheten ska se till att behövliga utlåtanden begärs och det ges möjlighet att framföra åsikter om programmet för miljökonsekvensbedömning. Kontaktmyndigheten ska ge kommunerna inom projektets influensområde tillfälle att ge utlåtande om programmet.

Kontaktmyndigheten ska informera om programmet för miljökonsekvensbedömning genom att kungöra det utan dröjsmål under den tid som åsikter kan framföras och utlåtanden ges i elektronisk form på sin egen webbplats och i kommunerna inom projektets sannolika influensområde. Det som i lagen om offentliga kungörelser föreskrivs om kungörande på anslagstavlor tillämpas på elektronisk publicering av kungörelser på kommunernas webbplatser. Dessutom ska information om programmet för miljökonsekvensbedömning ges i åtminstone en tidning med allmän spridning inom projektets influensområde. Kungörelsen ska innehålla tillräckliga uppgifter om projektet och där ska uppges hur information kan fås om projektet, dess miljökonsekvenser och bedömningen av dem samt hur åsikter i fråga om dem kan framföras. Närmare bestämmelser om innehållet i kungörelsen utfärdas genom förordning av statsrådet. Åsikter och utlåtanden ska lämnas till kontaktmyndigheten inom den tid som anges i kungörelsen. Tiden börjar löpa den dag kungörelsen offentliggörs och är 30 dagar lång. Av särskilda skäl kan tiden förlängas till högst 60 dagar.

18 §

Kontaktmyndighetens utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning

Kontaktmyndigheten ger utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning till den projektansvarige inom en månad från det att tiden för lämnande av utlåtanden och framförande av åsikter har löpt ut. Kontaktmyndigheten ska i sitt utlåtande ta ställning till programmetts omfattning och exakthet. Av utlåtandet ska det också framgå hur de behövliga utredningarna vid behov kan samordnas med de utredningar som krävs enligt andra lagar. I utlåtandet ska ett sammandrag ges över andra utlåtanden och åsikter.

Kontaktmyndigheten lämnar sitt utlåtande och andra utlåtanden och åsikter till den projektansvarige. Utlåtandet ska samtidigt sändas för kännedom till de myndigheter som saken gäller och publiceras på kontaktmyndighetens webbplats.

19 §

Miljökonsekvensbeskrivning

Den projektansvarige sammanställer en miljökonsekvensbeskrivning utgående från programmet för miljökonsekvensbedömning och det utlåtande som kontaktmyndigheten har avgett om det. Miljökonsekvensbeskrivningen ska lämnas till kontaktmyndigheten.

Miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla behövliga uppgifter om projektet, en beskrivning av miljöns nuvarande tillstånd, en beskrivning av de betydande miljökonsekvenser som projektet och dess skäligena alternativ kan antas ha och hur dessa kan lindras och övervakas, en jämförelse av alternativ, information om genomförandet av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och ett allmänfattligt sammandrag. Närmare bestämmelser om konsekvensbeskrivningens innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §

Hörande om miljökonsekvensbeskrivningen

Kontaktmyndigheten ska tillkännage en miljökonsekvensbeskrivning med iakttagande av vad som föreskrivs i 18 § 1 mom. Närmare bestämmelser om innehållet i kungörelsen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Kontaktmyndigheten ska också se till att behövliga utlåtanden om miljökonsekvensbeskrivningen begärs och att möjlighet att framföra åsikter erbjuds. Kontaktmyndigheten ska ge kommunerna inom projektets influensområde tillfälle att ge utlåtande om miljökonsekvensbeskrivningen. Åsikter och utlåtanden ska lämnas till kontaktmyndigheten inom den tid som anges i kungörelsen. Tiden börjar löpa den dag kungörelsen offentliggörs och är minst 30 och högst 60 dagar lång.

21 §

Övrigt deltagande

Utöver vad som anges i 17 och 20 § kan den projektansvarige och kontaktmyndigheten också komma överens om anordnande av annat slag av deltagande.

22 §

Samordning av höranden vid planläggning och i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning av ett projekt

Om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning av ett projekt och utarbetandet av den plan som krävs för genomförandet av projektet pågår samtidigt kan hörandena samordnas. I sådana fall ska hörandet om programmet för miljökonsekvensbedömning och kungörandet av det program för deltagande och bedömning som avses i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) samt hörandet om miljökonsekvensbeskrivningen och framförandet av åsikter om beredningsmaterialet för planen eller det offentliga framläggandet av planförslaget anordnas genom ett gemensamt förfarande.

Kontaktmyndigheten och den myndighet som ansvarar för planläggningen kommer överens om samordningen efter att ha hört den projektansvarige.

23 §

Kontaktmyndighetens motiverade slutsats

Kontaktmyndigheten kontrollerar miljökonsekvensbeskrivningens tillräcklighet och kvalitet och sammanställer därefter en motiverad slutsats om projektets betydande miljökonsekvenser. Den motiverade slutsatsen ska ges till den projektansvarige inom två månader från det att tiden för avgivande av utlåtanden och framförande av åsikter har löpt ut. Den motiverade slutsatsen ska innehålla ett sammandrag av övriga utlåtanden och åsikter om miljökonsekvensbeskrivningen.

Kontaktmyndigheten ska lämna den motiverade slutsatsen samt andra utlåtanden och åsikter till den projektansvarige. Den motiverade slutsatsen ska samtidigt sändas för kännedom till de myndigheter som behandlar projektet, till kommunerna inom projektets influensområde och vid behov till landskapsförbunden och andra berörda myndigheter samt publiceras på kontaktmyndighetens webbplats.

24 §

Komplettering av bristfällig miljökonsekvensbeskrivning

Om kontaktmyndigheten inte kan sammanställa en motiverad slutsats på grund av att miljökonsekvensbeskrivningen är bristfällig, ska kontaktmyndigheten meddela den projektansvarige till vilka delar miljökonsekvensbeskrivningen behöver kompletteras.

Kontaktmyndigheten ska se till att det efter kompletteringen av miljökonsekvensbeskrivningen ordnas ett hörande om den på det sätt som föreskrivs 20 §. Efter hörandet lämnar kontaktmyndigheten sin motiverade slutsats i enlighet med 23 §.

4 kap.

Beaktande av miljökonsekvensbedömningen i tillståndsförfarande och tillstånd

25 §

Beaktande av miljökonsekvensbedömningen i tillståndsförfarande

I en tillståndsansökan som gäller ett i denna lag avsett projekt ska det bifogas en miljökonsekvensbeskrivning och en motiverad slutsats.

En myndighet får inte bevilja tillstånd för genomförande av ett projekt innan den har fått miljökonsekvensbeskrivningen och den motiverade slutsatsen samt i 29 § avsedda handlingar för internationellt hörande i fråga om projektets gränsöverskridande konsekvenser.

26 §

Beaktande av miljökonsekvensbedömningen i tillstånd

Ett tillståndsbeslut ska innehålla en motiverad slutsats och beakta resultaten av de höranden som ordnats i enlighet med 20 och 29 §. Av beslutet ska framgå hur miljökonsekvensbeskrivningen, den motiverade slutsatsen och eventuella i 29 § avsedda handlingar för internationellt hörande i fråga om projektets gränsöverskridande konsekvenser har beaktats.

27 §

Uppdatering av den motiverade slutsatsen

Tillståndsmyndigheten ska försäkra sig om att den motiverade slutsatsen är aktuell när tillståndsärendet avgörs. Kontaktmyndigheten ska på tillståndsmyndighetens begäran framföra sin åsikt om huruvida den motiverade slutsats som kontaktmyndigheten har sammanställt är uppdaterad och vid behov specificera till vilka delar den inte längre är det och till vilka delar miljökonsekvensbeskrivningen måste kompletteras för att den motiverade slutsatsen ska kunna uppdateras. Vid kompletteringen av miljökonsekvensbeskrivningen iaktas bestämmelserna om hörande om miljökonsekvensbeskrivningen i 20 §. Kontaktmyndigheten ger därefter sin uppdaterade motiverade slutsats i enlighet med 23 §.

Den projektansvarige kan innan tillståndsärendet blir anhängigt be kontaktmyndigheten framföra sin åsikt om huruvida dess motiverade slutsats är uppdaterad och vid behov specificera vilka uppgifter som behövs för uppdateringen av den motiverade slutsatsen.

5 kap.

Gränsöverskridande miljökonsekvenser

28 §

Projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion

Miljöministeriet sköter de uppgifter som följer av ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland, om ett projekt som genomförs i Finland kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under jurisdiktionen för en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller på ett område under jurisdiktionen för en medlemsstat i Europeiska unionen.

Miljöministeriet ska bereda myndigheter i en annan stat som är part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland samt dem vilkas förhållanden eller intressen kan påverkas av projektet, sammanslutningar och stiftelser tillfälle att ta del i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, om ett projekt kan antas medföra betydande miljökonsekvenser på den statens territorium.

29 §

Internationellt hörande i samband med projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion

Kontaktmyndigheten ska lämna programmet för miljökonsekvensbedömning av ett i 28 § avsett projekt inklusive behövliga översättningar utan dröjsmål till miljöministeriet. Miljöministeriet ska sända en underrättelse om projektet med programmet för miljökonsekvensbedömning och behövliga översättningar till den andra staten senast då kontaktmyndigheten informerar om programmet för miljökonsekvensbedömning i Finland på det sätt som anges i 17 §. Miljöministeriet sänder den underrättelse som lämnas till en annan stat för kännedom till utrikesministeriet.

Underrättelsen ska innehålla

- 1) uppgifter om projektet,
- 2) uppgifter om eventuella gränsöverskridande miljökonsekvenser,
- 3) uppgifter om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och beslut som är väsentliga för genomförandet av projektet, samt
- 4) en rimlig tidsfrist, inom vilken den andra staten ska sända miljöministeriet ett svar i fråga om deltagande i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Miljöministeriet ska sända den andra statens svar samt alla avgivna utlåtanden och framförda åsikter till kontaktmyndigheten.

Om den andra staten har meddelat att den vill delta i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, ska kontaktmyndigheten sända miljökonsekvensbeskrivningen och behövliga översättningar till miljöministeriet, som utan dröjsmål ska vidarebefordra dem till den andra staten för avgivande av utlåtanden och framförande av åsikter. Miljöministeriet ska dessutom ge den andra staten tillfälle att samråda om bland annat projektets eventuella gränsöverskridande konsekvenser och de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana konsekvenser samt fastställa en rimlig tidsfrist för detta samråd. Miljöministeriet sänder handlingarna om internationellt hörande till kontaktmyndigheten och vid behov till den projektansvarige.

Tillståndsmyndigheten ska sända sitt beslut till miljöministeriet, som sänder beslutet till den andra stat som har deltagit i miljökonsekvensbedömningen.

30 §

Projekt som genomförs på ett område under en annan stats jurisdiktion

Miljöministeriet sköter de uppgifter som följer av ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland i en annan stats förfarande för miljökonsekvensbedömning, om ett projekt som genomförs på ett område under jurisdiktionen för en part i avtalet eller en medlemsstat i Europeiska unionen kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under Finlands jurisdiktion.

Efter att ha fått alla uppgifter som krävs ska miljöministeriet

1) underrätta den andra staten om huruvida Finland kommer att ta del i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning av projektet och sända underrättelsen för kännedom till utrikesministeriet,

2) se till att det inom projektets sannolika influensområde i Finland informeras om handlingar som gäller bedömningen av gränsöverskridande konsekvenser och som den andra staten har sänt in, att tillfälle att framföra åsikter erbjuds och att behövliga utlåtanden begärs,

3) sänder utlåtandena och åsikterna till den andra staten,

4) ansvarar för samråd med den andra staten samt fastställer en rimlig tidsfrist för detta samråd,

5) ser till att det tillstånd för projektet som den andra staten sänder är tillgängligt i elektronisk form.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

31 §

Skyldighet att vara medveten om miljökonsekvenserna av projekt

Den som ansvarar för något annat projekt än ett sådant som avses i 3 § ska, utöver vad som föreskrivs separat, vara tillräckligt medveten om projektets miljökonsekvenser i den omfattning som rimligen kan förutsättas.

32 §

Styrning, övervakning och utveckling

Den allmänna styrningen och övervakningen av verkställigheten av lagen samt den allmänna utvecklingen av miljökonsekvensbedömningen hör till miljöministeriets uppgifter. De övriga ministerierna sköter styrningen och övervakningen av verkställigheten samt utvecklingen av miljökonsekvensbedömningen inom sina respektive ansvarsområden.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna styr och övervakar verkställigheten av denna lag inom sina verksamhetsområden.

33 §

Den projektansvariges och kontaktmyndighetens kompetens

Den projektansvarige ska säkerställa att den har tillgång till tillräcklig sakkunskap om utarbetandet av ett program för miljökonsekvensbedömning och en miljökonsekvensbeskrivning. Kontaktmyndigheten bedömer den projektansvariges sakkunskap i samband med granskningen av programmet för miljökonsekvensbedömning och miljökonsekvensbeskrivningen.

Kontaktmyndigheten ska säkerställa att dess egen personal som deltar i granskningen av program för miljökonsekvensbedömning och miljökonsekvensbeskrivningar och i sammanställandet av kontaktmyndighetens utlåtanden och motiverade slutsatser har den sakkunskap som krävs med tanke på respektive projekts art och omfattning samt uppgiftens svårighetsgrad.

34 §

Besvärsmätt med anledning av att miljökonsekvensbedömningen saknas eller är bristfällig

Utöver det som särskilt föreskrivs om sökande av ändring har en närings-, trafik- och miljöcentral rätt att anföra besvär över ett tillståndsbeslut som gäller ett projekt enligt 3 § på den grunden att en miljökonsekvensbedömning enligt denna lag inte har företagits eller att den i det väsentliga har företagits på ett bristfälligt sätt.

Den som annars har rätt att söka ändring i ett tillståndsbeslut genom besvär kan i besvären åberopa att förfarandet vid miljökonsekvensbedömning inte har genomförts eller att det i det väsentliga har genomförts på ett bristfälligt sätt.

35 §

Tvångsmedel

Om ett projekt som avses i 3 § inte förutsätter tillstånd och projektet inleds utan den miljökonsekvensbedömning som förutsätts i denna lag, kan en närings-, trafik- och miljöcentral vid vite bestämma att genomförandet av projektet avbryts tills förfarandet vid miljökonsekvensbedömning är slutfört. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

36 §

Specialbestämmelser som gäller försvaret och civil beredskap

En i 11 § avsedd behörig myndighet kan på framställning av den projektansvarige besluta att förfarandet vid miljökonsekvensbedömning inte ska tillämpas på sådana projekt som endast syftar till att tjäna nationellt försvar eller civil beredskap, om en tillämpning av förfarandet skulle äventyra åtgärdernas syfte. Innan beslutet fattas ska ett utlåtande begäras av de berörda myndigheterna.

37 §

Sökande av ändring i beslut om tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

Den projektansvarige får på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996) söka ändring genom besvär i beslut som avses i 13 § samt i beslut som fattats med stöd av 36 § om avslag på den projektansvariges framställning. Om besvären gäller ett beslut av en närings-, trafik- och miljöcentral, är den behöriga förvaltningsdomstolen den förvaltningsdomstol inom vars domkrets huvuddelen av projektet i fråga är belägen.

I beslut som avses i 13 § får ändring annars inte sökas separat genom besvär. Den som har rätt att söka ändring i ett tillståndsbeslut får dock i samma ordning och sammanhang som besvär anföras över tillståndsbeslutet söka ändring i ett beslut genom vilket det konstateras att ett förfarande vid miljökonsekvensbedömning inte är behövligt.

En närings-, trafik- och miljöcentral har rätt att söka ändring genom besvär i ett beslut av en förvaltningsdomstol genom vilket förvaltningsdomstolen har upphävt ett i 1 mom. avsett beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen.

38 §

Kostnadsansvar

För kostnaderna för tillkännagivande, hörande och miljökonsekvensbedömning samt för översättningar som behövs för verkställande av de förpliktelser som är förknippade med bedömningen av gränsöverskridande konsekvenser svarar den projektansvarige.

Kontaktmyndighetens utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning och kontaktmyndighetens motiverade slutsats är avgiftsbelagda.

7 kap.

Ikraftträdande

39 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20.

Genom denna lag upphävs lagen om miljökonsekvensbedömning (468/1994).

40 §

Anhängiga ärenden

På en behörig myndighets beslut om ett i 3 § 2 mom. avsett projekt eller en ändring av ett sådant projekt som har fattats med anledning av ett initiativ som har blivit anhängig före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

På ett projekt eller en ändring av ett projekt där information om programmet för miljökonsekvensbedömning har kungjorts före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Bilaga I

Projektförteckning

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på följande projekt:

- 1) djurhållning
hönshus och svinhus där man föder upp mer än
 - a) 85 000 kycklingar eller 60 000 hönor,
 - b) 3 000 svin (vikt över 30 kg/svin) eller
 - c) 900 sugor,
- 2) tagande och bearbetning av naturtillgångar
 - a) brytning, anrikning och bearbetning av metallhaltiga malmer eller andra gruvmineraler, om den totala mängd som lösgörs är minst 550 000 ton om året, eller gruvdrift i dagbrott, vilkas areal överstiger 25 hektar,
 - b) tagande av sten, grus eller sand, om brytnings- eller täktområdets areal överstiger 25 hektar eller den substansmängd som tas ut är minst 200 000 kubikmeter fast mått om året,
 - c) utvinning av asbest eller anläggningar för behandling och omvandling av asbest eller produkter som innehåller asbest,
 - d) brytning, anrikning och bearbetning av uran, med undantag för provbrytning, provanrikning och annan motsvarande bearbetning,
 - e) torvutvinning, om den produktionsareal som är att betrakta som sammanhängande överstiger 150 hektar,
 - f) förändring av bestående karaktär av skogs-, kärr- eller våtmarksnatur på ett område som är större än 200 hektar och som är att betrakta som enhetligt genom nydikning eller torrläggning av odikade kärr- och våtmarksområden, genom avlägsnande av trädbeståndet varaktigt eller genom förnyelse av området med trädarter som inte hör till Finlands naturliga flora,
 - g) utvinning av råolja eller naturgas i kommersiellt syfte,
- 3) byggande i vattendrag och vattenreglering
 - a) dammar enligt 9 § 2 mom. i dammsäkerhetslagen (413/1984),
 - b) konstgjorda bassänger, om den uppdämda eller lagrade nya vattenmängden eller ökningen av vattenmängden överstiger 10 miljoner kubikmeter,
 - c) vattenregleringsprojekt, om vattendragets medelvattenföring överstiger 20 kubikmeter per sekund och vattenförings- eller vattenståndsförhållandena förändras betydligt i förhållande till utgångsläget,
 - d) ledning av vatten från ett vattendrag till ett annat där den överförda volymen överstiger 3 kubikmeter per sekund,
 - e) projekt som gäller översvämningsskydd med en nyttoyta på minst 1 000 hektar,
- 4) metallindustri
 - a) gjuterier eller smältverk vars produktion är minst 5 000 ton om året,
 - b) järnverk, stålverk, sinterverk, produktionsanläggningar för järnlegeringar eller rostverk,
 - c) metallverk eller rostverk där andra metaller än järnmetaller förädlas,
- 5) skogsindustri
 - a) massafabriker,
 - b) pappers- eller kartongfabriker med en produktionskapacitet på mer än 200 ton per dag,
- 6) kemisk industri och produktion av mineralprodukter
 - a) råoljaaffinaderier,
 - b) anläggningar för förgasning eller kondensering av minst 500 ton oljeskiffer, stenkol eller torv per dag,
 - c) fabriker för produktion av konstfibrer,
 - d) anläggningar som använder lösningsmedel eller medel innehållande lösningsmedel och som använder minst 1 000 ton lösningsmedel per år,

- e) fabriker för omfattande produktion av farliga kemikalier som avses i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005),
- f) fabriker för produktion av mineralull eller cement,
- 7) energiproduktion
 - a) pannanläggningar eller kraftverk där den största bränsleeffekten är minst 300 megawatt,
 - b) kärnkraftverk och andra kärnreaktorer, inklusive nedmontering eller avveckling av sådana kraftverk eller reaktorer, med undantag för forskningsanläggningar avsedda för produktion och konversion av klyvbara och fertila material vilkas högsta kontinuerliga termiska effekt inte överstiger 1 kilowatt; kärnkraftverk och andra kärnreaktorer upphör att vara sådana kraftverk när allt kärnbränsle och andra radioaktivt förorenade element permanent har avlägsnats från kraftverksområdet,
 - c) anläggningar för upparbetning av bestrålat kärnbränsle,
 - d) anläggningar som är planerade
 - för framställning eller isotopanrikning av kärnbränsle
 - för behandling av bestrålat kärnbränsle eller högaktivt radioaktivt avfall
 - för slutförvaring av bestrålat kärnbränsle
 - endast för slutförvaring av radioaktivt avfall eller
 - endast för lagring av bestrålat kärnbränsle eller radioaktivt avfall på en annan plats än där det producerats (planerad för mer än 10 år),
 - 8) överföring och lagring av energi och substanser
 - a) stamledningar för fjärrtransport av olja eller andra vätskor, dock inte vatten och avloppsvatten,
 - b) gasledningar som är över 40 kilometer långa och har en diameter på över DN 800 millimeter,
 - c) mer än 15 kilometer långa kraftledningar ovan markytan för minst 220 kilovolt,
 - d) lager för olja, petrokemiska eller kemiska produkter där lagercisternernas volym är sammanlagt minst 50 000 kubikmeter,
 - 9) trafik
 - a) byggande av motorvägar eller motortrafikleder,
 - b) anläggande av en ny, minst 10 kilometer lång sammanhängande väg med fyra eller flera körfält,
 - c) ny linjeföring eller breddning av en väg så att den sammanhängande vägsträcka med fyra eller flera körfält som härvid bildas är minst 10 kilometer lång,
 - d) anläggande av järnvägar avsedda för fjärrtrafik,
 - e) anläggande av flygplatser med en banlängd av minst 2 100 meter,
 - f) havsfarleder, hamnar, lastnings- eller lossningskajer som i huvudsak byggs för handelssjöfart och är avsedda för fartyg på mer än 1 350 ton,
 - g) kanaler, farleder i inre farvatten för fartygstrafik eller insjöhamnar som byggs för fartyg på mer än 1 350 ton,
 - 10) vatten och avlopp
 - a) tagande av grundvatten eller konstgjord grundvattenbildning, om dess årliga mängd är minst 3 miljoner kubikmeter,
 - b) stora råvatten- eller avloppsvattentunnlar,
 - c) behandlingsanläggningar för avloppsvatten vilka är dimensionerade för mer än 100 000 personekvivalenter,
 - 11) avfallshantering
 - a) anläggningar för behandling av farligt avfall vilka tar emot farligt avfall för förbränning, fysikalisk-kemisk behandling eller deponering på en avstjälningsplats samt sådana anläggningar för biologisk behandling som är dimensionerade för minst 5 000 ton farligt avfall om året,
 - b) anläggningar för förbränning eller fysikalisk-kemisk behandling av annat avfall än farligt avfall vilka är dimensionerade för mer än 100 ton avfall per dygn samt anläggningar för biologisk behandling vilka är dimensionerade för minst 20 000 ton avfall om året,

RP 259/2016 rd

c) avstjälningsplatser för kommunalt avfall eller slam vilka är dimensionerade för minst 20 000 ton avfall om året,

d) avstjälningsplatser för annat än i a- och c-punkterna avsett avfall vilka är dimensionerade för minst 50 000 ton avfall om året,

12) ändringar av projekt, om ändringarna till storleken motsvarar de projekt som avses i 1–11 punkten.

Bilaga 2

Faktorer som avses i lagens 3 § 3 mom. och som används vid beslut om tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning på ett sådant projekt som avses i 3 § 2 mom.

1. Projektets karakteristiska egenskaper

Projektets karakteristiska egenskaper måste beaktas, i synnerhet vad beträffar

- a) hela projektets omfattning och utformning,
- b) kumulativa effekter i förhållande till andra befintliga och/eller godkända projekt,
- c) utnyttjandet av naturresurser, framför allt jord, mark, vatten och biologisk mångfald,
- d) alstrande av avfall,
- e) föroreningar och störningar,
- f) risken för allvarliga olyckor och/eller katastrofer, som är relevanta för det berörda projektet, inklusive sådana som orsakas av klimatförändringar, i enlighet med vetenskapliga rön,
- g) risker för människors hälsa (exempelvis på grund av vatten- eller luftföroreningar).

2. Projektens lokalisering

Miljöns känslighet i de geografiska områden som antas bli påverkade av projektet måste beaktas, i synnerhet vad beträffar

- a) befintlig och godkänd markanvändning,
- b) naturresursernas relativa förekomst, tillgänglighet, kvalitet och förnyelseförmåga i området och under detta (inklusive jord, mark, vatten och biologisk mångfald),
- c) den naturliga miljöns tålighet.

3. Konsekvensernas typ

Projektets förväntade betydande miljökonsekvenser måste beaktas i förhållande till de kriterier som fastställs i punkterna 1 och 2 i denna bilaga med beaktande av

- a) konsekvensernas storlek och utbredning, såsom exempelvis geografiskt område och den berörda befolkningens storlek,
- b) konsekvensernas karaktär,
- c) konsekvensernas gränsöverskridande karaktär,
- d) konsekvensernas intensitet och komplexitet,
- e) konsekvensernas sannolikhet,
- f) konsekvensernas förväntade uppkomst, varaktighet, frekvens och reversibilitet,
- g) kumulativa effekter i förhållande till andra befintliga och/eller godkända projekt,
- h) möjligheten att begränsa konsekvenserna på ett effektivt sätt.

2.

Lag

om ändring av lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005) 10 § och
fogas till lagen en ny 10 a § som följer:

10 §

Gränsöverskridande miljökonsekvenser

Om genomförandet av en plan eller ett program kan antas ha betydande miljökonsekvenser för ett territorium som tillhör en medlemsstat i Europeiska unionen eller en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland, ska miljöministeriet sköta informationen till och förhandlingarna med denna stat beträffande miljöbedömningen i fråga om planen eller programmet.

Om genomförandet av en plan eller ett program kan ha sådana miljökonsekvenser som avses i 1 mom., ska den myndighet som ansvarar för planen eller programmet utan dröjsmål kontakta miljöministeriet och vid behov till miljöministeriet ge in ett utkast till planen eller programmet och en miljörapport för vidarebefordran till den andra staten. Utkastet och rapporten eller delar av dem ska vid behov översättas till de aktuella språken. För översättningskostnaderna står den myndighet som ansvarar för planen eller programmet.

Om miljöministeriet anser att en plan eller ett program har sådana miljökonsekvenser som avses i 1 mom. eller om den stat som miljökonsekvenserna gäller begär det, ska miljöministeriet underrätta den andra staten om bedömningen och sända den utkastet till plan eller program och miljörapporten i god tid innan planen eller programmet godkänns. Miljöministeriet ska informera utrikesministeriet om det material som sänds till den andra staten. Bestämmelser om innehållet i underrättelsen till en annan stat utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om en stat som har sänts ett utkast till plan eller program och en miljörapport inom 60 dagar från mottagandet av utkastet och rapporten meddelar att den önskar förhandla om frågan, ska miljöministeriet inleda förhandlingar om de gränsöverskridande miljökonsekvenser som genomförandet av planen eller programmet kan antas ha och om de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana effekter. När förhandlingarna inleds ska man komma överens om arrangemangen för hur myndigheterna och allmänheten i den stat där miljökonsekvenserna kan antas bli betydande ska ges tillfälle att yttra sig inom en skälig tid.

Den andra staten ska, på det sätt som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet, informeras om ett beslut att godkänna en plan eller ett program.

10 a §

Deltagande i miljöbedömning av en annan stats plan eller program

Om en plan eller ett program som genomförs av en myndighet hos en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller av en myndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under Finlands jurisdiktion ska miljöministeriet sköta informationen och förhandlingarna beträffande miljöbedömningen av den andra stats plan eller program.

Miljöministeriet ska

- 1) underrätta den andra staten om huruvida ministeriet innan planen eller programmet godkänns vill förhandla om de gränsöverskridande miljökonsekvenser som genomförandet av planen eller programmet kan antas ha och om de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana effekter,
 - 2) sända den underrättelse som lämnats till den andra staten för kännedom till utrikesministeriet,
 - 3) ge allmänheten i Finland tillfälle att studera plan- eller programutkastet och miljörapporten och att yttra sig om dem, i det fall att förhandlingar förs med den andra staten,
 - 4) begära utlåtanden om plan- eller programutkastet och om miljörapporten av andra myndigheter,
 - 5) sända yttrandena och utlåtandena till den andra staten, samt
 - 6) sköta eventuella andra informations- och förhandlingsuppgifter enligt 1 mom.
-

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sådana miljörapporter om myndigheters planer eller program som en annan stat vid ikraftträdandet av denna lag har blivit underrättad om tillämpas de bestämmelser som gällde då denna lag trädde i kraft.

På sådana miljörapporter om en annan stats myndigheters planer och program som Finland vid ikraftträdandet av denna lag har blivit underrättad om tillämpas de bestämmelser som gällde då denna lag trädde i kraft.

3.

Lag

om ändring av markanvändnings- och bygglagen

ändras i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) 9 § och 132 §, av dem 9 § sådan den lyder i lag 204/2015 och 188 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1441/2006, 1129/2008 och 28/2016, samt

fogas till lagen en ny 62 a § som följer:

9 §

Utredning av konsekvenserna när planer utarbetas

En plan ska grunda sig på planering som omfattar bedömning av de betydande konsekvenserna av planen och på sådana undersökningar och utredningar som planeringen kräver. När planens konsekvenser utreds ska planens uppgift och syfte beaktas.

När en plan utarbetas ska miljökonsekvenserna, inklusive de samhällsekonomiska, sociala och kulturella konsekvenserna, samt övriga konsekvenser av planen och av undersökta alternativ utredas i behövlig omfattning. Utredningarna ska omfatta hela det område där planen kan tänkas ha väsentliga konsekvenser.

När en plan utarbetas för genomförandet av ett projekt som avses i 3 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) kan miljökonsekvenserna av projektet bedömas i samband med planläggningen i stället för det förfarande som avses i 3 kap. Den projektansvarige ska då överlämna uppgifterna om projektet och konsekvensbedömningen av det till den myndighet som ansvarar för utarbetandet av planen och vid behov också direkt till den i 10 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning avsedda kontaktmyndigheten. Kontaktmyndigheten ska försäkra sig om att miljökonsekvensbedömningen är tillräcklig och sammanställa en motiverad slutsats enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Om en och samma myndighet ansvarar för både projektet och utarbetandet av planen kan en miljökonsekvensbedömning av projektet dock inte göras i samband med utarbetandet av planen.

Närmare bestämmelser om utredning av konsekvenserna av en plan och den projektansvariges skyldighet att överlämna uppgifter till myndigheterna samt om myndigheternas uppgifter och samarbete ges genom förordning av statsrådet.

62 a §

Samordning av höranden vid planläggning och miljökonsekvensbedömning av ett projekt

Om utarbetandet av den plan som krävs för genomförandet av ett projekt och miljökonsekvensbedömningen av projektet pågår samtidigt kan hörandena samordnas i enlighet med 22 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

132 §

Miljökonsekvensbedömning

Om en miljökonsekvensbedömning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) ska utarbetas för byggandet eller en annan åtgärd som enligt denna lag kräver tillstånd eller myndigheternas godkännande ska det, utöver vad som anges i 133 §, informeras på internet om att behandlingen av ansökan har inletts. Vidare ska närings-, trafik- och miljöcen-

tralen ges tillfälle att ge ett utlåtande om ansökan. Ett sammandrag av alla anmärkningar och utlåtanden som lämnats in rörande ansökan ska göras, och sammandraget ska vara allmänt tillgängligt samtidigt som beslutet meddelas.

Om skyldigheten att beakta miljökonsekvensbedömningen i tillståndsförfarandet föreskrivs i 4 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om informationen och förfarandet för framförande av åsikter.

188 §

Sökande av ändring i beslut om godkännande av planer och byggnadsordningar

Ändring i beslut om godkännande av planer och byggnadsordningar får sökas hos förvaltningsdomstolen genom besvär på det sätt som föreskrivs i kommunallagen. Rättelseförfarandet enligt kommunallagen tillämpas dock inte i ärenden som gäller godkännande av en detaljplan ens när beslutanderätten har överförs på kommunstyrelsen eller en nämnd på det sätt som föreskrivs i 52 §.

Besvär som gäller en detaljplan som skall anses vara viktig med tanke på bostadsbyggande eller annars vara av samhällelig vikt skall behandlas i brådskande ordning. Besvärsinstansen skall på kommunens begäran lägga fram en uppskattning av när beslut om en sådan plan meddelas. Om det inte är möjligt att följa den uppskattade tidsplanen skall kommunen underrättas om detta.

I ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller en detaljplan inom området för en generalplan med rättsverkningar och genom vilket besvär har lämnats utan prövning eller det överklagade myndighetsbeslutet inte har blivit ändrat till den del som besvaren gäller får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Vad som föreskrivs i detta moment gäller inte stranddetaljplaner.

De som saken gäller anses ha fått del av ett beslut som gäller godkännandet av en plan eller en byggnadsordning när beslutet i enlighet med 63 § kommunallagen har lagts fram offentligt.

Om miljökonsekvenserna av ett projekt har bedömts på det sätt som anges i 9 § 3 mom. får det i besvär som gäller planen inte återopas att miljökonsekvensbedömningen om projektet har utförts bristfälligt. Bestämmelser om besvärsrätt vid avsaknad eller bristfällig bedömning finns i 34 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om en miljökonsekvensbedömning av ett byggprojekt eller en åtgärd enligt 132 § har utförts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas den 132 § som gällde när denna lag trädde i kraft.

4.

Lag

om ändring av 65 § i naturvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i naturvårdslagen (1096/1996) 65 §, sådan den lyder i lag 1587/2009, som följer:

65 §

Bedömning av projekt och planer

Om ett projekt eller en plan antingen i sig eller i samverkan med andra projekt eller planer sannolikt betydligt försämrar de naturvärden i ett område som statsrådet föreslagit för nätverket Natura 2000 eller som redan införlivats i nätverket, för vars skydd området har införlivats eller avses bli införlivat i nätverket Natura 2000, ska den som genomför projektet eller gör upp planen på behörigt sätt bedöma dessa konsekvenser. Detsamma gäller ett sådant projekt eller en sådan plan utanför området som sannolikt har betydande skadliga verkningar som når området.

Den myndighet som beviljar tillståndet eller godkänner planen ska utöva tillsyn över att den bedömning som avses i 1 mom. görs. Myndigheten ska begära utlåtande om bedömningen av närings-, trafik- och miljöcentralen och av den som förvaltar området. Om närings-, trafik- och miljöcentralen själv är den som planerar eller genomför projektet fattar miljöministeriet beslut om vilken annan närings-, trafik- och miljöcentral som ska ge utlåtandet. I ett beslut av miljöministeriet får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

Det utlåtande som avses i 2 mom. ska ges utan dröjsmål och senast inom sex månader från det att en begäran om utlåtande har getts in till närings-, trafik- och miljöcentralen eller centralen fått del av ett beslut av miljöministeriet enligt 2 mom.

Om ett förfarande vid miljökonsekvensbedömning enligt 3 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) tillämpas på projektet ska en bedömning enligt 1 mom. vid behov göras i samband med det förfarandet. Kontaktmyndigheten enligt den lagen ska i den motiverade slutsatsen enligt 23 § ta in de utlåtanden av närings-, trafik- och miljöcentralen och innehavaren av naturskyddsområdet som avses i 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om den lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) som gällde när denna lag trädde i kraft tillämpas på ett projekt, ska de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet tillämpas på konsekvensbedömningen av sådana områden inom projektet som föreslagits för eller införlivats i nätverket Natura 2000.

5.

Lag

om ändring av 39 och 83 § i miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i miljöskyddslagen (527/2014) 39 och 83 § som följer:

39 §

Tillståndsansökan

Tillståndsansökan ska lämnas till den behöriga tillståndsmyndigheten skriftligen. Ytterligare exemplar av ansökningshandlingarna ska lämnas in på myndighetens begäran, om det behövs för kungörande av ärendet eller begäran om utlåtanden. Ansökningar till den statliga miljötillståndsmyndigheten ska dessutom lämnas in elektroniskt, om myndigheten inte har godkänt något annat.

Till ansökan ska det fogas för tillståndsprövningen behövlig utredning om verksamheten och dess konsekvenser, om parterna och om andra relevanta omständigheter. Om ansökan gäller verksamhet som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/), ska det till ansökan före beslutsfattandet fogas en miljökonsekvensbeskrivning enligt den lagen samt kontaktmyndighetens motiverade slutsats om denna. Till ansökan ska det dessutom vid behov fogas en sådan bedömning som avses i 65 § i naturvårdslagen (1096/1996).

Den som upprättar ansökan ska ha tillräcklig sakkunskap. Av ansökan ska det vid behov framgå på vilket material och på vilken beräknings-, undersöknings- eller bedömningsmetod de uppgifter som lämnats grundar sig.

Närmare bestämmelser om ansökans innehåll, om elektronisk ansökan och om utredningar som behövs för tillståndsprövningen och som ska fogas till ansökan utfärdas genom förordning av statsrådet.

83 §

Tillståndsbeslutets innehåll

Utöver vad som föreskrivs i 44 § i förvaltningslagen ska det i ett miljötillståndsbeslut tas ställning till specificerade krav som framställts i utlåtanden, anmärkningar och åsikter.

Om lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på projektet ska det av tillståndsbeslutet framgå hur bedömningen har beaktats vid tillståndsprövningen. Närmare bestämmelser om beaktande av bedömningen finns i 4 kap. i den lagen. Av tillståndsbeslutet ska det dessutom framgå hur förvaltningsplanerna och havsförvaltningsplanen enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen samt riskhanteringsplanerna enligt lagen om hantering av översvänningsrisker har beaktats.

Om tillståndet gäller olika verksamhetsutövare som har ansökt om tillstånd med en gemensam tillståndsansökan ska varje verksamhetsutövars skyldigheter specificeras i tillståndsbeslutet.

Närmare bestämmelser om innehållet i tillståndsbeslut får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På verksamhet vars miljökonsekvenser har bedömts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft.

6.

Lag

om ändring av vattenlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vattenlagen (587/2011) 5 kap. 35 § samt 11 kap. 3, 10 och 21 §, av dem 11 kap. 21 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1193/2013, som följer:

5 kap.

Dikning

35 §

Tillkännagivande om sammanträde

Förrättningssammanträdet och slutsammanträdet vid en dikningsförrättning ska kungöras offentligt minst 14 dagar före sammanträdet i de kommuner vars område dikningen påverkar. Om ansökan gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) ska kungörelsen dessutom publiceras på kommunernas webbplatser. Inom samma tid ska dikningsplanen ges in till de myndigheter som nämns i 33 § 2 mom. och sändas till de berörda kommunerna för att hållas offentligt framlagd. Dessutom ska de markägare som dikningen gäller underrättas om förrättningssammanträdet och slutsammanträdet per brev. Brevet sänds under känd postadress. Om dikningen gäller en sådan bäck på någon annans mark där det finns ett kraftverk eller någon annan anläggning, ska ett brev också sändas till kraftverkets eller anläggningens ägare.

Om dikningen gäller ett icke konstituerat delägarlag för ett samfällt område, ska delägarlaget underrättas om förrättningssammanträdet och slutsammanträdet med iakttagande i tillämpliga delar av 11 kap. 11 § 2 mom.

I dikningsärenden av ringa betydelse och i sådana dikningsärenden där delgivning enligt 1 och 2 mom. inte behövs på grund av sakens natur, kan förrättningssammanträde och slutsammanträde tillkännas på annat sätt. I ärenden som inte påverkar någon annans än sökandens rätt eller fördel, behövs inget tillkännagivande.

11 kap.

Ansökningsförfarande

3 §

Innehållet i tillståndsansökan

Tillståndsansökan ska innehålla

- 1) en sådan redogörelse för projektets syfte och projektets inverkan på allmänna intressen, enskilda intressen och miljön som är tillräckligt utförlig för att ärendet ska kunna avgöras,
- 2) en plan över de åtgärder som är nödvändiga för att projektet ska kunna genomföras,
- 3) en beräkning av den nytta och de förluster av förmåner som projektet medför för registerenheterna för mark- och vattenområden och deras ägare och för andra parter,
- 4) en redogörelse för hur verksamhetens verkningar kontrolleras.

Om ansökan gäller beviljande av tillstånd för ett projekt som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska en konsekvensbeskrivning enligt 19 § i den lagen och kontaktmyndighetens motiverade slutsats fogas till ansökningshandlingarna. I den mån beskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag behöver uppgifterna inte visas upp på nytt. Till ansökan ska vid behov fogas en bedömning som avses i 65 § i naturvårdslagen.

Närmare bestämmelser om innehållet i tillståndsansökan och de uppgifter som ska fogas till ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Information om ansökan

Information om en ansökan ska ges genom en kungörelse på tillståndsmyndighetens anslagstavla och på anslagstavlor i kommunerna inom projektets influensområde. Om ansökan gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska kungörelsen dessutom publiceras på tillståndsmyndighetens och kommunernas webbplatser. Av kungörelsen ska det framgå vad som ska iakttas när anmärkningar görs och åsikter läggs fram. Närmare bestämmelser om kungörelsens innehåll och offentliggörande utfärdas genom förordning av statsrådet.

Kungörelsen ska finnas framlagd under 30 dagar från den dag som tillståndsmyndigheten bestämmer. Tillståndsmyndigheten kan dock med hänsyn till ärendets art besluta att kungörelsen ska hållas framlagd längre än 30 dagar, dock högst 45 dagar. Med tanke på delgivningen ska ett exemplar av ansökan och bilagorna ges in till de berörda kommunerna för att hållas framlagda på den plats som anges i kungörelsen.

En annons om att kungörelsen offentliggörs ska publiceras i åtminstone en tidning med allmän spridning inom projektets influensområde, om inte ärendet är av ringa betydelse eller det annars är uppenbart onödigt att publicera informationen.

Om ansökan gäller ett projekt som genomförs i Finlands ekonomiska zon, ska den kungörelse som avses i 1 mom. offentliggöras i de kommuner vid vars område projektet genomförs. Ett meddelande om offentliggörandet av kungörelsen ska dessutom publiceras i den officiella tidningen.

I ansökningsärenden av mindre betydelse och i ansökningsärenden där delgivning enligt 1 mom. eller 11 § inte behövs med hänsyn till ärendets art kan information om ansökan lämnas på annat sätt. Om ärendet inte påverkar något annat än sökandens rätt eller fördel, krävs ingen delgivning.

21 §

Beslutets innehåll

I beslutet ska ändamålet med ansökan förklaras eller de delar av ansökan som är behövliga fogas till beslutet. I beslutet ska de behövliga bestämmelser enligt 3 kap. 10–14 § som gäller projektet samt övriga bestämmelser om genomförande av projektet läggas fram. I beslutet ska specificerade yrkanden som har framställts i utlåtanden och anmärkningar bemötas. Om projektet orsakar sådan förlust av förmån som ska ersättas, ska beslutet innehålla bestämmelser om ersättningarna i enlighet med det som föreskrivs i 13 kap.

Om ansökan gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska i beslutet tas in kontaktmyndighetens motiverade slutsats och sammandrag av resultaten av hörandena enligt 20 och 29 § i den lagen. Av beslutet ska framgå hur den motiverade slutsatsen och eventuella sådana handlingar rörande internationellt hörande om gränsöverskridande konsekvenser som avses i 29 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har beaktats.

Av tillståndsbeslutet ska det dessutom framgå hur den förvaltningsplan och den havsförvaltningsplan som avses i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen samt den riskhantlingsplan som avses i lagen om hantering av översvämningsrisker har beaktats.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På projekt vars miljökonsekvenser har bedömts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas 11 kap. 3 och 21 § i den lydelse de hade när denna lag trädde i kraft.

7.

Lag

om ändring av marktäktslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i marktäktslagen (555/1981) 5, 6 och 13 §, sådana de lyder, 5 § i lagarna 473/1994, 463/1997 och 468/2005, 6 § delvis ändrad i lagarna 473/1994 och 134/1999 samt 13 § i lag 468/2005, som följer:

5 §

Täktplan

Då tillstånd söks ska över täktverksamheten och vården av miljön samt, om möjligt, områdets senare användning framläggas en täktplan. Detta är dock inte av nöden om projektets omfattning och verkningar är ringa. Närmare bestämmelser om täktplanens innehåll och struktur utfärdas genom förordning av statsrådet.

Då planen uppgörs ska rådande naturförhållanden, mängden och arten av substanser samt projektets inverkan på miljön och naturförhållandena utredas i behövlig omfattning.

Till en tillståndsansökan som gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) ska fogas en miljökonsekvensbeskrivning och kontaktmyndighetens motiverade slutsats. I den mån beskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag ska det inte krävas en ny utredning om samma sak.

6 §

Förutsättningar för beviljande av tillstånd

Tillstånd till täktverksamhet ska beviljas, om en saklig täktplan har framlagts och täktverksamheten eller regleringen av den inte står i strid med de i 3 § angivna begränsningarna. Då frågan prövas ska även verkningarna av tillståndsbestämmelserna beaktas.

På ett område med gällande åtgärdsbegränsning för uppgörande eller ändring av generalplan eller detaljplan kan tillstånd beviljas, om täktverksamheten inte medför betydande olägenheter för uppgörande eller ändring av planen, inte fördärvar stads- eller landskapsbilden och inte heller i övrigt står i strid med begränsningarna enligt 3 §.

Om lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på projektet ska av beslutet framgå hur miljökonsekvensbedömningen enligt den lagen har beaktats. Närmare bestämmelser om beaktande av miljökonsekvensbedömningen finns i 4 kap. i den lagen.

13 §

Hörande

Kungörelsen av en ansökan som gäller marktäktstillstånd ska vara anslagen på kommunens anslagstavla i 30 dagar. Dessutom ska kommunen bereda dem som äger eller besitter de fastigheter och andra områden som gränsar till den fastighet på vilken täktområdet är beläget tillfälle att bli hörda, utom när detta är uppenbart onödigt. Om det projekt som ansökan avser kan ha betydande verkningar inom ett vidsträckt område eller på ett flertal personers omständigheter, ska om ansökan dessutom annonseras i åtminstone en tidning med allmän spridning

inom det område som påverkas av projektet. Kostnaderna för hörandet och annonseringen ska betalas av den som ansöker om tillstånd.

Den som ansöker om tillstånd kan till sin ansökan foga en utredning om att grannarna eller en del av grannarna är medvetna om handlingar och uppgifter med relevans för projektet och en redogörelse för deras eventuella ställningstaganden till projektet. Om sökanden inte har lämnat in en adekvat utredning om att grannarna har hörts, ska kommunen höra grannarna. Närmare bestämmelser om hörande utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om ansökan gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska det genom en kungörelse på tillståndsmyndighetens och kommunernas webbplatser informeras om att behandlingen av ansökan har inletts. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska ges tillfälle att ge ett utlåtande om ansökan. Registrerade föreningar och stiftelser vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivsels i boendemiljön och inom vars verksamhetsområde miljökonsekvenserna uppträder kan framföra sin åsikt om ansökan.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På marktäkt vars miljökonsekvenser har bedömts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas 5 och 6 § i den lydelse de hade när denna lag trädde i kraft.

8.

Lag

om ändring av 34 och 56 § i gruvlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gruvlagen (621/2011) 34 och 56 § som följer:

34 §

Tillståndsansökan

Ansökan om malmletningstillstånd, gruvtillstånd och guldvaskningstillstånd ska lämnas till tillståndsmyndigheten.

I tillståndsansökan ska en med tanke på tillståndsprövningen behövlig och tillförlitlig redogörelse ges om

1) sökanden och sökandens förutsättningar att bedriva verksamhet som grundar sig på tillståndet,

2) det område som ansökan gäller, planläggningssituationen för området och vilka begränsningar som gäller användningen av området och hur de ska beaktas,

3) den vars rätt, fördel eller skyldighet ärendet kan gälla (sakägare),

4) förutsättningarna för verksamheten,

a) i synnerhet en preliminär uppskattning om gruvmineralerna på området och vad uppskattningen bygger på, när det är fråga om en ansökan om malmletningstillstånd,

b) i synnerhet om att fyndigheten är utvinningsbar, när det är fråga om en ansökan om gruvtillstånd,

5) verksamhetsplanerna,

6) miljökonsekvenserna och andra konsekvenser av verksamheten med beaktande av de planerade åtgärdernas art och omfattning; redogörelse krävs dock inte till den del de begärda uppgifterna ingår i den miljökonsekvensbeskrivning som avses i 3 mom. 2 punkten,

7) upphörande av verksamheten och de åtgärder som ska vidtas i samband med och efter det.

Till tillståndsansökan ska fogas

1) myndighetsintyg, registerutdrag och motsvarande handlingar som verifierar att uppgifterna i ansökan och de föreskrivna kraven beaktas,

2) vid behov en utredning om den bedömning som avses i 65 § i naturvårdslagen samt en miljökonsekvensbeskrivning och kontaktmyndighetens motiverade slutsats enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/), samt

3) ett sammandrag av uppgifterna i ansökan och dess bilagor.

Till ansökan om malmletningstillstånd och guldvaskningstillstånd ska dessutom en plan för hantering av utvinningsavfall fogas, om sökanden inte är skyldig att upprätta en sådan plan med stöd av miljöskyddslagen.

I ansökan om gruvtillstånd ska begränsad nyttjanderätt eller annan rätt till det område som är avsett som hjälpområde för gruvan begäras. Om det på ett guldvaskningsområde är nödvändigt att få rätt att avvika från byggförbudet enligt 26 § 1 mom., ska sådan rätt begäras i ansökan om guldvaskningstillståndet.

Närmare bestämmelser om tillståndsansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

56 §

Tillståndsbeslutets innehåll

I ett beslut som gäller malmletningstillstånd, gruvtillstånd, guldvaskningstillstånd och gruvområdesinlösningstillstånd ska syftet med ansökan anges eller ansökan i behövlig omfattning fogas till beslutet. I beslutet ska ställning tas till de krav som specificeras i utlåtanden och anmärkningar.

Om ansökan gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska kontaktmyndighetens motiverade slutsats skrivas in i beslutet. Av beslutet ska framgå hur miljökonsekvensbeskrivningen, den motiverade slutsatsen och eventuella sådana handlingar rörande internationellt hörande om gränsöverskridande konsekvenser som avses i 29 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har beaktats.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På projekt vars miljökonsekvenser har bedömts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas 34 och 56 § i den lydelse de hade när denna lag trädde i kraft.

9.

Lag

om ändring av 23 och 25 § i kärnenergilagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kärnenergilagen (990/1987) 23 och 25 §, sådana de lyder, 23 § ändrad i lagarna 622/2011 och 676/2015 och 25 § delvis ändrad i lag 676/2015, som följer:

23 §

Handläggning av ansökan om tillstånd

Över ansökan om tillstånd ska utlåtande begäras av Strålsäkerhetscentralen och miljöministeriet, om inte detta på grund av verksamhetens natur är uppenbart onödigt. I sitt utlåtande ska Strålsäkerhetscentralen ta in ett förslag till sådana tillståndsvillkor som behövs för att säkerhetskraven enligt 2 a kap. ska uppfyllas. Om ansökan gäller sådan utförelse som avses i 2 § eller ingående av avtal som avses i 2 mom. 1 punkten i den paragrafen eller tillfällig användning av en i 22 § nämnd kärnanläggning på finskt territorium, ska dessutom utrikesministeriets utlåtande över ansökan begäras, om detta inte är uppenbart onödigt.

Innan beslut kan fattas om en ansökan om tillstånd för sådan verksamhet som avses i 2 § 1 mom. 2 punkten, ska sökanden som bilaga till tillståndsansökan lämna in en utredning. På sammanställande och offentliggörande av utredningen tillämpas på motsvarande sätt bestämmelserna i 13 § 1 mom.

Statsrådet handlägger tillståndsansökningar enligt 2 mom. och ansökningar om gruvtillstånd enligt gruvlagen (621/2011) som gäller samma verksamhet samtidigt och avgör dem genom samma beslut med iakttagande på motsvarande sätt av vad som föreskrivs i denna lag och i 5 och 6 kap. i gruvlagen. På tillståndsbeslutet tillämpas på motsvarande sätt bestämmelserna i 56–58 § i gruvlagen. Om tillståndsansökan gäller ett gruvprojekt för vilket gruvtillstånd enligt gruvlagen har beviljats, tillämpas utöver denna lag även bestämmelserna om tillståndsförfarande i 38–40 och 42 § och om tillståndsbeslut i 56–58 § i gruvlagen. Om gruvlagen inte tillämpas på den verksamhet som avses i 2 mom., iaktas förfarandet i 13 § i denna lag i sin helhet.

Bestämmelser om skyldigheten att till en tillståndsansökan som gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) foga en miljökonsekvensbeskrivning och kontaktmyndighetens motiverade slutsats finns i den lagen.

I fråga om anhängiggörande av en tillståndsansökan som gäller ett projekt enligt 4 mom. ska information ges genom en kungörelse på tillståndsmyndighetens och kommunernas webbplatser. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska dessutom ges tillfälle att ge ett utlåtande om ansökan. Registrerade föreningar och stiftelser vars syfte är att främja miljöskydd, hälso- eller naturvård eller trivselen i boendemiljön och inom vars verksamhetsområde miljökonsekvenserna uppträder kan framföra sin åsikt om ansökan.

25 §

Tillståndsvillkor och ändring av dem

Ett tillstånd ska förenas med de villkor som behövs för genomförande av de allmänna principer som avses i 2 kap. Tillståndsmyndigheten ska dessutom beakta de förslag i Strålsäkerhetscentralens utlåtande enligt 23 § som gäller säkerheten. I tillståndet ska de förslag till åtgärder skrivas in som den som ansökt om tillstånd lagt fram och som är avsedda att förebygga eller minska betydande skadliga miljökonsekvenser, om det är fråga om ett projekt på vilket

lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas. Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att i tillståndsbeslutet skriva in den motiverade slutsats som den kontaktmyndighet som avses i den lagen har lagt fram, samt att beakta handlingarna för bedömningsförfarandet i beslutsfattandet finns i 4 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

För tillgodoseende av de i denna lag angivna allmänna principerna för användning av kärnenergi och förutsättningarna för beviljande av tillstånd kan tillståndsvillkoren ändras, särskilt då detta är påkallat för att trygga säkerheten vid användningen av kärnenergi, för att säkerställa kärnavfallshanteringen, för att genomföra skydds- eller beredskapsarrangemangen och för att uppfylla Finlands internationella avtalsförpliktelser på kärnenergiområdet eller för att förhindra spridningen av kärnvapen.

När tillståndsvillkoren ändras, ska i tillämpliga delar iakttas samma förfarande som då tillstånd beviljas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På projekt vars miljökonsekvensbedömning har gjorts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas 23 och 25 § i den lydelse de hade när denna lag trädde i kraft.

10.

Lag

om ändring av 18 och 29 § i landsvägslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i landsvägslagen (503/2005) 18 och 29 § som följer:

18 §

Utredningsplan

En utredningsplan ska utarbetas, såvida inte projektets verkningar är ringa eller vägens sträckning och dess verkningar redan i tillräcklig mån har avgjorts i en detaljplan eller i en generalplan med rättsverkningar. En utredningsplan ska alltid utarbetas i sådana projekt på vilka förfarandet vid konsekvensbedömning enligt 3 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) tillämpas, om inte detta är onödigt till följd av projektets natur samt de krav som ställs på planeringen och konsekvensbedömningen.

29 §

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

Bestämmelser om skyldigheten att till en plan som gäller ett vägprojekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) foga en miljökonsekvensbeskrivning och kontaktmyndighetens motiverade slutsats enligt den lagen finns i 25 § i den lagen. Till den del konsekvensbeskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag krävs det inte en ny utredning om samma sak.

Bestämmelser om skyldigheten att beakta miljökonsekvensbedömningen i beslutet om godkännande av en plan enligt 1 mom. samt att skriva in den motiverade slutsatsen i beslutet om godkännande finns i 26 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

När det förfarande vid miljökonsekvensbedömning som anges i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har tillämpats på utredningsplanen tillämpas förfarandet inte på nytt när en vägplan utarbetas i enlighet med utredningsplanen.

Om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på vägprojektet ska det, utöver vad som föreskrivs i förvaltningslagen, av beslutet om godkännande av planen framgå vilka utlåtanden, anmärkningar och åsikter som har framförts i ärendet och hur de har påverkat avgörandet. Vidare ska det i beslutet antecknas vilka åtgärder som har föreslagits i syfte att förebygga eller minska de skaliga miljökonsekvenserna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ett vägprojekt vars miljökonsekvenser har bedömts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft.

11.

Lag

om ändring av 11 och 24 § i banlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i banlagen (110/2007) 11 och 24 § som följer:

11 §

Utredningsplan

En utredningsplan ska utarbetas, om inte projektets verkningar är ringa eller järnvägsområdets läge och dess verkningar redan i tillräcklig mån har avgjorts i en detaljplan eller i en generalplan med rättsverkningar. En utredningsplan ska alltid utarbetas i sådana projekt på vilka förfarandet vid miljökonsekvensbedömning enligt 3 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) tillämpas, om inte detta är onödigt till följd av projektets natur och de krav som ställs på planeringen och konsekvensbedömningen.

24 §

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

Bestämmelser om skyldigheten att till en plan som gäller ett banprojekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) foga en miljökonsekvensbeskrivning och kontaktmyndighetens motiverade slutsats enligt den lagen finns i 25 § i den lagen. Till den del konsekvensbeskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag krävs det inte en ny utredning om samma sak.

Bestämmelser om skyldigheten att beakta miljökonsekvensbedömningen i beslutet om godkännande av en plan och om att skriva in den motiverade slutsatsen i beslutet om godkännande finns i 26 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

När det förfarande vid miljökonsekvensbedömning som anges i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har tillämpats på utredningsplanen tillämpas förfarandet inte på nytt när en järnvägsplan utarbetas i enlighet med utredningsplanen.

Om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på banprojektet ska det, utöver vad som föreskrivs i förvaltningslagen, av beslutet om godkännande av planen framgå vilka utlåtanden, anmärkningar och åsikter som har framförts i ärendet och hur de har påverkat avgörandet. Vidare ska det i beslutet antecknas vilka åtgärder som har föreslagits i syfte att förebygga eller minska de skadliga miljökonsekvenserna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ett banprojekt vars miljökonsekvenser har bedömts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft.

12.

Lag

om ändring av 79 § i luftfartslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i luftfartslagen (864/2014) 79 § som följer:

79 §

Byggnadstillstånd

För inrättande av en flygplats eller något annat område som tjänar luftfarten krävs byggnadstillstånd. Detsamma gäller ändringar av flygplatser eller andra områden som tjänar luftfarten, när ändringarna kan ha konsekvenser för flygsäkerheten eller avsevärda konsekvenser för landskapsbilden. Byggnadstillstånd beviljas av Trafiksäkerhetsverket. Statsrådet kan i enskilda fall förbehålla sig rätten att avgöra ett ärende som gäller byggnadstillstånd.

Byggnadstillstånd enligt detta kapitel krävs dock inte för reservlandningsplatser som inrättas för försvarsmaktens behov med tanke på krisförhållanden och övning inför sådana, för försvarsmaktens helikopterlandningsplatser eller flygplatser för lätta luftfartyg som används inom försvarsmaktens verksamhet med modellflygplan. Byggnadstillstånd krävs inte heller för helikopterlandningsplatser avsedda uteslutande för gränsbevakningsväsendet.

Om inte något annat följer av detta kapitel, iakttas vid inrättande eller ändring av en flygplats eller ett annat område som tjänar luftfarten vad som föreskrivs om planläggning, miljötillstånd, bedömning av miljökonsekvenserna, byggande samt inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter. Bestämmelser om skyldigheten att till en ansökan om byggnadstillstånd enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) foga en miljökonsekvensbeskrivning och kontaktmyndighetens motiverade slutsats enligt den lagen samt om skyldigheten att beakta miljökonsekvensbedömningen i beslutet om godkännande och att skriva in den motiverade slutsatsen i beslutet om godkännande finns i den lagen. Om miljökonsekvensbeskrivningen innehåller de uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag, krävs det inte en ny utredning om samma sak.

Bestämmelserna om det åtgärdstillstånd som avses i 126 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den paragrafen ska inte tillämpas på inrättande av flygplatsområden och inte på byggande av radiofyrar för luftfart och radaranläggningar samt skyddskonstruktioner för dessa eller på byggande av andra sådana anordningar och konstruktioner som är nödvändiga för flygsäkerheten och en reguljär flygtrafik. För åtgärder på flygplatser och andra områden som tjänar luftfarten förutsätts inte heller ansökan om tillstånd för miljöåtgärder enligt 128 § i den lagen eller anmälan enligt 129 § i samma lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sådant byggande av en flygplats eller ett annat område som tjänar luftfarten för vilket en miljökonsekvensbedömning har gjorts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas 79 § i den lydelse den hade när denna lag trädde i kraft.

13.

Lag

om ändring av lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977) 5, 7, 9 och 10 §, sådana de lyder, 5 § i lagarna 1110/1982, 478/1994, 476/1996, 1102/1996 och 908/2013, 7 § delvis ändrad i lag 476/1996, 9 § delvis ändrad i lagarna 476/1996, 1032/2003 och 917/2011 samt 10 § delvis ändrad i lagarna 580/2009 och 908/201, som följer:

5 §

Statsrådet utfärdar vid sitt allmänna sammanträde inlösningstillstånd på ansökan.

Om inlösningstillstånd söks för ett företag som avses i 9 § 4 mom. och om ingen motsätter sig att inlösningstillstånd utfärdas eller det är fråga om inlösen som är av mindre betydelse med avseende på allmänt och enskilt intresse, avgörs ansökan om inlösningstillstånd av Lantmäteriverket.

När fastställelsen av viss plan, beviljande av tillstånd eller annat beslut samtidigt medför rätt att verkställa för genomförandet av företaget erforderlig inlösen, behövs inlösningstillstånd inte.

Om ansökan om inlösningstillstånd gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) ska en miljökonsekvensbeskrivning enligt 19 § i den lagen och kontaktmyndighetens motiverade slutsats fogas till ansökningshandlingarna. I den mån beskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag ska det inte krävas en ny utredning om samma sak.

Om ansökan om inlösningstillstånd gäller ett sådant projekt som uppenbart har sådana följder som avses i naturvårdslagen (1096/1996), ska dessutom iakttas vad som föreskrivs i naturvårdslagen och med stöd av den.

7 §

Vid ansökan om inlösningstillstånd ska den sökande förete en utredning, med stöd av vilken behovet av inlösen kan bedömas eller förekomsten av rätt till inlösen kan konstateras.

Till ansökan ska fogas vederbörliga kartor och ritningar, utredning om vederbörande ägare och innehavare samt deras adresser och vid behov uppgifter om planläggningssituationen inom området. Handlingarna ska ges in i två exemplar.

Gäller ansökan ett område eller en särskild förmån som är gemensam för flera fastigheter, ska om sakägarna framläggas endast sådan utredning som är nödvändig för delgivning.

Närmare bestämmelser om innehållet i inlösningstillståndsansökan och om de handlingar som ska fogas till ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Ansökningshandlingarna och meddelande om den tid som har utsatts för avgivande av utlåtande ska delges ägare och innehavare som bevislig delgivning, samt sådan i 8 § 2 mom. avsedd part som ska höras som vanlig delgivning enligt vad som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003). Delgivning till andra än de ovannämnda verkställs genom offentlig kungörelse på kommunens anslagstavla, enligt vad som föreskrivs särskilt. Om inlösningstillståndsansökan gäller ett projekt på vilket lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) tillämpas ska kungörelsen offentliggöras också på kommunens webbplats.

Är ansökningshandlingarna så omfattande eller på grund av det stora antalet personer som ska höras eller i övrigt sådana, att en överlåtelse av samtliga handlingar till den som ska höras medför oskäligen svårigheter, ska till delgivningen fogas meddelande om de handlingar som saknas samt om var och när de finns till påseende i vederbörande kommun.

Gäller inlösen egendom som avses i 7 § 3 mom., sker delgivning till det delägarlag som bildas av delägarna i samfällad skog, annat samfällt område och gemensam särskild förmån med iakttagande av vad som föreskrivs särskilt.

Om inlösen verkställs för byggande av kraftledning, naturgasnät eller annat motsvarande företag, kan hörande av ägare av fast egendom och innehavare av nyttjanderätt ordnas så att sökanden ger de ägare och innehavare, vilkas rätt och fördel saken berör, tillfälle att framföra sin åsikt om företaget vid ett möte som ordnas i varje kommun. Om det företag som ansökan avser endast till en ringa del berör en kommuns område, kan hörandet av ägare av fast egendom och innehavare av nyttjanderätt i en sådan kommun dock ordnas vid ett möte som samtidigt ordnas i en annan kommun. Information om mötet ska ges i varje kommun så som kommunala kungörelser offentliggörs inom kommunen. Mötesprotokollet ska fogas till inlösningsansökan. Den som ska höras och önskar foga ett skriftligt utlåtande till protokollet ska ges tillfälle till det vid mötet, eller om han eller hon kräver det, efter mötet inom viss tid, som inte får vara kortare än 14 dagar.

Närmare bestämmelser om kungörelsens innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

I inlösningstillståndet ska nämnas den egendom som inlösningen avser. Bestämmandet av föremålet för inlösningen kan dock till sina mindre viktiga delar hänskjutas till inlösningsförrättningen, då rätt till områden, som behövs för ovan i 9 § 4 mom. avsett företag, förvärvas genom inlösen och det kan anses vara tillräckligt att den allmänna sträckningen för föremålet för inlösen anges när inlösningstillståndet utfärdas.

I beslutet om inlösningstillstånd ska ändamålet med ansökan förklaras eller de delar av ansökan som är behövliga fogas till beslutet. Om inlösningstillståndsansökan gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska i beslutet tas in kontaktmyndighetens motiverade slutsats, information om allmänhetens deltagande och ett sammandrag av resultaten av hörandena enligt 20 och 29 § i den lagen. Av beslutet ska framgå hur de utlåtanden och åsikter som avgetts om inlösningstillståndsansökan, kontaktmyndighetens motiverade slutsats och eventuella sådana handlingar rörande internationellt hörande om gränsöverskridande konsekvenser som avses i 29 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har beaktats.

Beslutet om inlösningstillstånd ska utan dröjsmål i den ordning som föreskrivs i 9 § 1 mom. meddelas dem som enligt 8 § ska höras i saken samt sökanden. När inlösningstillståndet har utfärdats av statsrådet ska beslutet om inlösningstillstånd dessutom utan dröjsmål meddelas Lantmäteriverket, vilket samtidigt ska ges exemplar av ansökningshandlingarna.

Bestämmelser om anmälan till inskrivningsmyndigheten finns i 77 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På projekt som förutsätter inlösningstillstånd och för vilket en miljökonsekvensbedömning har gjorts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas 5 och 10 § i den lydelse de hade när denna lag trädde i kraft.

14.

Lag

om ändring av lagen om inlösningstillstånd för vissa projekt som påverkar användningen av miljön

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om inlösningstillstånd för vissa projekt som påverkar användningen av miljön (768/2004) 2 och 5 §, av dem 2 § sådan den lyder i lag 111/2007, samt
fogas till lagen en ny 4 a § som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på projekt som avser anläggning av

1) sådana kraftledningar ovan markytan som har en spänning av minst 220 kilovolt och en längd av mer än 15 kilometer, eller

2) sådana överföringsrör för transport av gas, olja eller kemikalier som har en längd av mer än 40 kilometer och en diameter av mer än DN 800 millimeter, eller

3) sådana kraftledningar som har en spänning av minst 110 kilovolt eller överföringsrör för gränsöverskridande transport av gas, om lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på projektet (/).

4 a §

Hörande av allmänheten

Också andra personer än de parter och myndigheter som avses i 8 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter ska innan ärendet avgörs ges tillfälle att uttrycka sin åsikt om en ansökan om inlösningstillstånd för ett projekt enligt denna lag.

5 §

Sökande av ändring

Utöver vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996) har en registrerad förening eller stiftelse vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivseln i bostadsmiljön och som verkar på det område som projektet avser rätt att anföra besvär över inlösningstillstånd som meddelats för projekt som anges i denna lag. I fråga om sökande av ändring gäller i övrigt bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen.

Beslut om inlösningstillstånd delges så som föreskrivs i 9 § och 10 § 3 mom. i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter. Beslut om inlösningstillstånd delges föreningar och stiftelser som avses i 1 mom. genom offentlig delgivning på det sätt som föreskrivs särskilt.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

15.

Lag

om ändring av 14 och 15 § i elmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i elmarknadslagen (588/2013) 14 och 15 §, av dem 14 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 685/2014, som följer:

14 §

Projekttillstånd för byggande av högspänningsledning

För byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt ska projekttillstånd begäras hos Energimarknadsverket. För byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt vilken sträcker sig över riksgränsen ska projekttillstånd begäras hos ministeriet. Projekttillstånd som beviljats för byggande av en elledning som sträcker sig över riksgränsen kan inte överföras på någon annan.

Projekttillstånd behövs emellertid inte för byggande av en intern elledning i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp.

I projekttillståndet bestäms inte var elledningen ska dras. Innan projekttillstånd har beviljats behövs inte någon områdesreservering eller kommunens samtycke enligt 17 § i fråga om hur ledningen ska dras.

Om ett energiprojekt av gemensamt intresse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013 om riktlinjer för transeuropeiska energiinfrastrukturer och om upphävande av beslut nr 1364/2006/EG och om ändring av förordningarna (EG) nr 713/2009, (EG) nr 714/2009 och (EG) nr 715/2009 förutsätter ett projekttillstånd enligt 1 mom., ska på behandlingen av tillståndet utöver denna lag tillämpas nämnda förordning av Europaparlamentet och rådet samt lagen om tillståndsförfarandet för energiprojekt av gemensamt intresse inom Europeiska unionen (684/2014).

15 §

Ansökan om projekttillstånd

Bestämmelser om de uppgifter och utredningar som ska ingå i en ansökan om projekttillstånd utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

16.

Lag

om ändring av 6 kap. 6 § i naturgasmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i naturgasmarknadslagen (508/2000) 6 kap. 6 § som följer:

6 kap.

Tillstånd och anmälningar

6 §

I en ansökan om projekttillstånd som gäller ett överföringsrör som överskrider landets gräns ska de uppgifter och utredningar uppges om vilka föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 15 december 2016

Statsministerns ställföreträdare, utrikesminister

Timo Soini

Jordbruks- och miljöminister Kimmo Tiilikainen

2.

Lag

om ändring av lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program
(200/2005) 10 § och
fogas till lagen en ny 10 a § som följer:

Gällande lydelse

10 §

Gränsöverskridande miljökonsekvenser

Om genomförandet av en plan eller ett program kan antas ha betydande miljökonsekvenser för ett territorium som tillhör en medlemsstat i Europeiska unionen eller en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland, skall miljöministeriet sköta informationen till och förhandlingarna med denna stat beträffande miljöbedömningen i fråga om planen eller programmet.

Den myndighet som ansvarar för planen eller programmet skall utan dröjsmål sända miljöministeriet ett utkast till plan eller program och en miljörapport för vidarebefordran till den andra staten. Utkastet och rapporten eller delar av dem skall vid behov översättas till de aktuella språken. För översättningskostnaderna står den myndighet som ansvarar för planen eller programmet.

Om miljöministeriet anser att en plan eller ett program har sådana miljökonsekvenser som avses i 1 mom. eller om den stat som miljökonsekvenserna gäller begär det, skall miljöministeriet underrätta den andra staten om bedömningen och sända den utkastet till plan eller program och miljörapporten i god tid innan planen eller programmet godkänns.

Föreslagen lydelse

10 §

Gränsöverskridande miljökonsekvenser

Om genomförandet av en plan eller ett program kan antas ha betydande miljökonsekvenser för ett territorium som tillhör en medlemsstat i Europeiska unionen eller en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland, ska miljöministeriet sköta informationen till och förhandlingarna med denna stat beträffande miljöbedömningen i fråga om planen eller programmet.

Om genomförandet av en plan eller ett program kan ha sådana miljökonsekvenser som avses i 1 mom., ska den myndighet som ansvarar för planen eller programmet utan dröjsmål kontakta miljöministeriet och vid behov till miljöministeriet ge in ett utkast till planen eller programmet och en miljörapport för vidarebefordran till den andra staten. Utkastet och rapporten eller delar av dem ska vid behov översättas till de aktuella språken. För översättningskostnaderna står den myndighet som ansvarar för planen eller programmet.

Om miljöministeriet anser att en plan eller ett program har sådana miljökonsekvenser som avses i 1 mom. eller om den stat som miljökonsekvenserna gäller begär det, ska miljöministeriet underrätta den andra staten om bedömningen och sända den utkastet till plan eller program och miljörapporten i god tid innan planen eller programmet godkänns.

Gällande lydelse

Miljöministeriet skall informera utrikesministeriet om det material som sänds till den andra staten. Bestämmelser om innehållet i underrättelsen till en annan stat utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om en stat som har sänts ett utkast till plan eller program och en miljörapport inom 60 dagar från mottagandet av utkastet och rapporten meddelar att den önskar förhandla om frågan, skall miljöministeriet inleda förhandlingar om de gränsöverskridande miljökonsekvenser som genomförandet av planen eller programmet kan antas ha och om de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana effekter. När förhandlingarna inleds skall man komma överens om arrangemangen för hur myndigheterna och allmänheten i den stat där miljökonsekvenserna kan antas bli betydande skall ges tillfälle att yttra sig inom en skälig tid

Föreslagen lydelse

Miljöministeriet ska informera utrikesministeriet om det material som sänds till den andra staten. Bestämmelser om innehållet i underrättelsen till en annan stat utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om en stat som har sänts ett utkast till plan eller program och en miljörapport inom 60 dagar från mottagandet av utkastet och rapporten meddelar att den önskar förhandla om frågan, ska miljöministeriet inleda förhandlingar om de gränsöverskridande miljökonsekvenser som genomförandet av planen eller programmet kan antas ha och om de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana effekter. När förhandlingarna inleds ska man komma överens om arrangemangen för hur myndigheterna och allmänheten i den stat där miljökonsekvenserna kan antas bli betydande ska ges tillfälle att yttra sig inom en skälig tid.

Den andra staten ska, på det sätt som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet, informeras om ett beslut att godkänna en plan eller ett program.

10 a §

Deltagande i miljöbedömning av en annan stats plan eller program

Om en plan eller ett program som genomförs av en myndighet hos en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller av en myndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under Finlands jurisdiktion ska miljöministeriet sköta informationen och förhandlingarna beträffande miljöbedömningen av den andra statens plan eller program.

Miljöministeriet ska

1) underrätta den andra staten om huruvida ministeriet innan planen eller programmet godkänns vill förhandla om de gränsöverskridande miljökonsekvenser som genomförandet av planen eller programmet kan antas ha och om de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana effekter,

2) sända den underrättelse som lämnats till den andra staten för kännedom till utrikesministeriet,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3) ge allmänheten i Finland tillfälle att studera plan- eller programutkastet och miljörapporten och att yttra sig om dem, i det fall att förhandlingar förs med den andra staten,

4) begära utlåtanden om plan- eller programutkastet och om miljörapporten av andra myndigheter,

5) sända yttrandena och utlåtandena till den andra staten, samt

6) sköta eventuella andra informations- och förhandlingsuppgifter enligt 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sådana miljörapporter om myndigheters planer eller program som en annan stat vid ikraftträdandet av denna lag har blivit underrättad om tillämpas de bestämmelser som gällde då denna lag trädde i kraft.

På sådana miljörapporter om en annan stats myndigheters planer och program som Finland vid ikraftträdandet av denna lag har blivit underrättad om tillämpas de bestämmelser som gällde då denna lag trädde i kraft.

3.

Lag

om ändring av markanvändnings- och bygglagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) 9 § och 132 §, av dem 9 § sådan den
lyder i lag 204/2015, samt
fogas till lagen en ny 62 a § som följer:

Gällande lydelse

9 §

Utredning av konsekvenserna när planer utarbetas

En plan ska grunda sig på planering som omfattar bedömning av de betydande konsekvenserna av planen och på sådana undersökningar och utredningar som planeringen kräver. När planens konsekvenser utreds ska planens uppgift och syfte beaktas.

När en plan utarbetas ska miljökonsekvenserna, inklusive de samhällsekonomiska, sociala och kulturella konsekvenserna, samt övriga konsekvenser av planen och av undersökta alternativ utredas i behövlig omfattning. Utredningarna ska omfatta hela det område där planen kan tänkas ha väsentliga konsekvenser.

Närmare bestämmelser om utredning av en plans konsekvenser får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

9 §

Utredning av konsekvenserna när planer utarbetas

En plan ska grunda sig på planering som omfattar bedömning av de betydande konsekvenserna av planen och på sådana undersökningar och utredningar som planeringen kräver. När planens konsekvenser utreds ska planens uppgift och syfte beaktas.

När en plan utarbetas ska miljökonsekvenserna, inklusive de samhällsekonomiska, sociala och kulturella konsekvenserna, samt övriga konsekvenser av planen och av undersökta alternativ utredas i behövlig omfattning. Utredningarna ska omfatta hela det område där planen kan tänkas ha väsentliga konsekvenser.

När en plan utarbetas för genomförandet av ett projekt som avses i 3 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) kan miljökonsekvenserna av projektet bedömas i samband med planläggningen i stället för det förfarande som avses i 3 kap. Den projektansvarige ska då överlämna uppgifterna om projektet och konsekvensbedömningen av det till den myndighet som ansvarar för utarbetandet av planen och vid behov också direkt till den i 10 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning avsedda kontaktmyndigheten. Kontaktmyndigheten ska försäkra sig om att miljökonsekvensbedömningen är tillräcklig och sammanställa en motiverad slutsats enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedöm-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ning.

Om en och samma myndighet ansvarar för både projektet och utarbetandet av planen kan en miljökonsekvensbedömning av projektet dock inte göras i samband med utarbetandet av planen.

Närmare bestämmelser om utredning av konsekvenserna av en plan och den projektansvariges skyldighet att överlämna uppgifter till myndigheterna samt om myndigheternas uppgifter och samarbete ges genom förordning av statsrådet.

62 a §

Samordning av höranden vid planläggning och miljökonsekvensbedömning av ett projekt

Om utarbetandet av den plan som krävs för genomförandet av ett projekt och miljökonsekvensbedömningen av projektet pågår samtidigt kan hörandena samordnas i enlighet med 22 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

132 §

Miljökonsekvensbedömning

Om en miljökonsekvensbeskrivning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) skall utarbetas för byggandet eller en annan åtgärd som enligt denna lag kräver tillstånd eller myndigheternas godkännande, skall den fogas till den tillståndsansökan eller anmälan som avses i denna lag.

132 §

Miljökonsekvensbedömning

Om en miljökonsekvensbedömning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) ska utarbetas för byggandet eller en annan åtgärd som enligt denna lag kräver tillstånd eller myndigheternas godkännande ska det, utöver vad som anges i 133 §, informeras på internet om att behandlingen av ansökan har inletts. Vidare ska närings-, trafik- och miljöcentralen ges tillfälle att ge ett utlåtande om ansökan. Ett sammandrag av alla anmärkningar och utlåtanden som lämnats in rörande ansökan ska göras, och sammandraget ska vara allmänt tillgängligt samtidigt som beslutet meddelas.

Om skyldigheten att beakta miljökonsekvensbedömningen i tillståndsförfarandet föreskrivs i 4 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om informationen och förfarandet för framförande av åsikter.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

188 §

Sökande av ändring i beslut om godkännande av planer och byggnadsordningar

Ändring i beslut om godkännande av planer och byggnadsordningar får sökas hos förvaltningsdomstolen genom besvär på det sätt som föreskrivs i kommunallagen. Rättsförfarandet enligt kommunallagen tillämpas dock inte i ärenden som gäller godkännande av en detaljplan ens när beslutanderätten har överförts på kommunstyrelsen eller en nämnd på det sätt som föreskrivs i 52 §.

Besvär som gäller en detaljplan som skall anses vara viktig med tanke på bostadsbyggande eller annars vara av samhällelig vikt skall behandlas i brådsakande ordning. Besvärinstansen skall på kommunens begäran lägga fram en uppskattning av när beslut om en sådan plan meddelas. Om det inte är möjligt att följa den uppskattade tidsplanen skall kommunen underrättas om detta.

I ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller en detaljplan inom området för en generalplan med rättsverkningar och genom vilket besvär har lämnats utan prövning eller det överklagade myndighetsbeslutet inte har blivit ändrat till den del som besvären gäller får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Vad som föreskrivs i detta moment gäller inte stranddetaljplaner.

De som saken gäller anses ha fått del av ett beslut som gäller godkännandet av en plan eller en byggnadsordning när beslutet i enlighet med 63 § kommunallagen har lagts fram offentligt.

188 §

Sökande av ändring i beslut om godkännande av planer och byggnadsordningar

Ändring i beslut om godkännande av planer och byggnadsordningar får sökas hos förvaltningsdomstolen genom besvär på det sätt som föreskrivs i kommunallagen. Rättsförfarandet enligt kommunallagen tillämpas dock inte i ärenden som gäller godkännande av en detaljplan ens när beslutanderätten har överförts på kommunstyrelsen eller en nämnd på det sätt som föreskrivs i 52 §.

Besvär som gäller en detaljplan som skall anses vara viktig med tanke på bostadsbyggande eller annars vara av samhällelig vikt skall behandlas i brådsakande ordning. Besvärinstansen skall på kommunens begäran lägga fram en uppskattning av när beslut om en sådan plan meddelas. Om det inte är möjligt att följa den uppskattade tidsplanen skall kommunen underrättas om detta.

I ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller en detaljplan inom området för en generalplan med rättsverkningar och genom vilket besvär har lämnats utan prövning eller det överklagade myndighetsbeslutet inte har blivit ändrat till den del som besvären gäller får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Vad som föreskrivs i detta moment gäller inte stranddetaljplaner.

De som saken gäller anses ha fått del av ett beslut som gäller godkännandet av en plan eller en byggnadsordning när beslutet i enlighet med 63 § kommunallagen har lagts fram offentligt.

Om miljökonsekvenserna av ett projekt har bedömts på det sätt som anges i 9 § 3 mom. får det i besvär som gäller planen inte åberopas att miljökonsekvensbedömningen om projektet har utförts bristfälligt. Bestämmelser om besvär rätt vid avsaknad eller bristfällig bedömning finns i 34 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Om en miljökonsekvensbedömning av ett
byggprojekt eller en åtgärd enligt 132 § har
utförts i enlighet med lagen om förfarandet
vid miljökonsekvensbedömning (468/1994)
tillämpas den 132 § som gällde när denna
lag trädde i kraft.*

4.

Lag

om ändring av 65 § i naturvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i naturvårdslagen (1096/1996) 65 §, sådan den lyder i lag 1587/2009, som följer:

Gällande lydelse

65 §

Bedömning av projekt och planer

Om ett projekt eller en plan antingen i sig eller i samverkan med andra projekt eller planer sannolikt betydligt försämrar de naturvärden i ett område som statsrådet föreslagit för nätverket Natura 2000 eller som redan införlivats i nätverket, för vars skydd området har införlivats eller avses bli införlivat i nätverket Natura 2000, ska den som genomför projektet eller gör upp planen på behörigt sätt bedöma dessa konsekvenser. Detsamma gäller ett sådant projekt eller en sådan plan utanför området som sannolikt har betydande skadliga verkningar som når området. *Den ovan avsedda bedömningen av verkningarna kan också utföras som en del av det bedömningsförfarande som avses i 2 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994).*

Den myndighet som beviljar tillståndet eller godkänner planen ska utöva tillsyn över att den bedömning som avses i 1 mom. görs. Myndigheten ska begära utlåtande om bedömningen av närings-, trafik- och miljöcentralen och av den som förvaltar området. Om närings-, trafik- och miljöcentralen själv är den som planerar eller genomför projektet fattar miljöministeriet beslut om vilken annan närings-, trafik- och miljöcentral som ska ge utlåtandet. I ett beslut av miljöministeriet får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

Det utlåtande som avses i 2 mom. ska ges utan dröjsmål och senast inom sex månader från det att en begäran om utlåtande har getts in till närings-, trafik- och miljöcentralen eller centralen fått del av ett beslut av miljöministeriet enligt 2 mom.

Föreslagen lydelse

65 §

Bedömning av projekt och planer

Om ett projekt eller en plan antingen i sig eller i samverkan med andra projekt eller planer sannolikt betydligt försämrar de naturvärden i ett område som statsrådet föreslagit för nätverket Natura 2000 eller som redan införlivats i nätverket, för vars skydd området har införlivats eller avses bli införlivat i nätverket Natura 2000, ska den som genomför projektet eller gör upp planen på behörigt sätt bedöma dessa konsekvenser. Detsamma gäller ett sådant projekt eller en sådan plan utanför området som sannolikt har betydande skadliga verkningar som når området.

Den myndighet som beviljar tillståndet eller godkänner planen ska utöva tillsyn över att den bedömning som avses i 1 mom. görs. Myndigheten ska begära utlåtande om bedömningen av närings-, trafik- och miljöcentralen och av den som förvaltar området. Om närings-, trafik- och miljöcentralen själv är den som planerar eller genomför projektet fattar miljöministeriet beslut om vilken annan närings-, trafik- och miljöcentral som ska ge utlåtandet. I ett beslut av miljöministeriet får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

Det utlåtande som avses i 2 mom. ska ges utan dröjsmål och senast inom sex månader från det att en begäran om utlåtande har getts in till närings-, trafik- och miljöcentralen eller centralen fått del av ett beslut av miljöministeriet enligt 2 mom.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Om ett förfarande vid miljökonsekvensbedömning enligt 3 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) tillämpas på projektet ska en bedömning enligt 1 mom. vid behov göras i samband med det förfarandet. Kontaktmyndigheten enligt den lagen ska i den motiverade slutsatsen enligt 23 § ta in de utlåtanden av närings-, trafik- och miljöcentralen och innehavaren av naturskyddsområdet som avses i 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om den lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) som gällde när denna lag trädde i kraft tillämpas på ett projekt, ska de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet tillämpas på konsekvensbedömningen av sådana områden inom projektet som föreslagits för eller införlivats i nätverket Natura 2000.

5.

Lag

om ändring av 39 och 83 § i miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i miljöskyddslagen (527/2014) 39 och 83 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap

5 kap

Tillståndsförfarandet

Tillståndsförfarandet

39 §

39 §

Tillståndsansökan

Tillståndsansökan

Tillståndsansökan ska lämnas till den behöriga tillståndsmyndigheten skriftligen. Ytterligare exemplar av ansökningshandlingarna ska lämnas in på myndighetens begäran, om det behövs för kungörande av ärendet eller begäran om utlåtanden. Ansökningar till den statliga miljötillståndsmyndigheten ska dessutom lämnas in elektroniskt, om myndigheten inte har godkänt något annat.

Till ansökan ska det fogas för tillståndsprövningen behövlig utredning om verksamheten och dess konsekvenser, om parterna och om andra relevanta omständigheter. Om ansökan gäller verksamhet som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994), ska det till ansökan före beslutsfattandet fogas en sådan miljökonsekvensbeskrivning som avses i den lagen samt kontaktmyndighetens utlåtande om miljökonsekvensbedömningen. Till ansökan ska det dessutom vid behov fogas en sådan bedömning som avses i 65 § i naturvårdslagen (1096/1996).

Den som upprättar ansökan ska ha tillräcklig sakkunskap. Av ansökan ska det vid behov framgå på vilket material och på vilken beräknings-, undersöknings- eller bedömningsmetod de uppgifter som lämnats grundar sig.

Närmare bestämmelser om ansökans innehåll, om elektronisk ansökan och om utredningar som behövs för tillståndsprövningen och som ska fogas till ansökan utfärdas ge-

Tillståndsansökan ska lämnas till den behöriga tillståndsmyndigheten skriftligen. Ytterligare exemplar av ansökningshandlingarna ska lämnas in på myndighetens begäran, om det behövs för kungörande av ärendet eller begäran om utlåtanden. Ansökningar till den statliga miljötillståndsmyndigheten ska dessutom lämnas in elektroniskt, om myndigheten inte har godkänt något annat.

Till ansökan ska det fogas för tillståndsprövningen behövlig utredning om verksamheten och dess konsekvenser, om parterna och om andra relevanta omständigheter. Om ansökan gäller verksamhet som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/), ska det till ansökan före beslutsfattandet fogas en miljökonsekvensbeskrivning enligt den lagen samt kontaktmyndighetens motiverade slutsats om denna. Till ansökan ska det dessutom vid behov fogas en sådan bedömning som avses i 65 § i naturvårdslagen (1096/1996).

Den som upprättar ansökan ska ha tillräcklig sakkunskap. Av ansökan ska det vid behov framgå på vilket material och på vilken beräknings-, undersöknings- eller bedömningsmetod de uppgifter som lämnats grundar sig.

Närmare bestämmelser om ansökans innehåll, om elektronisk ansökan och om utredningar som behövs för tillståndsprövningen och som ska fogas till ansökan utfärdas ge-

Gällande lydelse

nom förordning av statsrådet.

8 kap.

Tillståndsbeslut

83 §

Tillståndsbeslutets innehåll

Utöver vad som föreskrivs i 44 § i förvaltningslagen ska det i ett miljötillståndsbeslut tas ställning till specificerade krav som framställts i utlåtanden, anmärkningar och åsikter.

Om lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på ett projekt, ska det framgå av tillståndsbeslutet hur bedömningen har beaktats vid tillståndsprövningen. Av tillståndsbeslutet ska det dessutom framgå hur förvaltningsplanerna och havsförvaltningsplanen enligt lagen om vatten- och havsvårdsförvaltningen samt riskhanteringsplanerna enligt lagen om hantering av översvänningsrisker har beaktats.

Om tillståndet gäller olika verksamhetsutövare som har ansökt om tillstånd med en gemensam tillståndsansökan ska varje verksamhetsutövars skyldigheter specificeras i tillståndsbeslutet.

Närmare bestämmelser om innehållet i tillståndsbeslut får utfärdas genom förordning av statsrådet

Föreslagen lydelse

nom förordning av statsrådet.

8 kap.

Tillståndsbeslut

83 §

Tillståndsbeslutets innehåll

Utöver vad som föreskrivs i 44 § i förvaltningslagen ska det i ett miljötillståndsbeslut tas ställning till specificerade krav som framställts i utlåtanden, anmärkningar och åsikter.

Om lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på projektet ska det av tillståndsbeslutet framgå hur bedömningen har beaktats vid tillståndsprövningen. *Närmare bestämmelser om beaktande av bedömningen finns i 4 kap. i den lagen.* Av tillståndsbeslutet ska det dessutom framgå hur förvaltningsplanerna och havsförvaltningsplanen enligt lagen om vatten- och havsvårdsförvaltningen samt riskhanteringsplanerna enligt lagen om hantering av översvänningsrisker har beaktats.

Om tillståndet gäller olika verksamhetsutövare som har ansökt om tillstånd med en gemensam tillståndsansökan ska varje verksamhetsutövars skyldigheter specificeras i tillståndsbeslutet.

Närmare bestämmelser om innehållet i tillståndsbeslut får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På verksamhet vars miljökonsekvenser har bedömts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft.

6.

Lag

om ändring av vattenlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vattenlagen (587/2011) 5 kap. 35 § samt 11 kap. 3, 10 och 21 §, av dem 11 kap. 21 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1193/2013, som följer:

Gällande lydelse

5 kap.

Dikning

35 §

Tillkännagivande om sammanträde

Förrättningssammanträdet och slutsammanträdet vid en dikningsförrättning ska kungöras offentligt minst 14 dagar före sammanträdet i de kommuner vars område dikningen påverkar. Inom samma tid ska dikningsplanen lämnas till de myndigheter som nämns i 33 § 2 mom. och skickas till de berörda kommunerna för att hållas offentligt framlagd. Dessutom ska de markägare som dikningen gäller underrättas om förrättningssammanträdet och slutsammanträdet per brev. Brevet sänds under känd postadress. Om dikningen gäller en sådan bäck på någon annans mark där det finns ett kraftverk eller någon annan anläggning, ska ett brev också sändas till kraftverkets eller anläggningens ägare.

Om dikningen gäller ett icke konstituerat delägarlag för ett samfällt område, ska delägarlaget underrättas om förrättningssammanträdet och slutsammanträdet med iakttagande i tillämpliga delar av 11 kap. 11 § 2 mom.

I dikningsärenden av ringa betydelse och i sådana dikningsärenden där delgivning enligt 1 och 2 mom. inte behövs på grund av sakens natur, kan förrättningssammanträde och slutsammanträde tillkännages på annat sätt. I ärenden som inte påverkar någon annans än

Föreslagen lydelse

5 kap.

Dikning

35 §

Tillkännagivande om sammanträde

Förrättningssammanträdet och slutsammanträdet vid en dikningsförrättning ska kungöras offentligt minst 14 dagar före sammanträdet i de kommuner vars område dikningen påverkar. *Om ansökan gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) ska kungörelsen dessutom publiceras på kommunernas webbplatser.* Inom samma tid ska dikningsplanen ges in till de myndigheter som nämns i 33 § 2 mom. och sändas till de berörda kommunerna för att hållas offentligt framlagd. Dessutom ska de markägare som dikningen gäller underrättas om förrättningssammanträdet och slutsammanträdet per brev. Brevet sänds under känd postadress. Om dikningen gäller en sådan bäck på någon annans mark där det finns ett kraftverk eller någon annan anläggning, ska ett brev också sändas till kraftverkets eller anläggningens ägare.

Om dikningen gäller ett icke konstituerat delägarlag för ett samfällt område, ska delägarlaget underrättas om förrättningssammanträdet och slutsammanträdet med iakttagande i tillämpliga delar av 11 kap. 11 § 2 mom.

I dikningsärenden av ringa betydelse och i sådana dikningsärenden där delgivning enligt 1 och 2 mom. inte behövs på grund av sakens natur, kan förrättningssammanträde och slutsammanträde tillkännages på annat sätt. I ärenden som inte påverkar någon annans än

Gällande lydelse

sökandens rätt eller fördel, behövs inget tillkännagivande.

11 kap.

Ansökningsförfarande

3 §

Innehållet i tillståndsansökan

Tillståndsansökan ska innehålla

1) en sådan redogörelse för projektets syfte och projektets inverkan på allmänna intressen, enskilda intressen och miljön som är tillräckligt utförlig för att ärendet ska kunna avgöras,

2) en plan över de åtgärder som är nödvändiga för att projektet ska kunna genomföras,

3) en beräkning av den nytta och de förluster av förmåner som projektet medför för registerenheter för mark- och vattenområden och deras ägare och för andra parter,

4) en redogörelse för hur verksamhetens verkningar kontrolleras.

Om ansökan gäller beviljande av tillstånd för ett projekt som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994), ska en konsekvensbeskrivning enligt den lagen fogas till ansökningshandlingarna. I den mån beskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag behöver uppgifterna inte visas upp på nytt. Till ansökan ska vid behov fogas en bedömning som avses i 65 § i naturvårdslagen.

Närmare bestämmelser om innehållet i tillståndsansökan och de uppgifter som ska fogas till ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Information om ansökan

Information om en ansökan ska ges genom en kungörelse på tillståndsmyndighetens anslagstavla och på anslagstavlorna i kommunerna inom projektets influensområde. Av

Föreslagen lydelse

sökandens rätt eller fördel, behövs inget tillkännagivande.

11 kap.

Ansökningsförfarande

3 §

Innehållet i tillståndsansökan

Tillståndsansökan ska innehålla

1) en sådan redogörelse för projektets syfte och projektets inverkan på allmänna intressen, enskilda intressen och miljön som är tillräckligt utförlig för att ärendet ska kunna avgöras,

2) en plan över de åtgärder som är nödvändiga för att projektet ska kunna genomföras,

3) en beräkning av den nytta och de förluster av förmåner som projektet medför för registerenheter för mark- och vattenområden och deras ägare och för andra parter,

4) en redogörelse för hur verksamhetens verkningar kontrolleras.

Om ansökan gäller beviljande av tillstånd för ett projekt som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska en konsekvensbeskrivning enligt 19 § i den lagen och kontaktmyndighetens motiverade slutsats fogas till ansökningshandlingarna. I den mån beskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag behöver uppgifterna inte visas upp på nytt. Till ansökan ska vid behov fogas en bedömning som avses i 65 § i naturvårdslagen.

Närmare bestämmelser om innehållet i tillståndsansökan och de uppgifter som ska fogas till ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Information om ansökan

Information om en ansökan ska ges genom en kungörelse på tillståndsmyndighetens anslagstavla och på anslagstavlorna i kommunerna inom projektets influensområde. Om

Gällande lydelse

kungörelsen ska det framgå vad som ska iaktas när anmärkningar görs och åsikter läggs fram samt andra omständigheter som bestäms genom förordning av statsrådet.

Kungörelsen ska finnas framlagd under 30 dagar från den dag som tillståndsmyndigheten bestämmer. Tillståndsmyndigheten kan dock med hänsyn till ärendets art besluta att kungörelsen ska hållas framlagd längre än 30 dagar, dock högst 45 dagar. Med tanke på delgivningen ska ett exemplar av ansökan och bilagorna ges in till de berörda kommunerna för att hållas framlagda på den plats som anges i kungörelsen.

En annons om att kungörelsen offentliggörs ska publiceras i åtminstone en tidning med allmän spridning inom projektets influensområde, om inte ärendet är av ringa betydelse eller det annars är uppenbart onödigt att publicera informationen.

Om ansökan gäller ett projekt som genomförs i Finlands ekonomiska zon, ska den kungörelse som avses i 1 mom. offentliggöras i de kommuner vid vars område projektet genomförs. Ett meddelande om offentliggörandet av kungörelsen ska dessutom publiceras i den officiella tidningen.

I ansökningsärenden av mindre betydelse och i ansökningsärenden där delgivning enligt 1 mom. eller 11 § inte behövs med hänsyn till ärendets art kan information om ansökan lämnas på annat sätt. Om ärendet inte påverkar något annat än sökandens rätt eller fördel, krävs ingen delgivning.

21 §

Beslutets innehåll

Ett beslut ska förenas med behövliga i 3 kap. 10–14 § avsedda villkor och andra bestämmelser om genomförande av projektet.

I beslutet ska ändamålet med ansökan förklaras. Ansökan kan också fogas till beslutet till den del det är nödvändigt. I beslutet ska specificerade yrkanden som har framställts i

Föreslagen lydelse

ansökan gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska kungörelsen dessutom publiceras på tillståndsmyndighetens och kommunernas webbplatser. Av kungörelsen ska det framgå vad som ska iaktas när anmärkningar görs och åsikter läggs fram. Närmare bestämmelser om kungörelsens innehåll och offentliggörande utfärdas genom förordning av statsrådet.

Kungörelsen ska finnas framlagd under 30 dagar från den dag som tillståndsmyndigheten bestämmer. Tillståndsmyndigheten kan dock med hänsyn till ärendets art besluta att kungörelsen ska hållas framlagd längre än 30 dagar, dock högst 45 dagar. Med tanke på delgivningen ska ett exemplar av ansökan och bilagorna ges in till de berörda kommunerna för att hållas framlagda på den plats som anges i kungörelsen.

En annons om att kungörelsen offentliggörs ska publiceras i åtminstone en tidning med allmän spridning inom projektets influensområde, om inte ärendet är av ringa betydelse eller det annars är uppenbart onödigt att publicera informationen.

Om ansökan gäller ett projekt som genomförs i Finlands ekonomiska zon, ska den kungörelse som avses i 1 mom. offentliggöras i de kommuner vid vars område projektet genomförs. Ett meddelande om offentliggörandet av kungörelsen ska dessutom publiceras i den officiella tidningen.

I ansökningsärenden av mindre betydelse och i ansökningsärenden där delgivning enligt 1 mom. eller 11 § inte behövs med hänsyn till ärendets art kan information om ansökan lämnas på annat sätt. Om ärendet inte påverkar något annat än sökandens rätt eller fördel, krävs ingen delgivning.

21 §

Beslutets innehåll

I beslutet ska ändamålet med ansökan förklaras eller de delar av ansökan som är behövliga fogas till beslutet. I beslutet ska de behövliga bestämmelser enligt 3 kap. 10–14 § som gäller projektet samt övriga bestämmelser om genomförande av projektet laggas fram. I beslutet ska specificerade yrkan-

Gällande lydelse

utlåtanden och anmärkningar bemötas. Om projektet orsakar sådan förlust av förmån som ska ersättas, ska beslutet innehålla bestämmelser om ersättningarna i enlighet med det som föreskrivs i 13 kap.

Om ansökan gäller ett projekt som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, ska det framgå av beslutet hur bedömningen har beaktats. Av tillståndsbeslutet ska det dessutom framgå hur den förvaltningsplan och den havsförvaltningsplan som avses i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen samt den riskhanteringsplan som avses i lagen om hantering av översvämningsrisker har beaktats.

Föreslagen lydelse

den som har framställts i utlåtanden och anmärkningar bemötas. Om projektet orsakar sådan förlust av förmån som ska ersättas, ska beslutet innehålla bestämmelser om ersättningarna i enlighet med det som föreskrivs i 13 kap.

Om ansökan gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska i beslutet tas in kontaktmyndighetens motiverade slutsats och sammandrag av resultaten av hörandena enligt 20 och 29 § i den lagen. Av beslutet ska framgå hur den motiverade slutsatsen och eventuella sådana handlingar rörande internationellt hörande om gränsöverskridande konsekvenser som avses i 29 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har beaktats.

Av tillståndsbeslutet ska det dessutom framgå hur den förvaltningsplan och den havsförvaltningsplan som avses i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen samt den riskhanteringsplan som avses i lagen om hantering av översvämningsrisker har beaktats.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På projekt vars miljökonsekvenser har bedömts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas 11 kap. 3 och 21 § i den lydelse de hade när denna lag trädde i kraft.

7.

Lag

om ändring av marktäktslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i marktäktslagen (555/1981) 5, 6 och 13 §, sådana de lyder, 5 § i lagarna 473/1994, 463/1997 och 468/2005, 6 § delvis ändrad i lagarna 473/1994 och 134/1999 samt 13 § i lag 468/2005, som följer:

Gällande lydelse

5 §

Täktplan

Då tillstånd söks skall över täktverksamheten och värden av miljön samt, om möjligt, områdets senare användning framläggas en täktplan. Detta är dock inte av nöden om projektets omfattning och verkningar är ringa. Närmare bestämmelser om täktplanens innehåll och struktur utfärdas genom förordning av statsrådet.

Då planen uppgörs skall rådande naturförhållanden, mängden och arten av substanser samt projektets inverkan på miljön och naturförhållandena utredas i behövlig omfattning.

Till en tillståndsansökan som gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/94) skall fogas en miljökonsekvensbeskrivning. I den mån beskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag skall det inte krävas en ny utredning om samma sak.

6 §

Förutsättningar för beviljande av tillstånd

Tillstånd till täktverksamhet skall beviljas, om en sakenlig täktplan har framlagts och täktverksamheten eller regleringen av den inte står i strid med de i 3 § stadgade begränsningarna. Då frågan prövas skall även verkningarna av tillståndsbestämmelserna beaktas.

På ett område med gällande åtgärdsbegränsning för uppgörande eller ändring av

Föreslagen lydelse

5 §

Täktplan

Då tillstånd söks ska över täktverksamheten och värden av miljön samt, om möjligt, områdets senare användning framläggas en täktplan. Detta är dock inte av nöden om projektets omfattning och verkningar är ringa. Närmare bestämmelser om täktplanens innehåll och struktur utfärdas genom förordning av statsrådet.

Då planen uppgörs ska rådande naturförhållanden, mängden och arten av substanser samt projektets inverkan på miljön och naturförhållandena utredas i behövlig omfattning.

Till en tillståndsansökan som gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) ska fogas en miljökonsekvensbeskrivning och kontaktmyndighetens motiverade slutsats. I den mån beskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag ska det inte krävas en ny utredning om samma sak.

6 §

Förutsättningar för beviljande av tillstånd

Tillstånd till täktverksamhet ska beviljas, om en sakenlig täktplan har framlagts och täktverksamheten eller regleringen av den inte står i strid med de i 3 § angivna begränsningarna. Då frågan prövas ska även verkningarna av tillståndsbestämmelserna beaktas.

På ett område med gällande åtgärdsbegränsning för uppgörande eller ändring av

Gällande lydelse

generalplan eller detaljplan kan tillstånd beviljas, om täktverksamheten inte medför betydande olägenheter för uppgörande eller ändring av planen, inte fördärvar stads- eller landskapsbilden och inte heller i övrigt står i strid med begränsningarna enligt 3 §.

Om lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på ett projekt, skall av beslutet framgå på vilket sätt bedömningen enligt nämnda lag har beaktats.

13 §

Hörande

Kungörelsen av en ansökan som gäller marktäktstillstånd skall vara anslagen på kommunens anslagstavla i 30 dagar. Dessutom skall kommunen bereda dem som äger eller besitter de fastigheter och andra områden som gränsar till den fastighet på vilken täktområdet är beläget tillfälle att bli hörda, utom när detta är uppenbart onödigt. Om det projekt som ansökan avser kan ha betydande verkningar inom ett vidsträckt område eller på ett flertal personers omständigheter, skall om ansökan dessutom annonseras i åtminstone en tidning med allmän spridning inom det område som påverkas av projektet. Kostnaderna för hörandet och annonseringen skall betalas av den som ansöker om tillstånd.

Den som ansöker om tillstånd kan till sin ansökan foga en utredning om att grannarna eller en del av grannarna är medvetna om handlingar och uppgifter med relevans för projektet och en redogörelse för deras eventuella ställningstaganden till projektet. Om sökanden inte har lämnat in en adekvat utredning om att grannarna har hörts, skall kommunen höra grannarna. Närmare bestämmelser om hörande utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

generalplan eller detaljplan kan tillstånd beviljas, om täktverksamheten inte medför betydande olägenheter för uppgörande eller ändring av planen, inte fördärvar stads- eller landskapsbilden och inte heller i övrigt står i strid med begränsningarna enligt 3 §.

Om lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på projektet ska av beslutet framgå hur miljökonsekvensbedömningen enligt den lagen har beaktats. *Närmare bestämmelser om beaktande av miljökonsekvensbedömningen finns i 4 kap. i den lagen.*

13 §

Hörande

Kungörelsen av en ansökan som gäller marktäktstillstånd ska vara anslagen på kommunens anslagstavla i 30 dagar. Dessutom ska kommunen bereda dem som äger eller besitter de fastigheter och andra områden som gränsar till den fastighet på vilken täktområdet är beläget tillfälle att bli hörda, utom när detta är uppenbart onödigt. Om det projekt som ansökan avser kan ha betydande verkningar inom ett vidsträckt område eller på ett flertal personers omständigheter, ska om ansökan dessutom annonseras i åtminstone en tidning med allmän spridning inom det område som påverkas av projektet. Kostnaderna för hörandet och annonseringen ska betalas av den som ansöker om tillstånd.

Den som ansöker om tillstånd kan till sin ansökan foga en utredning om att grannarna eller en del av grannarna är medvetna om handlingar och uppgifter med relevans för projektet och en redogörelse för deras eventuella ställningstaganden till projektet. Om sökanden inte har lämnat in en adekvat utredning om att grannarna har hörts, ska kommunen höra grannarna. Närmare bestämmelser om hörande utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om ansökan gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska det genom en kungörelse på tillståndsmyndighetens och kommunernas webbplatser informeras om att behandlingen av ansökan har inletts. Närings-, trafik- och

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

miljöcentralen ska ges tillfälle att ge ett utlåtande om ansökan. Registrerade föreningar och stiftelser vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivseln i boendemiljön och inom vars verksamhetsområde miljökonsekvenserna uppträder kan framföra sin åsikt om ansökan.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På marktäkt vars miljökonsekvenser har bedömts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas 5 och 6 § i den lydelse de hade när denna lag trädde i kraft.

8.

Lag

om ändring av 34 och 56 § i gruvlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gruvlagen (621/2011) 34 och 56 § som följer:

Gällande lydelse

34 §

Tillståndsansökan

Ansökan om malmletningstillstånd, gruv-
tillstånd och guldvaskningstillstånd ska läm-
nas till tillståndsmyndigheten.

I tillståndsansökan ska en med tanke på
tillståndsprövningen nödvändig och tillförlit-
lig redogörelse ges om

1) sökanden och sökandens förutsättningar
att bedriva verksamhet som grundar sig på
tillståndet,

2) det område som ansökan gäller, plan-
läggningssituationen för området och vilka
begränsningar som gäller användningen av
området och hur de ska beaktas,

3) den vars rätt, fördel eller skyldighet
ärendet kan gälla (sakägare),

4) förutsättningarna för verksamheten,

a) i synnerhet en preliminär uppskattning
om gruvmineralerna på området och vad
uppskattningen bygger på, när det är fråga
om en ansökan om malmletningstillstånd,

b) i synnerhet om att fyndigheten är utvin-
ningsbar, när det är fråga om en ansökan om
gruvtillstånd,

5) verksamhetsplanerna,

6) miljökonsekvenserna och andra conse-
kvenser av verksamheten med beaktande av
de planerade åtgärdernas art och omfattning;
redogörelse krävs dock inte till den del de
begärda uppgifterna ingår i den miljökonse-
kvensbeskrivning som avses i 3 mom. 2
punkten,

7) upphörande av verksamheten och de åtgärder som ska vidtas i samband med och efter det.

Till tillståndsansökan ska fogas

1) myndighetsintyg, registerutdrag och
motsvarande handlingar som verifierar att
uppgifterna i ansökan och de föreskrivna

Föreslagen lydelse

34 §

Tillståndsansökan

Ansökan om malmletningstillstånd, gruv-
tillstånd och guldvaskningstillstånd ska läm-
nas till tillståndsmyndigheten.

I tillståndsansökan ska en med tanke på
tillståndsprövningen behövlig och tillförlitlig
redogörelse ges om

1) sökanden och sökandens förutsättningar
att bedriva verksamhet som grundar sig på
tillståndet,

2) det område som ansökan gäller, plan-
läggningssituationen för området och vilka
begränsningar som gäller användningen av
området och hur de ska beaktas,

3) den vars rätt, fördel eller skyldighet
ärendet kan gälla (sakägare),

4) förutsättningarna för verksamheten,

a) i synnerhet en preliminär uppskattning
om gruvmineralerna på området och vad
uppskattningen bygger på, när det är fråga
om en ansökan om malmletningstillstånd,

b) i synnerhet om att fyndigheten är utvin-
ningsbar, när det är fråga om en ansökan om
gruvtillstånd,

5) verksamhetsplanerna,

6) miljökonsekvenserna och andra conse-
kvenser av verksamheten med beaktande av
de planerade åtgärdernas art och omfattning;
redogörelse krävs dock inte till den del de
begärda uppgifterna ingår i den miljökonse-
kvensbeskrivning som avses i 3 mom. 2
punkten,

7) upphörande av verksamheten och de åtgärder som ska vidtas i samband med och efter det.

Till tillståndsansökan ska fogas

1) myndighetsintyg, registerutdrag och
motsvarande handlingar som verifierar att
uppgifterna i ansökan och de föreskrivna

Gällande lydelse

kraven beaktas,

2) vid behov utredning om en bedömning enligt 65 § i naturvårdslagen och en miljökonsekvensbeskrivning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994),

3) ett sammandrag av uppgifterna i ansökan och dess bilagor.

Till ansökan om malmletningstillstånd och guldvaskningstillstånd ska dessutom en plan för hantering av utvinningsavfall fogas, om sökanden inte är skyldig att upprätta en sådan plan med stöd av miljöskyddslagen.

I ansökan om gruvtillstånd ska begränsad nyttjanderätt eller annan rätt till det område som är avsett som hjälpområde för gruvan begäras. Om det på ett guldvaskningsområde är nödvändigt att få rätt att avvika från byggförbudet enligt 26 § 1 mom., ska sådan rätt begäras i ansökan om guldvaskningstillståndet.

Närmare bestämmelser om tillståndsansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

56 §

Tillståndsbeslutets innehåll

I ett beslut som gäller malmletningstillstånd, gruvtillstånd, guldvaskningstillstånd och gruvområdesinlösningstillstånd ska syftet med ansökan anges eller ansökan i behövlig omfattning fogas till beslutet. I beslutet ska ställning tas till de krav som specificeras i utlåtanden och anmärkningar.

Om lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på projektet ska det av tillståndsbeslutet framgå hur bedömningen har beaktats vid tillståndsprövningen.

Föreslagen lydelse

kraven beaktas,

2) vid behov en utredning om den bedömning som avses i 65 § i naturvårdslagen *samt* en miljökonsekvensbeskrivning *och kontaktmyndighetens motiverade slutsats enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/), samt*

3) ett sammandrag av uppgifterna i ansökan och dess bilagor.

Till ansökan om malmletningstillstånd och guldvaskningstillstånd ska dessutom en plan för hantering av utvinningsavfall fogas, om sökanden inte är skyldig att upprätta en sådan plan med stöd av miljöskyddslagen.

I ansökan om gruvtillstånd ska begränsad nyttjanderätt eller annan rätt till det område som är avsett som hjälpområde för gruvan begäras. Om det på ett guldvaskningsområde är nödvändigt att få rätt att avvika från byggförbudet enligt 26 § 1 mom., ska sådan rätt begäras i ansökan om guldvaskningstillståndet.

Närmare bestämmelser om tillståndsansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

56 §

Tillståndsbeslutets innehåll

I ett beslut som gäller malmletningstillstånd, gruvtillstånd, guldvaskningstillstånd och gruvområdesinlösningstillstånd ska syftet med ansökan anges eller ansökan i behövlig omfattning fogas till beslutet. I beslutet ska ställning tas till de krav som specificeras i utlåtanden och anmärkningar.

Om ansökan gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska kontaktmyndighetens motiverade slutsats skrivas in i beslutet. Av beslutet ska framgå hur miljökonsekvensbeskrivningen, den motiverade slutsatsen och eventuella sådana handlingar rörande internationellt hörande om gränsöverskridande konsekvenser som avses i 29 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har beaktats.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På projekt vars miljökonsekvenser har bedömts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994)

RP 259/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*tillämpas 34 och 56 § i den lydelse de hade
när denna lag trädde i kraft.*

9.

Lag

om ändring av 23 och 25 § i kärnenergilagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kärnenergilagen (990/1987) 23 och 25 §, sådana de lyder, 23 § ändrad i lagarna 622/2011 och 676/2015 och 25 § delvis ändrad i lag 676/2015, som följer:

Gällande lydelse

23 §

Handläggning av ansökan om tillstånd

Över ansökan om tillstånd ska utlåtande begäras av Strålsäkerhetscentralen och miljöministeriet, om inte detta på grund av verksamhetens natur är uppenbart onödigt. I sitt utlåtande ska Strålsäkerhetscentralen ta in ett förslag till sådana tillståndsvillkor som behövs för att säkerhetskraven enligt 2 a kap. ska uppfyllas. Om ansökan gäller sådan utförelse som avses i 2 § eller ingående av avtal som avses i 2 mom. 1 punkten i den paragrafen eller tillfällig användning av en i 22 § nämnd kärnanläggning på finskt territorium, ska dessutom utrikesministeriets utlåtande över ansökan begäras, om detta inte är uppenbart onödigt.

Innan beslut kan fattas om en ansökan om tillstånd för sådan verksamhet som avses i 2 § 1 mom. 2 punkten, ska sökanden som bilaga till tillståndsansökan lämna in en utredning. På sammanställandet och offentliggörandet av utredningen tillämpas på motsvarande sätt bestämmelserna i 13 § 1 mom.

Statsrådet handlägger tillståndsansökningar enligt 2 mom. och ansökningar om gruvtillstånd enligt gruvlagen (621/2011) som gäller samma verksamhet samtidigt och avgör dem genom samma beslut med iakttagande på motsvarande sätt av vad som föreskrivs i denna lag och i 5 och 6 kap. i gruvlagen. På tillståndsbeslutet tillämpas på motsvarande sätt bestämmelserna i 56–58 § i gruvlagen. Om tillståndsansökan gäller ett gruvprojekt för vilket gruvtillstånd enligt gruvlagen har beviljats, tillämpas utöver denna lag även bestämmelserna om tillståndsförfarande i 38–

Föreslagen lydelse

23 §

Handläggning av ansökan om tillstånd

Över ansökan om tillstånd ska utlåtande begäras av Strålsäkerhetscentralen och miljöministeriet, om inte detta på grund av verksamhetens natur är uppenbart onödigt. I sitt utlåtande ska Strålsäkerhetscentralen ta in ett förslag till sådana tillståndsvillkor som behövs för att säkerhetskraven enligt 2 a kap. ska uppfyllas. Om ansökan gäller sådan utförelse som avses i 2 § eller ingående av avtal som avses i 2 mom. 1 punkten i den paragrafen eller tillfällig användning av en i 22 § nämnd kärnanläggning på finskt territorium, ska dessutom utrikesministeriets utlåtande över ansökan begäras, om detta inte är uppenbart onödigt.

Innan beslut kan fattas om en ansökan om tillstånd för sådan verksamhet som avses i 2 § 1 mom. 2 punkten, ska sökanden som bilaga till tillståndsansökan lämna in en utredning. På sammanställande och offentliggörande av utredningen tillämpas på motsvarande sätt bestämmelserna i 13 § 1 mom.

Statsrådet handlägger tillståndsansökningar enligt 2 mom. och ansökningar om gruvtillstånd enligt gruvlagen (621/2011) som gäller samma verksamhet samtidigt och avgör dem genom samma beslut med iakttagande på motsvarande sätt av vad som föreskrivs i denna lag och i 5 och 6 kap. i gruvlagen. På tillståndsbeslutet tillämpas på motsvarande sätt bestämmelserna i 56–58 § i gruvlagen. Om tillståndsansökan gäller ett gruvprojekt för vilket gruvtillstånd enligt gruvlagen har beviljats, tillämpas utöver denna lag även bestämmelserna om tillståndsförfarande i 38–

Gällande lydelse

40 och 42 § och om tillståndsbeslut i 56–58 § i gruvlagen. Om gruvlagen inte tillämpas på den verksamhet som avses i 2 mom., iakttas förfarandet i 13 § i denna lag i sin helhet.

Föreslagen lydelse

40 och 42 § och om tillståndsbeslut i 56–58 § i gruvlagen. Om gruvlagen inte tillämpas på den verksamhet som avses i 2 mom., iakttas förfarandet i 13 § i denna lag i sin helhet.

Bestämmelser om skyldigheten att till en tillståndsansökan som gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) foga en miljökonsekvensbeskrivning och kontaktmyndighetens motiverade slutsats finns i den lagen.

I fråga om anhängiggörande av en tillståndsansökan som gäller ett projekt enligt 4 mom. ska information ges genom en kungörelse på tillståndsmyndighetens och kommunernas webbplatser. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska dessutom ges tillfälle att ge ett utlåtande om ansökan. Registrerade föreningar och stiftelser vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivseln i boendemiljön och inom vars verksamhetsområde miljökonsekvenserna uppträder kan framföra sin åsikt om ansökan.

25 §

Tillståndsvillkor och ändring av dem

Ett tillstånd ska förenas med de villkor som behövs för genomförande av de allmänna principer som avses i 2 kap. Tillståndsmyndigheten ska dessutom beakta de förslag i Strålsäkerhetscentralens utlåtande enligt 23 § som gäller säkerheten.

För tillgodoseende av de i denna lag stadgade allmänna principerna för användning av kärnenergi och förutsättningarna för beviljande av tillstånd kan tillståndsvillkoren änd-

25 §

Tillståndsvillkor och ändring av dem

Ett tillstånd ska förenas med de villkor som behövs för genomförande av de allmänna principer som avses i 2 kap. Tillståndsmyndigheten ska dessutom beakta de förslag i Strålsäkerhetscentralens utlåtande enligt 23 § som gäller säkerheten. *I tillståndet ska de förslag till åtgärder skrivas in som den som ansökt om tillstånd lagt fram och som är avsedda att förebygga eller minska betydande skadliga miljökonsekvenser, om det är fråga om ett projekt på vilket lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas. Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att i tillståndsbeslutet skriva in den motiverade slutsats som den kontaktmyndighet som avses i den lagen har lagt fram, samt att beakta handlingarna för bedömningsförfarandet i beslutsfattandet finns i 4 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.*

För tillgodoseende av de i denna lag angivna allmänna principerna för användning av kärnenergi och förutsättningarna för beviljande av tillstånd kan tillståndsvillkoren

Gällande lydelse

ras, särskilt då detta är påkallat för att trygga säkerheten vid användningen av kärnenergi, för att säkerställa kärnavfallshanteringen, för att genomföra skydds- eller beredskapsarrangemangen och för att uppfylla Finlands internationella avtalsförpliktelser på kärnenergiområdet eller för att förhindra spridningen av kärnvapen.

När tillståndsvillkoren ändras, skall i tillämpliga delar iakttas samma förfarande som då tillstånd beviljas.

Föreslagen lydelse

ändras, särskilt då detta är påkallat för att trygga säkerheten vid användningen av kärnenergi, för att säkerställa kärnavfallshanteringen, för att genomföra skydds- eller beredskapsarrangemangen och för att uppfylla Finlands internationella avtalsförpliktelser på kärnenergiområdet eller för att förhindra spridningen av kärnvapen.

När tillståndsvillkoren ändras, ska i tillämpliga delar iakttas samma förfarande som då tillstånd beviljas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På projekt vars miljökonsekvensbedömning har gjorts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas 23 och 25 § i den lydelse de hade när denna lag trädde i kraft.

10.

Lag

om ändring av 18 och 29 § i landsvägslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i landsvägslagen (503/2005) 18 § och 29 § som följer:

Gällande lydelse

18 §

Utredningsplan

En utredningsplan skall utarbetas, såvida inte projektets verkningar är ringa eller vägens sträckning och dess verkningar redan i tillräcklig mån har avgjorts i en detaljplan eller i en generalplan med rättsverkningar. En utredningsplan skall alltid utarbetas inom projekt på vilka bedömningsförfarandet enligt 2 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas.

29 §

Förfarande vid miljökonsekvensbedömning

Till en utredningsplan som gäller ett vägprojekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning skall fogas en konsekvensbeskrivning enligt nämnda lag. Till den del konsekvensbeskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag krävs det inte en ny utredning om samma sak.

Av utredningsplanen och vägplanen skall framgå på vilket sätt den bedömning som avses i 1 mom. har beaktats i planen.

Föreslagen lydelse

18 §

Utredningsplan

En utredningsplan ska utarbetas, såvida inte projektets verkningar är ringa eller vägens sträckning och dess verkningar redan i tillräcklig mån har avgjorts i en detaljplan eller i en generalplan med rättsverkningar. En utredningsplan ska alltid utarbetas i sådana projekt på vilka *förfarandet vid konsekvensbedömning enligt 3 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/)* tillämpas, om inte detta är onödigt till följd av projektets natur samt de krav som ställs på planeringen och konsekvensbedömningen.

29 §

Förfarande vid miljökonsekvensbedömning

Bestämmelser om skyldigheten att till en plan som gäller ett vägprojekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) foga en miljökonsekvensbeskrivning och kontaktmyndighetens motiverade slutsats enligt den lagen finns i 25 § i den lagen. Till den del konsekvensbeskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag krävs det inte en ny utredning om samma sak.

Bestämmelser om skyldigheten att beakta miljökonsekvensbedömningen i beslutet om godkännande av en plan enligt 1 mom. samt att skriva in den motiverade slutsatsen i beslutet om godkännande finns i 26 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedöm-

Gällande lydelse

När det bedömningsförfarande som anges i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har tillämpats på utredningsplanen, tillämpas förfarandet inte på nytt när en vägplan utarbetas i enlighet med utredningsplanen.

Föreslagen lydelse

ning.

När det förfarande vid miljökonsekvensbedömning som anges i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har tillämpats på utredningsplanen tillämpas förfarandet inte på nytt när en vägplan utarbetas i enlighet med utredningsplanen.

Om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på vägprojektet ska det, utöver vad som föreskrivs i förvaltningslagen, av beslutet om godkännande av planen framgå vilka utlåtanden, anmärkningar och åsikter som har framförts i ärendet och hur de har påverkat avgörandet. Vidare ska det i beslutet antecknas vilka åtgärder som har föreslagits i syfte att förebygga eller minska de skaliga miljökonsekvenserna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ett vägprojekt vars miljökonsekvenser har bedömts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft.

11.

Lag

om ändring av 11 och 24 § i banlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i banlagen (110/2007) 11 och 24 § som följer:

Gällande lydelse

11 §

Utredningsplan

En utredningsplan skall utarbetas, om inte projektets verkningar är ringa eller järnvägsområdets läge och dess verkningar redan i tillräcklig mån har avgjorts i en detaljplan eller i en generalplan med rättsverkningar. En utredningsplan skall alltid utarbetas inom projekt på vilka bedömningsförfarandet enligt 2 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas.

24 §

Förfarande vid miljökonsekvensbedömning

Till en utredningsplan som gäller ett banprojekt på vilket tillämpas lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning skall fogas en konsekvensbeskrivning enligt den nämnda lagen. Till den del konsekvensbeskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag krävs det inte någon ny utredning om samma sak.

Av utredningsplanen och järnvägsplanen skall framgå på vilket sätt den bedömning som avses i 1 mom. har beaktats i planen.

Föreslagen lydelse

11 §

Utredningsplan

En utredningsplan ska utarbetas, om inte projektets verkningar är ringa eller järnvägsområdets läge och dess verkningar redan i tillräcklig mån har avgjorts i en detaljplan eller i en generalplan med rättsverkningar. En utredningsplan ska alltid utarbetas i sådana projekt på vilka *förfarandet vid miljökonsekvensbedömning enligt 3 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/)* tillämpas, om inte detta är onödigt till följd av projektets natur och de krav som ställs på planeringen och konsekvensbedömningen.

24 §

Förfarande vid miljökonsekvensbedömning

Bestämmelser om skyldigheten att till en plan som gäller ett banprojekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) foga en miljökonsekvensbeskrivning och kontaktmyndighetens motiverade slutsats enligt den lagen finns i 25 § i den lagen. Till den del konsekvensbeskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag krävs det inte en ny utredning om samma sak.

Bestämmelser om skyldigheten att beakta miljökonsekvensbedömningen i beslutet om godkännande av en plan och om att skriva in den motiverade slutsatsen i beslutet om godkännande finns i 26 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Gällande lydelse

Om miljökonsekvensbedömningen har utförts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning när utredningsplanen gjorts upp, behöver en ny bedömning inte utföras när en järnvägsplan enligt utredningsplanen görs upp.

Föreslagen lydelse

När det förfarande vid miljökonsekvensbedömning som anges i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har tillämpats på utredningsplanen tillämpas förfarandet inte på nytt när en järnvägsplan utarbetas i enlighet med utredningsplanen.

Om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på banprojektet ska det, utöver vad som föreskrivs i förvaltningslagen, av beslutet om godkännande av planen framgå vilka utlåtanden, anmärkningar och åsikter som har framförts i ärendet och hur de har påverkat avgörandet. Vidare ska det i beslutet antecknas vilka åtgärder som har föreslagits i syfte att förebygga eller minska de skadliga miljökonsekvenserna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ett banprojekt vars miljökonsekvenser har bedömts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft.

12.

Lag

om ändring av 79 § i luftfartslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i luftfartslagen (864/2014) 79 § som följer:

Gällande lydelse

79 §

Byggnadstillstånd

För inrättande av en flygplats eller något annat område som tjänar luftfarten krävs byggnadstillstånd. Detsamma gäller ändringar av flygplatser eller andra områden som tjänar luftfarten, när ändringarna kan ha konsekvenser för flygsäkerheten eller avsevärda konsekvenser för landskapsbilden. Trafiksäkerhetsverket beviljar byggnadstillstånd. Statsrådet kan i enskilda fall förbehålla sig rätten att avgöra ett ärende som gäller byggnadstillstånd.

Byggnadstillstånd enligt detta kapitel krävs dock inte för reservlandningsplatser som inrättas för försvarsmaktens behov med tanke på krisförhållanden och övning inför sådana, för försvarsmaktens helikopterlandningsplatser eller flygplatser för lätta luftfartyg som används inom försvarsmaktens verksamhet med modellflygplan. Byggnadstillstånd krävs inte heller för helikopterlandningsplatser avsedda uteslutande för gränsbevakningsväsendet.

Om inte något annat följer av detta kapitel, iakttas vid inrättande eller ändring av en flygplats eller ett annat område som tjänar luftfarten vad som bestäms om planläggning, miljötillstånd, bedömning av miljökonsekvenserna, byggande samt inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter. Om den miljökonsekvensbeskrivning som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) innehåller de uppgifter om miljökonsekvenser som behövs för tillämpningen av denna lag, krävs inte samma utredning en gång till. Av tillståndsbeslutet ska det framgå hur bedömningen enligt den lagen har beaktats.

Föreslagen lydelse

79 §

Byggnadstillstånd

För inrättande av en flygplats eller något annat område som tjänar luftfarten krävs byggnadstillstånd. Detsamma gäller ändringar av flygplatser eller andra områden som tjänar luftfarten, när ändringarna kan ha konsekvenser för flygsäkerheten eller avsevärda konsekvenser för landskapsbilden. Byggnadstillstånd beviljas av Trafiksäkerhetsverket. Statsrådet kan i enskilda fall förbehålla sig rätten att avgöra ett ärende som gäller byggnadstillstånd.

Byggnadstillstånd enligt detta kapitel krävs dock inte för reservlandningsplatser som inrättas för försvarsmaktens behov med tanke på krisförhållanden och övning inför sådana, för försvarsmaktens helikopterlandningsplatser eller flygplatser för lätta luftfartyg som används inom försvarsmaktens verksamhet med modellflygplan. Byggnadstillstånd krävs inte heller för helikopterlandningsplatser avsedda uteslutande för gränsbevakningsväsendet.

Om inte något annat följer av detta kapitel, iakttas vid inrättande eller ändring av en flygplats eller ett annat område som tjänar luftfarten vad som föreskrivs om planläggning, miljötillstånd, bedömning av miljökonsekvenserna, byggande samt inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter. *Bestämmelser om skyldigheten att till en ansökan om byggnadstillstånd enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) foga en miljökonsekvensbeskrivning och kontaktnmyndighetens motiverade slutsats enligt den lagen samt om skyldigheten att beakta miljökonsekvensbedömningen i beslutet om godkännande och att skriva in den motive-*

Gällande lydelse

Bestämmelserna om det åtgärdstillstånd som avses i 126 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den paragrafen ska inte tillämpas på inrättande av flygplatsområden och inte på byggande av radiofyrar för luftfart och radaranläggningar samt skyddskonstruktioner för dessa eller på byggande av andra sådana anordningar och konstruktioner som är nödvändiga för flygsäkerheten och en reguljär flygtrafik. För åtgärder på flygplatser och andra områden som tjänar luftfarten förutsätts inte heller ansökan om tillstånd för miljöåtgärder enligt 128 § i den lagen eller anmälan enligt 129 § i samma lag.

Föreslagen lydelse

rade slutsatsen i beslutet om godkännande finns i den lagen. Om miljökonsekvensbeskrivningen innehåller de uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag, krävs det inte en ny utredning om samma sak.

Bestämmelserna om det åtgärdstillstånd som avses i 126 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den paragrafen ska inte tillämpas på inrättande av flygplatsområden och inte på byggande av radiofyrar för luftfart och radaranläggningar samt skyddskonstruktioner för dessa eller på byggande av andra sådana anordningar och konstruktioner som är nödvändiga för flygsäkerheten och en reguljär flygtrafik. För åtgärder på flygplatser och andra områden som tjänar luftfarten förutsätts inte heller ansökan om tillstånd för miljöåtgärder enligt 128 § i den lagen eller anmälan enligt 129 § i samma lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sådant byggande av en flygplats eller ett annat område som tjänar luftfarten för vilket en miljökonsekvensbedömning har gjorts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas 79 § i den lydelse den hade när denna lag trädde i kraft.

13.

Lag

om ändring av lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977) 5, 7, 9 och 10 §, sådana de lyder, 5 § i lagarna 1110/1982, 478/1994, 476/1996, 1102/1996 och 908/2013, 7 § delvis ändrad i lag 476/1996, 9 § delvis ändrad i lagarna 476/1996, 1032/2003 och 917/2011 samt 10 § delvis ändrad i lagarna 580/2009 och 908/201, som följer:

Gällande lydelse

5 §

Statsrådet utfärdar vid sitt allmänna sammanträde inlösningstillstånd på ansökan.

Om inlösningstillstånd söks för ett företag som avses i 9 § 4 mom. och om ingen motsätter sig att inlösningstillstånd utfärdas eller det är fråga om inlösen som är av mindre betydelse med avseende på allmänt och enskilt intresse, avgörs ansökan om inlösningstillstånd av Lantmäteriverket.

När fastställelsen av viss plan, beviljandet av tillstånd eller annat beslut samtidigt medför rätt att verkställa för genomförandet av företaget erforderlig inlösen, behövs inlösningstillstånd inte.

Till en ansökan om inlösningstillstånd som gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/94) skall fogas en konsekvensbeskrivning enligt nämnda lag. I den mån beskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag skall det inte krävas en ny utredning om samma sak.

Om ansökan om inlösningstillstånd gäller ett sådant projekt som uppenbart har sådana följder som avses i naturvårdslagen (1096/1996), skall dessutom iakttas vad som stadgas i naturvårdslagen och med stöd av den.

Föreslagen lydelse

5 §

Statsrådet utfärdar vid sitt allmänna sammanträde inlösningstillstånd på ansökan.

Om inlösningstillstånd söks för ett företag som avses i 9 § 4 mom. och om ingen motsätter sig att inlösningstillstånd utfärdas eller det är fråga om inlösen som är av mindre betydelse med avseende på allmänt och enskilt intresse, avgörs ansökan om inlösningstillstånd av Lantmäteriverket.

När fastställelsen av viss plan, beviljande av tillstånd eller annat beslut samtidigt medför rätt att verkställa för genomförandet av företaget erforderlig inlösen, behövs inlösningstillstånd inte.

Om ansökan om inlösningstillstånd gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) ska en miljökonsekvensbeskrivning enligt 19 § i den lagen och kontaktmyndighetens motiverade slutsats fogas till ansökningshandlingarna. I den mån beskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag ska det inte krävas en ny utredning om samma sak.

Om ansökan om inlösningstillstånd gäller ett sådant projekt som uppenbart har sådana följder som avses i naturvårdslagen (1096/1996), ska dessutom iakttas vad som föreskrivs i naturvårdslagen och med stöd av den.

Gällande lydelse

7 §

När ansökan om inlösningstillstånd göres, skall företes utredning, med stöd av vilken behovet av inlösen kan bedömas eller förekomsten av rätt till inlösen kan konstateras.

Till ansökan skall fogas vederbörliga kartor och ritningar, utredning om vederbörande ägare och innehavare samt deras adresser och vid behov uppgifter om planläggningssituationen inom området. Handlingarna skall ingivas i två exemplar.

Gäller ansökan ett område eller en särskild förmån som är gemensam för flera fastigheter, skall om sakägarna framläggas endast sådan utredning som är nödvändig för delgivning.

9 §

Ansökningshandlingarna och meddelande om den tid som har utsatts för avgivande av utlåtande skall delges ägare och innehavare som bevislig delgivning, samt sådan i 8 § 2 mom. avsedd part som skall höras som vanlig delgivning enligt vad som bestäms i förvaltningslagen (434/2003). Delgivning till andra än de ovan nämnda verkställs genom offentlig kungörelse på kommunens anslagstavla, enligt vad som föreskrivs särskilt.

Är ansökningshandlingarna så omfattande eller på grund av det stora antalet personer som skall höras eller eljest sådana, att en överlåtelse av samtliga handlingar till den som skall höras medför oskäligen svårigheter, skall till delgivningen fogas meddelande om de handlingar som saknas samt om var och när de finns till påseende i vederbörande kommun.

Gäller inlösen egendom som avses i 7 § 3 mom., sker delgivning till det delägarlag som bildas av delägarna i samfälld skog, annat samfällt område och gemensam särskild för-

Föreslagen lydelse

7 §

Vid ansökan om inlösningstillstånd ska den sökande förete en utredning, med stöd av vilken behovet av inlösen kan bedömas eller förekomsten av rätt till inlösen kan konstateras.

Till ansökan ska fogas vederbörliga kartor och ritningar, utredning om vederbörande ägare och innehavare samt deras adresser och vid behov uppgifter om planläggningssituationen inom området. Handlingarna ska ges in i två exemplar.

Gäller ansökan ett område eller en särskild förmån som är gemensam för flera fastigheter, ska om sakägarna framläggas endast sådan utredning som är nödvändig för delgivning.

Närmare bestämmelser om innehållet i inlösningstillståndsansökan och om de handlingar som ska fogas till ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Ansökningshandlingarna och meddelande om den tid som har utsatts för avgivande av utlåtande ska delges ägare och innehavare som bevislig delgivning, samt sådan i 8 § 2 mom. avsedd part som ska höras som vanlig delgivning enligt vad som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003). Delgivning till andra än de ovannämnda verkställs genom offentlig kungörelse på kommunens anslagstavla, enligt vad som föreskrivs särskilt. *Om inlösningstillståndsansökan gäller ett projekt på vilket lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (/) tillämpas ska kungörelsen offentliggöras också på kommunens webbplats.*

Är ansökningshandlingarna så omfattande eller på grund av det stora antalet personer som ska höras eller övrigt sådana, att en överlåtelse av samtliga handlingar till den som ska höras medför oskäligen svårigheter, ska till delgivningen fogas meddelande om de handlingar som saknas samt om var och när de finns till påseende i vederbörande kommun.

Gäller inlösen egendom som avses i 7 § 3 mom., sker delgivning till det delägarlag som bildas av delägarna i samfälld skog, annat samfällt område och gemensam särskild för-

Gällande lydelse

mån med iakttagande av vad som stadgas särskilt.

Verkställs inlösen för byggande av kraftledning, naturgasnät eller annat motsvarande företag, kan hörande av ägare av fast egendom och innehavare av nyttjanderätt ordnas så att sökanden ger de ägare och innehavare, vilkas rätt och fördel saken berör, tillfälle att framföra sin åsikt om företaget vid ett möte som ordnas i varje kommun. Om det företag som ansökan avser endast till en ringa del berör en kommuns område, kan hörandet av ägare av fast egendom och innehavare av nyttjanderätt i en sådan kommun dock ordnas vid ett möte som samtidigt ordnas i en annan kommun. Mötet ska meddelas i varje kommun så som kommunala kungörelser offentliggörs inom kommunen. Mötets protokoll ska fogas till inlösningsansökan. Den som ska höras och önskar foga ett skriftligt utlåtande till protokollet ska ges tillfälle därtill vid mötet, eller om han det kräver, efter mötet inom viss tid, som inte får vara kortare än 14 dagar.

10 §

I inlösningstillståndet skall nämnas den egendom som inlösen avser. Bestämmandet av föremålet för inlösen kan dock till sina mindre viktiga delar hänskjutas till inlösningsförrättningen, då rätt till områden, som behövs för ovan i 9 § 4 mom. avsett företag, förvärvas genom inlösen och det kan anses vara tillfyllest att den allmänna sträckningen för föremålet för inlösen anges när inlösningstillståndet utfärdas.

Beslut om inlösningstillstånd ska utan dröjsmål i den ordning som föreskrivs i 9 § 1 mom. meddelas dem som enligt 8 § ska höras i saken samt sökanden. När inlösningstillståndet har utfärdats av statsrådet ska beslutet om inlösningstillstånd dessutom utan dröjsmål meddelas Lantmäteriverket, vilket samtidigt ska ges exemplar av ansökningshandlingarna.

Bestämmelser om anmälan till inskrivningsmyndigheten finns i 77 §.

Föreslagen lydelse

mån med iakttagande av vad som föreskrivs särskilt.

Om inlösen verkställs för byggande av kraftledning, naturgasnät eller annat motsvarande företag, kan hörande av ägare av fast egendom och innehavare av nyttjanderätt ordnas så att sökanden ger de ägare och innehavare, vilkas rätt och fördel saken berör, tillfälle att framföra sin åsikt om företaget vid ett möte som ordnas i varje kommun. Om det företag som ansökan avser endast till en ringa del berör en kommuns område, kan hörandet av ägare av fast egendom och innehavare av nyttjanderätt i en sådan kommun dock ordnas vid ett möte som samtidigt ordnas i en annan kommun. Information om mötet ska ges i varje kommun så som kommunala kungörelser offentliggörs inom kommunen. Mötesprotokollet ska fogas till inlösningsansökan. Den som ska höras och önskar foga ett skriftligt utlåtande till protokollet ska ges tillfälle till det vid mötet, eller om han eller hon kräver det, efter mötet inom viss tid, som inte får vara kortare än 14 dagar.

Närmare bestämmelser om kungörelsens innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

I inlösningstillståndet ska nämnas den egendom som inlösen avser. Bestämmandet av föremålet för inlösen kan dock till sina mindre viktiga delar hänskjutas till inlösningsförrättningen, då rätt till områden, som behövs för ovan i 9 § 4 mom. avsett företag, förvärvas genom inlösen och det kan anses vara tillräckligt att den allmänna sträckningen för föremålet för inlösen anges när inlösningstillståndet utfärdas.

I beslutet om inlösningstillstånd ska ändamålet med ansökan förklaras eller de delar av ansökan som är behövliga fogas till beslutet. Om inlösningstillståndsansökan gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska i beslutet tas in kontaktmyndighetens motiverade slutsats, information om allmänhetens deltagande och ett sammandrag av resultaten av hörandena enligt 20 och 29 § i den lagen. Av beslutet ska framgå hur de utlåtanden och åsikter som avgetts om inlösningstillståndsansökan,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

kontaktmyndighetens motiverade slutsats och eventuella sådana handlingar rörande internationellt hörande om gränsöverskridande konsekvenser som avses i 29 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har beaktats.

Beslutet om inlösningstillstånd ska utan dröjsmål i den ordning som föreskrivs i 9 § 1 mom. meddelas dem som enligt 8 § ska höras i saken samt sökanden. När inlösningstillståndet har utfärdats av statsrådet ska beslutet om inlösningstillstånd dessutom utan dröjsmål meddelas Lantmäteriverket, vilket samtidigt ska ges exemplar av ansökningshandlingarna.

Bestämmelser om anmälan till inskrivningsmyndigheten finns i 77 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På projekt som förutsätter inlösningstillstånd och för vilket en miljökonsekvensbedömning har gjorts i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) tillämpas 5 och 10 § i den lydelse de hade när denna lag trädde i kraft.

14.

Lag

om ändring av lagen om inlösningstillstånd för vissa projekt som påverkar användningen av miljön

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om inlösningstillstånd för vissa projekt som påverkar användningen av miljön (768/2004) 2 och 5 §, av dem 2 § sådan den lyder i lag 111/2007, samt
fogas till lagen en ny 4 a § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på projekt som avser anläggning av

- 1) sådana kraftledningar ovan markytan som har en spänning av minst 220 kilovolt och en längd av mer än 15 kilometer, eller
- 2) sådana rörledningar för transport av gas, olja eller kemikalier som har en längd av mer än 40 kilometer och en diameter av mer än DN 800 millimeter.

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på projekt som avser anläggning av

- 1) sådana kraftledningar ovan markytan som har en spänning av minst 220 kilovolt och en längd av mer än 15 kilometer, eller
- 2) sådana överföringsrör för transport av gas, olja eller kemikalier som har en längd av mer än 40 kilometer och en diameter av mer än DN 800 millimeter, *eller*
- 3) sådana kraftledningar som har en spänning av minst 110 kilovolt eller överföringsrör för gränsöverskridande transport av gas, om lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på projektet (/).

4 a §

Hörande av allmänheten

Också andra personer än de parter och myndigheter som avses i 8 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter ska innan ärendet avgörs ges tillfälle att uttrycka sin åsikt om en ansökan om inlösningstillstånd för ett projekt enligt denna lag.

Gällande lydelse

5 §

Sökande av ändring

Utöver vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996) har en registrerad förening eller stiftelse vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivseln i boendemiljön och som verkar på det område som projektet avser rätt att anföra besvär över inlösningstillstånd som meddelats för projekt som anges i denna lag. I fråga om sökande av ändring gäller i övrigt bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen.

Beslut om inlösningstillstånd delges så som föreskrivs i 9 § och 10 § 2 mom. i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter. Beslut om inlösningstillstånd delges stiftelser och föreningar som avses i 1 mom. genom offentlig delgivning på det sätt som föreskrivs särskilt.

Föreslagen lydelse

5 §

Sökande av ändring

Utöver vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996) har en registrerad förening eller stiftelse vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivseln i boendemiljön och som verkar på det område som projektet avser rätt att anföra besvär över inlösningstillstånd som meddelats för projekt som anges i denna lag. I fråga om sökande av ändring gäller i övrigt bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen.

Beslut om inlösningstillstånd delges så som föreskrivs i 9 § och 10 § 3 mom. i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter. Beslut om inlösningstillstånd delges föreningar och stiftelser som avses i 1 mom. genom offentlig delgivning på det sätt som föreskrivs särskilt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av 14 och 15 § i elmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i elmarknadslagen (588/2013) 14 och 15 §, av dem 14 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 685/2014, som följer:

Gällande lydelse

14 §

Projekttillstånd för byggande av högspänningsledning

För byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt ska projekttillstånd begäras hos Energimarknadsverket. För byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt vilken sträcker sig över riksgränsen ska projekttillstånd begäras hos ministeriet. Projekttillstånd som beviljats för byggande av en elledning som sträcker sig över riksgränsen kan inte överföras på någon annan.

Projekttillstånd behövs emellertid inte för byggande av en intern elledning i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp.

I projekttillståndet bestäms inte var elledningen ska dras. Innan projekttillstånd har beviljats behövs inte någon områdesreservering eller kommunens samtycke enligt 17 § i fråga om hur ledningen ska dras. *Av tillståndsbeslutet ska det framgå på vilket sätt bedömningen enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) har beaktats.*

Om ett energiprojekt av gemensamt intresse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013 om riktlinjer för transeuropeiska energinfrastrukturer och om upphävande av beslut nr 1364/2006/EG och om ändring av förordningarna (EG) nr 713/2009, (EG) nr 714/2009 och (EG) nr 715/2009 förutsätter ett projekttillstånd enligt 1 mom., ska på behandlingen av tillståndet

Föreslagen lydelse

14 §

Projekttillstånd för byggande av högspänningsledning

För byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt ska projekttillstånd begäras hos Energimarknadsverket. För byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 110 kilovolt vilken sträcker sig över riksgränsen ska projekttillstånd begäras hos ministeriet. Projekttillstånd som beviljats för byggande av en elledning som sträcker sig över riksgränsen kan inte överföras på någon annan.

Projekttillstånd behövs emellertid inte för byggande av en intern elledning i en fastighet eller i en motsvarande fastighetsgrupp.

I projekttillståndet bestäms inte var elledningen ska dras. Innan projekttillstånd har beviljats behövs inte någon områdesreservering eller kommunens samtycke enligt 17 § i fråga om hur ledningen ska dras.

Om ett energiprojekt av gemensamt intresse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013 om riktlinjer för transeuropeiska energinfrastrukturer och om upphävande av beslut nr 1364/2006/EG och om ändring av förordningarna (EG) nr 713/2009, (EG) nr 714/2009 och (EG) nr 715/2009 förutsätter ett projekttillstånd enligt 1 mom., ska på behandlingen av tillståndet

Gällande lydelse

utöver denna lag tillämpas nämnda förordning av Europaparlamentet och rådet samt lagen om tillståndsförfarandet för energiprojekt av gemensamt intresse inom Europeiska unionen (684/2014).

15 §

Ansökan om projekttillstånd

Bestämmelser om de uppgifter och utredningar som ska ingå i en ansökan om projekttillstånd utfärdas genom förordning av statsrådet. *Till en ansökan som gäller ett projekt som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning ska en miljökonsekvensbeskrivning enligt den lagen fogas.*

Föreslagen lydelse

utöver denna lag tillämpas nämnda förordning av Europaparlamentet och rådet samt lagen om tillståndsförfarandet för energiprojekt av gemensamt intresse inom Europeiska unionen (684/2014).

15 §

Ansökan om projekttillstånd

Bestämmelser om de uppgifter och utredningar som ska ingå i en ansökan om projekttillstånd utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av 6 kap. 6 § i naturgasmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i naturgasmarknadslagen (508/2000) 6 kap. 6 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

6 kap.

Tillstånd och anmälningar

Tillstånd och anmälningar

6 §

6 §

I en ansökan om projekttillstånd som gäller ett överföringsrör som överskrider landets gräns skall de uppgifter och utredningar uppges om vilka bestäms genom förordning av statsrådet.

Om en ansökan gäller ett sådant projekt som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) skall till ansökan fogas en konsekvensbeskrivning enligt nämnda lag innan beslut om projektet fattas.

Av tillståndsbeslutet skall framgå på vilket sätt en bedömning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har beaktats.

I en ansökan om projekttillstånd som gäller ett överföringsrör som överskrider landets gräns ska de uppgifter och utredningar uppges om vilka föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .